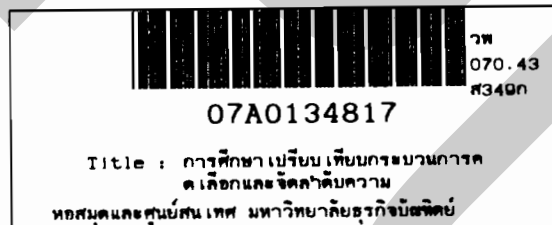

การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ
ของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5
และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

เรือเอกหญิง สรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2542

ISBN 974-281-355-8

**A Comparative Study in Selection Process and Television Evening News
Agenda Setting On Royal Thai Army Radio And Television and
Independent Television**

LIEUTENANT SARUNYA YUDDHASARAPRASIDDHI

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts.**

**Department of Business Communication Arts
Graduate School, Dhurakijpundit University**

1999

ISBN 974-281-355-8

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

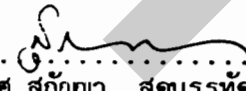
โดย เรือเอกหญิงสรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์

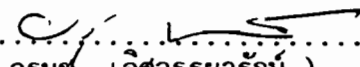
สาขาวิชา นิเทศศาสตรธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.อรนุช เลิศจรรยาภักษ์

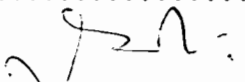
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

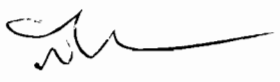
 ..... ประธานกรรมการ
(ศ.สุกัญญา สุกบรรทัด)

 ..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รศ.อรนุช เลิศจรรยาภักษ์)

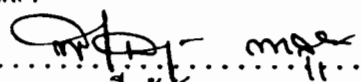
..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

 ..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รศ.ดร.สมควร กวียะ)

..... กรรมการ

 ..... กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย
(รศ.ดร.พระ จีระโสภณ)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.พรพันธุ์ พาลุสุข)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของ รศ.อรนุช เลิศจรธรรักษ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ศ.สุกัญญา สุดบรรทัด ซึ่งท่านได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ามาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้การศึกษาวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์ พอที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. สมควร กวียะ และ รศ.ดร. พิระ จิระโสภณ ผู้ซึ่งให้แง่คิดและมีส่วนร่วมในการทักท้วงและให้ความคิดเห็นในการเพิ่มเติมเนื้อหาการศึกษาวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่ได้กรุณาเสียเวลาอันมีค่าในการให้สัมภาษณ์ และให้ความอนุเคราะห์เอกสารข้อมูลต่างๆ อย่างครบถ้วน

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่ให้โอกาสและสนับสนุนทางการศึกษา รวมถึงสอนให้มีความอดทน เข้มแข็งตลอดมา ขอขอบคุณกำลังใจ ร้อยเอกหญิง พรพิมล สัมมาทัต และพี่น้องทุกคนที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมด ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอันอบอุ่นมาตลอด

สุดท้ายขอขอบคุณตนเองที่ได้ใช้ความตั้งใจ ความอดทน และหมั่นเพียร ที่ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ ประโยชน์อันพึงจะมีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดประการใดก็ตามผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน ขอน้อมรับผิด และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

เรือเอกหญิง สรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การสื่อสารมวลชน.....	10
สื่อมวลชนและข่าว.....	17
คุณภาพข่าว.....	20
การวิเคราะห์กรอบ.....	20
ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร.....	22
การกำหนดวาระหรือการกำหนดเรื่องพิจารณา.....	25
จริยธรรมของวิชาชีพสื่อสารมวลชน.....	28
กระบวนการเลือกสรร.....	30
การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อมวลชน.....	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารหรือสื่อมวลชน.....	35
การวิจัยคุณภาพ.....	36
แนวความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 โครงสร้างและระบบการทำงานของฝ่ายข่าว.....	48
4. ระเบียบวิธีวิจัย.....	81
รูปแบบการวิจัย.....	81
ประชากร.....	81
กลุ่มตัวอย่าง.....	81
การสุ่มตัวอย่าง.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบวิธีวิจัย.....	83
5. ผลการวิจัย.....	86
6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	114
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก	120
ประวัติผู้เขียน.....	146

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สรุปเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ.....	40
2. ตารางลงรหัสทดสอบความเชื่อมั่น.....	84
3. แสดงจำนวนและระยะเวลาในการนำเสนอรายการข่าว ภายในประเทศ ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541.....	98
4. แสดงจำนวนและระยะเวลาในการนำเสนอรายการข่าว ภายในประเทศ ภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541.....	100
5. เปรียบเทียบระยะเวลาในการนำเสนอข่าวภายในประเทศภาคค่ำ ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	103
6. การจัดลำดับความสำคัญของข่าวภายในประเทศภาคค่ำของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	105
7. แสดงระยะเวลาในการนำเสนอและการจัดลำดับความสำคัญ ของข่าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	107
8. แสดงระยะเวลาในการนำเสนอและการจัดลำดับ ความสำคัญของข่าวภาคค่ำของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	109

สารบัญแผนภูมิ

รูปที่	หน้า
1. แบบจำลอง EXPECTANCY-VALUE THEORY.....	32
2. องค์ประกอบของการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน.....	34
3. โครงสร้างในระบบการบริหารงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	50
4. โครงสร้างในระบบการบริหารงานของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	55
5. สัดส่วนรายการสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ตามผังรายการหลัก ปี พ.ศ. 2541.....	56
6. โครงสร้างของฝ่ายข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.....	58
7. โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไอทีวี.....	72

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
ชื่อนักศึกษา	เรือเอกหญิง สรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ. อรนุช เลิศจรรยารักษ์
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์ธุรกิจ
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งจะได้จำแนกประเด็นที่สำคัญ ออกเป็น

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบนโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประเภทของข่าวที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

วิธีการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้การสัมภาษณ์เพื่อทราบถึงนโยบายการผลิตข่าว และกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าว ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (CONTENT ANALYSIS) เพื่อทราบถึงการจัดประเภทของข่าวที่ออกอากาศในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้ ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีผลทำให้นโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการบริหารเป็นแบบราชการ จึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการสูง และต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงาน ต่างจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งมีการบริหารงานเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวที่มีชีวิตชีวา มีสีสัน เป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความสนใจของประชาชน การเสนอข่าวจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข่าวให้มีความน่าสนใจ และ

ไม่กระทบกระเทือนกับข้อเท็จจริง

นโยบายการผลิตข้าวที่ต่างกัน มีผลทำให้กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข้าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน เนื่องจาก สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เน้นการเสนอข่าวแบบราชการ สนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาลและของกองทัพ หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช้การปิดกั้นทางความคิด อีกทั้งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา เป็นปีที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ จากนโยบายดังกล่าวส่งผลให้การทำงานต้องเป็นไปตามสายการบังคับบัญชาตามแบบราชการ การคัดเลือกข้าวจึงต้องขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของข่าว ก่อนที่จะนำเสนอ ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของข่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายการผลิตข่าว ซึ่งแตกต่างจากของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี การบริหารงานเป็นแบบเอกชน ต้องการเสนอข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความสนใจของประชาชน และสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาของสังคมในขณะนั้น จากนโยบายดังกล่าวส่งผลให้การคัดเลือกข่าวเป็นการพิจารณาร่วมกันของหลายๆ ฝ่าย ในอันที่จะแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน เพื่อที่จะคัดเลือกข่าวนั้นๆ ออกสู่สายตาประชาชน ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของข่าวจะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับนโยบายการผลิตข่าวนั้น

นโยบายการนำเสนอที่ต่างกัน มีผลทำให้ประเภทของข่าวที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกัน เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการบริหารเป็นแบบราชการ จึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการสูง สนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาลและของกองทัพ หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช้การปิดกั้นทางความคิด อีกทั้งในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา เป็นปีที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ จากนโยบายการนำเสนอข่าวดังกล่าวส่งผลให้ประเภทของข่าวการเมืองถูกจัดลำดับของข่าวไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 19 ครั้ง และข่าวเศรษฐกิจถูกจัดลำดับของข่าวไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 2 ครั้ง จะเห็นได้ว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความสำคัญเสนอข่าวการเมืองมากที่สุด คือ 3 ชั่วโมง 17 นาที 15 วินาที ข่าวราชสำนัก 2 ชั่วโมง 34 นาที 45 วินาที ในขณะที่เดียวกันก็เสนอข่าวเศรษฐกิจ 1 ชั่วโมง 57 นาที 55 วินาที ข่าวทหาร 30 นาที 10 วินาที ให้ความสำคัญเสนอข่าวอาชญากรรมกับข่าวปัญหาสังคม น้อยกว่า 30 นาที ซึ่งแตกต่างจากของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งมีการบริหารเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวที่มีชีวิตชีวา มีสีสัน เป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความสนใจของประชาชน สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาของสังคมในขณะนั้น จากนโยบายการเสนอข่าวดังกล่าว ส่งผลให้การจัดประเภทของข่าวอาชญากรรมถูกจัดลำดับของข่าวไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 7 ครั้ง ข่าวปัญหาสังคม

ถูกจัดลำดับไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 5 ครั้ง ข้าราชการถูกจัดไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 5 ครั้ง และ
ข้าราชการเมืองถูกจัดลำดับไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 2 ครั้ง แต่สถานีโทรทัศน์ไอทีวีกลับให้เวลาในการ
เสนอข่าวเศรษฐกิจมากที่สุด 3 ชั่วโมง 35 นาที 50 วินาที ข้าราชการเมือง 3 ชั่วโมง 26 นาที
15 วินาที ส่วนข่าวปัญหาสังคม ข่าวอาชญากรรมและข่าวราชสำนัก สถานีโทรทัศน์ไอทีวีให้
เวลาในการเสนอน้อยกว่า 2 ชั่วโมง 45 วินาที สำหรับข่าวความมั่นคง สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
ให้เวลานำเสนอน้อยกว่า 50 นาที

Thesis Title : A Comparative Study in Selection Process and Evening News
Agenda Setting On Royal Thai Army Radio And Television and
Independent Television
Name : Lieutenant Sarunya Yuddhasaraprasiddhi
Thesis Advisor : Associate Professor Oranuj Lertchanyarak
Department : Business Communication Arts
Academic Year : 1998

ABSTRACT

This research aims to make a comparative study in selection process and evening television news agenda setting on Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television, of which the major topics are distributed below.

1. To make a comparative study in news production policy of Royal Thai Army Radio And Television.

2. To make a comparative study in selection process and evening television news agenda setting on Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television

3. To make a comparative study in types of news that are on air at the same period on Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television.

The research approach is carried out by interviewing in order to understand the news production policy. Content Analysis is applied in a selection process and news agenda setting in order to understand the setting of types of news that were on air from October 1998-December 1998 on Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television.

The result of the research can be summarized that the difference of administration and organizations consistently creates difference in news production policy of Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television. Since Royal Thai Army Radio And Television and official execution, they have to present the large amount of official news. Also they have to consider any effect that follows on their organization. In contrast, Independent Television is formed by

private executive. They, therefore, place an emphasis on presentation of lively and colorful news that affect the public's living and interest. Their presentation of news is to reflect the social circumstance at present, presenting news of interest and not affecting the facts.

The difference in news production policy leads to a difference in selection process and evening television news on Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television. Royal Thai Army Radio And Television presents government news, promoting activities of both the government and the Royal Thai Army and avoiding any comment on political matters but not obstructing the ideas. Due to the economic crisis during the past 2 years, such policy led to the operation under commands. News selection is dependent on the chief of news department, considering the appropriate news before presenting. As for news agenda setting, it must be complied with news production policy. On the other hand, Independent Television has a private execution. They aim to present news that affect the public's living and interest, reflecting social problems at the moment. Consequently, the selection process is mutually considered by several departments responsible in order to show their points of view and come to a resolution before presenting any news to the public. News agenda setting must be complied with news production policy.

The difference in news presentation policy makes a distinction of types of news that are on air at the same period on Royal Thai Army Radio And Television and Independent Television. Now that Royal Thai Army Radio And Television officially executes, they have to present quite a great deal of official news, promote activities of the government and the Royal Thai Army, but avoid any comment on political matters, which is not an obstruction of ideas. In addition, the economic crisis during the last 2 years and according to such news presentation policy, political news have been placed first for 19 times and economic news has been placed first twice. As we can see that Royal Thai Army Radio And Television has spent most time presenting political news for 3 hours 17 minutes and 15 seconds. They have presented the royal news for 2 hours 34 minutes and 45 seconds, economic

news for 1 hour 57 minutes and 55 seconds, military news for 30 minutes and 10 seconds, and criminal news and social problems news for less than 30 minutes successively. Contrarily, Independent Television which is executed by the private sector, puts an emphasis on presenting exciting and colorful news that will affect the people's living and interest, reflecting social problems existing at the moment. Based on such news presentation policy, criminal news has been placed the first for 7 times, social problems news has been placed the first for 5 times, economic news has been placed the first for 5 times and political news has been placed the first for twice. However, Independent Television has offered most time presenting economic news for 3 hours 35 minutes and 50 seconds. They present political news for 3 hours 26 minutes and 15 seconds, presenting social problems news, criminal news and the royal news less than 2 hours 45 seconds totally. Finally, Independent Television presents news of stability for less than 50 minutes.

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสื่อสารมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ในด้านการบริการให้ข้อมูลข่าวสารและความเพลิดเพลินต่างๆ วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับ เปรียบเสมือนการรวมของสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและภาพยนตร์เข้าด้วยกัน กล่าวคือผู้รับสามารถได้รับข้อมูลหรือข่าวสารที่มีลักษณะของภาพที่เคลื่อนไหวตามความเป็นจริง และได้รับฟังเสียงในเนื้อหาสาระของภาพหรือเหตุการณ์นั้นได้ในขณะเดียวกัน ซึ่งประสิทธิภาพเช่นนี้สามารถทำให้ผู้รับสารเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว อาจกล่าวได้ว่าวิทยุโทรทัศน์นั้นสามารถให้เห็นถึงของจริงและเกิดความประทับใจ โดยสามารถเรียกร่องให้เกิดความเชื่อถือ สนใจและชักจูงให้คล้อยตามมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ วิทยุโทรทัศน์นั้นทำให้ผู้รับสารเกิดความทรงจำติดตาได้นาน เพราะประกอบด้วยความเคลื่อนไหว แสงสี ที่กลมกลืน นอกเหนือไปจากเนื้อหาที่ประทับใจผู้รับแล้ว นอกจากนั้นโดยธรรมชาติของมนุษย์ต้องการรับฟังหรือเห็นสิ่งต่างๆ ด้วยความรวดเร็ว กล่าวโดยสรุปแล้ววิทยุโทรทัศน์นับว่าเป็นสื่อที่สามารถตอบสนองผู้รับสารได้ดีในด้านความเร็วในการสื่อสาร (บุญเลิศ สุกคิดก, 2539)

ในช่วงเวลาที่สังคมกำลังขยายตัว และเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วดังเช่นในปัจจุบัน “ข่าว” เป็นสิ่งซึ่งบุคคลต่างๆ ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมต้องการที่จะได้รับ เพื่อที่จะได้ทราบถึงเหตุการณ์ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นเรื่องใกล้ตัวและเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งนี้เพื่อที่บุคคลจะได้ นำความรู้และความเข้าใจที่ได้รับจากข้อมูลข่าวสารเหล่านี้มาใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์แวดล้อม ดังนั้นในยุคปัจจุบัน สื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ในการรายงานข่าว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ จึงมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นให้แก่สมาชิกของสังคม และนับวันบทบาทเช่นนี้ก็ยิ่งทวีความสำคัญขึ้น จึงเป็นแรงผลักดันให้สื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ในการรายงานข่าวต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อแข่งขันในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา (พรสุรีย์ ธนศรีสีบวงส์, 2535)

ในอดีตที่ผ่านมา รายการข่าวโทรทัศน์ไม่ได้บรรลุถึงบทบาทดังกล่าวมากนัก เนื่องจากเป็นรายการที่จัดขึ้นตามระเบียบของทางราชการเท่านั้นเนื้อหาและรูปแบบในการนำเสนอไม่ชวนติดตาม จนกระทั่งปลายปี พ.ศ. 2528 สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 (อ.ส.ม.ท.) ได้มีการเปลี่ยนแปลงและมอบให้บริษัทเอกชนเข้ารับช่วงในการดำเนินการ โดยมี ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล เป็นผู้รับผิดชอบ ได้ปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข่าวโทรทัศน์แบบใหม่ที่นำติดตาม ทำให้ข่าวโทรทัศน์ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับจากประชาชนจำนวนมากจนต้องติดตามดูรายการข่าวโทรทัศน์ทุกวัน

ดังนั้น เมื่อมีผู้ชมดูรายการข่าวโทรทัศน์มากขึ้น ทำให้มีโฆษณาเข้ามาในรายการมากขึ้น สถานีโทรทัศน์ทุกแห่งหันมาแข่งขันกันปรับปรุงการเสนอข่าว รวมทั้งมีการว่าจ้างบริษัทเอกชนรับผลิตข่าวร่วมกับฝ่ายข่าวของสถานี มีการเปลี่ยนรูปแบบการเสนอข่าวเป็นรายการนิตยสารข่าวที่มีผู้ดำเนินรายการข่าว กำหนดโครงสร้างของรายการประกอบด้วยข่าวและข่าวสารหลากหลายประเภท อาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันรายการข่าวโทรทัศน์ไม่ได้เป็นรายการที่ต้องจัดขึ้นตามระเบียบเพียงอย่างเดียวหากแต่เป็นรายการที่ทำรายได้ให้แก่สถานี และเป็นธุรกิจแข่งขันอันส่งผลให้ผู้ชมเปิดรับข่าวสารจนเป็นนิสัย (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2531)

อย่างไรก็ตาม แม้ในปัจจุบันจะมีเอกชนเข้าไปมีบทบาทในการเสนอข่าวร่วมกับฝ่ายข่าวของสถานี ก็ไม่ได้หมายความว่า การเสนอข่าวและความคิดเห็นของบุคคลในข่าวจะทำได้ อย่างเสรี ยังต้องอยู่ในความควบคุมของรัฐอันมีผลต่อการเสนอข่าวโทรทัศน์ของสถานี ดังความเห็นสรุปของบรรดานักหนังสือพิมพ์ที่ว่า

“ความฉับไวไม่ว่าจะเป็นข่าวภายในประเทศหรือข่าวจากดาวเทียม โทรทัศน์เป็นต่ออยู่หลายขุม แม้หนังสือพิมพ์จะออก 2 กรอบ แต่การเสนอข่าวที่ลึกกว่าและด้วยจุดยืนโทรทัศน์ก็ยังเป็นรองหนังสือพิมพ์อยู่หลายขุม เพราะต้องถูกรัดด้วยระบบราชการและพูดแทนราชการเสียโดยฝ่ายเดียวค่อนข้างมาก และการเสนอข่าวสำหรับวงการโทรทัศน์เมืองไทยที่อยู่ในความควบคุม และกำกับอย่างเข้มงวดโดยรัฐนั้นสิ่งที่นักสื่อสารมวลชนจะสามารถทำได้อย่างเต็มที่ก็เพียงแต่ “ปฏิวัติ” ในทางรูปแบบเท่านั้น การพลิกแพลงทางด้านเนื้อหาของข่าวนั้น จะกระทำได้แต่บนพื้นฐานที่จะอธิบายและทำความเข้าใจต่อประชาชนในวงกว้าง บนจุดยืนของการรักษาภาพลักษณ์และผลประโยชน์ในสังคมไทยมิอาจทำตนเป็น “ฝ่ายค้าน” หรือ “พลังกดดัน” คนละแนวทางกับรัฐบาลได้อย่างเด็ดขาด (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2531)

ดังนั้น ลักษณะเนื้อหาของข่าวโทรทัศน์ จึงยังไม่เปลี่ยนแปลงไปมาก ข่าวที่มีคุณค่าที่ควรรู้ เช่น ข่าวทางด้านการศึกษา ข่าวทางการเกษตร และข่าวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

ยังมีน้อยกว่าข่าวการเมือง และกิจกรรมกองทัพ ข่าวส่วนใหญ่ยังคงเป็นข่าวของบุคคลในวงรัฐบาล

ปัจจุบัน กิจกรรมโทรทัศน์ในประเทศไทย (สายทิพย์ สุขดิพันธ์, 2534) ได้ศึกษาและแบ่งการดำเนินการวิทยุและโทรทัศน์ในประเทศไทยออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. รัฐเป็นเจ้าของและผู้บริหารกิจการแต่รายได้หลักมาจากการโฆษณา

โทรทัศน์ในลักษณะนี้ รัฐบาลเป็นเจ้าของและบริหารงานเองทั้งหมดไม่ว่าเครื่องอุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ จะเป็นของรัฐ เจ้าหน้าที่ส่วนมากจะเป็นคนของรัฐบาลหรือข้าราชการแต่รายได้หลักมาจากการโฆษณา สถานที่ดำเนินการแบบนี้ได้แก่ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยทุกแห่ง การดำเนินงานนอกจากจะอยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กทช.) แล้วต้องอยู่ภายใต้ระเบียบของทางราชการอีกด้วย ประเทศที่ใช้ระบบนี้บริหารส่วนใหญ่เป็นประเทศด้อยพัฒนา ถ้าหลังทางการสื่อสาร เสรีภาพของสื่อมวลชนมีไม่มากนัก อีกกลุ่มหนึ่งคือประเทศกลุ่มสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

2. รัฐเป็นเจ้าของ และผู้บริหารกิจการโดยงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

โทรทัศน์ในลักษณะนี้จะมีรูปแบบเช่นเดียวกับประเภทแรกคือ รัฐเป็นเจ้าของและบริหารงานเอง เจ้าหน้าที่ส่วนมากก็คือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เป็นเจ้าของสถานีนั้นๆ แต่ไม่มีการโฆษณาสินค้า เพราะการดำเนินการจะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน สถานีโทรทัศน์ในลักษณะนี้ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ได้แก่ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

3. ดำเนินการในรูปรัฐวิสาหกิจ

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ ที่มีการดำเนินงานในลักษณะรัฐวิสาหกิจนั้นก็เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน เพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้รวดเร็วและแสวงหารายได้ให้แก่รัฐ การบริหารงานจะเป็นไปในรูปของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 ดำเนินการโดยองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) การควบคุมก็เป็นไปตามระเบียบการบริหารงานว่าด้วยรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับระเบียบราชการ แต่มีความคล่องตัวมากกว่า

รูปแบบนี้จะมีเสรีภาพและก้าวหน้ากว่ารูปแบบแรกเล็กน้อยแต่ยังขาดเสรีภาพอยู่มาก เนื่องจากรัฐบาลจะให้พนักงานการเมืองเข้าไปควบคุมบริหารสื่อมวลชนประเภทนี้อยู่

4. ให้เอกชนเช่าช่วงไปดำเนินการ

สถานีโทรทัศน์ในลักษณะนี้ เจ้าหน้าที่จะเป็นเอกชน การดำเนินงานจะเป็นไป

ในรูปบริษัทเอกชน สำหรับการเข้านั้นจะทำสัญญาให้สัมปทานแก่เอกชนเช่า ในช่วงระยะเวลาที่แน่นอนที่ระบุไว้ในสัญญาได้แก่ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในเครือของ อ.ส.ม.ท. และสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 7 ซึ่งอยู่ในเครือสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

การบริหารแบบนี้เป็นการเปิดช่องให้เอกชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารสื่อของรัฐ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ค่อนข้างเสรี สำหรับสถานีโทรทัศน์ไอทีวี หรือ ทีวีเสรี นั้น จัดอยู่ในรูปแบบที่ 4 นี้ เช่นกัน การที่รัฐโดยสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้สัมปทานแก่กลุ่มสยามทีวีมาเช่าช่วงไปดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ที่ได้รับสัมปทานจาก อ.ส.ม.ท. และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ที่ได้สัมปทานจากกองทัพบก แต่อาจจะมี ความแตกต่างที่เงื่อนไขสัญญาและการผูกมัดของสัญญา

ที่ผ่านมาได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรายการข่าวโทรทัศน์ในแง่มุมต่างๆ ซึ่งน่าสนใจและมีประเด็นที่น่าจะทำการศึกษาย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของวิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการศึกษาของรองศาสตราจารย์อรนุช เลิศจรรยารักษ์ โดยศึกษารายการข่าวในประเทศ ภาค 20.00 น. ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2529 ซึ่งสถานีโทรทัศน์ที่เลือกเป็นตัวแทนของการศึกษาวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะสถานีโทรทัศน์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งมีรายการข่าวของสถานีเองได้แก่ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 และสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (หมายเหตุ : ในขณะที่ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลนั้น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ไม่มีรายการข่าวของตนเอง แต่มาจัดร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ดังนั้นข้อมูลในการวิจัยจะใช้ข้อมูลจากสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ทั้งหมด สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ไม่มีข้อมูลในขณะที่วิจัยและในช่วงที่ทำการวิจัยสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ถ่ายทอดข่าวจากสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สถานีไทยทีวีสีช่อง 3 แยกออกมาทำรายการข่าวเองในเดือนเมษายน 2539) และจากการศึกษาพบว่า ...วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวเป็นสำคัญ หัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงานและนโยบาย วัตถุประสงค์ของสถานี ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ การกำหนดวาระประเด็นสำคัญของข่าวนั้น ข่าวพระราชสำนักจัดอยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือข่าวรัฐบาล เน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลในวงราชการ และกิจการทหาร สำหรับข่าวรัฐบาลสถานีโทรทัศน์ทั้งสามสถานีให้เวลากับข่าวรัฐบาลมากที่สุด

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้ว่ามีข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับวิธีคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวความคิดที่ต้องการจะศึกษาเพิ่มเติม โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวที่แพร่ภาพออกอากาศในรายการข่าวทางสถานี 2 ช่อง คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งเป็นสถานีที่รัฐบาลเป็นเจ้าของและบริหารงานเองทั้งหมด และสถานีโทรทัศน์ไอทีวีซึ่งเป็นสถานีที่เอกชนเช่าช่วงไปดำเนินการ โดยจะเป็นไปในรูปบริษัทเอกชน สำหรับการเลือกศึกษาช่วงเวลาของการเสนอข่าวนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าช่วงของการเสนอข่าวภาคค่ำเป็นช่วงที่น่าสนใจ ประกอบกับผู้ชมส่วนใหญ่เสร็จสิ้นจากภาระหน้าที่การทำงานแล้ว และมีโอกาสติดตามรับชมรายการข่าวได้อย่างทั่วถึงและเต็มที่ ซึ่งแตกต่างกับช่วงเวลาอื่นๆ ที่มีเวลาในการนำเสนอข่าวน้อยและมีเนื้อหาสาระค่อนข้างสั้น และเพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. นโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 แตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี หรือไม่
2. กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 แตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี หรือไม่
3. ประเภทของข่าวภาคค่ำที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 แตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบนโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประเภทของข่าวภาคค่ำที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ข้อสันนิษฐานการวิจัย

1. ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีส่วนทำให้นโยบายการผลิตรายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน
2. นโยบายการผลิตข่าวที่ต่างกัน มีส่วนทำให้กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน
3. นโยบายการนำเสนอที่ต่างกัน มีส่วนทำให้ประเภทของข่าวภาคค่ำที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ในการศึกษาเรื่อง “กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เปรียบเทียบกับสถานีโทรทัศน์ไอทีวี” ซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเฉพาะรายการข่าวภาคค่ำเท่านั้น (ช่อง 5 : เวลา 17.00 น. - 17.30 น. และเวลา 19.20 น. - 20.10 น. / ไอทีวี : เวลา 19.00 น. - 21.30 น.) โดยไม่รวมถึงรายการย่อยหรือสารคดีเชิงข่าวที่อยู่ในช่วงเวลานี้เนื่องจาก ข่าวภาคค่ำ ถือเป็นข่าวภาคหลักในแต่ละวันของทุกสถานีโทรทัศน์ จึงมีความสำคัญในด้านเนื้อหาข่าวที่ค่อนข้างครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งในแง่ของเนื้อหา และกระบวนการผลิตข่าว โดยจะศึกษาข่าวซึ่งออกอากาศติดต่อกันเป็นระยะเวลา 3 เดือน (เดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541)

ข้อจำกัดของการวิจัยที่สำคัญในครั้งนี คือ เวลา เนื่องจากผู้วิจัยมีเวลาในการเรียบเรียงข้อมูลน้อย ในขณะที่ผู้วิจัยสนใจกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ของช่องต่างๆ ซึ่งมีด้วยกัน 6 ช่อง คือ 3, 5, 7, 9, 11 และไอทีวี สำหรับการวิจัยลักษณะเช่นนี้ได้มีการศึกษาไปแล้ว โดย (รศ.อรนุช เลิศจรรยารักษ์, 2529) ผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะมีการศึกษาเรื่องนี้ขึ้นมาอีก ดังนั้นจึงได้เลือกสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เพื่อทำการศึกษากกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นมาอีกสถานีหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าเป็นหน่วยงานราชการขึ้นกับกองทัพบก และนำมาเปรียบเทียบกับสถานีโทรทัศน์ไอทีวีซึ่งดำเนินงานโดยเอกชน

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการผลิตข่าว

หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติที่ฝ่ายข่าวกำหนดขึ้นสำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวทั้งหมด ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็น

ไปในแนวทางเดียวกัน

กระบวนการคัดเลือกข่าว

หมายถึง ขั้นตอนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์เพื่อนำออกอากาศ ตั้งแต่การเลือกรื่องที่จะทำการเขียนข่าว การตัดต่อข่าว การคัดเลือกและจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการคัดเลือกออกอากาศ

การจัดลำดับความสำคัญของข่าว

หมายถึง การจัดเรียงลำดับข่าวประเภทต่างๆ ตามนโยบายการผลิตข่าว หรือตามคุณค่าของข่าว

การวิเคราะห์เนื้อหา

หมายถึง เทคนิคการวิจัยสำหรับแยกแยะและแจกแจงเนื้อหาของการสื่อสารที่ปรากฏและเผยแพร่ในสื่อมวลชนออกเป็นจำนวนที่วัดได้ เป็นวิธีที่มีแบบแผน กฎเกณฑ์ขั้นตอนที่แน่นอน ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถนำมาเปรียบเทียบระหว่างกันได้

ข่าวโทรทัศน์

หมายถึง การนำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและอยู่ในความสนใจของประชาชนโดยสรุปเนื้อหาครอบคลุม ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวทหาร ข่าวปัญหาสังคม ข่าวอาชญากรรม และข่าวความมั่นคง ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเฉพาะข่าวภาคค่ำ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในเวลา 17.00 น. - 17.30 น. และเวลา 19.20 น. - 20.10 น. และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในเวลา 19.00 น. - 21.30 น. เท่านั้น โดยไม่รวมข่าวในช่วงเวลาอื่นๆ ตลอดจนสารคดีข่าวหรือรายการย่อยๆ ในช่วงเวลานั้น

ข่าวราชสำนัก

หมายถึง ข่าวพระราชกรณียกิจและการปฏิบัติราชการกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ, ข่าวที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ และองค์กรต่างๆ ในพระบรมราชานุเคราะห์, ข่าวที่เกี่ยวข้องกับพระราชวงศ์จากต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย

ข่าวการเมือง

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการกิจของนายกรัฐมนตรี ความเคลื่อนไหวของพรรครัฐบาล พรรคฝ่ายค้าน บทบาทของฝ่ายค้าน การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การออกกฎหมาย การปรับปรุง.ร.บ. การแก้ไขกฎหมาย ข่าวที่เกี่ยวข้องกับสายงานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ ข่าวที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกมาให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆ การ

ประชุมรัฐสภา การประชุมวุฒิสภา ข่าวก่เกี่ยวข้องกับการเมืองระดับท้องถิ่น กทม. และจังหวัดใน
พื้นที่ภาคกลาง

ข่าวทหาร

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวกับบทบาทของทหารเข้าไปพัฒนาช่วยเหลือประชาชนในชุมชน
ในช่วงน้ำท่วม ซ่อมแซมบ้านเรือน ภัยแล้ง การพัฒนาเสริมอาชีพ การฝึกทหารใหม่ ข่าวที่
เกี่ยวกับการกิจของผู้นำเหล่าทัพต่างๆ ข่าวภารกิจของผู้นำวิชาการทหารสูงสุด และกระทรวงกลาโหม
ข่าวที่สนับสนุนงานประชาสัมพันธ์เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับกองทัพ รวมทั้งหน่วย
งานที่เกี่ยวข้อง รายงานสถานการณ์ชายแดนไทยด้านต่างๆ การเดินทางของนายทหารระดับสูงจาก
ต่างประเทศมาเยือนไทย

ข่าวอาชญากรรม

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวกับตำรวจ อุบัติเหตุ เรื่องของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านจราจร
ข่าวที่เกี่ยวข้องกับสายงานกระทรวงยุติธรรม ข่าวที่ให้ความรู้เบื้องต้นในด้านการรักษาความ
ปลอดภัยต่างๆ เช่น การป้องกันอัคคีภัย การป้องกันการโจรกรรม การก่อวินาศกรรม อุบัติภัย
ข่าวที่ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ของประชาชน

ข่าวเศรษฐกิจ

หมายถึง ข่าวที่รับผิดชอบทางเศรษฐกิจ ในสายงานของกระทรวงการคลัง ซึ่ง
แยกย่อยออกเป็นธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด สถาบันการเงินต่างๆ และ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ในสายงานของกระทรวงคมนาคม ซึ่งแยกย่อยออกเป็น 3 ส่วน
ทางบก : บขส. ขสมก. ทางน้ำ : การท่าเรือ เรือโดยสาร ทางอากาศ : การบินไทย
กรมการบินพาณิชย์ รวมทั้งการสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
ในสายงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งแยกย่อยออกเป็นกรมป่าไม้ กรมประมง อตก.
ในสายงานของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นเรื่องของพลังงานแหล่งน้ำ น้ำมัน กลุ่มทรัพยากร
ขุดเจาะแร่ธาตุ ทำก๊าซธรรมชาติ ในสายงานของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการค้า
ระหว่างประเทศ เรื่องเกี่ยวกับข้าว มันสำปะหลัง กรมส่งเสริมการค้าส่งออก การประกันภัยต่างๆ
ในสายงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการส่งแรงงานไปต่าง
ประเทศ พืชผลเศรษฐกิจ ตลอดจนข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ทางด้านเศรษฐกิจของ
ประชาชนทั่วไป

ข่าวปัญหาสังคม

หมายถึง ข่าวที่เป็นเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านสุขภาพอนามัย เช่น ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหามลพิษ ปัญหาวันพิษ ปัญหาวันดำ ปัญหาน้ำเสีย และด้านสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยน้ำเสียออกมาทำให้ปลาตาย

ข่าวความมั่นคง

หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวกับกิจกรรมในด้านต่างๆ ของทหาร ภารกิจของทหารในการช่วยเหลือประชาชน รวมไปถึงความสงบและความมั่นคงภายใน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อที่จะได้ทราบถึงนโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
2. ให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้เห็นว่าสถานีโทรทัศน์มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไร ถึงแม้จะไม่มี การตัดสินคุณค่าว่า ดี-เลว, เด่น-ด้อย หรือไม่ก็ตาม การเปรียบเทียบก็อาจเปรียบเสมือนกระจกซึ่งสะท้อนการทำงานและสามารถนำไปพัฒนารายการข่าวทางโทรทัศน์ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี” มีแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนการวิจัยนี้หลาย ประเด็นด้วยกัน คือ

1. การสื่อสารมวลชน (Mass Communication)

ผู้วิจัยนำเรื่องการสื่อสารมวลชนเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นการศึกษาในฝ่ายข่าวโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อมวลชนโดยตรง ในหนังสือ หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15 ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระบุว่า สื่อสารมวลชนถือเป็นการสื่อสารที่มีบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวม คัดเลือกข่าวสารจากสังคมแล้วเสนอกลับไปยังสังคม โดยธรรมชาติและเทคโนโลยี ซึ่งถือได้ว่าการสื่อสารมวลชนเป็นบริการสาธารณะที่เปิดโอกาสให้พลเมืองทุกคนรับประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน แต่อย่างไรก็ตาม การสื่อสารมวลชนก็มีข้อจำกัดคือ ผู้รับสารไม่สามารถโต้ตอบ หรือเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์ครบวงจร

สำหรับแนวความคิดเกี่ยวกับกิจการสื่อสารมวลชนของประเทศไทย จากหนังสือเล่มนี้ยังระบุว่า การสื่อสารมวลชนปัจจุบันได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง เกิดมีระบบสื่อสารมวลชนหลายระบบที่มีความขัดแย้งกันในเชิงวัตถุประสงค์และในเชิงปฏิบัติ ซึ่งได้มีการจำแนกระบบการสื่อสารมวลชนในประเทศไทยออกเป็น

1. ระบบการสื่อสารมวลชนของรัฐ (กรมประชาสัมพันธ์)

นั่นคือ มีบทบาทหน้าที่ในการเสนอข่าวสารในนามของรัฐบาลที่จะต้องรับผิดชอบในประสิทธิภาพของระบบข่าวสารทั้งหมดของสังคมไทย ซึ่งระบบนี้ดำเนินการโดยกรมประชาสัมพันธ์ ขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี นอกเหนือจากวิทยุเป็นสื่อแล้วโทรทัศน์ก็ได้มีการตั้งสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ขึ้น เพื่อให้เป็นองค์กรหลักที่ให้บริการการสื่อสารมวลชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมวิชาการ การศึกษาและความมั่นคงของรัฐ

2. อนุระบบการสื่อสารมวลชนของรัฐ

ถือเป็นการควบคุมภายใต้รัฐเช่นเดียวกัน เพราะดำเนินการโดยรัฐวิสาหกิจที่มี

เชื่อว่าองค์กรสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ที่จัดเป็นอนุระบบ เพราะทำงานช้อย่นกับระบบของชาติ หรือกรมประชาสัมพันธ์ ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2520 รัฐบาลได้ปรับปรุงกิจการวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งมีมติจัดตั้ง อ.ส.ม.ท. ขึ้น อยู่ภายใต้ความดูแลรับผิดชอบของสำนักนายกรัฐมนตรี แต่เนื่องจาก หารายได้จากการโฆษณามาเลี้ยงตัวเองและมีรายการบันเทิงเพื่อแข่งขันทางธุรกิจ ระบบการทำงาน ของ อ.ส.ม.ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนประสานงานการประชาสัมพันธ์ของรัฐ

3. อนุระบบการสื่อสารมวลชนของหน่วยงานรัฐบาล

เป็นระบบการสื่อสารมวลชนอีกระบบหนึ่ง ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสื่อสาร ของสังคม หมายถึง การสื่อสารมวลชนของหน่วยงานรัฐบาลบางหน่วยที่มีวัตถุประสงค์ เฉพาะกิจต่างกัน แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือ บริการสังคมด้วยข่าวสารเป็นระบบเล็กๆ ที่ไม่ถึอ รวมอยู่ในระบบชาติ อนุระบบนี้อยู่ในจำพวก วิทยุศึกษา วิทยุจุฬา วิทยุธรรมศาสตร์ วิทยุ 919 กรป.กลาง เป็นต้น

4. ระบบการสื่อสารมวลชน แบบผสมรัฐกับเอกชน

เป็นสถานีเพื่อการค้า (Commercial Broadcasting Stations) เป็นการหา รายได้เลี้ยงตัวเอง โดยเปิดให้เอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการในลักษณะต่างๆ ซึ่งกลายเป็นสภาพ ระบบผสมรัฐและเอกชน ปัจจุบันคือประเภทเอกชนเช่าช่วงทั้งสถานีได้แก่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 ซึ่ง บริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด เป็นผู้เช่าช่วงเวลาจาก อ.ส.ม.ท. สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 มีบริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด เช่าช่วงสำหรับ เอกชนเช่าเวลาทั้งหมดหรือบางส่วน ได้แก่ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 รวมไปถึงวิทยุกระจาย เสียงอีกจำนวนมาก

5. ระบบการสื่อสารมวลชนของภาคเอกชน

หมายถึง เอกชนเข้ามามีบทบาทในสื่อสารมวลชนอย่างเต็มรูปแบบ ส่วนใหญ่จะ เป็นหนังสือพิมพ์ แต่ก็มีหลักการและกฎระเบียบภายใต้ระบบของรัฐบาลเช่นเดียวกัน

หน้าที่ของสื่อมวลชน

กล่าวกันตามความจำเป็นจริงแล้ว ในฐานะที่การสื่อสารเป็นพื้นฐานที่สำคัญของ กระบวนการสังคม ดังนั้นหน้าที่ของการสื่อสารในสังคมก็ยังคงเป็นไปเช่นเดิม ไม่ว่าสังคมจะอยู่ใน ภาวะปกติหรือภาวะของการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนา สิ่งที่แตกต่างจากสภาวะปกติก็คือ การเน้น ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ดังนั้นหน้าที่ของการสื่อสารในการพัฒนา จึงเน้นที่การให้ข่าวสาร การชักจูงใจ และการให้การศึกษา

การสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนซึ่งมีขีดความสามารถสูงในการเข้าถึงประชาชนจำนวนมากของประเทศได้ จึงจำเป็นต้องปฏิบัติการกิจของตนโดยเน้นหนักหน้าที่ทั้ง 3 ประการดังกล่าวข้างต้นในการพัฒนาประเทศ (ประมะ สตะเวทิน, 2529)

1. การให้ข่าวสาร

การที่ประเทศจะพัฒนาไปได้นั้นประชาชนของประเทศจะต้องได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเสียก่อน การสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.1 ขยายขอบเขตของสิ่งแวดล้อม คนจำนวนมากในสังคมล้าหลัง พบว่าสื่อมวลชนเป็นสิ่งมหัศจรรย์ เพราะสื่อมวลชนทำให้คนได้เห็นและได้ยินสิ่งที่ไม่เคยเห็นหรือไม่เคยได้ยินและรู้จักคนที่ตนเองไม่เคยพบ สื่อมวลชนช่วยทำให้ประชาชนในประเทศที่กำลังพัฒนาเข้าใจได้ว่าคนในประเทศอื่นนั้นอยู่กันอย่างไร และมองคูชีวิตของตัวเองด้วยสายตาใหม่ สื่อมวลชนเป็นพลังที่จะปลดปล่อยมนุษย์ให้หลุดพ้นจากระยะทางและความโดดเดี่ยว และนำประชาชนจากสังคมล้าหลังไปสู่สังคมสมัยใหม่ ซึ่งสายตามุ่งไปสู่อนาคตและเส้นทางที่ยาวไกล หน้าที่นี้ของสื่อมวลชนมีความสำคัญเพราะช่วยพัฒนาคุณภาพในการคาดคะเนความรู้สึกของคนอื่นได้ ความสามารถในการคาดคะเนความรู้สึกของคนอื่นได้นี้เป็นสมบัติขั้นพื้นฐานของคนที่ทันสมัย เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานที่ประชาชนในประเทศกำลังพัฒนาจะต้องมี เพราะจะทำให้คนมีความสามารถในการมองตนเองในสถานการณ์ของคนอื่นได้ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงสามารถเชื่อมการเปลี่ยนแปลงจากสังคมล้าหลังไปสู่สังคมสมัยใหม่ โดยการนำเอาสิ่งที่อยู่ไกลให้มาอยู่ใกล้และทำให้สิ่งที่แปลกเป็นสิ่งที่น่าสนใจได้

1.2 ดึงประชาชนมาสู่จุดสนใจ ในด้านการพัฒนานั้นสื่อมวลชนเป็นตัวการสำคัญที่กำหนดว่าประชาชนควรจะรู้เรื่องอะไร โดยการเน้นจุดสนใจในบางเรื่องแทนที่จะเป็นเรื่องอื่น สื่อมวลชนสามารถที่จะทำให้เรื่องเหล่านี้มีความสำคัญในการรณรงค์ นี่เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะหมายความว่า ความสนใจของประชาชนถูกหันเหไปสู่เรื่องของการพัฒนา ความสนใจของประชาชนถูกหันเหไปสู่ขนบธรรมเนียมใหม่ พฤติกรรมใหม่ การปฏิบัติด้านสุขภาพและการเกษตรแบบใหม่ ผลประโยชน์ที่จะได้จากการพัฒนาหรือสิ่งที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง

1.3 ยกระดับความมุ่งมอดปรารถนาของประชาชน ประเทศที่กำลังพัฒนาประสบกับความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นประชาชนให้หลุดพ้นจากการเชื่อโชคชะตา และความกลัวการเปลี่ยนแปลง ประเทศจะต้องส่งเสริมให้เกิดความปรารถนาสิ่งที่ดีกว่าเดิมทั้งในระดับบุคคลและระดับชาติ บุคคลจะต้องมีความปรารถนาที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าเดิมและต้องตั้งใจที่จะทำให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ปรารถนาในฐานะประชาชนของประเทศ คนในชาติจะต้องมีความมุ่งมอดปรารถนาหรือความ

ทะเลาะเบาะแว้งที่จะทำให้ชาติของคนมีความเข้มแข็งและยิ่งใหญ่ สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการยกระดับความทะเลาะเบาะแว้งของประชาชนในประเทศที่กำลังพัฒนาได้ ถ้าปราศจากการยกระดับความทะเลาะเบาะแว้งของประชาชน ปราศจากการกระตุ้นให้ประชาชนดิ้นรนเพื่อชีวิตที่ดีกว่าและเพื่อความเจริญของประเทศแล้วเป็นการยากที่การพัฒนาจะเกิดขึ้น

1.4 สร้างบรรยากาศแห่งการพัฒนา สื่อมวลชนสามารถมีส่วนอย่างสำคัญในการให้ข่าวสารแก่ประชาชนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ นั่นคือ การสร้างบรรยากาศแห่งข่าวสารเพื่อกระตุ้นการพัฒนาโดยการแสดงให้เห็นเครื่องมือที่ทันสมัยและชีวิตในสังคมที่พัฒนา โดยการเสนอรายงานข่าวเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จากที่อื่นในโลก โครงการพัฒนาต่างๆ เป้าหมายและปัญหาของการพัฒนา อันจะทำให้ประชาชนมีสายตาทันทีที่กว้างไกลให้ความสนใจเกิดความทะเลาะเบาะแว้งและย้อนมาดูแลตัวเองเพื่อกำหนดว่าอนาคตควรจะก้าวไปอย่างไร

2. การชักจูง

การพัฒนาประเทศย่อมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน กล่าวคือ ประชาชนต้องเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อและพฤติกรรมของตนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ในสังคม หน้าที่ของสื่อมวลชนในประเทศที่กำลังพัฒนา คือการชักจูงใจให้ประชาชนเปลี่ยนวิถีชีวิตของตน และตัดสินใจเข้าร่วมในโครงการพัฒนาอย่างจริงจังด้วยการแสดงความคิดเห็น สนับสนุนโครงการพัฒนาของรัฐบาลและชี้แนะการตัดสินใจของประชาชน ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมโดยรวมจะได้รับจากการพัฒนา การปฏิบัติหน้าที่ในการชักจูงใจของสื่อมวลชนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 สื่อมวลชนในแหล่งข่าวสารสำหรับการสื่อสารระหว่างบุคคล บุคคลที่มีอิทธิพลต่อคนอื่นในการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นคนที่ใช้สื่อมวลชนมาก เช่น คนที่มีอิทธิพลต่อชาวนามักจะอ่านหรือฟังข่าวจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับการทำนามากกว่าชาวนาโดยทั่วไป คนที่เป็นผู้นำด้านการเมืองก็เป็นคนที่ใช้สื่อมวลชนด้านการเมืองมากเป็นพิเศษ ข่าวสารจากสื่อมวลชนเหล่านี้มีส่วนในการทำให้คนเรามีอิทธิพลเหนือคนอื่น เมื่อมีการเผยแพร่ข่าวสารการเกษตรในสื่อมวลชนก็เป็นที่น่าพอใจที่ข่าวสารนี้จะถูกนำไปเผยแพร่ต่อ โดยผู้มีอิทธิพลด้านการเกษตร เมื่อมีการเผยแพร่เรื่องการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกวิธีผ่านสื่อมวลชน ผู้นำด้านการเลี้ยงดูเด็กก็จะจดจำและนำข่าวสารนั้นไปเผยแพร่แก่คนอื่นๆ ต่อไป

2.2 สร้างสถานภาพให้บุคคล สื่อมวลชนสามารถสร้างชื่อเสียงและสถานะทางสังคมให้แก่บุคคลได้ การปรากฏเป็นภาพและข่าวในสื่อมวลชนนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าคนๆ นั้นมีความสำคัญเพียงพอที่สื่อมวลชนจะเสนอพฤติกรรมและความคิดของเขาต่อประชาชน ยิ่งใน

ประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยแล้ว อำนาจในการสร้างสถานะให้แก่บุคคลดูจะมีมากกว่าในประเทศที่พัฒนาเสียอีก ส่วนใหญ่ของผู้นำทางการเมืองระดับชาติในประเทศที่กำลังพัฒนาล้วนแล้วแต่ได้รับสถานภาพจากสื่อมวลชน ซึ่งเป็นตัวช่วยทำให้ความคิดและนโยบายของบุคคลเหล่านี้มีความน่าเชื่อถือน่าเลื่อมใส ในทำนองเดียวกันสื่อมวลชนก็สามารถสร้างสถานะให้แก่บุคคลบางคน หรืองานบางอย่างที่สมควรจะได้รับการยึดถือเป็นแบบอย่างแน่นอนว่าโครงการต่างๆ ของแผนการพัฒนานั้นจะได้รับสถานะ ได้รับความเชื่อถือเลื่อมใสก็ต่อเมื่อสื่อมวลชนให้ความสนใจ การให้ความสนใจของสื่อมวลชนจะดึงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพราะการเข้าร่วมในการพัฒนาก็จะทำให้คนๆ นั้นได้สถานะไปด้วย

2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมการกำหนดนโยบายกันอย่างกว้างขวาง เมื่อประเทศเริ่มต้นพัฒนาก็เกิดความจำเป็นเร่งด่วนในการที่จะขยายการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายของประเทศในวงกว้างขึ้น ประชาชนธรรมดาจะต้องได้ยื่นการถกเถียงโต้แย้งเกี่ยวกับนโยบายของชาติ เพื่อว่าจะได้กำหนดความคิดเห็นของตนได้และเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมก็สามารถแสดงความคิดเห็นออกมาได้ ในขณะเดียวกันผู้กำหนดนโยบายในระดับชาติก็จำเป็นต้องเข้าใจถึงความจำเป็น และความต้องการของหมู่บ้านให้ชัดเจนกว่าแต่ก่อน เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณากำหนดนโยบายของประเทศ การจะกระทำเช่นนี้ได้ ก็ต้องอาศัยสื่อมวลชน

สื่อมวลชนเสนอข่าวระดับชาติ ปัญหาของชาติ ความเห็นและข้อโต้แย้งของผู้นำต่างๆ ว่าควรจะได้รับนโยบายอันใด ดังนั้นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายจึงถูกขยายให้กว้างขึ้นจนเป็นการแสดงความคิดเห็นของคนทั้งชาติ เมื่อสิ่งนี้เกิดขึ้นในระหว่างการพัฒนาเงื่อนไขของการเข้ามามีส่วนร่วมของคนในชาติก็ถูกกำหนดขึ้น การเข้าใจถึงสถานการณ์ของชาติก็ถูกกระตุ้นและเงื่อนไขต่างๆ สำหรับการพัฒนาชาติก็ถูกนำมาเสนอให้เห็นหนทางบรรลุเป้าหมายได้

2.4 สามารถปลุกฝังปทัสถานของสังคม ปทัสถานหลายอย่างของสังคมเป็นสิ่งที่ไม่สะดวกที่จะปฏิบัติหรือเป็นภาระแก่คนในชาติ ดังนั้นจึงมีการผ่อนผันการบังคับใช้ปทัสถานและหลายคนพยายามหาทางหลีกเลี่ยง ในสังคมสมัยใหม่หน้าที่ในการเผยแพร่ปทัสถานเป็นของสื่อมวลชนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งในแง่ที่ถ้าประชาชนไม่ทราบปทัสถานก็แจ้งให้ประชาชนทราบ และทั้งในแง่เผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงการกระทำที่หลีกเลี่ยงปทัสถานอย่างรุนแรง

ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะอาศัยสื่อมวลชนในอันที่จะปลุกฝังปทัสถานเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศแก่ประชาชน เช่น ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเสียสละ ความสะอาด ความมีระเบียบวินัย ฯลฯ รวมทั้งการสอดส่องดูแลการกระทำที่หลีกเลี่ยง

ปทัสสถานของสังคม ซึ่งเปรียบได้เหมือนกับด้านตรงกันข้ามกับการให้สถานะแก่คน คนไหนทำดีก็ส่งเสริมชื่อเสียง คนไหนทำไม่ดีก็ประณาม ความขี้เกียจ การไร้สมรรถภาพ การฉ้อราษฎร์บังหลวง เมื่อสื่อมวลชนเสนอเรื่องราวไม่ดีไม่งามคนที่ประพฤติไม่ดีก็จะถูกสังคมลงโทษ และเป็นการเตือนคนอื่นให้หลีกเลี่ยงการกระทำที่ไม่ดีเสีย

2.5 ช่วยปลูกฝังรสนิยม การที่คนเราจะชอบดนตรีและศิลปะประเภทใดมากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับคำแนะนำของสื่อมวลชน อำนาจพิเศษของสื่อมวลชนก็คือความสามารถในการสร้างความคุ้นเคยของสิ่งต่างๆ แก่ประชาชน และดังนั้นจึงมีผลต่อการกำหนดรสนิยมของคน

สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาสื่อมวลชนยังมีความสำคัญไปกว่านั้น วัฒนธรรมเป็นสะพานเชื่อมโยงที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งระหว่างประชาชนในประเทศ ประเทศที่กำลังพัฒนาจึงสามารถใช้สื่อมวลชนในการสร้างความรู้สึกเรื่อง “ความเป็นชาติ” โดยอาศัยสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดศิลปะประจำชาติ ดนตรีประจำชาติ หรือการแสดงประจำชาติ สื่อมวลชนสามารถสร้างความเป็นปึกแผ่นของคนในชาติโดยอาศัยศิลปะเหล่านี้เป็นเครื่องกระตุ้น นอกจากนั้นศิลปะพื้นบ้านของท้องถิ่นต่างๆ ก็สามารถถูกนำมาเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนเพื่อก่อให้เกิดความผูกพันทางใจระหว่างคนในท้องถิ่นต่างๆ

2.6 เปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ฝังแน่น ประเทศที่กำลังพัฒนาสามารถนำสื่อมวลชนมาใช้ในการสร้างทัศนคติใหม่ๆ หรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่ได้ยึดมั่นอย่างเหนียวแน่น รวมทั้งเบี่ยงเบนทิศทางของทัศนคติเดิมได้ เช่น หากประชาชนเชื่อว่าการรู้หนังสือเป็นสิ่งที่ดี เป็นการง่ายที่จะชักจูงให้เขาไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน หรือฟังวิทยุโรงเรียน หรือทำด้วยวิธีอื่นใดเพื่อให้รู้หนังสือ หากเราสามารถทำให้ประชาชนเห็นว่าวิถีปฏิบัติแบบใหม่ทางการเกษตรและการสาธารณสุขเป็นแต่เพียงวิธีการหนึ่ง ซึ่งไม่ได้แตกต่างไปจากการปฏิบัติของประชาชนก็จะทำให้ประชาชนยอมรับได้ง่ายขึ้น หากเราสามารถแสดงให้ประชาชนเห็นได้ว่าการแนะนำนั้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย เป็นแต่เพียงการเพิ่มเติม หรือเบี่ยงเบนทิศทางของทัศนคติเดิม โอกาสที่สื่อมวลชนจะทำหน้าที่ในการชักจูงใจประชาชนให้กระทำตามแผนและ โครงการพัฒนาใหม่ๆ ก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

3. การให้การศึกษา

ในการพัฒนาประเทศนั้น เมื่อประชาชนได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับความจำเป็น ต้องมีการพัฒนาจนประชาชนเกิดความรู้สึกทะเยอทะยาน และตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของตนแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือ ทำอย่างไรประชาชนจึงจะมีความรู้ความสามารถในการที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ นั่นก็คือทำอย่างไรประชาชนจึงจะรู้หนังสือ ทำอย่างไร

ประชาชนจึงจะมีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนในสังคมใหม่ ทำอย่างไรประชาชนจึงจะมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ทำอย่างไรประชาชนจึงจะมีความสามารถในการที่จะใช้วิธีการใหม่ๆ ในการผลิตพืชผลทางการเกษตร หรือมีความสามารถในการประกอบอาชีพใหม่ คำตอบก็คือรัฐบาลจะต้องให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการอ่านออกเขียนได้ การเมือง การสาธารณสุข การเกษตร และการช่าง ซึ่งการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนสามารถที่จะทำหน้าที่ในการให้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปรับตัวของประชาชนให้เข้ากับการพัฒนาประเทศได้

สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนได้ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม การให้การศึกษาโดยตรงได้แก่ การใช้สื่อมวลชนสำหรับการศึกษาในโรงเรียนโดยทำหน้าที่เป็นสื่อทัศนูปกรณ์สำหรับชั้นเรียน เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนประกอบการสอนของครู การให้ความรู้โดยตรงอีกลักษณะหนึ่งก็คือ การใช้สื่อมวลชนสำหรับศึกษานอกโรงเรียน เป็นการทำหน้าที่แทนครูเพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน เป้าหมายเฉพาะกลุ่มเพื่อพัฒนาความรู้ อาชีพ และความเป็นอยู่ของประชาชนเหล่านั้น เช่น สอนประชาชนที่พ้นวัยเข้าโรงเรียนให้สามารถอ่านออกเขียนได้ สอนวิชาชีพ สอนวิธีการใหม่ๆ ทางการเกษตรกรรม เพื่อให้ปลูกพืชผลได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และดีขึ้น สอนเรื่องสุขภาพอนามัย และการบริโภคเพื่อให้ประชาชนมีการกินดีอยู่ดีขึ้น การให้ความรู้โดยอ้อมเป็นการใช้สื่อมวลชน เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป โดยสื่อมวลชนทำหน้าที่เสนอความรู้ด้านต่างๆ เช่น การเมือง การปกครอง การทำมาหากิน การเศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย ความรู้ทั่วไป ฯลฯ ตามปกติวิสัยของคน เมื่อประชาชนอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุกระจายเสียง ชมวิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ ประชาชนก็ได้รับความรู้เหล่านั้นโดยอัตโนมัติ

นอกจากนั้นคนอื่น ๆ อาทิเช่น ไรท์ (Wright : 1975, อ้างถึงใน นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง : 2540) ได้เพิ่มหน้าที่ประการที่ 4 ของการสื่อสารคือ หน้าที่ในการให้ความบันเทิง

หน้าที่ในการสอดส่องดูแลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง หน้าที่ในการแสวงหาและเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อม ทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกสังคมหนึ่งๆ หน้าที่ในด้านนี้คือ หน้าที่ในการรายงานข่าว หรือการแจ้งข่าวสารนั่นเอง

หน้าที่ในการประสานส่วนต่างๆ ในสังคม หมายถึง หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดเป็นข่าว เป็นการวิเคราะห์และเสนอแนะว่าควรจะทำอย่างไรกับสิ่งนั้นๆ หน้าที่นี้เรียกว่า หน้าที่ในการแสดงความคิดเห็น หรือหน้าที่ในการชักชวนใจ

หน้าที่ในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม หมายถึง หน้าที่ในการเผยแพร่ความรู้ ค่านิยม และปทัสถานของสังคมแก่สมาชิกรุ่นใหม่ของสังคม เพื่อให้วิทยาการและวัฒนธรรมของสังคมนั้นคงอยู่ต่อไป นี่คือนาหน้าที่ด้านการให้การศึกษา

หน้าที่ในการให้ความบันเทิง หมายถึง หน้าที่ในการนำเสนอและเผยแพร่การแสดงดนตรี และศิลปะ เพื่อสร้างความจรรโลงใจแก่ประชาชน

หน้าที่ทั้ง 4 ประการนี้คือ หน้าที่สำคัญของการสื่อสารในสังคมโดยทั่วไป ไม่ว่าสังคมนั้นจะมีระบบการเมืองและเศรษฐกิจระบบใด หรือระบบการสื่อสารระบบใดก็ตาม

2. สื่อมวลชนและข่าว (Mass Communication and News)

เมื่อการสื่อสารเข้ามามีบทบาทกับชีวิตของคนเราในปัจจุบันมากขึ้น ในขณะที่มนุษย์เราก็มีความต้องการจะรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว โดยเฉพาะเรื่องที่น่าจะกระทบกระเทือนถึงการดำเนินชีวิตในแง่ใดแง่หนึ่ง ดังนั้น มนุษย์จึงต้องการคนที่ทำหน้าที่เป็นยามตรวจสอบคอยดูแล และรายงานเรื่องราวต่างๆ ให้ทราบตามข้อเท็จจริง การเสนอข่าว (News) จำเป็นทางหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการรับรู้ของคนเราได้โดยแบ่งตามธรรมชาติของ ความสนใจ คือ

1. กภัยพิบัติ
2. เศรษฐกิจและสังคม
3. เรื่องแปลกประหลาด
4. เรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ
5. เรื่องเกี่ยวกับบุคคล

ในบรรดาช่องทางการสื่อสารมวลชน (Mass Media Channels) ซึ่งเป็นวิถีทางการถ่ายทอดข่าวสารดูเหมือนโทรทัศน์จะเป็นสื่อมวลชนที่มีคุณลักษณะพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยทั้งภาพและเสียง ซึ่งถือได้ว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่น่าเชื่อถือที่สุดในบรรดาสื่ออื่นๆ เพราะสามารถส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารได้จำนวนมาก อีกทั้งยังเข้าถึงกลุ่มที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว มีศักยภาพทั้งการเพิ่มพูนความรู้ การเผยแพร่ข่าวสาร รวมทั้งในบางสถานการณ์สามารถเปลี่ยนทัศนคติของผู้รับสารได้

สำหรับโครงสร้างและแนวคิดเกี่ยวกับการเสนอข่าว (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2529) ได้ระบุถึงความหมายพื้นฐานของคำว่า “ข่าว” คือข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เป็นภาพพจน์ของความเป็นจริงในสังคม ที่เสนอให้ผู้รับสารได้รับทราบ ประกอบด้วย ความน่าสนใจ (interest) และความสำคัญ (important) ซึ่งสื่อมวลชนส่วนใหญ่พยายามให้ปัจจัยข่าว 2 อย่างนี้อยู่รวมกัน

ส่วนองค์ประกอบสำคัญของข่าว พอจับเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ข้อเท็จจริง (Facts) คือข่าวที่มาจากสถานการณ์ (Situation), เหตุการณ์ (Occurance), ความคิด (Thought) และข้อคิดเห็น (Ideas) ที่เกิดขึ้นจริง

2. ข่าวจะต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ (News must be interesting)

3. ผู้รับสาร (Audience) ข่าวจะต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับคนหมู่มาก ในขณะที่ความต้องการบริโภคข่าวของคนในยุคนี้มีมากขึ้น ด้านผู้ผลิตข่าวในทีนี้ขอกกล่าวถึงโทรทัศน์ ก็มีการแข่งขันระหว่างสถานีค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นเวลาการเสนอข่าวที่มีความถี่มากขึ้น รวมไปถึงการแข่งขันความเร็วของข่าว และคุณภาพของข่าวแต่ละช่วงด้วย โดย พยายามมีลักษณะโดดเด่นเป็นของตัวเอง เช่น บางช่องเด่นด้านข่าวการเมือง เด่นด้านการวิเคราะห์ข่าว หรือบางสถานีมีวิธีการนำเสนอข่าวแตกต่างออกไปในเรื่องเดียวกัน หรือแม้กระทั่งตัวผู้ประกาศข่าวก็มีการแข่งขันกันสูง

อย่างไรก็ตามในสภาพการแข่งขันของ “ข่าว” ที่นับวันจะมีมากขึ้น คุณภาพข่าว (Qualities of News) ก็เป็นสิ่งที่นักข่าว ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงด้วย นั่นคือ

- ข่าวจะต้องมีความถูกต้อง
- มีความสมดุล
- มีความเป็นกลาง
- มีความกะทัดรัดชัดเจนในเนื้อหา
- สดและทันต่อเหตุการณ์

ข่าวโทรทัศน์

ข่าวโทรทัศน์ลักษณะการนำเสนอข่าวในรูปแบบโทรทัศน์นั้น สามารถกระตุ้นและดึงดูดความสนใจผู้รับข่าวสารได้เป็นอย่างดี นอกจากภาพและเสียงจะเป็นตัวโดดเด่นในการนำเสนอเนื้อหาเข้ามาสร้างความเข้าใจ ความสนใจได้ดี ซึ่งประกอบไปด้วยสาระ (messages) ที่เป็นความจริง, ใหม่, สด, น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อประชาชนที่ส่งออกไปจากผู้ส่งสาร (source) โดยอาศัยสื่อ (Channel) โทรทัศน์แล้วทราบ

การใช้ภาพประกอบเหตุการณ์ประกอบเนื้อหา เป็นวิธีหนึ่งในการถ่ายทอดข่าวสาร (Information) ทศนคติ (Attitude) และอารมณ์ (Emotion)

สิ่งสำคัญของข่าวโทรทัศน์ คือ ต้องมีเนื้อหาโดยรวมสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม ซึ่งเมื่อรวมกับลักษณะของสื่อโทรทัศน์แล้ว ข่าวโทรทัศน์ควรมีความหมายคือ ข่าวสารที่เกิดขึ้นใหม่ น่าสนใจ มีผลกระทบต่อสาธารณชน ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์สามารถสื่อข่าว รายงานข่าว ถ่ายภาพ และภาพยนตร์บันทึกภาพได้ เพื่อจัดทำรายการของข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา และการวิเคราะห์ข่าว

ปัจจัยการนำเสนอรายการข่าว “ข่าวโทรทัศน์” (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2525) ระบุไว้ว่า ข่าวโทรทัศน์นอกจากจะเต็มไปด้วยเนื้อหาสาระแล้ว สิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ในการนำไปใช้ในข่าวโทรทัศน์ ตามคุณลักษณะโดยรวมของสื่อโทรทัศน์ คือ ความบันเทิง ซึ่งหมายถึงความแจ่มชัด (to be bright) ความเคลื่อนไหว (to have movement) และมีจังหวะทุกอย่างก้าว (to have pace) และรูปแบบที่ไม่ใช่การแสดง (Non-Dramatic Program) เพื่อจูงใจให้ผู้สนใจในบุคลิกภาพของผู้ประกาศและสร้างความเชื่อมั่นด้วยการเสนอภาพ ซึ่งรายการข่าวโทรทัศน์ต้องประกอบด้วย

1. ภาพและดนตรีประจำรายการ (Title) ซึ่งใช้สำหรับเปิด-ปิด รายการข่าว เป็นสัญลักษณ์ให้คนดูทราบว่า เป็นรายการข่าว โดยใช้ภาพเด่นๆ สำคัญ ในรอบปีขึ้นมาเป็น Title และดนตรีที่ใช้ประกอบเป็นข่าวทำนองเร้าใจ มีเอกลักษณ์เฉพาะสถานี

2. ข่าวอ่าน (Straight News Copy) เป็นข่าวไม่มีภาพประกอบ ส่วนใหญ่เป็นข่าวที่เร่งด่วน หรือมีความสำคัญเป็นพิเศษ

3. ผู้ประกาศข่าว (Newscaster) มีส่วนสำคัญในการดึงดูดผู้ชมให้สนใจข่าว ผู้ประกาศจะต้องดูแล และพัฒนาตนเองตลอด

4. เพลงสั้นรายการข่าวแต่ละช่วง (Jingle) ใช้สั้นรายการข่าวก่อนตัดเข้าโฆษณา

5. ภาพนิ่ง อักษรวิ่ง (Tellop) ภาพเขียน แผนที่ อื่นๆ เพื่อใช้ประกอบการรายงานรายละเอียดของข่าวให้ผู้ชมได้เข้าใจดียิ่ง

6. เทปโทรทัศน์ (Videotape) เทปโทรทัศน์มีส่วนสำคัญในการบันทึกภาพข่าว

7. การถ่ายทอดสดหรือถ่ายข่าวนอกสถานที่ (Outside Broadcast) เช่น การรายงานข่าวสดๆ นอกสถานที่ เพื่อให้ผู้ชมเห็นความสดของข่าว เป็นการดึงดูดความสนใจในข่าว แต่วิธีนี้ค่าใช้จ่ายสูง จึงต้องจำกัดเฉพาะข่าวสำคัญๆ เท่านั้น

ในเรื่องโครงสร้างและหลักการเขียนข่าว (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2526) ระบุไว้ว่า ข่าวโทรทัศน์จะต้องประกอบด้วยความนำ (Lead) และเนื้อเรื่อง (body) ซึ่งเป็นรายละเอียดของข่าว โดยแบ่งเป็น

1. ความนำสรุปเรื่อง (Summary or Throuaway Lead) คือ การเขียนความนำโดยสรุปเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร เพื่อเรียกความสนใจจากผู้ชม แล้วกล่าวซ้ำรายละเอียดในเนื้อเรื่องของข่าวอีกครั้งหนึ่ง

2. ความนำข่าวหนัก (Hard News Lead) คือ การเขียนความนำโดยเน้นที่ความรวดเร็วของข่าว หรือบอกเวลาของเหตุการณ์ข่าวไว้ในประโยคแรกของความนำ

3. ความนำข่าวเบา (Soft or Featurish News Lead) คือ การเขียนความนำ โดยยกเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งของข่าวมาเขียนก่อน แล้วลำดับเรื่องเป็นขั้นตอนซึ่งเหมาะสำหรับ เพิ่มอารมณ์ขันให้ข่าวหนัก เพิ่มความลึกของข่าวไปที่ละขั้น

4. ความนำแบบร่ม (Umbrella/Comprehension Lead) คือ การเขียน ความนำโดยเชื่อมโยงหรือผูกเรื่องมากกว่า 2 เรื่องเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับ เหตุการณ์ข่าวหลายๆ ด้าน ซึ่งคล้ายกับความนำสรุป แต่ความนำแบบร่มต้องเขียนแง่มุมของข่าว มากกว่า 2 เรื่อง สัมพันธ์กัน

3. คุณภาพข่าว (Qualities of News) และองค์ประกอบของข่าว

(NEWS ELEMENTS) กล่าวถึงองค์ประกอบของคุณภาพข่าว (ครุณี หิรัญรักษ์, 2529) ดังนี้

1. ข่าวจะต้องมีความถูกต้อง นั่นคือ ข้อเท็จจริงถูกต้อง หมายความว่าถึงทุกๆ ข้อความที่เกี่ยวกับ ชื่อ วันที่ อายุ และที่อยู่ ตลอดจนคำในเรื่องหมายถึงพูดจะต้องเป็นจริง ความถูกต้อง หมายถึงความถูกต้องทั้งในรายละเอียดและโดยทั่วๆ ไป ที่จะต้องเขียนและเน้นใน จุดใดจุดหนึ่ง อย่างไรก็ตามความถูกต้องในวงการของการเสนอข่าวสารนั้นเป็นไปได้ยาก เพราะ เวลาที่จำกัด ตลอดจนขบวนการที่ต้องผ่านคนหลายๆ คนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการทำข่าว เช่น นักข่าว ผู้เรียบเรียงข่าวและบรรณาธิการ

2. ข่าวต้องมีความสมดุล หมายถึง ความสมบูรณ์ในเรื่องราว หรือเป็นการนำเอารายละเอียดที่สำคัญมาเสนอให้ผู้รับสารได้ทราบ และเข้าใจเรื่องราวได้อย่างดี

3. ข่าวจะต้องมีความเป็นกลาง

4. ข่าวจะต้องกะทัดรัดและชัดเจน

4. วิเคราะห์กรอบ (Frame Analysis)

จากหนังสือ Making News ของ กาย ทูชแมน (Gaye Tuchman : 1998 อ้างถึงในสุทธิพันธ์ ศิวพิทักษ์ : 2539) เขาได้นำแนวคิดของ กอฟฟ์แมน เออร์วิง (Goffman Erving, 1974) ที่ได้อธิบายไว้ในงานเรื่อง Frame Analysis มาอธิบายการปฏิบัติงานข่าว ของสมาชิกในองค์กรว่า “frame” หรือ “กรอบ” คือหลักการหรือแนวทางที่องค์กรกำหนด ให้เป็นหลักในการทำงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานข่าวทุกคนจะต้องมีกรอบเพื่อเป็นหลักในการพิจารณา ตัดสินใจว่าเรื่องใดที่ถือเป็นเหตุการณ์สำคัญควรนำมาเสนออันเป็นการจัดการกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่ได้เข้าไปรับรู้ด้วยตัวเองเพื่อสร้างให้เป็นเหตุการณ์ที่มีความหมายขึ้นมา

ส่วน “Strip” เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการกับเหตุการณ์ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานข่าวแต่ละคน เพื่อสร้างให้เหตุการณ์นั้นเป็นข่าวขึ้นมา จึงอาจกล่าวได้ว่า frame และ strip เป็นหลักเกณฑ์ที่คนเราใช้ในการจัดระบบประสบการณ์และแปลความหมายของเหตุการณ์ให้ผู้อื่นได้รับรู้โดยมี frame เป็นกรอบกว้างๆ ทัวไปที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานข่าวในองค์กรทุกคนใช้ร่วมกัน และมี strip เป็นแนวทางที่แต่ละบุคคลกำหนดขึ้นเองโดยอิงอยู่กับ frame เป็นสำคัญ

กรอบตามแนวคิดของ Paul Dennis ในเรื่อง A Frame Analysis Theory of Mass Communication คือ วิถีทางการปฏิบัติที่บุคคลใช้ในการจัดระเบียบประสบการณ์ หรือพฤติกรรมในสภาพการณ์หนึ่งๆ กรอบจะมีความหมายขึ้นมาก็ต่อเมื่อเราจัดระเบียบให้กับความเข้าใจของเรา ที่มีต่อเหตุการณ์ในสังคมได้ และกรอบทำให้เราอยู่ในโลกอย่างเป็นระเบียบและมี แบบแผน ดังนั้นผู้ที่เข้ามาอยู่ในสังคมหรือองค์กรเดียวกันจะต้องมีวิถีทางในการปฏิบัติตน เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นภายใต้กรอบเดียวกัน

เปาโล อาร์ โคนาติ (Paolo R. Donati) กล่าวว่าในงานเรื่อง Political discourse Analysis ว่ากรอบ คือ ตัวกำหนดขอบเขตของความเข้าใจ และการรับรู้โลกแห่งความเป็นจริงหากพิจารณาโดยนัยแล้วจะเห็นว่า กรอบ เป็นโครงสร้างหนึ่งที่ต้องประกอบของมันเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน อย่างเป็นธรรมชาติ กรอบจึงเป็นมาตรฐานหลักที่จะนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจและก่อให้เกิดการรับรู้ (perception) ส่วน เรน (Rein, 1986 : 2) ก็ได้กล่าวไว้ในหนังสือเล่มเดียวกันว่า กรอบนั้นได้มาจากมุมมองที่หลากหลายที่มีต่อสภาพการณ์ต่างๆ ที่ไร้ระเบียบและเต็มไปด้วยปัญหาซึ่งจะสามารถทำให้เราเข้าใจได้ถึงพฤติกรรมต่างๆ ภายใต้สภาพการณ์นั้นๆ

หรืออาจกล่าวได้ว่า กรอบเป็นแนวทางกว้างๆ ขององค์กรแต่ละองค์กรซึ่งในที่นี้ ผู้วิจัย หมายถึง สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีที่มีกรอบไว้เป็นหลักในการปฏิบัติ โดยผู้วิจัยจะศึกษาเปรียบเทียบว่าสถานีโทรทัศน์ทั้ง 2 สถานี คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีการวางกรอบที่เป็นนโยบาย หรือระเบียบปฏิบัติไว้อย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และประการสำคัญคือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานข่าว ปฏิบัติตนตามกรอบของสถานี มากน้อยเพียงไร และด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันอย่างไรบ้าง

ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ (2531 : 207) ได้กล่าวถึง งานศึกษาของ Galtung & Ruge (1965) ว่าปัจจัยสำคัญสำหรับการเลือกข่าวมีสามประการ

1. ปัจจัยด้านองค์กร
2. ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว

3. ปัจจัยด้านสังคมการเมืองและวัฒนธรรม

สำหรับปัจจัยด้านองค์กร เป็นปัจจัยที่พบได้มากที่สุดและหลีกเลี่ยงได้ยากที่สุด ซึ่งมักมีปัญหาคอขวดตามมามากมาย ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประเภทของข่าวคือ การเลือกเหตุการณ์ที่เข้าได้กับความคาดหวังส่วนหนึ่งของผู้ชม (หมายความว่าเข้าได้กับเหตุการณ์ที่เคยมีมาแล้วในอดีต)

ส่วนปัจจัยด้านสังคมการเมืองและวัฒนธรรม คือ การให้คุณค่าของข่าวกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจและมีบทบาทสูงในสังคม หรือชาติที่เป็นชาติชั้นนำ เป็นต้น ทำให้เราสามารถคาดเดาถึงเนื้อหาข่าวได้ว่า ข่าวต้องไม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนธรรมดาสามัญที่ไม่ใช่ชนชั้นนำไม่มีความสำคัญทางการเมืองไม่ใช่เรื่องที้อย ๆ เกิดขึ้นในระยะเวลาอันยาวนาน และไม่ตื่นเต้น ไร้อา

5. ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสาร (Gatekeeper Theory)

ผู้ปิดเปิดประตูสาร (Gatekeeper) เป็นบุคคลผู้ซึ่งควบคุมการไหลของข่าวสาร บุคคลเหล่านี้ จะเป็นผู้ตัดสินว่าข่าวสารอะไรควรส่งต่อไป และข่าวสารอะไรควรส่งไปช้าหน่อย หรือข่าวสารอะไรควรตัดออกไปทั้งหมด บุคคลผู้ทำหน้าที่ปิดและเปิดประตูข่าวสารนี้ ยืนอยู่ระหว่างตัวข่าวสารเองและผู้รับสารจากสื่อสารมวลชน

ศัพท์คำว่า “Gatekeeper” ถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดย (KURT LEWIN : 1947, อ้างถึงใน อรุณข เลิศจรยรักษ์ : 2529) LEWIN อธิบายคำว่า Gatekeeper ว่าเหมือนกับบุคคลผู้ซึ่งควบคุมการส่งต่อของข่าวต่างๆ ไปยังช่องทางทั้งหลายของสื่อสารมวลชน

วิลเบอร์ แชรรม (Wilbur Schramm) กล่าวว่า Gatekeeper มีสิทธิในการเปิดและปิดประตูสารต่างๆ ที่มีมา ผู้ปิดเปิดประตูสารยังมีบทบาทสำคัญมากในการสื่อสารในสังคมทุกวันนี้

Gatekeeper เหล่านี้ได้แก่ นักข่าว บรรณาธิการข่าว ผู้เขียน ผู้พิมพ์ นักวิจารณ์ หัวหน้าหน่วยงานทางด้านสื่อสาร ผู้จัดการโฆษณา ประธาน ครู และพ่อแม่ เป็นต้น

หน้าที่ของเขาเหล่านี้ ไม่เพียงแต่เลือกหรือปฏิเสธสารต่างๆ ที่เข้ามาเท่านั้น เขายังทำหน้าที่จัดสารนั้นๆ ให้อยู่ในรูปที่เขาต้องการ ตลอดจนกระทั่งกำหนดการนำเสนอข่าวสารเวลาหนึ่งชั่วโมงสารนั้นไว้ หรือเสนอสารทั้งหมดซ้ำๆ กัน หรือเลือกเสนอบางส่วนเท่านั้น

เดวิด แมนนิง ไวท์ (David Manning White : 1950, อ้างถึงใน พรสุรีย์ ธนศรีสีบวงศ์ : 2535) ได้นำแนวความคิดเรื่องผู้ปิดเปิดประตูสารมาใช้ในการศึกษาเรื่อง “The Gatekeeper : A case study in selection” ซึ่งศึกษาถึงกิจกรรมของบรรณาธิการข่าวของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

อเมริกันฉบับหนึ่ง ในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวเพื่อตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ จากการศึกษา ไวท์พบว่า บรรณาธิการข่าวเป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจว่าจะตีพิมพ์ข่าวใดในกระบวนการคัดเลือกข่าวของบรรณาธิการนั้น ความชอบส่วนตัวและภูมิหลังของบรรณาธิการเข้ามามีส่วนในการคัดเลือกด้วย ไวท์สรุปว่า การตัดสินใจคัดเลือกข่าวของบรรณาธิการเป็นการกระทำโดยลำพังและพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจดังกล่าว สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยทางจิตวิทยาส่วนบุคคล

แมคคูกัล ลิตเติล (McDougal Little : 1978, อ้างถึงใน ชิดาวรรณ กองสาร : 2535) ได้กล่าวถึงเรื่องผู้ปิดเปิดประตูสารไว้ว่า ผู้ปิดเปิดประตูสารเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่กองอยู่บนโต๊ะทำงานของเขาในแต่ละวันนั้นมีเรื่องใดบ้างที่ประชาชนควรจะรับรู้ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ปิดเปิดประตูสารมิใช่ผู้มีอำนาจเต็มที่ โดยปกติแล้วผู้ปิดเปิดประตูสารจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกข่าวส่วนใหญ่แต่มิใช่เสมอไป บางครั้งการตัดสินใจก็กระทำโดยผู้อื่นเช่น ในการตัดสินใจของผู้ปิดเปิดประตูสารนั้น ขัดแย้งกับนโยบายในการเสนอข่าวของผู้ที่มีอำนาจสูงกว่า ผู้ปิดเปิดประตูสารก็มักจะฟังและปฏิบัติตาม แต่ก็มิใช่เสมอไป หรือในกรณีที่ข่าวซึ่งตนได้เสนอไปแล้ว เมื่อพิจารณาในภายหลังพบว่ามีความแตกต่างจากข่าวที่หนังสือพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ รายงานอย่างเห็นได้ชัด ผู้ปิดเปิดประตูสารก็อาจจะเปลี่ยนแปลงมาตรฐานของตน หรืออาจจะไม่เปลี่ยน แต่ท่ามกลางกระแสข่าวที่หลั่งไหลเข้ามายังสำนักงานหนังสือพิมพ์อย่างมากมายในแต่ละวันนั้น การตัดสินใจของบรรณาธิการจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว ข่าวสารส่วนมากจะถูกพิจารณาตีพิมพ์อย่างเจียบๆ และไม่สามารถจะเรียกคืนกลับมาได้โดยการกระทำของผู้ปิดเปิดประตูสารแต่เพียงลำพัง

จากข้อเขียนของแบกดิเคียน (Bagdikian : 1983, อ้างถึงใน อรุณ เลิศจรรยาภักษ์ : 2529) นักข่าวและบรรณาธิการข่าวจะตัดสินใจคัดเลือกข่าวอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 5 ประการ คือ

1. หลักที่ยึดในการบริหาร
2. การมองโลกของความจริง และนิสัยของตน นั่นคือรู้ว่าผู้อ่านมีความต้องการอะไร และมีความปรารถนาอย่างไร
3. ค่านิยมซึ่งยึดถือโดยบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีมาตรฐานทางด้านความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพ นั่นคือเขาจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าอะไรที่ผู้อ่านในหมู่คณะของเขาควรจะได้รู้
4. การประเมินค่าของข่าวสาร โดยการแข่งขันของสื่อ
5. ค่านิยมส่วนตัวและนิสัยแปลกๆ ของบรรณาธิการเช่น ถ้าบรรณาธิการกลัวและไม่ชอบอะไรบางอย่าง เขาจะไม่อนุญาตให้สิ่งที่เขาไม่ชอบปรากฏอยู่ในข่าวหรือตีพิมพ์บนหนังสือพิมพ์เด็ดขาด

นอกจากปัจจัยทั้ง 5 แล้ว ยังมีปัจจัยในเรื่องเวลา และเนื้อที่ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าว การเปลี่ยนการตัดสินใจเพื่อจะได้ข่าวสารซึ่งดีกว่าเดิมจะทำให้เสียเวลาและเงินอีกเท่าไร อันนี้ก็เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจเหมือนกัน

หลังจากที่นักข่าวรายงานข่าวที่คนหามาได้แล้วก็ส่งให้กับผู้ปิดเปิดประตูสาร (Gatekeeper) คนอื่นๆ ในที่ทำงาน ไม่ว่าจะป็นห้องข่าวหนังสือพิมพ์ หรือห้องข่าววิทยุและโทรทัศน์ บุคคลที่ทำงานในห้องข่าวจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายจะทำหน้าที่คบบแต่งข่าว และคัดทอนข่าวทั้งทั้งย่อหน้า คัดบางประโยค บางคำ หรือไม่แก้ไขต้นฉบับข่าวเลย ส่งข่าวออกไปตีพิมพ์หรือออกอากาศตามที่นักข่าวเขียนมา หรือเมื่อส่งข่าวไปแล้วบังเอิญไม่ได้ตีพิมพ์ เพราะเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์ไม่พอ หรือเวลาในการกระจายเสียงมีไม่พอ บางครั้งผู้จัดการฝ่ายโฆษณาก็รับโฆษณาเข้ามา มาก จนทำให้เนื้อที่และเวลาในการเสนอข่าวสารน้อยลงไป เขาเหล่านี้ก็ทำหน้าที่เป็นผู้ปิดเปิดประตูสารเช่นกัน

ผู้ปิดเปิดประตูสารเหล่านี้ ส่งต่อข่าวสารไปยังผู้รับสารจำนวนมาก ข่าวสารต่างๆ จากหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เครื่องข่ายวิทยุ และโทรทัศน์ ตลอดจนกระทั่งข่าวสารจากสำนักข่าวกลายเป็นแหล่งข่าวสำคัญของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุ และสถานีโทรทัศน์ในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งข่าวสารต่อให้กับผู้อ่าน ผู้ฟัง และผู้ชมในท้องถิ่น

ในวงการสื่อสารมวลชน ผู้ปิดเปิดประตูสารจะหมายถึงบรรณาธิการและนักข่าวตามสำนักพิมพ์หรือสถานีวิทยุกระจายเสียง ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ คัดเลือก เรียบเรียงข่าวสารเพื่อเสนอให้ประชาชนทราบ ทั้งบรรณาธิการและนักข่าวจึงอยู่ในฐานะที่จะ “ควบคุม” (Control) ข่าวสารต่างๆ ที่จะผ่านไปยังประชาชนทั่วไป โดยอาศัยวิธีการคัดเลือกและเรียบเรียงข่าว การคบบแต่งและจัดหน้าหนังสือพิมพ์ ตลอดจนการกำหนดเวลาเสนอข่าวสาร และการลำดับความสำคัญของข่าว พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมข่าวสารเช่นที่กล่าวมานี้ ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการกำหนดวาระ (Agenda - Setting)

การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ปิดเปิดประตูสารส่วนมากเน้นที่การเลือกและคัดทอนข่าวสาร ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญพบว่าบรรณาธิการและนักข่าวทั่วไปเลือกเสนอข่าวสารโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงประชาชนผู้รับข่าวสารเท่าไรนัก แม้จะได้ตระหนักถึงความต้องการและความสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟังบ้าง แต่ก็ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนอยู่มาก การเลือกเสนอข่าวสารทางหน้าหนังสือพิมพ์หรือวิทยุโทรทัศน์ จึงขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของบรรณาธิการและนักข่าว ว่ามีความเหมาะสมเพียงไรและจะเป็นที่สนใจแก่ประชาชนหรือไม่ ส่วนข่าวสารที่ประชาชนต้องการหรือสนใจจริงๆ นั้น อาจไม่มีโอกาสปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ก็ได้ ด้วยเหตุนี้จึงมัก

มีคำกล่าวพังเพยว่า “ข่าว” (News) ก็คือสิ่งที่บรรณาธิการ หรือนักข่าวสร้างขึ้น และเผยแพร่ทางสื่อมวลชน

ถ้าพิจารณากันตามเนื้อหาแล้ว การค้นพบข้างบนนี้มีส่วนเป็นจริงอยู่มากในวงการหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนอย่างอื่น ในประเทศที่กำลังพัฒนาทั่วไปรวมทั้งไทยเราด้วย มักจะกล่าวว่าการเสนอข่าวสารเพื่อสนองตอบความสนใจและความต้องการของมวลชน แต่อันที่จริงแล้วดูเหมือนว่าจะเป็นคำขวัญและคำแก้ตัวหรือเหตุผลที่เลื่อนลอยของบุคคลในวงการสื่อมวลชนมากกว่า ในทางปฏิบัติจริงๆ แล้ว ทำได้ยากมาก (อรนุช เลิศจรยารักษ์, 2529)

จากแนวทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูสารนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ถึงการตัดสินใจคัดเลือกข่าว โดยบรรณาธิการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบ คัดเลือกและเรียบเรียงข่าวก่อนนำไปออกอากาศในแต่ละวัน

นอกจากการคัดเลือกข่าวใดจะถูกนำออกอากาศแล้ว การคัดเลือกประเด็นว่า ควรนำเสนอเน้นประเด็นใด และนำเสนอภาพใดออกอากาศนั้นเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกำหนดวาระซึ่งผู้สื่อข่าว ช่างภาพ เจ้าหน้าที่ตัดต่อ และบรรณาธิการข่าว ในฐานะผู้ปิดและเปิดประตูสารจะเป็นผู้กระทำการกำหนดวาระดังกล่าว โดยพิจารณาทฤษฎีดังต่อไปนี้ เป็นหลักในการวิเคราะห์

6. การกำหนดวาระหรือการกำหนดเรื่องพิจารณา (Agenda - Setting)

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวาระ หรือการกำหนดเรื่องพิจารณา (Agenda - Setting) ส่วนใหญ่จะศึกษาในประเด็นหัวข้อทางการเมือง และผลที่ออกมาชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนมีพลังสำคัญมากในการกำหนดวาระ (Agenda - Setting) ประเด็นสำคัญของเรื่องในการศึกษาของ Asp, K เรื่อง **The struggle for the agenda : party agenda, media agenda, and voter agenda in the 1979 Swedish election campaign.** Communication Research 10(3) : 333-355, July 1983 (Communication Abstract Vol. 7 : No. 1 March : 1984, อ้างถึงใน อรนุช เลิศจรยารักษ์ : 2529) ยืนยันความคิดข้างต้นผลการศึกษาของ Asp, K พบว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลมากในการกำหนดวาระ (Agenda - Setting) ประเด็นสำคัญของเรื่องในการจูงใจให้คนมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าการกำหนดวาระประเด็นสำคัญของเรื่องจากพรรคการเมือง

อย่างไรก็ตาม แนวความคิดในการกำหนดวาระสามารถนำไปใช้กับการศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญซึ่งไม่ใช่หัวข้อทางการเมืองได้ดังที่ Gadir S. ได้ศึกษาวิจัยไว้ในเรื่อง **Media Agenda-Setting in Australia : the rise and fall of public issue. Media Information Australia no. 26 : 13-23 Nov. 1982. (Communication Abstract vol. 6 No. 2 June : 1983, อ้างถึงใน อรณู เลิศจรยารักษ์ 2529)** ผลการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ สถานีวิทยุ 6 สถานี สถานีโทรทัศน์ 4 สถานีในซิดนีย์พบว่า

1. การกำหนดวาระหรือกำหนดเรื่องพิจารณา (Agenda - Setting) โดยประชาชนจะมั่นคงยืนนานกว่าการกำหนดวาระโดยสื่อมวลชน

2. ปัญหาเรื่องการว่างงาน ภาวะเงินเฟ้อ จะเป็นประเด็นปัญหาสำคัญซึ่งจัดไว้เป็นอันดับสูงสุด ในการกำหนดวาระของประชาชน ในขณะที่ปัญหาด้านอุตสาหกรรมและการป้องกันประเทศเป็นประเด็นปัญหาสำคัญซึ่งจัดไว้อันดับสูงสุดของสื่อมวลชน

3. การจัดกำหนดวาระ (Agenda - Setting) ของหนังสือพิมพ์จะใกล้เคียงกับการกำหนดวาระของประชาชนมากกว่าวิทยุและโทรทัศน์ที่ปรากฏชัดก็คือ สื่อมวลชนประสบความสำเร็จในการกระตุ้นให้ประชาชนสนใจประเด็นสำคัญของปัญหาบางประเด็นมากกว่าประเด็นอื่นๆ

4. ทิศทางของการกำหนดประเด็นสำคัญของเรื่อง เริ่มจากสื่อมวลชนไปสู่ประชาชน ผลการศึกษาจากหนังสือเอกสารและรายงานวิจัยดังกล่าวแล้ว ยืนยันบทบาทอันสำคัญของสื่อมวลชนในการเลือกเสนอข่าวสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้ปิดเปิดประตูสาร (Gatekeeper) ในอันที่จะจัดกำหนดวาระ (Agenda - Setting) ประเด็นสำคัญของข่าว ซึ่งจะมีผลต่อการกำหนดความสนใจของประชาชน

การกำหนดวาระของสื่อมวลชน หมายถึง การเสนอหรือไม่เสนอข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อมวลชน มีผลให้สาธารณชนมีความเห็นคล้อยตามว่าเรื่องนั้นเป็นหัวข้อหรือประเด็นที่มีความสำคัญ หรือไม่มีความสำคัญที่จะนำมาพิจารณากัน

อรณู เลิศจรยารักษ์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “โทรทัศน์ วิธีคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษารายการข่าวในประเทศภาค 20.00 น. ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2529 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5, 7 และ 9 พบว่า

...วิธีการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวเป็นสำคัญหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงานและนโยบายวัตถุประสงค์ของสถานี ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ การกำหนดวาระประเด็นสำคัญ

ของข่าวนั้น ข่าวพระราชกรณียกิจจัดอยู่ในลำดับแรก รองลงมาคือ ข่าวรัฐบาล เน้นความสำคัญที่ตัวบุคคลในวงการรัฐบาล และกิจการทหาร สำหรับข่าวรัฐบาลนี้ สถานีโทรทัศน์ทั้งสามสถานีให้เวลากับข่าวรัฐบาลมากที่สุด...

ผลจากการกำหนดวาระของสื่อมวลชนแขนงโทรทัศน์ ที่ต้องยึดหลักดังกล่าว จะทำให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ถึงข่าวสารของรัฐบาล และเป็นเรื่องที่สมควรติดตามนำมาคิดพิจารณา หรือถกเถียงกัน

ขณะเดียวกันหากสื่อมวลชนแขนงอื่นให้ความสำคัญกับข่าวเศรษฐกิจหรือข่าวการเมือง มีการเน้นเสนอข่าวหรือบทความความคิดเห็นในเรื่องนี้เป็นพิเศษ ก็มีผลทำให้ประชาชนทั่วไปเห็นความสำคัญกับปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง

หน้าที่ของสื่อมวลชน ในการกำหนดวาระ เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1972 โดย McCombs, M.E. and Shaw D.L. : 1972, อ้างถึงใน อรณู เลิศจรรยาภักย์, 2529) เป็นผู้เสนอแนะ อย่างไรก็ตาม นักเขียนข่าว บางคนกล่าวว่า แนวความคิดนี้มีใช้ของใหม่ Lippmann, W. (1992) เคยกล่าวความคิดเห็นในวารสาร Public Opinion เมื่อปี ค.ศ. 1922 ถึงบทบาทควรมีของสื่อมวลชนว่า “สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างภาพต่างๆ ในหัวสมองของคนเรา” ซึ่งก็คล้ายคลึงกับแนวคิดของ Cohen B.C., (1963) ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดในเรื่องนี้ เขาเคยกล่าวถึงอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ ในการเป็นผู้บอกกับผู้อ่านว่าเรื่องอะไรควรจะคิด (What to think about) ซึ่งตรงกับแนวความคิดในเรื่องการกำหนดหัวข้อเรื่องให้พิจารณานี้

แนวความคิดในเรื่องการกำหนดวาระของสื่อมวลชนนี้ มิได้แสดงว่าสื่อมวลชนมีจุดมุ่งหมายที่จะมีบทบาทในประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เปิดประตูสารเท่านั้นเอง สื่อมวลชนตามแนวความคิดในเรื่องการกำหนดวาระ ทำหน้าที่เป็นผู้เสนอวาระปัญหาหรือหัวข้อเรื่องต่างๆ ในสังคมในลักษณะข่าวและความคิดเห็นให้สาธารณชนได้พิจารณาว่าอะไรเป็นเรื่องที่จะนำมาคิดพิจารณาหรือสนทนาถกเถียงกัน

ดังนั้นทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดวาระจึงมุ่งวิเคราะห์หน้าที่ หรือผลของสื่อมวลชนในด้านข่าวสาร (Information) แทนด้านการชักจูง (Persuasion) สมมติฐานสำคัญกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการที่สื่อมวลชนเลือกเน้นประเด็นสำคัญของหัวข้อ (Topic) หรือปัญหา (Issue) ในการรายงานข่าวสารกับการที่ผู้รับสารหรือมวลชนตระหนักถึงความสำคัญ (Salience) ของหัวข้อประเด็นหรือปัญหานั้นๆ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกำหนดวาระนี้ แทนที่จะเน้นการเปลี่ยนทัศนคติและความเห็นตามแนวคิดเก่ากลับมุ่งวิเคราะห์วิวัฒนาการของความคิด (Cognitions) เกี่ยวกับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หากมองในด้านการสื่อสารก็คือการเน้นความสำคัญของหน้าที่ในด้านการเสนอข่าวสาร มากกว่าหน้าที่ในการชักจูง

จากทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตข่าวอันประกอบด้วย บรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ เจ้าหน้าที่ตัดต่อของฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ปิดเปิดประตูสารนี้ จะเป็นผู้กำหนดประเด็นของข่าวสาร รูปแบบ และภาพ รวมทั้งเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอสู่ประชาชน

7. จริยธรรมของวิชาชีพสื่อมวลชน

จริยธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวิชาชีพสื่อมวลชนได้แก่ความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบนั้นยังสัมพันธ์กับสิ่งที่สาธารณชนจะต้องรู้ และความสามารถของสื่อมวลชนที่จะรายงาน

ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบของสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับบทบาทของสื่อมวลชนในสังคมนั่นเอง เพราะสังคมประกอบขึ้นด้วยปัจเจกชนที่เป็นเสรี การกระทำของปัจเจกชนแต่ละคนนั้นย่อมมีผลถึงผู้อื่น จึงย่อมมีความผูกพันซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบของปัจเจกชนจะมีความหมาย ก็ต่อเมื่อพิจารณาในมุมมองของเขาในฐานะหน่วยหนึ่งในสังคม การทำดีหรือเลวของเขามีผลต่อคนอื่น ดังนั้นมนุษย์แต่ละคนจึงจะต้องรับผิดชอบซึ่งกันและกันเพื่อที่สังคมนั้นจะดำรงอยู่ได้

ความรับผิดชอบของสื่อมวลชน (สุกัญญา สูดบรรทัด, 2536) ผูกพันกับบทบาทของสื่อมวลชนในแต่ละสังคม อันได้แก่

1. บทบาททางการเมือง

รัฐบาลซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของประชาชนจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ หากไม่เปิดโอกาสให้พลเมืองได้รู้ว่า ผู้ปกครองกำลังทำอะไร หรือกำลังไม่ทำอะไร หรือกำลังคิดว่าจะทำอะไร ด้วยว่าผู้มีอำนาจนั้น มักมีแนวโน้มที่จะใช้อำนาจในทางที่ผิด เพราะสัญชาตญาณของมนุษย์นั้นมักจะหมั่นเติมเชื้อแห่งความกระหายในอำนาจ จนไปงอกขึ้นทุกวันเหมือนลูกข้างที่ยิ่งหมุนก็ยิ่งขยายบนส่วนหัว แม้ว่าสื่อมวลชนไม่อาจป้องกันความบ้าอำนาจ การคอร์รัปชันด้วยตัวของมันเอง แต่สื่อมวลชนสามารถนำความไปบอกประชาชนผู้มีอำนาจที่จะจัดการได้ ประชาชน จึงต้องพึ่งพาสื่อมวลชนเพื่อให้ได้รู้เรื่องเกี่ยวกับรัฐบาล แล้วประชาชนจึงจะสามารถเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองได้ แต่สื่อมวลชนมีอำนาจในการเลือกประเด็นข่าว และเป็นผู้กำหนดรูปแบบของการรายงาน

ตลอดจนแสดงให้เห็นผู้มีอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้รู้ว่าคนถูกสาธารณชนเฝ้าดู

2. บทบาททางการศึกษา

สื่อมวลชนย่อมปฏิบัติหน้าที่ของตลาดเสรีแห่งการแสดงความคิดเห็น เป็นเวทีที่คนพากันมาแสดงความคิดและอภิปราย การอภิปรายทำให้ความคิดของคนมีชีวิตชีวาไม่หยุดนิ่งตายด้าน ดังที่เป็นอยู่ในโลกเผด็จการ

3. บทบาทในการสะท้อนสังคม

หมายถึง บทบาทในการสะท้อน “ชีวิต” ทำให้มนุษย์มองเห็นเสี้ยวมุมต่างๆ แห่งการดำเนินไปของชีวิต วิธีการที่แต่ละชีวิตต่างดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตอยู่ เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินชีวิตของผู้อื่นต่อไป

ข่าว “สนองปณฺฑชนวิสัย” เหล่านี้หลอมรวมเป็นตำนานของบ้านเมือง ทำให้สังคมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว เพราะคนทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น สิ่งที่เราควรระวังก็คือ แม้ข่าว “สนองปณฺฑชนวิสัย” จะเป็นสิ่งจำเป็น แต่มิใช่หมายความว่า สื่อมวลชนต้องรายงานหมดทุกเรื่อง สื่อมวลชนยังจะต้องคำนึงถึงปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และปัญหาเกี่ยวกับผู้เยาว์ เป็นต้น

4. บทบาทในการโฆษณาและแจ้งความ

สื่อมวลชนมีบทบาทในการประกาศ โฆษณา ทำให้ประชาชนมีความสะดวกในการจับจ่ายใช้สอย ทำให้วงจรเศรษฐกิจเคลื่อนที่ไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

สื่อมวลชนพึงให้อะไรแก่ประชาชน

สื่อมวลชนพึง

- รายงานความจริง
- มีความยุติธรรม
- รายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา
- ให้บริการประชาชน
- เป็น “สุนัขเฝ้าบ้าน” (WATCHDOG) หากมีโจรมาต้องรีบเห่าให้เจ้าของบ้าน

(ประชาชน) รู้

- ให้ความหวังแก่ผู้คนที่อาศัยอยู่ในสังคมที่สับสนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
- ให้ความบันเทิง
- สดับดรับฟังเสียงประชาชน

8. กระบวนการเลือกสรร (Selective Process)

หลังจากที่สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นสื่อรับ หรือทำหน้าที่เสนอข่าวสารมายังประชาชน ผู้รับสารแล้ว ทางด้านประชาชนผู้รับสารซึ่งอยู่ในแต่ละวันจะมีข่าวสารจำนวนมากที่ หลั่งไหลเข้ามาในชีวิตประจำวัน และประชาชนผู้รับสารก็มิได้ทำการรับข่าวสารเหล่านั้นไว้ทั้งหมด แต่จะทำการเลือกข่าวสารซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 3 ขั้นตอน (พีระ จิระโสภณ, 2529) คือ

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) หมายถึงแนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง เช่น การเลือกเปิดรับชมรายการข่าวของสถานีใดสถานีหนึ่ง การเลือกเปิดวิทยุกระจายเสียงสถานีใดสถานีหนึ่ง เป็นต้น ซึ่งทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับนี้จะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ อาทิเช่น ทศนคติเดิมของผู้รับสารตามทฤษฎีความไม่ลงรอยของความรู้ความเข้าใจ (Theory of Cognitive Dissonance) ของ เฟสติงเจอร์ (Festinger L, A, 1957) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมักจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่ และหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรู้สึกรู้สึกเดิมของตนเอง

นอกจากนี้ทัศนคติดั้งเดิมที่เป็นตัวกำหนดในการเลือกเปิดรับข่าวสารยังมีปัจจัยทางด้านสังคม จิตใจ และลักษณะส่วนบุคคลอีกมากมายหลายประการที่ทำให้เราพบว่า คนบางคนเลือกอ่านหนังสือพิมพ์มติชน คนบางคนเลือกอ่านไทยรัฐ คนบางคนเลือกข่าวช่อง 7 คนบางคนเลือกดูข่าวช่อง 3 ฯลฯ ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อ อุดมการณ์ ลัทธินิยม ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ประสบการณ์ ฯลฯ

2. การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Perception or Selective Interpretation) เป็นกระบวนการกลั่นกรองขั้นต่อมา เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแล้ว ก็เชื่อว่าข่าวสารนั้นจะถูกรับรู้เป็นไปตามเจตนาารมณ์ของผู้ส่งสารทั้งหมด ผู้รับสารแต่ละคนอาจจะตีความหมายข่าวสารชิ้นเดียวกันที่ส่งผ่านสื่อมวลชนไม่ตรงกัน เช่น การลดค่าเงินบาท บางคนอาจจะมองว่ามีผลดี บางคนอาจจะเห็นว่าผลเสียมากกว่า หรือแม้แต่ภาพโป๊ บางคนมองว่าเป็นศิลปะ บางคนว่าเป็นอนาจาร เป็นต้น ความหมายของข่าวสารที่ส่งไปถึงจึงมิได้อยู่ที่ตัวอักษร รูปภาพ หรือคำพูดเท่านั้น แต่อยู่ที่ผู้รับสารที่จะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความหมายตามความเข้าใจของตัวเองหรือตามทัศนคติ ตามประสบการณ์ ตามความเชื่อ ตามความต้องการ ตามความคาดหวัง ตามแรงจูงใจ ตามสภาวะร่างกาย หรือสภาวะอารมณ์ขณะนั้น

3. กระบวนการเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ของตนเอง และมักจะลืม

ในส่วนที่ตนเองไม่สนใจหรือไม่เห็นด้วยได้ง่ายกว่า ตัวอย่างเช่น การถ่ายทอดข่าวลือจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ซึ่งพบว่าผู้รับมักจะถ่ายทอดเรื่องราวต่อไปยังคนอื่น ๆ ไม่ครบถ้วนเหมือนที่รับมา ทั้งนี้เพราะแต่ละคนจะเลือกจดจำเฉพาะส่วนที่ตนเห็นว่าน่าสนใจเท่านั้น ส่วนที่เหลือมักจะถูกลืมหรือไม่นำไปถ่ายทอดต่อ

9. การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อมวลชน (The uses and the gratifications approach)

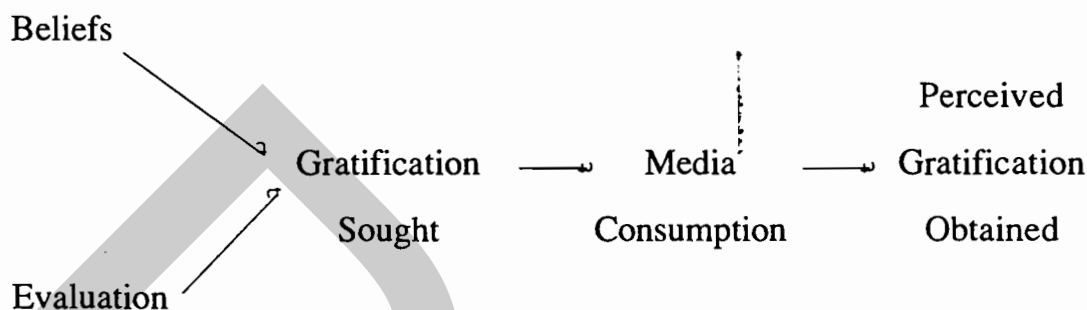
ซึ่งเป็นการเน้นความสำคัญของกลุ่มผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร กล่าวคือ ถ้าผู้รับสารเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และเลือกรับเนื้อหาของข่าวสาร เพื่อสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งแนวทางการศึกษาการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจคือ การศึกษาผู้รับสารเกี่ยวกับ (1) สภาวะทางสังคมและจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิด (2) ความต้องการจำเป็นของบุคคล และเกิดมี (3) ความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือแหล่งข่าวสารอื่นๆ แล้วนำไปสู่ (4) การเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ กัน อันก่อให้เกิดผลคือ (5) การได้รับความพึงพอใจตามที่ต้องการและ (6) ผลอื่นๆ ที่ตามมา ซึ่งอาจจะไม่ใช่ผลที่ตั้งไว้ก็ได้

องค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับแนวความคิดในเรื่องการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจาก สื่อมวลชนตามที่กล่าวมาสามารถแสดงให้เห็นได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นแนวคิดที่มีความเชื่อว่าผู้รับสารเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไร สื่ออะไร และสารอะไร จึงจะสนองความพอใจของตนได้ ผู้รับสารจะเลือกใช้สื่อและรับสารที่สามารถสนองความต้องการและความพอใจของตน แนวคิดนี้เป็นแนวคิดหนึ่งทางด้านการสื่อสารในแง่ที่ผู้รับสารคือตัวจักรที่จะตัดสินใจ โดยอาศัยพื้นฐานความต้องการของตนเป็นหลัก

เรเบอร์น (Rayburn) และ พาล์มกรีน (Palmgreen, อ้างถึงใน ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ : 2528) ได้ร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ และได้สร้างแบบจำลองขึ้นมาแบบหนึ่งเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ตามแนวคิดนี้ เรียกว่า Expectancy-Value ซึ่งมีรูปแบบดังนี้คือ

แบบจำลองภาพที่ 4 แบบจำลอง Expectancy-Value Theory

เรเบอร์น (Rayburn) และ พาล์มกรีน (Palmgreen) อธิบายว่า ความเชื่อ (Beliefs) หรือความคาดหวัง (Expectations) เกี่ยวกับสื่อใดๆ ว่าสื่อชนิดนั้นๆ มีคุณลักษณะเฉพาะบางอย่างผสมผสานกับการประเมินค่า (Evaluation) ทางอารมณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ในสื่อ่นั้นเป็นตัวแปรมาก่อน (Antecedent) ที่สำคัญของแรงจูงใจ (Motives) ที่จะแสวงหาความพึงพอใจที่สอดคล้องกัน (Gratification Sought) ทำให้เกิดการตัดสินใจที่จะใช้สื่อั้นๆ และหากการบริโภคสื่อ (Media Consumption) ดังกล่าว ทำให้ได้รับความพึงพอใจ (Perceived Gratification Obtained) ผลนี้ก็จะย้อนกลับไปมีอิทธิพลต่อความเชื่อหรือความคาดหวังเกี่ยวกับสื่อ และเกิดการทำงานตามรูปแบบนี้ต่อไป

เรเบอร์น (Rayburn) และพาล์มกรีน (Palmgreen) อธิบายความหมายของความคาดหวัง (Expectation) ว่าหมายถึงความน่าจะเป็นในการรับรู้ว่ามีสิ่งบางสิ่ง (Object) มีคุณลักษณะเฉพาะหรือรับรู้ว่าคุณลักษณะบางอย่างจะให้ผลเฉพาะอย่างตามมา

และอีกคนหนึ่ง คือ คาทซ์ (Katz) กล่าวว่า ความคาดหวังก็คือการแสวงหาความพึงพอใจนั่นเอง

สำหรับคำว่า ความพึงพอใจ (Gratifications) นั้น ใน Longman Dictionary of Contemporary English อธิบายว่า หมายถึง ภาวะที่มีความพอใจหรือภาวะที่ได้รับการตอบสนอง ความพอใจ ซึ่งก็คล้ายกับที่ แม็คคอมส์ (McCombs) และเบคเกอร์ (Becker) พยายามอธิบายไว้ โดย แม็คคอมส์ (McCombs) กล่าวว่า คนเรามีเหตุผลในการเลือกใช้สื่อหรือเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกันไป และเหตุผลนั้นทำให้คนเลือกที่จะใช้สื่อมวลชนต่างประเภทกัน คำว่าเหตุผลนี้หมายถึงอะไรบางอย่างที่สื่อมวลชนนั้นๆ สามารถตอบสนองและ สร้างความพอใจให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งก็เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล และนี่คือสิ่งที่เรียกว่าความพึงพอใจ (Gratifications)

จากความพยายามที่มีผู้พยายามอธิบายไว้มากมาย อาจกล่าวได้ว่าความคาดหวังและความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิดภายในของบุคคล ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นสิ่งที่วัดหรือสังเกตได้จากความต้องการหรือเหตุผลในการใช้สื่อของบุคคลต่างๆ นั่นเอง

และในความหมายของคำว่าประโยชน์ (Uses) กับความพึงพอใจ (Gratifications) โรเซน เกรน (Rosengren, อ้างถึงใน นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง, 2540) กล่าวว่าไว้ว่าทั้ง 2 คำ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในแง่ที่ว่าประโยชน์สามารถนำไปสู่ความพึงพอใจและความพึงพอใจก็อาจได้รับจากประโยชน์ เพราะฉะนั้น นักวิจัยอาจศึกษาเฉพาะตัวหนึ่งตัวใด โดยมีเป้าหมายถึงทั้ง 2 ตัวได้

งานวิจัยเกี่ยวกับการจำแนกองค์ประกอบหรือกลุ่มของการวัดความพึงพอใจของผู้รับสารที่มีการอ้างอิงและกล่าวถึงกันมาอีกชิ้นหนึ่ง เป็นผลงานของ เบคเกอร์ (Becker, อ้างถึงใน นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง, 2540)

เบคเกอร์ (Becker) วิเคราะห์องค์ประกอบของความพึงพอใจ 3 องค์ประกอบ คือ

1. การติดตามข่าวสารและการแนะนำพฤติกรรม (Surveillance/Guidance) ซึ่งสะท้อนให้เห็นขอบเขตที่ปัจเจกชนใช้สื่อมวลชน เพื่อจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและเพื่อให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

2. การใช้ประโยชน์ทางการติดต่อสื่อสาร ความตื่นเต้น และเสริมย้ำความเชื่อ (Communication Utility/Excitement/Reinforcement) ซึ่งครอบคลุมถึงการหลบหนีจากงานประจำ การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวสารกับผู้อื่น และการซึมซับข่าวสารเข้าสู่ชีวิตประจำวัน

3. การหลีกเลี่ยงไม่ใช้สื่อ (Media Avoidance) สะท้อนให้เห็นแนวโน้มที่คนไม่ใช้สื่อไม่รับข่าวสารจากสื่อ เป็นต้น

เบคเกอร์ (Becker) ศึกษาพบว่าองค์ประกอบเรื่องการติดตามข่าวสาร (Surveillance) เป็นองค์ประกอบที่มีความมั่นคงสูงในการวัดตัวแปรการคาดหวังผลตอบแทนความพึงพอใจ หรือการแสวงหาความพึงพอใจ (Gratification Sought) แม้ว่าเวลาหรือสถานการณ์จะเปลี่ยนไปก็ตาม

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจที่น่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งคืองานของ เวนเนอร์ (Wenner, อ้างถึงใน ยุคล เมญะจรงค์กิจ, 2528) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริโภคข่าวสาร (News Gratifications) โดยเฉพาะ Wenner ได้รวบรวมผลงานวิจัยที่มีผู้ทำไว้มากมายแล้วสร้างออกมาเป็นแผนที่แสดงความพึงพอใจในการบริโภคสื่อข่าวสาร

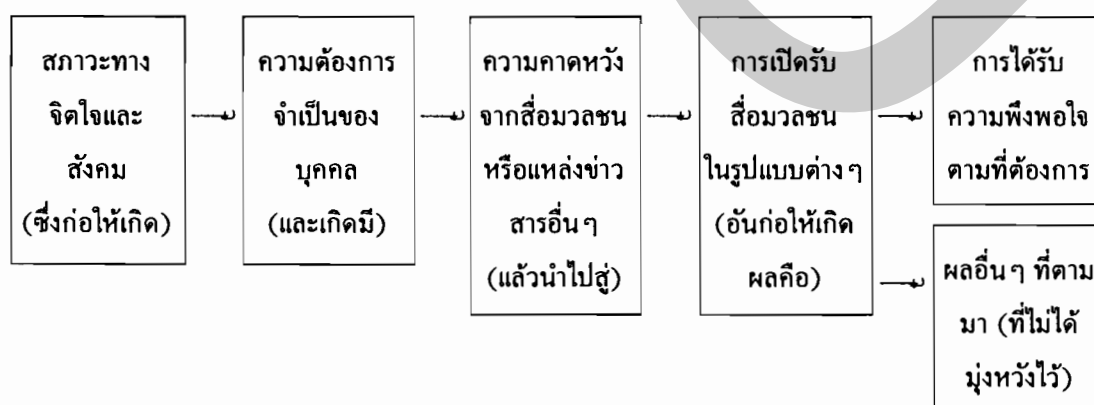
(Media News Gratifications Map)

สรุปจากแผนที่แสดงความพึงพอใจในการบริโภคสื่อข่าวสารดังกล่าว เวนเนอร์ (Wenner) แบ่งความพึงพอใจออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. **Oriental Gratiications** หมายถึง การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูลเพื่อการอ้างอิง และเพื่อเป็นแรงเสริมย้ำในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมรูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมา ได้แก่ การติดตามข่าวสาร (Surveillance) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (Decisional Utility) หรือเพื่อช่วยในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (Vote Guidandc) เป็นต้น
2. **Social Gratiications** เป็นการใช้ข่าวสารเพื่อเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับสังคมซึ่งรับรู้จากข่าวสาร เข้ากับเครือข่ายส่วนบุคคลของปัจเจกชน เช่น การนำข้อมูลไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่น ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการชักจูงใจ เป็นต้น
3. **Para-social Gratiications** หมายถึง กระบวนการใช้ประโยชน์ข่าวสารเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล หรือเพื่อการอ้างอิงผ่านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อหรือปรากฏในเนื้อหาของสื่อ เช่น การยึดถือ หรือความชื่นชมผู้อ่านข่าวเป็นแบบอย่างในทางพฤติกรรม เป็นต้น
4. **Para-orientational Gratiications** หมายถึง กระบวนการใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์หรือเพื่อปกป้องตนเอง เช่น เป็นการใช้เวลาให้หมดไปเพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เพื่อหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่พึงพอใจอย่างอื่น เป็นต้น

แบบจำลองภาพที่ 5

องค์ประกอบของการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน

แบบจำลองนี้อาจจะยกเป็นตัวอย่างให้เห็นได้ในกรณีที่ปัจเจกบุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งมีความต้องการจำเป็นตามสภาวะทางจิตใจและสังคม เช่น ต้องการเป็นคนรอบรู้ทันสมัย เพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น และมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่าการบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะช่วยสนองความต้องการเขาได้ เขาจึงเลือกใช้สื่อมวลชนโดยเลือกดูรายการข่าวจากวิทยุโทรทัศน์ ฟังข่าวจากวิทยุกระจายเสียง หรืออ่านข่าวจากสิ่งพิมพ์ที่จะช่วยให้เขาได้รับความพึงพอใจตามที่เขาคือต้องการได้ ก็เป็นคนรอบรู้และทันสมัย ขณะเดียวกันผลจากการบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนทุกๆ วัน ก็อาจมีผลอื่นๆ ตามมา นอกเหนือจากการเป็นผู้รอบรู้ทันสมัย เช่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนลักษณะนิสัยและพฤติกรรมบางอย่างได้เช่นกัน

10. ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารหรือสื่อมวลชน (Source credibility)

ซึ่งประชาชนผู้รับสารจะมีความเชื่อถือต่อตัวแหล่งสารหรือผู้ถ่ายทอดข่าวสารมากน้อยเพียงใด จะขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะของแหล่งข่าวสาร 3 ประการ (นิลาวัณย์ พาณิชย์รุ่งเรือง, 2540) คือ

1. ความน่าไว้วางใจ (Trust worthiness) เช่น ปลอดภัยไว้วางใจได้ จริงใจ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ฯลฯ
2. ความเชี่ยวชาญสามารถ (Expertness) เช่น ผ่านการศึกษา ฝึกอบรม มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญ และทักษะ ฯลฯ
3. ความคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง (Dynamism) เช่น มีชีวิตชีวา ตื่นตัว ว่องไว ไม่น่าเบื่อ ฯลฯ

แหล่งข่าวสาร อาจได้แก่ ผู้แถลงข่าวของรัฐบาล ของพรรคการเมือง ของหน่วยงานต่างๆ ผู้โฆษณาสินค้า ผู้ชักชวนในโครงการรณรงค์ต่างๆ หรือสื่อมวลชนแต่ละประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่องต่างๆ เป็นต้น แหล่งข่าวสารนี้จะได้รับการยอมรับหรือรับรู้จากผู้รับข่าวสารมีความน่าเชื่อถือสูงก็ต่อเมื่อบุคลิกลักษณะน่าเชื่อถือไว้วางใจ มีความรู้ ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญสามารถในเรื่องที่นำเสนอ และมีความคล่องตัว แหล่งข่าวสารบางคนหรือบางประเภทอาจจะมีลักษณะเด่นในบางด้านเป็นพิเศษ แต่โดยทั่วไปแล้วสามารถจะเปรียบเทียบได้ว่าแหล่งข่าวสารไหนจะมีความเชื่อถือสูงกว่าก็โดยพิจารณาทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวรวมกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสารมาจากการค้นพบในการวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติของผู้รับสารในการสื่อสารเพื่อชักจูงใจ (Persuasive Communication) ซึ่งการวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ผู้ที่มีความน่าเชื่อถือสูงในสายตาของผู้รับสารจะบรรลุผลในการสื่อสาร

มากกว่าใช้ผู้ส่งสารที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า

11. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (สุภางค์ จันทวานิช, 2540) เริ่มเป็นที่นิยมในหมู่นักสังคมวิทยาอเมริกาในราวปี 1972 โดยการริเริ่มของนักสังคมวิทยากลุ่มชิคาโก ที่มีความเห็นว่าข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น ประวัติชีวิตของบุคคลเป็นข้อมูลที่ดีและมีความสำคัญในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่างก็คุ้นเคยกับเทคนิคเชิงคุณภาพ อันได้แก่ เอกสารส่วนตัว เช่น ชีวิตประวัติและการใช้วิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่ปี 1940 เป็นต้นมา ความนิยมในการทำวิจัยเชิงคุณภาพนี้ก็กลับจางไป โดยหันไปนิยมวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ของแนวคิดปฏิฐานนิยม อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเริ่มกลับมาเป็นที่สนใจใหม่ทั้งในประเทศแถบตะวันตกและในประเทศไทย ได้มีการเผยแพร่วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีต่างๆ เช่น จัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยเชิงคุณภาพ และยังได้มีการจัดตั้งชมรมวิจัยเชิงคุณภาพขึ้นที่สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2529

Qualitative Research แปลเป็นภาษาไทยว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ ตามความหมายของราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง “การวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพ” หรือ “การวิจัยเชิงคุณลักษณะ” ส่วนในภาษาอังกฤษเองก็มีคำเรียกการวิจัยชนิดนี้หลายคำ เช่น Ethnographic research, Anthropological research, Naturalistic research, Field research and Phenomenological research

การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ วิธีศึกษาปรากฏการณ์จากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในทุกมิติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจปรากฏการณ์นั้น ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรมหลายประการ ซึ่งไม่อาจจัดทำในรูปปริมาณได้ ข้อมูลเหล่านี้ เช่น ความรู้สึกนึกคิด ประวัติชีวิต ค่านิยม ประสบการณ์ หรือปัญหาในการดำเนินชีวิตบางประการ รวมทั้งอุดมการณ์ต่างๆ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทำได้โดยใช้วิธีการสังเกตจากการเข้าไปอยู่ในชุมชนที่ศึกษา ประกอบการสนทนา พูดคุย และสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ดังที่นักมานุษยวิทยาปฏิบัติ หรืออาจศึกษาโดยอาศัยเอกสารดังที่นักประวัติศาสตร์ได้ศึกษา ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น นำข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมดมาหาข้อสรุป อาจจะไม่ต้องอาศัยตัวเลขทางสถิติเป็นหลัก หากแต่สร้างขึ้นจากสิ่งที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และจดบันทึกมาด้วยตนเอง

แม็คคอลล์ และซิมมอนส์ (McCall and Simmons : 1969, 64-65 อ้างถึงใน สมบัติ สนชินรากุล, 2539) ได้เสนอวิธีการสุ่มตัวอย่าง 3 ชนิดที่อาจจะเหมาะสมกับการวิจัยสนาม คือ

วิธีแรก - การสุ่มแบบโควตา (Quota sample) เป็นวิธีการที่ใช้ในกรณีที่มีการกำหนดหมวดหมู่และประเภทของผู้ที่นักวิจัยต้องการสัมภาษณ์ไว้อย่างชัดเจน เช่น ในการศึกษาองค์การแห่งหนึ่ง นักวิจัยต้องการศึกษานักบริหารระดับสูงและระดับกลาง เป็นจำนวนที่สามารถกำหนดไว้ได้ล่วงหน้า นักวิจัยก็อาจสุ่มเลือกสัมภาษณ์แบบเจาะลึกให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

วิธีที่ 2 - การสุ่มแบบเพิ่มจำนวนตัวอย่างโดยวิธีการแนะนำต่างๆ กัน (Snowball sample) คือการสุ่มที่เพิ่มตัวอย่างขึ้นเรื่อยๆ ตามข้อมูลที่ได้รับเพิ่มเติม เช่น การศึกษาผู้นำที่ไม่เป็นทางการในองค์กรหนึ่งๆ นักวิจัยอาจไม่ทราบล่วงหน้าว่าผู้นำแบบนี้มีจำนวนกี่คน การสุ่มตัวอย่างอาจจะเริ่มจากการเลือกสุ่มบุคคลหนึ่งมาสัมภาษณ์ หรือสอบถามว่า มีใครบ้างที่เป็นผู้นำแบบไม่เป็นทางการในองค์กรนั้นๆ จากนั้นอาจสอบถามเพิ่มเติมจากบุคคลอื่นๆ อีก วิธีนี้จะทำให้นักวิจัยข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ เกี่ยวกับชื่อและจำนวนของผู้นำแบบไม่เป็นทางการ จากการเริ่มต้นด้วยจำนวนตัวอย่างไม่กี่คน นักวิจัยก็สามารถขยายกลุ่มตัวอย่างได้ในที่สุด

วิธีสุดท้าย - การสุ่มโดยเลือกศึกษากรณีที่เพี้ยนไปจากแบบแผนที่มีโดยทั่วไป กล่าวคือการศึกษาหรือสัมภาษณ์บุคคลที่ทำคนไม่เหมือนคนอื่นๆ หรือแตกต่างจากกลุ่มหรือสังคมที่นักวิจัยกำลังศึกษาอยู่ วิธีการนี้แม็คคอลล์ และซิมมอนส์ เน้นว่า สามารถให้ความกระจ่างเกี่ยวกับพฤติกรรมของปรากฏการณ์ที่เราสนใจได้ดี เพราะการถามหรือสัมภาษณ์คนที่ผิดแปลกไปจากกลุ่ม อาจทำให้มองเห็นในอีกมิติหนึ่ง เช่น ถ้าเราสนใจเกี่ยวกับบรรยากาศการทำงาน หรือความเป็นพวกพ้องในที่ทำงานแห่งหนึ่ง เราอาจเข้าไปใจได้ดีถ้าไปถามคนที่เป็น “คนนอก” หรือคนที่อยู่ในองค์กรนั้น แต่ไม่ได้เป็นพวกใคร เพราะอาจได้ข้อมูลหรือภาพพจน์ที่แปลกออกไป

อย่างไรก็ดี ดังที่แบบี้ : 1978, อ้างถึงใน สุภางศ์ จันทวานิช, 2540) ได้กล่าวไว้ว่า ในทางปฏิบัติการวิจัยสนาม แทบจะไม่มีการใช้วิธีการสุ่มกระจายแต่ก็จะใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sample) มากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม นักวิจัยพึงต้องคิดตลอดเวลว่า สิ่งที่ตนกำลังศึกษา หรือสังเกตการณ์อยู่นั้นสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในส่วนรวมได้หรือไม่ การประเมินความเป็นตัวแทนนี้สามารถกระทำได้แม้ว่าจะไม่ได้ตัวอย่างมาจากการกระจายสุ่มก็ตาม โดยการพิจารณาว่าสิ่งที่เราเลือกศึกษาเป็นตัวแทนของประชากรมากน้อยเพียงใด

ในเรื่องของเกณฑ์กำหนดความแม่นยำนั้น สิ่งที่มีการวิจัยเชิงคุณภาพได้รับการโจมตีมากที่สุดก็คือเรื่องของความแม่นยำ (Validity) ซึ่งอาจบ่งชี้ได้ง่ายจากหลายสาเหตุ เช่น อคติของผู้วิจัยเอง หรืออคติในการเลือกตัวอย่างที่ไม่ถูกต้อง ครอบคลุม เป็นต้น ทั้งนี้ เรื่องของความแม่นยำโดยมากมักจะถูกหยิบยกขึ้นมาใน 2 ประเด็นปัญหา คือ

- 1) ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้กับประชากรได้หรือไม่
- 2) ผลสรุปที่ได้จากการสังเกตการณ์เป็นข้อสังเกตที่ถูกต้องหรือไม่ มีความผิดพลาดจากการสังเกตการณ์ในกระบวนการที่สะท้อนความลำเอียงของการวิจัยหรือไม่

ในประเด็นปัญหาแรก เป็นเรื่องของพิจารณาความแม่นยำภายนอก (External Validity) ที่จะต้องพิจารณาใน 3 มิติด้วยกัน คือ

- 1) ตัวอย่างที่เลือกอาจจะไม่เหมือนประชากรในโดยรวม
- 2) อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป
- 3) อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเนื่องจากพื้นที่ภูมิประเทศที่แตกต่างกัน นักวิจัยที่สังเกตแบบมีส่วนร่วมจึงต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า สิ่งที่ศึกษานั้นเป็นตัวแทนของกรอบที่เขาศึกษาอยู่

สำหรับประเด็นปัญหาที่สองเป็นเรื่องของความแม่นยำภายใน (Internal Validity) นักวิจัยจะต้องพร้อมที่จะพิสูจน์ได้ว่าสิ่งที่ไปสังเกตการณ์มานั้นผ่านการทดสอบเรื่องความแม่นยำนี้ได้ และจะต้องกล่าวไว้ในรายงานการวิจัยด้วย

การเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ (สุจิตรา ปุณยรักษ์พันธุ์, 2534)

- 1) วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยเชิงคุณภาพส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้ในการวิจัยแบบบุกเบิก ที่อาจจะยังไม่ได้มีองค์ความรู้ในเรื่องนั้นๆ เป็นปีกแผ่นเด่นชัด การวิจัยเชิงคุณภาพโดยมากจึงมีเป้าประสงค์ที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจว่าปรากฏการณ์หนึ่งๆ เป็นอย่างไร ฉะนั้น การวิจัยจึงมีลักษณะเจาะลึกโดยพยายามที่จะเข้าไปสร้างความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และเป็นการสร้างความเข้าใจในลักษณะของการ “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่เพียงการ “ถ่ายภาพ” ออกมาเฉยๆ แต่จะต้องครอบคลุมไปถึงความรู้สึกนึกคิดหรือเข้าถึง “แก่น” ของสิ่งนั้นๆ โดยตรง

- 2) รูปแบบของการวิจัย โดยธรรมชาติของการวิจัยเชิงคุณภาพ นักวิจัยจะศึกษาคครอบคลุมพื้นที่หรือปรากฏการณ์ในวงกว้างไม่ได้มากนัก เพราะต้องศึกษาอย่างเจาะลึกและใช้เวลานาน การคัดเลือกตัวอย่างมักจะเป็นการคัดเลือกแบบเจาะจง หรือแบบโควต้า เก็บข้อมูลด้วย

วิธีการสังเกตการณ์แบบเจาะลึก และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มานั้นด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงตรรกะแตกต่างจากการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นลักษณะของการยืนยันหรือทดสอบสิ่งที่คิดว่ารู้อยู่แล้วจึงสามารถครอบคลุมพื้นที่หรือปรากฏการณ์ได้มากกว่า วิธีการที่ใช้จึงมักอาศัยการพรรณนาและการบรรยายเป็นหลัก การคัดเลือกตัวอย่างมักเป็นการสุ่มกระจายในรูปแบบหนึ่งวิธีใช้วิเคราะห์ข้อมูลเก็บก็เป็นวิธีการทางสถิติเป็นส่วนมาก แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า การวิจัยเชิงคุณภาพไม่สามารถนำมาใช้ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณได้ การวิจัยทั้งสองแบบถ้าหากวิจัยในเรื่องเดียวกันก็จะเป็นการเสริมซึ่งกันและกันได้ แต่เหตุผลหนึ่งที่ทำให้ไม่ค่อยปรากฏว่ามีการวิจัยทั้งสองรูปแบบในเรื่องเดียวกัน เป็นเพราะเทคนิคที่ใช้ในการวิจัย และทักษะของการวิจัยใน 2 รูปแบบนี้

3) ทักษะของนักวิจัย ดังได้กล่าวแล้วว่า การที่ไม่ค่อยปรากฏว่ามีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในเรื่องเดียวกันบ่อยนัก เป็นเพราะการวิจัยเชิงคุณภาพจะเน้นที่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตรรกะ (Analytic Induction) เป็นหลัก รวมทั้งอาศัยการใช้วิจารณ์ญาณในการตีความของนักวิจัยเองเป็นส่วนประกอบสำคัญ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณเน้นการวิเคราะห์เชิงสถิติเป็นหลัก เพราะฉะนั้น ทักษะที่นักวิจัยพึงต้องมีสำหรับทั้งสองแบบจึงเป็นสิ่งที่ต่างกัน

นักวิจัยเชิงคุณภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสังเกตการณ์ มีความสามารถที่จะเข้าอกเข้าใจหรือสวมวิญญาณของผู้ที่ถูกสังเกตหรือศึกษา เพื่อมองจากแง่มุมของเขาได้อย่างซาบซึ้ง ไหวทันต่อความรู้สึกหรือความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น และเนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มความรู้หรือบุกเบิก นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงต้องมีจินตนาการมากพอสมควร ในการสร้างกรอบแนวความคิด หรือสมมติฐานใหม่ขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า นักวิจัยเชิงคุณภาพ จะต้องเป็นศิลปินที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือสถานการณ์เข้ากับหลักการแนวความคิดทางทฤษฎี โดยไม่เพ้อเจ้อกำหนดข้อมูลหรือสมมติฐานที่เลื่อนลอย นอกจากนี้การที่การวิจัยเชิงคุณภาพเน้นการศึกษาอย่างเจาะลึกในแต่ละพื้นที่นั้น นักวิจัยต้องเข้าไปคลุกคลีและอาจไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ทักษะเหล่านี้จึงเป็นคนละด้านกับการวิจัยเชิงปริมาณ ที่นักวิจัยจะต้องมีทักษะอย่างมากในการสร้างเครื่องมือ เครื่องวัด และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบเชิงสถิติต่างๆ

อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า การจะเป็นนักวิจัยเชิงคุณภาพที่ดีส่วนใหญ่จะมาจากประสบการณ์ บวกกับทักษะที่เป็นพรสวรรค์อันยากต่อการฝึกอบรมในเรื่องของความละเอียดอ่อนของการสังเกต การตีความและในเรื่องของจินตนาการ ในขณะที่นักวิจัยเชิงปริมาณ สามารถฝึกฝนให้ชำนาญหรือมีความรู้ความสามารถได้ในทุกขั้นตอนการวิจัย ซึ่งอาจเปรียบเทียบข้อแตกต่างของการวิจัยทั้งสองแบบให้เห็นได้ชัดเจนขึ้นดังตารางต่อไปนี้

สรุปเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ-การวิจัยเชิงปริมาณ

วิธีวิจัยและทักษะของนักวิจัย	การวิจัยเชิงคุณภาพ	การวิจัยเชิงปริมาณ
1. การกำหนดสมมติฐาน	- ในกระบวนการวิจัย (นักวิจัยอาจเริ่มต้นจากการไม่รู้อะไรเลยก็ได้)	- ปรากฏล่วงหน้าก่อนทำการวิจัย
2. การคัดเลือกตัวอย่าง	- การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง	- การสุ่มกระจาย
3. จำนวนตัวอย่าง	- ขนาดเล็ก	- ขนาดใหญ่
4. วิธีการศึกษา	- เจาะลึกและศึกษาทั้งหมดของพื้นที่	- ศึกษาในวงกว้างโดยเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมา
5. การเก็บข้อมูล	- การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม	- การใช้แบบสอบถาม/สัมภาษณ์
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	- การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	- การสังเกตการณ์ทั่วไป
7. การกระจายผลสู่ประชากร	- วิเคราะห์เชิงตรรกะเป็นหลัก อาจมีการวิเคราะห์เชิงปริมาณเป็นบางส่วน	- วิเคราะห์เชิงปริมาณเป็นหลัก และอาจมีการวิเคราะห์เชิงตรรกะเป็นบางส่วน
8. ทักษะของนักวิจัย	- โดยทั่วไปไม่ได้เพราะไม่ได้ตัวแทนประชากรกลุ่มใหญ่ แต่สามารถกระทำได้ถ้าผ่านการทดสอบหรือพิสูจน์ความเป็นตัวแทนในพื้นที่หรือปรากฏการณ์อื่นๆ (ซึ่งอาจทำได้โดยการทดสอบการวิจัยเชิงปริมาณ)	- ได้ ถ้าเป็นการสุ่มแบบการสุ่มกระจาย
	- ความละเอียดอ่อนในการสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูลและตีความ	- ความสามารถทางด้านสถิติ
	- จินตนาการและความแม่นยำ	

(สุจิตรา ปุณยรักษ์พันธ์, 2534)

12. แนวความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

เกษม ศิริสัมพันธ์ (2507:2) กล่าวว่า “การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการวิจัยสื่อสารมวลชนชนิดหนึ่ง วิธีการมุ่งเฉพาะถึงเนื้อหาของสื่อมวลชน จะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร รายการวิทยุ หรือโทรทัศน์ก็ได้ ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อแสดงถึงแนวโน้มของการสื่อสารมวลชน

อรนุช เลิศจรยารักษ์ (2524:16) ให้คำนิยามการวิเคราะห์เนื้อหาว่า คือ “การวิเคราะห์ให้เห็นประจักษ์ และการสำรวจเนื้อหาซึ่งแฝงอยู่กับเครื่องมือสื่อสาร โดยวิธีการจัดประเภท จัดตาราง และหาค่าจากสัญลักษณ์และใจความเพื่อที่จะให้ทราบซึ่งความหมายและผลกระทบ”

สรรศรีวี วิชาชีวะ (2525 : 6) ได้สรุปความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ว่า

1. เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งที่ไม่ได้เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เช่นเดียวกับการวิจัยแบบอื่นๆ
2. ต้องมีการสร้างเครื่องมือที่มีความเป็นปรนัย (Objectivity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability) กล่าวคือ เครื่องมือที่สร้างเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เนื้อหานั้น เมื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ต่างกัน ผู้วิเคราะห์ต่างกัน แต่ใช้ข้อมูลแบบเดียวกัน ผลที่ได้ย่อมเหมือนกัน
3. ควรมีผลสรุปที่อธิบายความหมายของเนื้อหาได้ทั้งในด้านปริมาณ (Quantitative) และในด้านคุณภาพ (Qualitative) อย่างมีความเที่ยงตรงตามธรรมชาติของสาร (Validity)

อุทุมพร จามรمان (2531:2) ได้สรุปความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า เป็นวิธีการเฉพาะที่มีกระบวนการที่เป็นระบบ มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยพิจารณาจากการวิเคราะห์เนื้อหา หนังสือพิมพ์ โฆษณา วรรณคดี เป็นต้น ตัวอย่างการวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การวิเคราะห์บทสนทนาของบุคคลสำคัญ การวิเคราะห์ตำราเรียน การวิเคราะห์บทบรรณาธิการ การวิเคราะห์รายงานข่าว การวิเคราะห์เนื้อหาต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าจะต้องการอะไร เพื่ออะไร ผลการวิเคราะห์เนื้อหาต้องได้รับการตรวจสอบทั้งในแง่ความเที่ยงและความตรง

เคลาส์ คลิพเพนดอร์ฟ (Klaus Krippendorff, 1980:21 อ้างถึงใน สมบัติ

สนธิราษฎร์, 2539) ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งในการทำเครื่องมือ (ข้อมูล) ให้มีความเชื่อถือได้ และมีผลสรุปที่เที่ยงตรงจากข้อมูลไปสู่บริบท (Context) ของข้อมูล

หน่วยของการวิเคราะห์เนื้อหา (The Unit Of Content Analysis)

หน่วยของการวิเคราะห์เนื้อหา (ประกาวดี สืบสนธิ, 2523) จะช่วยให้การวิเคราะห์เนื้อหา สามารถอธิบายได้ในเชิงปริมาณ หน่วยของการวิเคราะห์เนื้อหา แบ่งออกเป็น

ก. หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit Of Analysis) เคอติงเจอร์ ได้อธิบายถึงหน่วยที่สำคัญ 5 หน่วย ดังนี้

1. การใช้คำ (Words) เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่ใช้ในการวิเคราะห์ “คำ” อาจหมายถึงกลุ่มคำ (Word-compound) บางครั้งเรียกว่าหน่วยสัญลักษณ์ (Unit Of Symbol) หรือสัญลักษณ์ (Symbol) หรือใช้คำว่าถ้อยคำ (Term)

2. แนวคิดหลัก (Theme) เป็นหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาที่ใหญ่กว่าคำ ซึ่งอาจจะปรากฏอยู่ในประโยคหรือข้อความ อาจอยู่ในประโยคเดียว (Simple Sentence) หรือสังกรประโยค (Sentence-compound) การใช้แนวคิดหลักนี้ นับว่าเป็นหน่วยที่มีประโยชน์สูงสุดในการวิเคราะห์เนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาผลกระทบของการสื่อสารมวลชนต่อสาธารณชน

3. คุณลักษณะ (Character) เป็นการกำหนดหน่วย โดยพิจารณาจากคุณลักษณะที่ปรากฏอยู่ในสาร เช่น ในบทละคร เรื่องราว การตัดสินใจพิจารณาสิทธิ์ของหน่วยนี้จำเป็นต้องพิจารณาทั้งเรื่องจึงจะสามารถแยกแยะคุณสมบัติออกมาได้ เช่น การแยกแยะคุณสมบัติด้านการศึกษาด้านภาพทางการเงิน ศาสนา เชื้อชาติ เป็นต้น

4. รายเรื่อง (Item) เป็นหน่วยที่ใช้อย่างน้อยที่สุดในการวิเคราะห์เนื้อหา รายเรื่องของสื่อที่ต่างกันจะไม่เหมือนกัน เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ บทความ สุนทรพจน์ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ จดหมาย เป็นต้น รายเรื่องคือการจัดเรื่องอย่างกว้างๆ โดยวิเคราะห์เรื่องทั้งหมดและภายในเรื่องแต่ละเรื่องนั้นยังสามารถจัดแบ่งแยกย่อยออกไปได้อีก เช่น ข่าวสามารถจัดกลุ่มเนื้อหาข่าวเรื่องได้อีก เช่น ข่าวภายในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น

5. การวัดเนื้อที่และเวลา (Space and Time) เป็นการวิเคราะห์ที่ใช้วัดลักษณะทางกายภาพของงานสื่อสาร ความกว้างของคอลัมน์ จำนวนหน้า ความยาวของบรรทัด สำหรับรายการวิทยุ หรือโทรทัศน์อาจจะวัดเป็นนาที และวัดเป็นคอลัมน์นิ้ว สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์

การวิเคราะห์เนื้อหานี้สามารถใช้หน่วยการวิเคราะห์หลายๆ ประเภทรวมกันได้

ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการศึกษานั้นๆ

ข. หน่วยในการระบุจำนวน (Unit of Enumeration)

1. เนื้อที่ (Space) คือการวัดเนื้อหาด้วยจำนวน คือ คอลัมน์นี้ว คอลัมน์
เซ็นติเมตร B.S.U. (Basic Space Unit) หน้า บรรทัด ย่อหน้า

2. การปรากฏ (Appearance) เป็นการนับคุณสมบัติของเนื้อหาของสารที่
ต้องการ การนับจะนับการปรากฏของเนื้อหาว่าปรากฏหรือไม่ปรากฏ

3. ความถี่ (Frequency) เป็นวิธีการที่ใช้มากที่สุดในการวิเคราะห์เนื้อหา เช่น
การนับความถี่ในการใช้คำหนึ่งๆ เป็นต้น

4. ความเข้ม (Intensity) เป็นหน่วยในการระบุจำนวนที่ใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับคำนิยาม และทัศนคติที่ปรากฏในเนื้อหาของสาร แล้วจัดทำเป็นสเกล (Scale) เรียงลำดับ
ข้อความที่แสดงความเข้มในเรื่องคำนิยามและทัศนคติ ในเรื่องที่มีแนวคิดหลักเดียวกันแต่มีการใช้คำ
และส่วนประกอบของประโยคต่างกัน ซึ่งจะใช้เป็นตัวชี้ถึงความเข้มที่ต่างกัน

หลังจากที่ได้ทำความเข้าใจกับปัญหาที่จะศึกษา และกำหนดสมมติฐานแล้ว จะมี
ขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหาดังนี้ คือ

1. ศึกษางานที่ต้องการวิเคราะห์ในขั้นต้นโดยการกำหนดหรือสร้างกลุ่มเพื่อการ
วิเคราะห์และหาตรรกะ (Indicators) ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละกลุ่มการวิเคราะห์ และเหมาะสมกับ
เนื้อหา

2. กำหนดกลุ่มที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เช่น ถ้าต้องการศึกษารูปแบบของ
การนำเสนอเนื้อหา จะวิเคราะห์ได้ตามกลุ่มต่อไปนี้คือ รูปแบบและประเภทของงานสื่อสาร รูปแบบ
ของข้อความ และกลุ่มที่เกี่ยวกับอารมณ์

3. กำหนดตรรกะสำหรับแต่ละกลุ่มจากกลุ่มกว้างๆ ที่จะวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะหา
ตรรกะเป็นเครื่องชี้ว่า จะวิเคราะห์อะไร โดยผู้วิจัยต้องให้คำจำกัดความตรรกะที่กำหนดขึ้นในการ
กำหนดกลุ่มและกำหนดตรรกะนั้น อาจสลับกันได้บางครั้ง ผู้วิจัยอาจจะสร้างตรรกะก่อน และ
หลังจากนั้นจึงนำไปสร้างกลุ่มการวิเคราะห์

4. กำหนดหน่วยที่จะใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะได้แก่ คำ ประโยค ตัวละคร รายการ
การจัดเนื้อหา-เวลา เป็นต้น

5. วิเคราะห์เนื้อหา โดยการเปรียบเทียบหน่วยของการวิเคราะห์ให้ตรงกับตรรกะและ
กลุ่มเนื้อหาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะแจกแจงความถี่โดยการขีดรอยคะแนน และนำผลมาวิเคราะห์ในเชิง

ปริมาณโดยหาค่าร้อยละ

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2526) ได้เสนอขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดเอกสารที่จะทำการวิเคราะห์ เช่น เล่มใด เรื่องใด
2. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์
3. กำหนดใจความสำคัญที่เป็นบรรทัดฐาน หรือเกณฑ์ในการวิเคราะห์
4. ทดลองใช้เกณฑ์ที่จัดทำขึ้นในข้อ 3 และตรวจสอบหาความเชื่อมั่น
5. ดำเนินการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์โดยการแจกแจง

ซึ่งอาจทำทั้งเล่มหรือเลือกสั่มก็ได้

6. เมื่อวิเคราะห์ได้แล้ว ก็ดำเนินการใช้สถิติวิเคราะห์ แล้วเขียนรายงานต่อไป

ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถใช้ประโยชน์ในการศึกษาแนวโน้มของเนื้อหา ไม่ว่าจะ เป็นสาขาวิชาใดก็ตาม สามารถอธิบายถึงพัฒนาการของสาขาวิชาต่างๆ สะท้อนให้เห็นขอบเขตและลักษณะของเนื้อหาในแต่ละช่วงเวลา และสามารถช่วยในการปรับปรุงเนื้อหาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สุพัตรา ดุหากาญจน์, 2530)

อย่างไรก็ตาม การวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหานั้นมีข้อที่แตกต่างจากการวิจัยประเภทอื่นอยู่หลายประการ (สมบัติ สนธิราษฎร์, 2539) ได้แก่

1. การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งที่จะช่วยก่อให้เกิดสภาวะที่ผู้ได้รับการวิจัยไม่รู้ตัว (Unobtrusive) ทำให้เกิดความเป็นธรรมชาติของข้อมูลที่ได้รับ อันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ศึกษาจากสาร (Massage)

2. การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถนำมาใช้ได้กับข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการวิจัยแบบอื่นเช่น การออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นการวางแผนคำตอบให้กับผู้ตอบ ในขณะที่การวิเคราะห์เนื้อหานั้น ผู้วิจัยต้องสนใจข้อมูลทุกอย่างที่ส่งมาจากผู้ส่งสาร ซึ่งอาจประกอบด้วยภาษา เหตุผล จะไม่มีลักษณะของข้อมูลที่ถูกระบุโครงสร้างข้อมูลมาก่อนแล้ว

3. การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความหมายของข้อมูลตลอดจนกระบวนการทำให้ข้อมูลอยู่ในรูปของสัญลักษณ์ ซึ่งการวิจัยด้วยเทคนิคอื่นๆ จะไม่สนใจในเรื่องของการใช้ภาษา การใช้ถ้อยคำในการตอบและไม่มีการนำเอาคำตอบดังกล่าวมาทำให้

อยู่ในรูปของสัญญาลักษณะ

4. การวิเคราะห์เนื้อหา สามารถใช้ได้กับข้อมูลที่มีความกว้างมาก ขณะที่การวิจัยแบบอื่นจะทำการศึกษาได้ในวงแคบ เช่น ศึกษาเฉพาะกรณีซึ่งเป็นการศึกษาแบบลึก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยของอรนุช เลิศจรยารักษ์ (2529) เรื่อง โทรทัศน์ : วิธีคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร พบว่าวิธีการคัดเลือกข่าวและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการเป็นสำคัญ หัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงาน นโยบาย วัตถุประสงค์ของสถานีโทรทัศน์ ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานธุรกิจกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ

เปรมวดี จันทร์วัฒนกุล และดวงดาว รัตนโสภิตกุล ได้ศึกษาถึงเรื่องโทรทัศน์มีบทบาทในทางการเสนอข่าวอย่างไรในนิตยสาร ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 สิงหาคม 2518 โดยกล่าวถึงการเสนอรายการประเภทข่าวของทางสถานีโทรทัศน์ 4 แห่ง คือ ช่อง 3, ช่อง 5, ช่อง 7, ช่อง 9 และกล่าวถึงเนื้อหาข่าวด้วย นอกจากนี้ยังได้สัมภาษณ์บรรณาธิการข่าวโทรทัศน์ หัวหน้าฝ่ายข่าว หัวหน้าบรรณาธิการข่าวโทรทัศน์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวของทั้ง 4 สถานีทราบถึงนโยบายการเสนอข่าวการทำข่าว และบทบาทของโทรทัศน์ในการเสนอข่าว สรุปได้ว่า การคัดเลือกข่าวของบรรณาธิการข่าวนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายเป็นหลัก และอาจพิจารณาตามความเหมาะสมของสังคมไทย และจริยธรรมของการเสนอข่าวด้วย

ชิดาวรรณ กองสาร (2535) ได้ศึกษาถึงเรื่อง กระบวนการคัดเลือกข่าวโทรทัศน์ : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 และ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. สรุปได้ว่า กระบวนการคัดเลือกข่าวของทั้ง 2 ช่อง มีทั้งเหมือนและแตกต่างกัน โดยเฉพาะนโยบายจะเป็นตัวที่มีความแตกต่างกันมาก สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. จะมีนโยบายที่มาจากพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การ อ.ส.ม.ท. และเป็นมติของคณะกรรมการ อ.ส.ม.ท. ที่สามารถระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรได้ ส่วนช่อง 7 ไม่มีเป็นรูปของเอกสาร แต่จะเป็นที่เข้าใจ ในหมู่ผู้บริหาร บรรณาธิการ และผู้ปฏิบัติต่างๆ โดยยึดหลักของนักสื่อสารมวลชน และเป็นไปตามแนวคิดของผู้บริหารระดับสูง

ส่วนกระบวนการพิจารณาคัดเลือกข่าว เพื่อออกอากาศนั้นไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม

ก็ตามลักษณะของผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับข่าวของช่อง 7 มักมีลำดับขั้นตอนสายการบังคับบัญชา ใกล้เคียงระบบราชการ คือเป็นไปตามคำสั่ง หรือความเห็นของผู้บังคับบัญชา ในขณะที่ทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. มักจะมีการหารือร่วมกันในหมู่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ และมีวัฒนธรรมในการช่วยเหลือให้ข่าวแก่กันกับสถานีโทรทัศน์ต่างๆ เพื่อมิให้เกิดการถูกดำเนินจากผู้บังคับบัญชา

ธีรรัตน์ พันทวี (2537) ได้ศึกษาถึงเรื่อง การวิเคราะห์กรอบของกระบวนการผลิตข่าวโทรทัศน์ สรุปผลการวิจัยพบว่า โดยทั่วไปแล้วการผลิตข่าวของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 แห่ง ดำเนินอยู่ภายใต้กรอบการทำงาน ดังนี้คือ (1) ระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (2) นโยบายของสถานี (3) ระบบบริหาร และกฎระเบียบของสถานี (4) จรรยาบรรณทางวิชาชีพ (5) นโยบายแฝงขององค์การผู้ควบคุมดูแล

ทั้งนี้โดยมีการปรับเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขและสภาวะการณ์ทางการเมือง ซึ่งส่งผลให้เกิดแรงกดดันในส่วนของเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้ามากำกับดูแลนโยบาย และภาวะการทำงานของผู้นำองค์กร ด้านการผลิตข่าว นอกจากนี้ปัญหาเกี่ยวกับการถูกอำนาจภายนอกเข้าแทรกแซงกิจกรรมภายใน ทั้งๆ ที่มีนโยบาย กฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม กรอบที่มีอยู่ดังกล่าวยังถูกบิดเบือนให้เป็นไปตามปัจจัยผันแปรที่หมุนเวียนเข้ามา ซึ่งมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานข่าวอยู่เกือบตลอดเวลา ได้แก่

1) สถานการณ์ทางการเมือง กล่าวคือ ถ้าบ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติมีความสงบเรียบร้อย ปราศจากปฏิวัติยึดอำนาจทางการเมือง การปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ก็จะเป็นไปตามปกติ เพราะฉะนั้นข่าวการเมืองจึงเป็นข่าวที่ผู้ปฏิบัติงานข่าวต้องระวังให้มากที่สุด

2) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำกับดูแลนโยบายสถานี กล่าวคือ โดยที่รัฐบาลแต่ละชุดจะมี แนวนโยบายในการบริหารประเทศที่แตกต่างกันออกไป ก็ขึ้นอยู่กับว่ารัฐบาลชุดไหนหรือรัฐมนตรี คนใดมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนมากน้อยเพียงใด เพราะเนื่องมาจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลนโยบายสถานี ยังไม่มีความเข้าใจบางประการ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่ควรจะเป็นของสื่อโทรทัศน์ซึ่งจะต้องรักษาความสมดุลย์ ความถูกต้องเป็น ธรรมเป็นกลางกับทุกฝ่าย และเมื่อปัญหาเกิดขึ้นก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามกรอบใน กระบวนการผลิตข่าวโทรทัศน์ ทำให้กรอบถูกบิดเบือนไป

3) ภาวะผู้นำองค์กรต่างก็มีบทบาทหน้าที่โดยตรง ในการควบคุมนโยบายขององค์กร และเป็นผู้รักษานโยบาย หากมีอะไรบิดเบือนไปจากกรอบที่ควรจะเป็นก็คอยดูแล ซึ่งแต่ละสถานีก็ พยายามพัฒนาระดับคุณภาพรายการข่าวให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ตลอดจนถึงแข่งขันเพื่อให้

อยู่ในตลาดข้อมูลข่าวสารได้

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นทั้งสามประการ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามกรอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานข่าวแต่ละสถานี และเป็นผลสืบเนื่องมาถึงการพัฒนา ด้านข่าวของสถานีโทรทัศน์ ทำให้ไม่มีวิวัฒนาการก้าวหน้าเท่าที่ควร

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาอยู่ในแง่เนื้อหาของข่าวโทรทัศน์ การเสนอข่าว ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสถานีเป็นหลัก รวมทั้งขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางสังคมด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจะได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทบทวนมาแล้ว ข้างต้นในบทนี้มาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

โครงสร้างและระบบการทำงานของฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ในบทนี้ผู้วิจัยใคร่ขออธิบายถึงประวัติความเป็นมา พัฒนาการ โครงสร้างในระบบการบริหารงาน ตลอดจนนโยบายของฝ่ายข่าว และแนวทางการผลิตข่าว ซึ่งเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือรอบคอบในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ

ประวัติความเป็นมาของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก [ROYAL THAI ARMY RADIO AND TELEVISION (CHANNEL 5)] มีจุดกำเนิดมาจาก ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการกำหนดกำลังเจ้าหน้าที่กองทัพบกในเวลาปกติ ซึ่งได้กำหนดหน้าที่ของกรมทหารสื่อสารไว้เมื่อ พ.ศ. 2495 ให้มีแผนกวิทยุโทรทัศน์สังกัดอยู่ในกองกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกรมทหารสื่อสารขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งแสดงว่ากองทัพบกได้มอบภารกิจนี้ให้แก่เหล่าทหารสื่อสารโดยเฉพาะ

จนถึง พ.ศ. 2497 จึงได้กำหนดอัตราการจัดและกำลังพลแผนกวิทยุโทรทัศน์ไว้ในอัตราเฉพาะกิจของกรมทหารสื่อสารโดยมีภารกิจในการดำเนินการเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์จนถึงปัจจุบันมีกำลังพลตามอัตรานายทหาร, นายสิบ 52 ตำแหน่ง

ด้วยความดำริและอนุเคราะห์ของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก ได้แต่งตั้งให้ พลเอกไสว ไสวแสนยากร ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินกิจการวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบก เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500 มีหน้าที่วางโครงการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการทางทหาร จัดหาอุปกรณ์การส่งวิทยุโทรทัศน์และวางแผน อำนวยความสะดวกการดำเนินงานทั้งปวง โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการเป็นเงินจำนวน 10 ล้านบาท

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ได้วางศิลาฤกษ์อาคารสถานที่ ณ บริเวณกองพลทหารม้า สนามเป้า ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2500 และก่อสร้างแล้วเสร็จออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์ เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2501 ซึ่งเป็นวันกองทัพบก

ด้วยระบบ FCC (FEDERAL COMMUNICATION COMMITTEE) สัญญาณ 525 เส้น ภาพขาว - ดำ ในช่อง 7 มีชื่อสากลว่า (HSATV) ชื่อย่อ “ททบ.” เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งที่ 2 ในประเทศไทย

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก จัดตั้งขึ้นด้วยความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อประโยชน์ในการฝึกศึกษาของเจ้าหน้าที่ทหาร ให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการด้านวิทยุโทรทัศน์ได้

2. เพื่อบริการความรู้และความบันเทิง ให้แก่ทหารและประชาชน

3. เพื่อเป็นสื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกิจการทหารของชาติกับประชาชน

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก มีภารกิจในการส่งโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงตาม นโยบายของคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เพื่อเป็นสื่อกลางในการให้ข่าวสารแก่ ประชาชน และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชน อีกทั้งยังจัดรายการอันมีประโยชน์ที่ ให้ สาระความรู้และความบันเทิง

พัฒนาการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

- เป็นสถานีแรกที่ริเริ่มออกอากาศ ตลอด 24 ชั่วโมง โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 เป็นต้นมา

- ใช้รถถ่ายทอดข่าวผ่านดาวเทียมเคลื่อนที่ (DIGITAL SATELLITE NEWS GATHERING D-SNG) เพื่อการรายงานข่าวเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในทุกมุมของประเทศนำมา เสนอต่อผู้ชมทางบ้านได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

- ใช้เฮลิคอปเตอร์ติดกล้อง เพื่อการถ่ายภาพทางอากาศของพื้นที่และเหตุการณ์ สำคัญอย่างรวดเร็ว สามารถส่งสัญญาณมายังพื้นดินที่ช่อง 5 หรือรองรับสัญญาณไมโครเวฟเคลื่อนที่ ได้ทันที โดยบันทึกเทปไว้หรือส่งมาออกอากาศสดได้กรณีต้องการความเร่งด่วน และยังสามารถนำ มาใช้ในการสนับสนุนการรายงานข่าว การผลิตรายการของฝ่ายรายการและภารกิจอื่นๆ ตามที่ได้รับ มอบหมาย

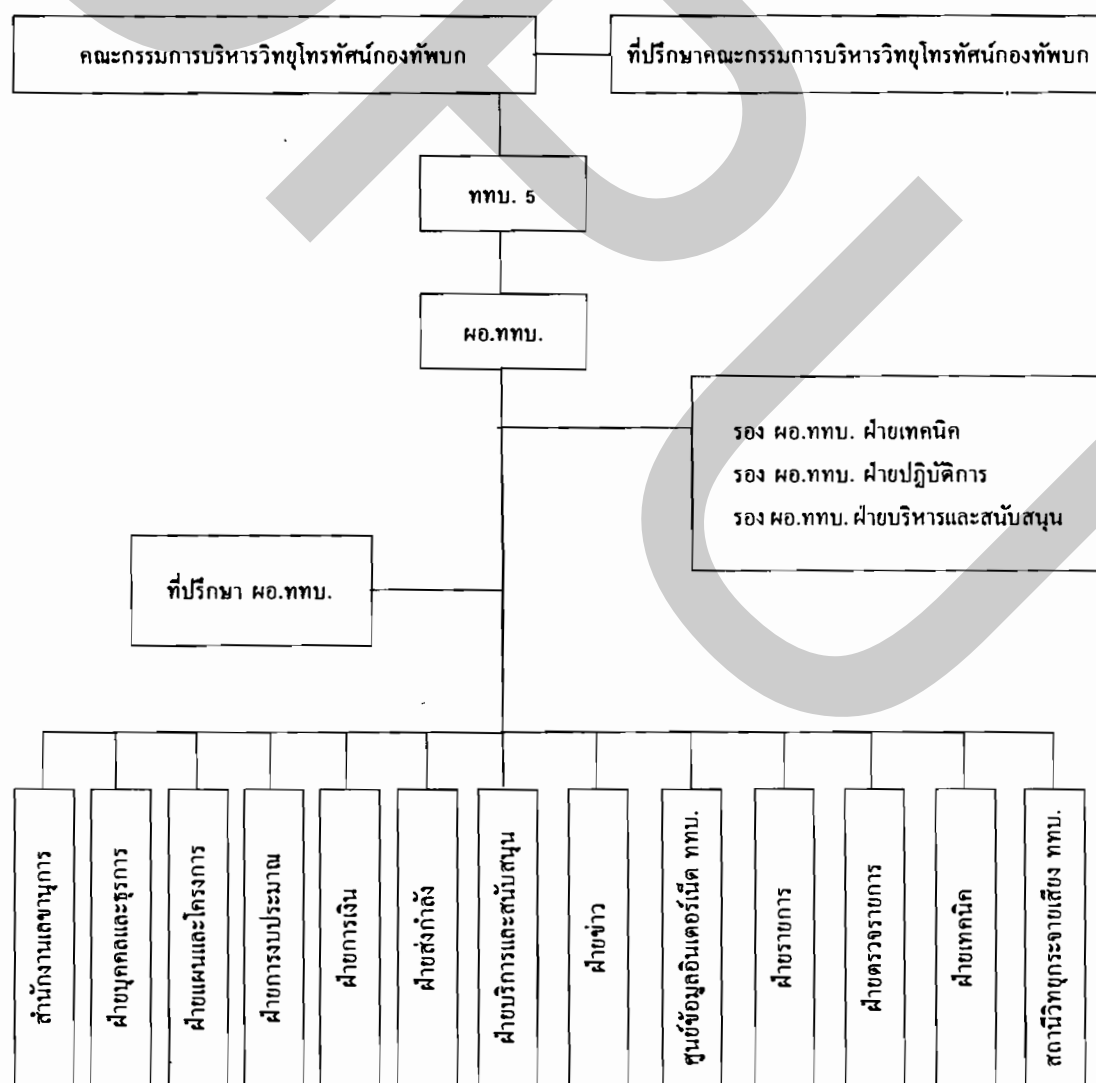
- นำข่าวสารจากไทยออกอากาศ ณ สหรัฐอเมริกา ทางสถานี KSCI ช่อง 18 นครลอสแอนเจลิส ในรายการ “THAILAND TODAY” และออกอากาศในทวีปยุโรปภายใต้ “โครงการเคเบิลทีวีไทย สู่ชาวไทยในยุโรป”

- เป็นสถานีแห่งแรกที่ใช้ “INTERNET” โดยเริ่มเปิดใช้เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 ซึ่งสามารถเข้าดูโฮมเพจ โดยผ่านทางโปรแกรม BROWSER ได้ HTTP: WWW. TV5.CO.TH

- ระบบ DIGITAL ของ ททบ. 5 เป็น 1 ใน SOUTH EAST ASIA ซึ่งใช้ระบบติดตั้งอุปกรณ์ส่งโทรทัศน์ดิจิทัล โดยเริ่มใช้เมื่อ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2540
- ในวันที่ 1 มกราคม 2541 “โครงการ THAI TV.5 GLOBAL NETWORK” ได้ออกอากาศสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมระบบดิจิทัลแบบ (FREE TO AIR) เผยแพร่ข่าวสารจากไทยสู่ไทยในต่างแดน 140 ประเทศ ครอบคลุม 5 ทวีป

โครงสร้างในระบบการบริหารงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก มีผู้อำนวยการซึ่งแต่งตั้งจากบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ เป็นผู้บริหารชั้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ซึ่งมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นประธาน และมีหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารงานสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ให้สอดคล้องกับนโยบายและความมุ่งหมายของกองทัพบกและรัฐบาล

สำหรับคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (สำรวจเมื่อ 1 พ.ย. 41)

ประกอบด้วย

1. พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผบ.ทบ./ประธานกรรมการ
2. พล.อ. สำเภา ชูศรี รอง ผบ.ทบ./รองประธานกรรมการ
3. พล.อ. แป้ง มาลากุล ณ อยุธยา ประธานคณะ ปช.ทบ./ผอ.ทบ.
4. คณะกรรมการซึ่งมีตำแหน่งอยู่ในกองทัพบก จำนวน 27 คน

คณะที่ปรึกษาคณะกรรมการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ประกอบด้วย

1. พล.อ. อรุณ ปรีวีติธรรม ประธานที่ปรึกษา
2. นายทหารชั้นผู้ใหญ่ในกองทัพบกทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา จำนวน 10 คน
3. ผู้ที่อยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชน จำนวน 6 คน

คณะผู้บริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ประกอบด้วย

1. พล.อ. แป้ง มาลากุล ณ อยุธยา ผู้อำนวยการ ททบ.
2. พล.ต. เจริญ เบญจาทิกุล รองผู้อำนวยการ ททบ.ฝ่ายเทคนิค
3. พล.ต. เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์ รองผู้อำนวยการ ททบ.ฝ่ายปฏิบัติการ
4. พล.ต. ธีระ บุญพิทักษ์ รองผู้อำนวยการ ททบ.ฝ่ายบริหารและสนับสนุน
5. พ.อ. กำเนิด สวัสดิ์ เลขานุการ ททบ.
6. พ.อ. สุรศักดิ์ พูลทรัพย์ หัวหน้าฝ่ายบุคคล ททบ.
7. พ.อ. สุเทพ ม่วงมิ่งสุข หัวหน้าฝ่ายแผนและโครงการ ททบ.
8. พ.อ. เทียนชัย รับพร รักษาการหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ ททบ.
9. พ.อ. ศิรชัย สหัสรัมย์ หัวหน้าฝ่ายการเงิน ททบ.
10. พ.อ. วีระ ดัฒนะผลิน หัวหน้าฝ่ายส่งกำลังบำรุง ททบ.
11. พล.ต. เกียรติคุณ สุทธิรักษ์ หัวหน้าฝ่ายบริการและสนับสนุน ททบ.
12. พ.อ. พลากร กกล้าหาญ หัวหน้าฝ่ายข่าว ททบ.
13. พ.อ. ชายศักดิ์ โสมกุล หัวหน้าศูนย์อินเตอร์เน็ต ททบ.
14. พ.อ. อำนวย ทองสุโชติ หัวหน้าฝ่ายรายการ ททบ.
15. พ.อ. ยงยุทธ นันทิทรภก หัวหน้าฝ่ายตรวจรายการ ททบ.
16. พ.อ. ไพศาล วิมูลชาติ หัวหน้าฝ่ายเทคนิค ททบ.
17. พ.อ. สกฤตวัฒน์ เอี้ยงปราณี หัวหน้าสถานีวิทยุกระจายเสียง ททบ.

ประวัติความเป็นมาของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

พ.ศ. 2535 คือ จุดเริ่มต้นของการถือกำเนิดของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ด้วยวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลของนายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น โครงการสถานีโทรทัศน์เสรีได้เริ่มถูกกำหนดขึ้น หลักการพื้นฐานของสถานีโทรทัศน์ช่องใหม่ คือหลักการที่ว่า “ประชาชนผู้ซึ่งอยู่ในสังคมระบอบประชาธิปไตย จะต้องมีสิทธิและเสรีภาพในการรับรู้รับฟังเหตุการณ์ ข่าวสาร และความเป็นไปต่างๆ ในสังคมอย่างเต็มที่ ถูกต้องและครบถ้วน โดยปราศจากการปกปิดบิดเบือน”

ดังนั้นจึงได้เปิดให้มีการประมูล โดยให้เอกชนทำการประมูลเพื่อรับสัมปทานในการลงทุนและบริหารสถานีโทรทัศน์ช่องใหม่ขึ้น โดยมีกรอบและเงื่อนไขว่าจะต้องมีรายการที่มีสาระประโยชน์ต่อผู้ชม และต้องเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริงถูกต้องเป็นธรรมต่อสังคม และจะต้องไม่ถูกผูกขาดโดยกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มหนึ่งกลุ่มใด

วันที่ 4 เมษายน 2538 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติสัมปทานอย่างเป็นทางการ โดยทางกลุ่มได้ถือกำเนิดบริษัทใหม่ คือ บริษัท สยามอินโฟเทนเมนท์ จำกัด เพื่อดำเนินการก่อสร้างและบริหารสถานีโทรทัศน์ช่องใหม่ซึ่งใช้ชื่อว่า สถานีโทรทัศน์ทีวีเสรี หรือ ไอทีวี (ITV) (INDEPENDENT TELEVISION)

โครงสร้างผู้ถือหุ้น : เพื่อเป็นการสร้างสรรค์สื่อโทรทัศน์ให้สามารถคงความเป็นกลาง โดยปราศจากการผูกขาดในการดำเนินการใดๆ การถือหุ้นในสถานีโทรทัศน์แห่งนี้ จึงกำหนดให้ผู้ถือหุ้นแต่ละรายมีหุ้นได้ไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์ โดยจำนวนผู้ถือหุ้นในปัจจุบันประกอบไปด้วยบริษัทที่มีประสบการณ์ทำงานทางด้านสื่อโทรทัศน์ อาทิเช่น บริษัท สยามทีวี แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด, บริษัท กันคณา กรุ๊ป จำกัด, บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป และ บริษัท เจ เอส แอล จำกัด ฯลฯ โดยมีทุนจดทะเบียนและชำระเต็ม 1,000 ล้านบาท

แนวคิดในการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีด้วยกัน 5 ประการ คือ

1. เสรีภาพระหว่างคนผลิตและคนดูโทรทัศน์ ควรมีความเท่าเทียมกันคือ หลักความจริง
2. ทุกช่วงเวลานาทีของผู้ชมคือ เวลاناتที่มีค่าสูงส่งของผู้ชม
3. การยกระดับมาตรฐานใหม่ในความรวดเร็ว ถูกต้อง ตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนหรือปกปิด คือ ภารกิจ

4. ความคิดสร้างสรรค์ที่ชวนต่อการชมและติดตามไม่ว่าในกรอบของ “สาระ” หรือ “การบันเทิง” คือวิชาชีพ

5. เอกลักษณ์ คือเป็นผู้นำในความคิด เทคนิค และวิธีการใหม่ๆ ในวงการโทรทัศน์ โดยมีความกล้าที่จะไม่ยึดติดกับรูปแบบเก่า

ปรัชญาของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี : เพื่อให้คนไทยได้มีทางเลือกใหม่ทางจอโทรทัศน์อย่างแท้จริง เพื่อได้ดูรายการข่าวและสาระ และติดตามเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีคุณภาพอย่างที่ต้องการดูและได้รู้ในสิ่งที่ต้องการรู้ โดยมีได้อยู่ภายใต้กรอบที่ถูกกำหนดเหมือนแต่ก่อนเก่า วันนี้ เสรีภาพระหว่างคนผลิตและคนดูโทรทัศน์มีความเท่าเทียมกันเพื่อยกมาตรฐานรายการ ไม่ยึดติดรูปแบบเก่าๆ แต่กล้าที่จะฉีกแนวทางของวงการโทรทัศน์ไทย นำรูปแบบสากลผสมผสานเนื้อหาที่เป็นอิสระในประเทศ เพื่อทีวีที่เป็นอิสระและทันสมัยอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประเทศนี้

พัฒนาการของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

- เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งแรกที่ส่งสัญญาณแพร่ภาพออกอากาศด้วยระบบ “UHF” (ULTRA HIGH FREQUENCY) ซึ่งเป็นสัญญาณที่มีความถี่สูงมาก คือระหว่าง 510-790 เมกกะเฮิร์ซ ในขณะที่โทรทัศน์ช่องต่างๆ ปัจจุบันส่งสัญญาณแพร่ภาพออกอากาศด้วยระบบ “VHF” (VERY HIGH FREQUENCY) ซึ่งเป็นสัญญาณที่มีย่านความถี่สูงระหว่าง 47-230 เมกกะเฮิร์ซ จากการส่งสัญญาณด้วยความถี่ที่สูงกว่านี้เอง ทำให้การรบกวนจากคลื่นสัญญาณภายนอกมีโอกาสเป็นไปได้น้อย ดังนั้นภาพที่ปรากฏต่อสายตาผู้ชมจึงมีความคมชัดและมีคุณภาพดีกว่าภาพที่ส่งสัญญาณในระบบ VHF
- ระบบสัญญาณภาพและเสียงที่ใช้ในกระบวนการผลิตรายการ (STUDIO PRODUCTION) และการแพร่ภาพออกอากาศด้วยระบบ “DIGITAL COMPONENT” ทั้งหมด ทำให้คุณภาพของสัญญาณภาพและเสียง มีความคมชัดอย่างไม่ผิดเพี้ยน
- ออกอากาศด้วยระบบ NICAM STEREO ที่สามารถส่ง 2 ภาษาได้ในเวลาเดียวกัน และให้คุณภาพของเสียงได้อย่างสมบูรณ์แบบ
- ผลิตรายการและข่าวด้วยระบบ NON-LINEAR / DISK BASED OPERATION และ DIGITAL AUTOMATION STATION ซึ่งเป็นเทคโนโลยีใหม่ล่าสุดในวงการโทรทัศน์ ที่ให้ทั้งความเร็วที่เที่ยงตรง และคุณภาพแบบดิจิทัล

- ในอนาคตจะนำระบบข่าว “TELETEXT” และข้อมูลสารสนเทศที่สอดแทรกไปกับ “VERTICAL BLANKING INTERVAL (VBI)” ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับประชาชนทั่วไป ผู้พิการทางหู รวมทั้งชาวต่างประเทศ ที่ต้องการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งบริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันในภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

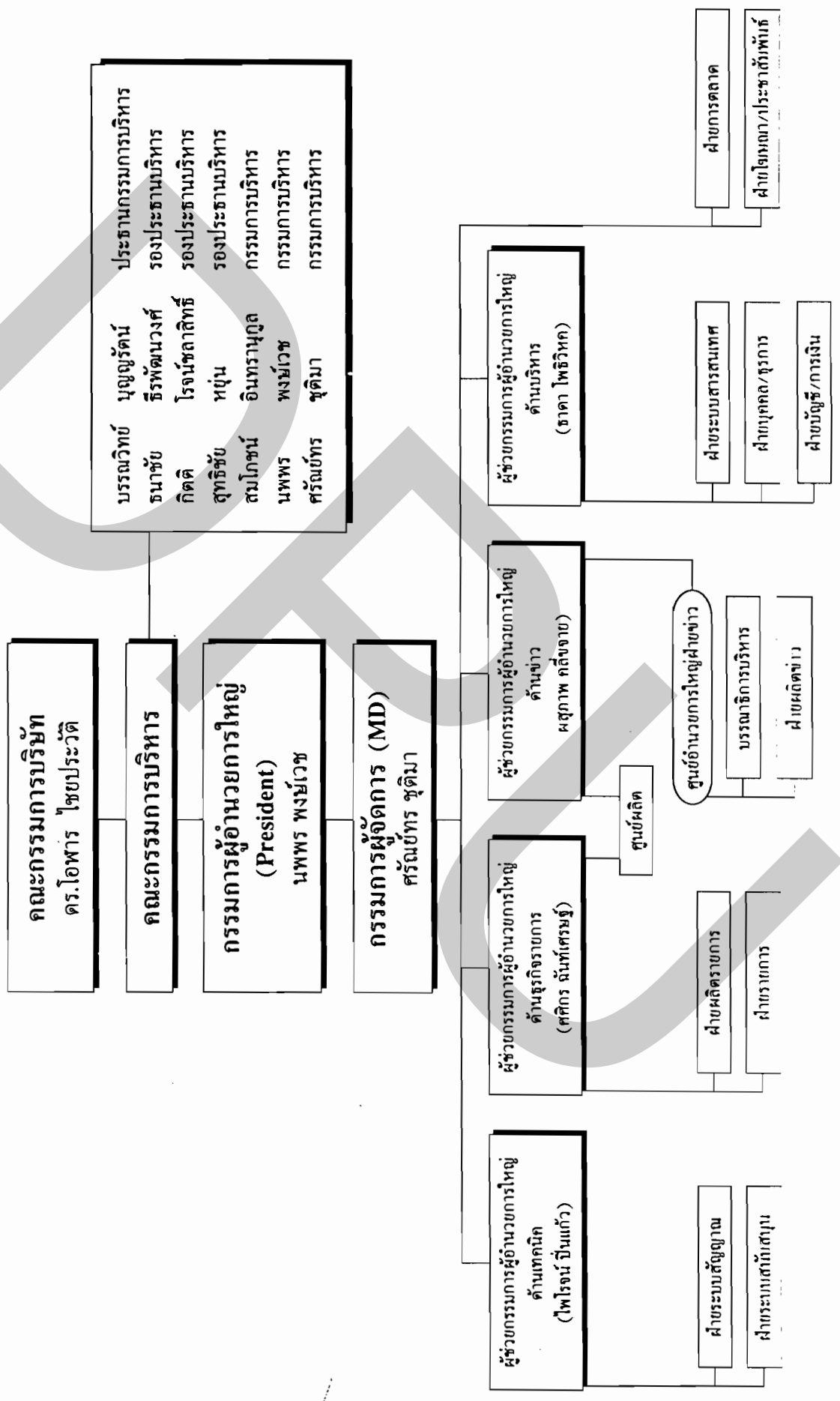
- รถถ่ายทอดข่าวขนาดเล็กใช้ระบบไมโครเวฟ (NEWS OB VAN) สำหรับในกรณีที่ต้องการถ่ายทอดสัญญาณภาพจากบริเวณที่ไม่ไกลจากสถานีรับสัญญาณไมโครเวฟมากนัก

- รถถ่ายทอดผ่านดาวเทียมระบบดิจิทัล (DIGITAL SATELLITE NEWS GATHERING VAN : DSNV VAN) ประจำอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศพร้อมที่จะถ่ายทอดสัญญาณภาพ ส่งผ่านดาวเทียมกลับไปยังสถานีหลัก เพื่อการออกอากาศที่ทันต่อเหตุการณ์ได้

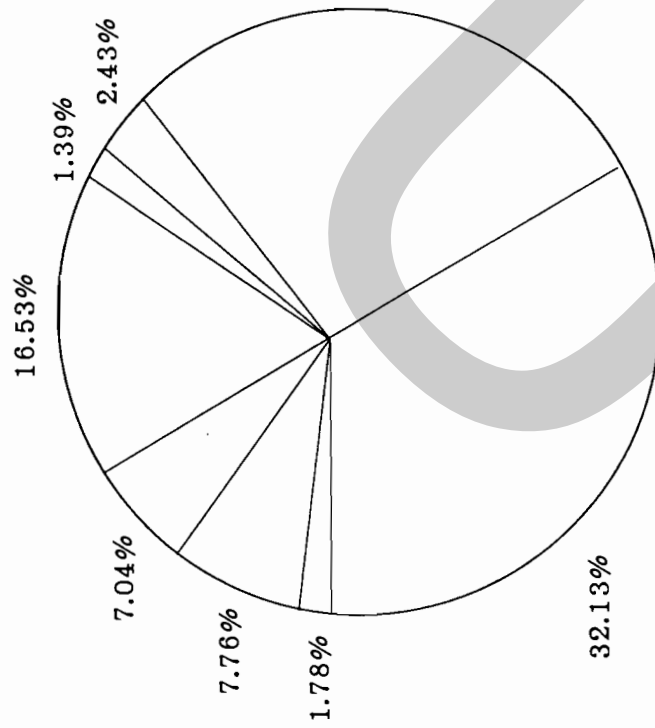
- ศูนย์ข่าวภูมิภาคจะส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม (SATELLITE LINK) และหรือระบบเคเบิลใยแก้วนำแสง (OPTICAL FIBER) เพื่อทำหน้าที่รายงานข่าวและส่งเทปภาพสู่ศูนย์กลางตลอด 24 ชั่วโมง

- ปัจจุบันสามารถรับชมได้ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศไทย ด้วยสถานีส่ง 36 สถานี

โครงสร้างในระบบการบริหารงานของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

สัดส่วนรายการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
ตามผังรายการหลัก ปี พ.ศ. 2541

* รายการข่าว 30.95%

* รายการสารคดี/สารประโยชน์ 32.13%

* รายการเด็ก 1.78%

* รายการกีฬา 7.76%

* ภ.เรื่องราว/ภ.ซีรีส์ 7.04%

* รายการบันเทิง 16.53%

* รายการดนตรี/เกมส์ 1.39%

* ภ.การ์ตูน 2.43%

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างโดยรวมของสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกัน เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 มีโครงสร้างเป็นขั้นตอนตามสายงานบังคับบัญชาเป็นระบบราชการทหาร เรียงตามลำดับชั้นยศ อีกทั้งคณะกรรมการบริหารจะเป็นนายทหารระดับชั้นผู้ใหญ่ในกองทัพบกซึ่งมาปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่ง ไม่ได้มาจากบุคคลผู้มีคุณวุฒิทางด้านสื่อสารมวลชน ผู้วิจัยเห็นควรจะมีการปรับปรุงในส่วนนี้ เพื่อที่ช่อง 5 จะได้เป็นสถานีที่มีอิสระทางความคิด ไม่ต้องยึดติดกับรูปแบบของทางราชการ เพื่อที่จะได้เป็นสถานีที่มีความทันสมัย พร้อมทั้งเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้ชมด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่า การแบ่งหน้าที่ตามฝ่ายต่างๆ ของช่อง 5 ยังไม่เป็นไปตามรูปแบบของสากล ยังคงยึดติดกับระบบของทหารอยู่ เช่น ฝ่ายการงบประมาณ ฝ่ายส่งกำลัง เป็นต้น สำหรับผู้บริหารของช่อง 5 มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายผู้บริหารอยู่ตลอดเวลา และยังมีการบังคับบัญชาที่ซับซ้อนหลายขั้นตอน ลักษณะเช่นนี้ก่อให้เกิดผลดีและผลเสีย ดังนี้

ผลดี คือ มีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นในรายการข่าวตลอดเวลา เช่น สก๊อปข่าว รายงานพิเศษที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสนอสิ่งใหม่ๆ ต่อผู้ชมอยู่เสมอ

ผลเสีย คือ การเปลี่ยนแปลงทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนผู้บริหารใหม่ ทำให้นโยบายไม่ต่อเนื่อง ผู้ชมปรับตัวไม่ทัน บางครั้งเพิ่งจะปรับตัวรับกับสิ่งใหม่ได้ไม่นานก็เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอีกเสียแล้ว

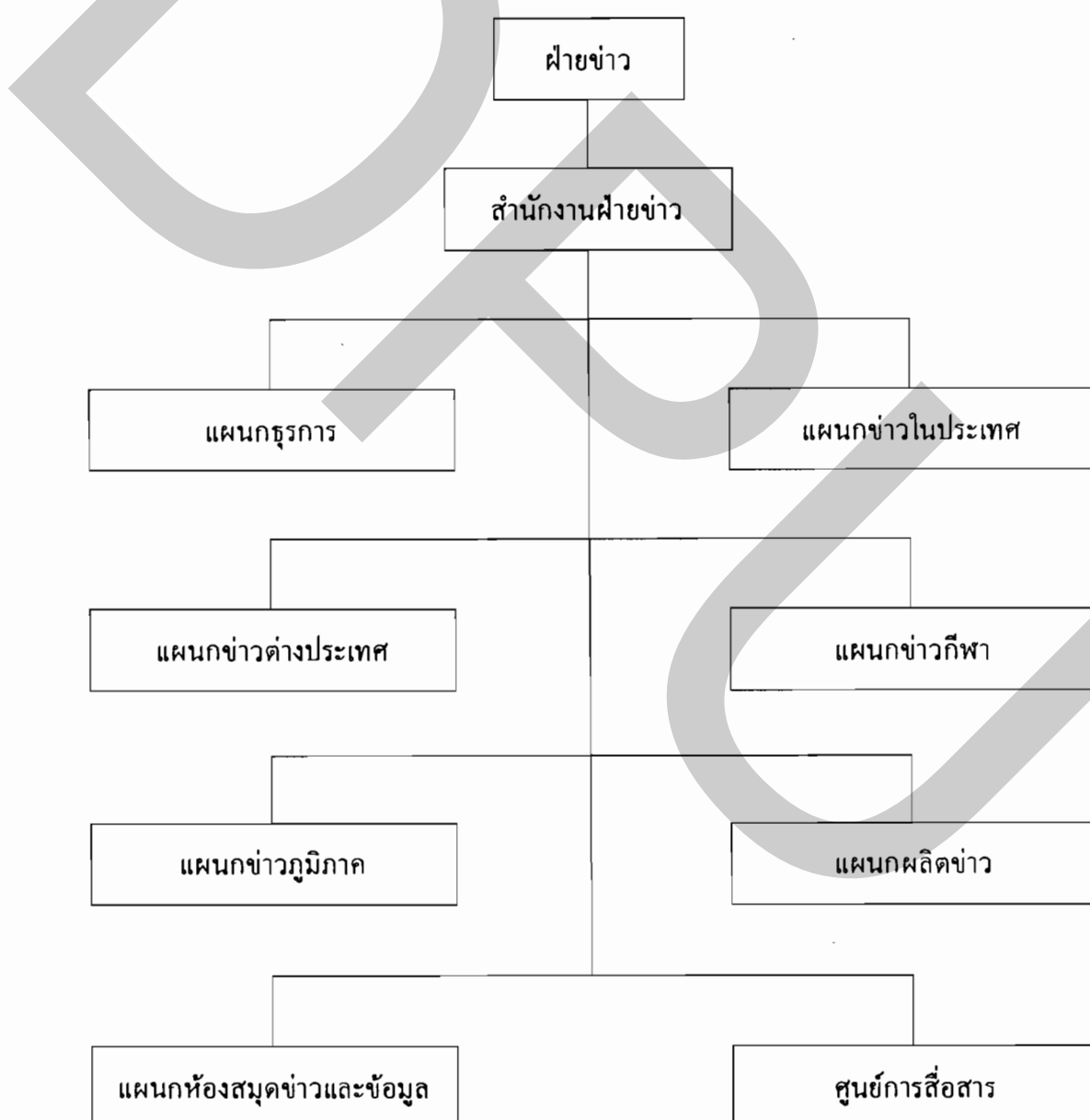
อย่างไรก็ตามในระดับผู้ปฏิบัติก็ยังยึดแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายหลัก นั่นคือมุ่งเป็นสื่อส่งเสริมสนับสนุนงานของกองทัพบกและรัฐบาล แต่่นโยบายปลีกย่อยยังคงขึ้นอยู่กับผู้บริหารในระดับสูง

สำหรับสถานีโทรทัศน์ไอทีวีนั้น จะเห็นว่าจะแตกต่างจากช่อง 5 อย่างสิ้นเชิงในแง่ของโครงสร้างรวม เพราะไอทีวี ดำเนินงานโดยเอกชนเต็มรูปแบบ มีผู้บริหารมาจากกรรมการของบริษัทสยามอินโฟเทคนเมนท์ จำกัด และดำเนินการในรูปของธุรกิจการค้า โดยจำนวนผู้ถือหุ้นในปัจจุบันประกอบไปด้วยบริษัทที่มีประสบการณ์ทำงานทางด้านสื่อโทรทัศน์มาทั้งสิ้น จึงมีความรู้ ความสามารถทางด้านสื่อสารมวลชนโดยตรง

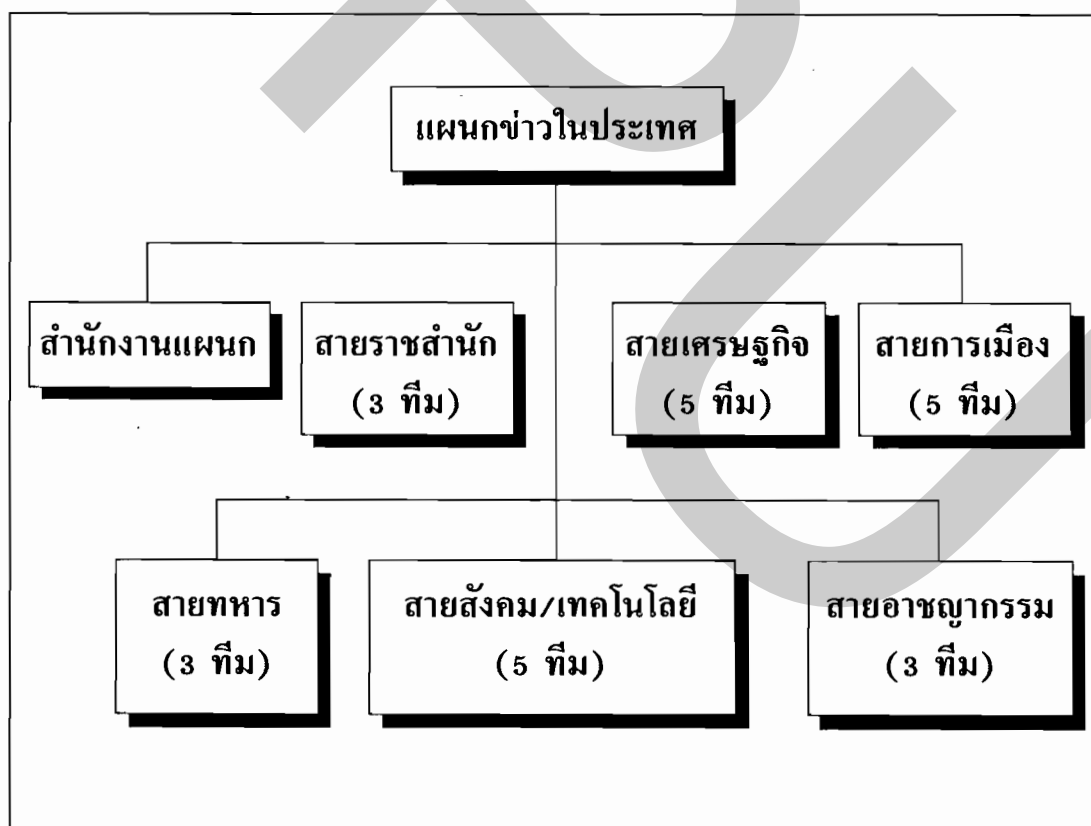
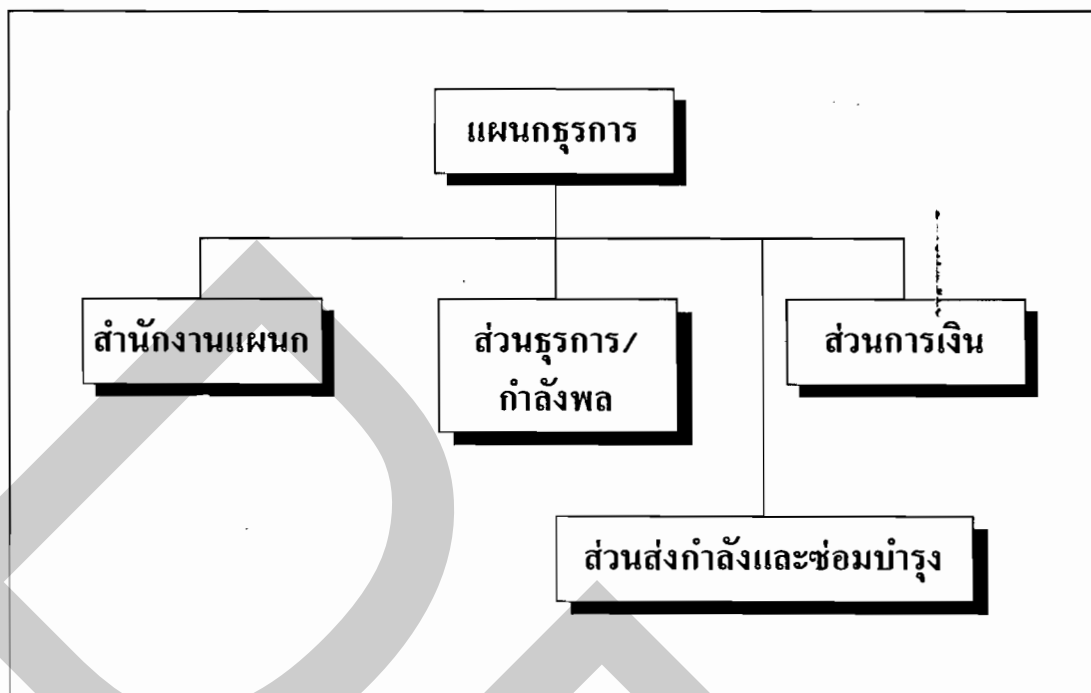
นอกจากนี้ การบริหารงานของไอทีวี ซึ่งมีผู้ถือหุ้นของบริษัทเข้ามาควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายต่างๆ อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารของไอทีวี จะมุ่งหวังผลงานที่มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด เพื่อจะนำไปสู่ผลกำไรหรือรายได้ของบริษัท ตลอดจนการแข่งขันระหว่างสถานี และในขณะเดียวกันสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในฐานะสื่อมวลชน ก็ให้ความร่วมมือในการเผยแพร่ข่าวสารของรัฐบาล ให้การสนับสนุนเศรษฐกิจของประเทศด้วย

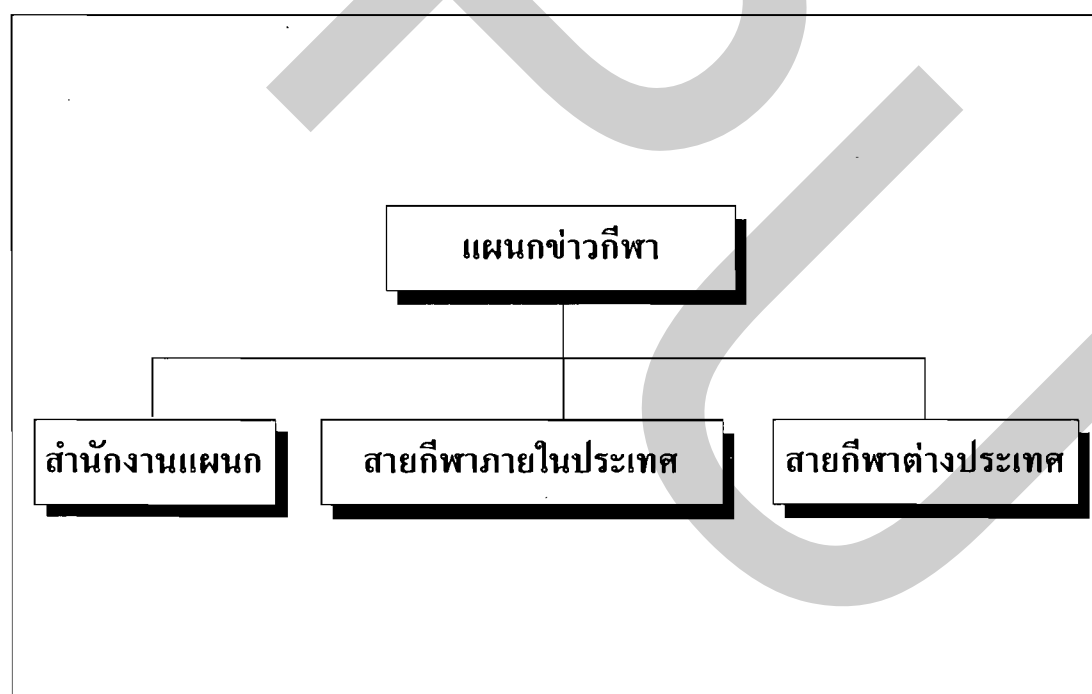
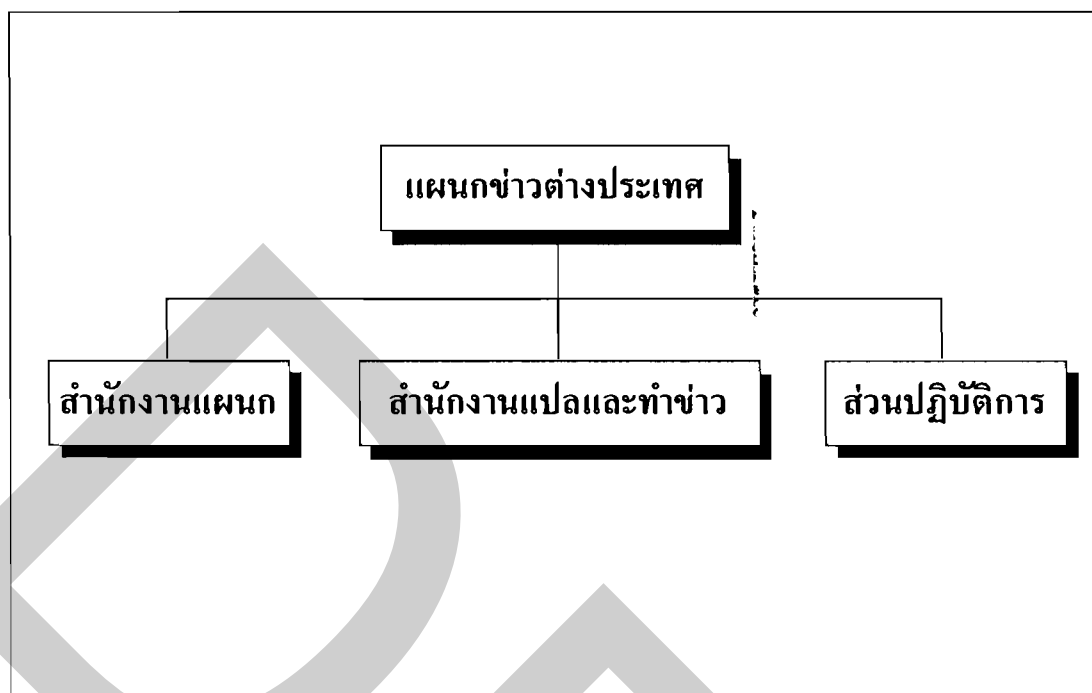
สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งศึกษาเฉพาะฝ่ายข่าวโทรทัศน์เท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ที่จะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบหลังจากวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างรวมของ 2 สถานีไปแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างของฝ่ายข่าวโทรทัศน์

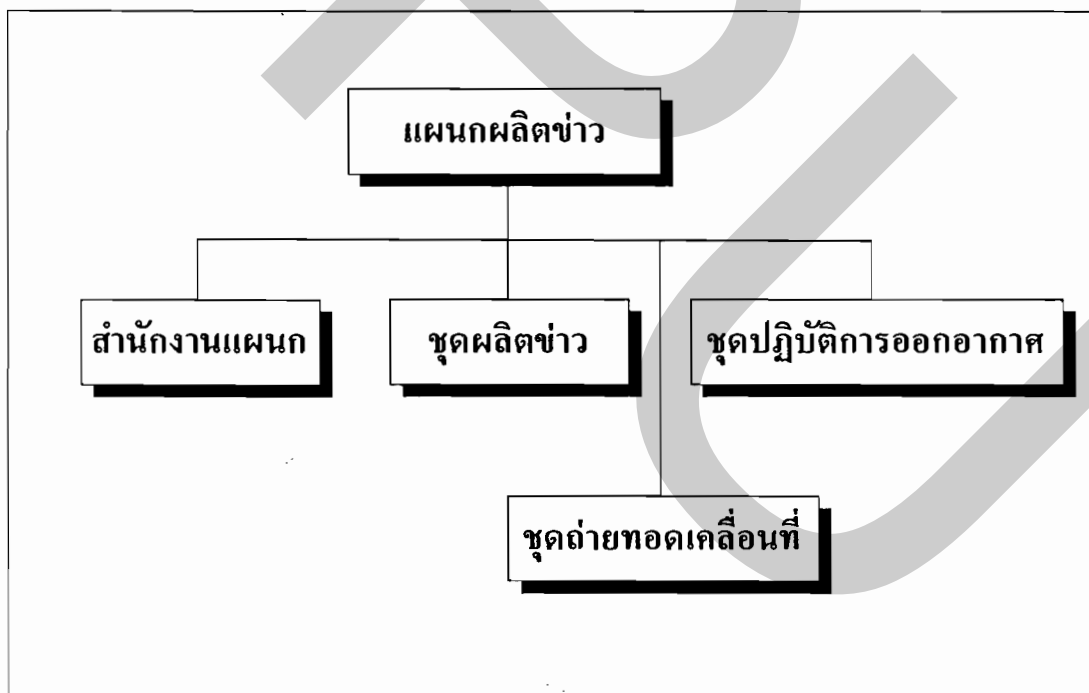
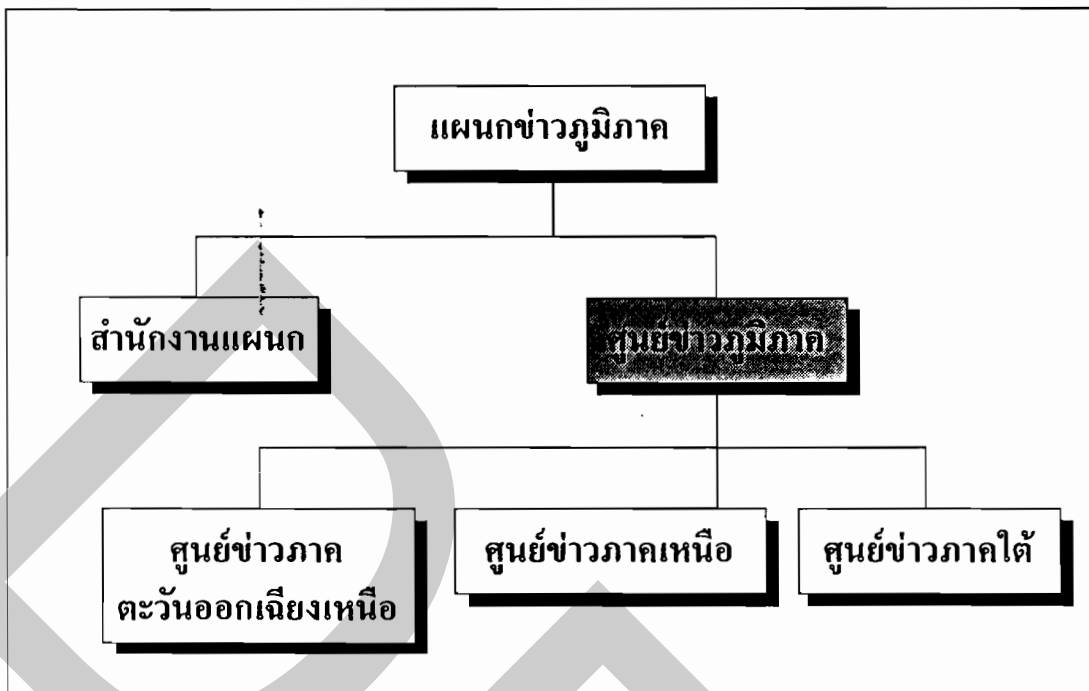
โครงสร้างของฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

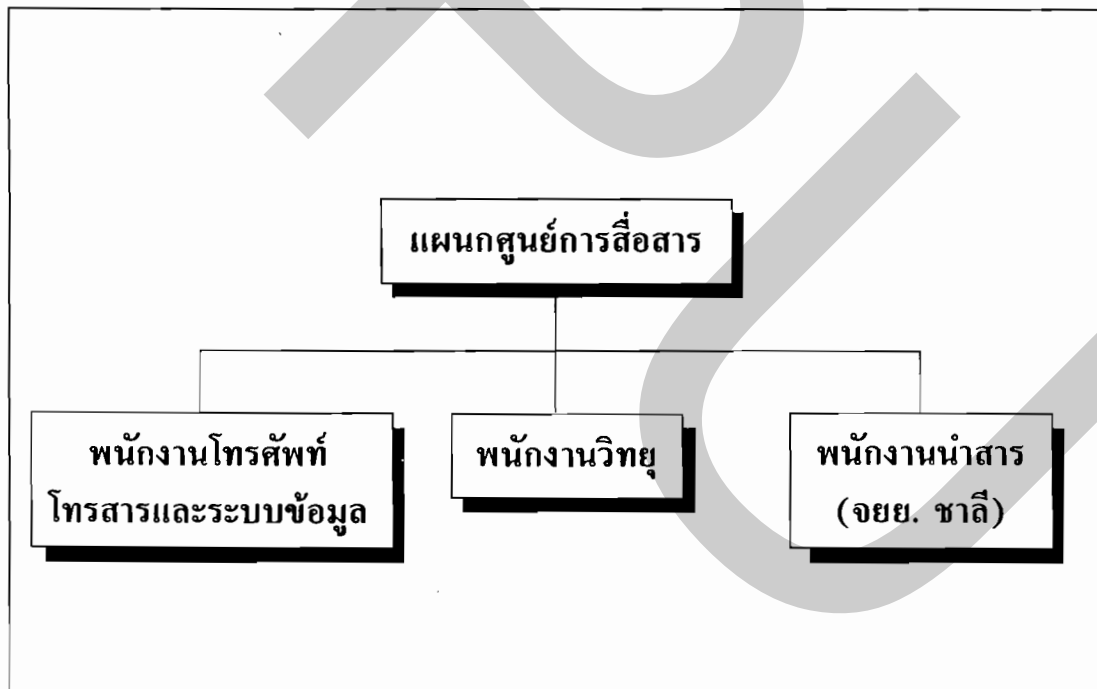
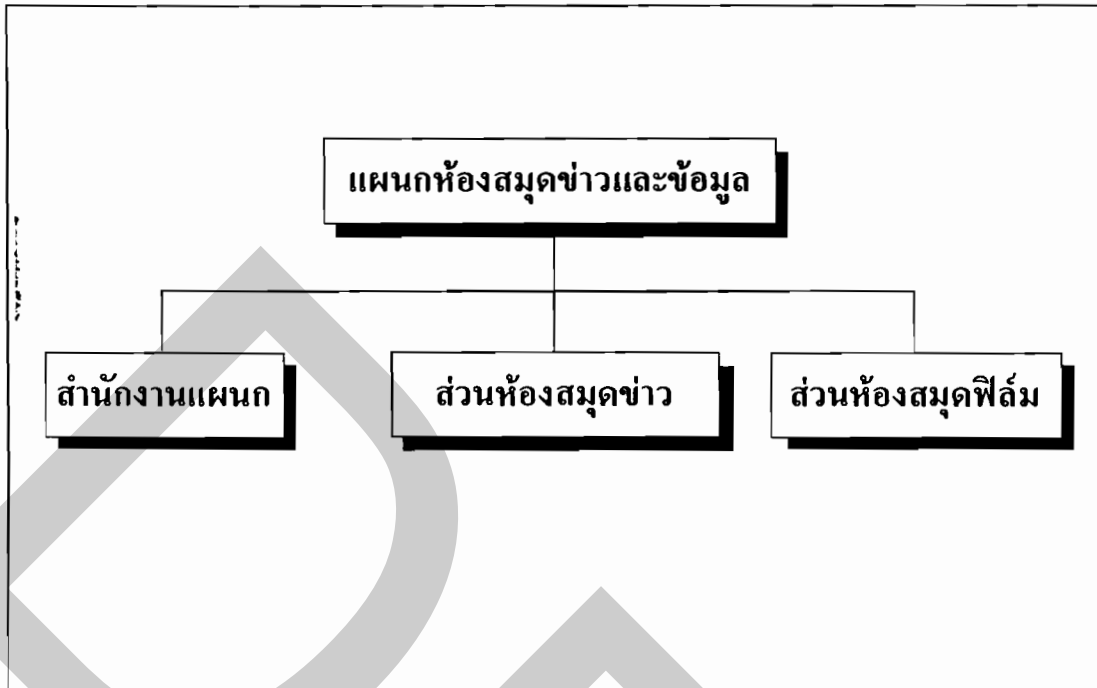

การแบ่งมอบความรับผิดชอบของงานในแต่ละหน้าที่ จะเอื้อประโยชน์ในการปฏิบัติหลายประการด้วยกัน คือ

1. ทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งเข้าใจงานในหน้าที่ของตน
2. เพื่อป้องกันการทำงานซ้ำซ้อน
3. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงานร่วมกัน
4. เพื่อให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนเข้าใจภาพการทำงานส่วนรวม

หัวหน้าฝ่ายข่าว : พ.อ. พลาญกร กล้าหาญ มีหน้าที่

1. วางแผน กำกับดูแล การปฏิบัติงานของแผนกเป็นส่วนรวม
2. ปกครอง บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ของฝ่ายข่าว
3. จัดทำแผนข่าวของฝ่ายข่าวเป็นส่วนรวม
4. อำนาจการ กำกับดูแล ให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษา ในการปฏิบัติงานของบรรณาธิการสายข่าวต่างๆ
5. ให้การช่วยเหลือ และสนับสนุน การปฏิบัติงานของบรรณาธิการสายข่าวต่างๆ
6. กำหนดความสำคัญ และความเร่งด่วนของข่าวในประเทศ เพื่อการนำเสนอออกอากาศ
7. สร้าง และพัฒนาแหล่งข่าวระดับสูง
8. ประเมินผลการเสนอข่าวในประเทศ
9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวตลอดเวลา
10. อำนาจการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าว ให้มีความสามารถตามหน้าที่ที่กำหนดและ

หน้าที่เพิ่มเติม

รองหัวหน้าฝ่ายข่าว : คุณธเรศวรร ณะสมบุรณ์ มีหน้าที่

1. รับผิดชอบงานทางธุรการของแผนกเป็นส่วนรวม
2. รวบรวมแผนทำข่าวเสนอหัวหน้าฝ่ายข่าว
3. แบ่งมอบงาน ทำข่าวนอกแผนกแก่สายข่าว ตามแนวทางที่หัวหน้าฝ่ายข่าวกำหนด

หัวหน้าแผนกข่าวในประเทศ : คุณธเรศวรร ณะสมบุรณ์ มีหน้าที่

1. วางแผนการทำข่าวเป็นส่วนรวม
2. ติดตามความเคลื่อนไหว และทิศทางของข่าวเป็นส่วนรวม
3. ให้ข้อมูล และรายละเอียดในการทำข่าวเพิ่มเติมแก่ บก.สายข่าวอย่างต่อเนื่อง
4. รวบรวมข้อมูลข่าวสารและทำหน้าที่วิเคราะห์ข่าว แนวโน้มและทิศทางการ เสนอข่าว
5. เตรียมแผนงาน สำหรับการเสนอข่าวประจำวัน
6. ตรวจสอบ กำกับดูแลความเรียบร้อยของการเสนอข่าวประจำวัน ทั้งคำบรรยายและ
เทปข่าว
7. ติดตามการเสนอข่าวทางโทรทัศน์ของสถานีอื่น ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเสนอข่าว
ของ ช่อง 5
8. ประเมินผลการเสนอข่าวของช่อง 5 เพื่อนำไปสู่การแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้สามารถ
แข่งขันกับสถานีอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน้าที่ของบรรณาธิการสายต่าง ๆ

1. ควบคุมกำกับดูแล ให้คำปรึกษาแก่ทีมข่าวในสายของตน
2. รวบรวม ข้อมูลข่าวสาร หัวข้อข่าว จากทีมข่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผน
ทำข่าว
3. จัดทำแผนทำข่าวประจำวัน รวมทั้งแผนทำข่าวตามห้วงเวลา
4. แบ่งมอบงานทำข่าวให้แก่ทีมข่าวในสายงาน
5. อำนวยการ กำกับดูแล ให้การช่วยเหลือและคำแนะนำแก่ทีมข่าวขณะปฏิบัติหน้าที่
6. รวบรวมข่าวที่จัดทำโดยทีมข่าวให้เป็นหมวดหมู่ เป็นกลุ่ม และลำดับเรื่องราวเพื่อ
การนำเสนอ
7. ตรวจสอบข่าว เรียบเรียงคำบรรยายข่าว นำเสนอบรรณาธิการข่าวประจำวันเพื่อ
ดำเนินการวิธีต่อไป
8. ตรวจสอบเทปภาพข่าว ก่อนนำส่งเจ้าหน้าที่ตัดต่อ
9. สร้างและพัฒนาสัมพันธ์กับแหล่งข่าวรวมทั้งกระจายข้อมูลแหล่งข่าวให้ทีมข่าวทราบ
10. ประเมินผลการเสนอข่าว ภายในสายงาน
11. ประเมินผลการปฏิบัติงานของ ผู้สื่อข่าว และช่างภาพ ภายในสายงาน
12. อำนวยการฝึกอบรม ผู้สื่อข่าวภายในสายงาน ให้สามารถทำงานในหน้าที่ที่รับ
ผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณาธิการ หรือ บก. มีทั้งสิ้น 9 สาย ดังนี้

1. บรรณาธิการสายราชสำนัก
2. บรรณาธิการสายเศรษฐกิจ
3. บรรณาธิการสายการเมือง
4. บรรณาธิการสายทหาร
5. บรรณาธิการสายสังคม
6. บรรณาธิการสายอาชญากรรม
7. บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
8. บรรณาธิการข่าวกีฬา
9. บรรณาธิการข่าวภูมิภาค

หน้าที่ของผู้สื่อข่าว

1. ให้ข่าวสารข้อมูลและประเด็นข่าวแก่ บก.สายข่าว เพื่อการเตรียมแผนงานข่าวประจำวัน และแผนงานตามห้วงเวลา
2. เป็นหัวหน้าทีมในการทำข่าว
3. รับงานติดตาม ถ่ายทำข่าวจาก บก.สายข่าว
4. เตรียมข้อมูลก่อนออกไปทำข่าว ในเรื่องแหล่งข่าว สถานที่ และประเด็นข่าวรวมทั้งเวลาพร้อมนำเสนอ
5. รวบรวมข่าวสารข้อมูล จากการทำข่าวในแต่ละครั้งให้มากที่สุด เสนอบรรณาธิการข่าว
6. แสวงหาข่าวสารข้อมูลเพิ่มเติม จากประเด็นที่ได้รับมอบหมายให้มากที่สุด เสนอบรรณาธิการข่าว
7. เขียนคำบรรยายข่าวให้ถูกต้อง รัดกุม มีความน่าสนใจที่สุด เสนอบรรณาธิการข่าว
8. กำกับดูแล และให้คำแนะนำช่างภาพ เพื่อให้ได้ภาพข่าวตามความต้องการและให้มีการปล่อยเสียงอย่างถูกต้องสอดคล้องกับการเขียนข่าว
9. กำกับดูแล การตัดต่อภาพข่าว ให้เป็นไปตามความต้องการ และให้มีการปล่อยเสียงอย่างถูกต้องสอดคล้องกับการเขียนข่าว
10. สร้างและพัฒนาสัมพันธ์กับแหล่งข่าว
11. รวบรวมข้อมูลเฉพาะ สำหรับสายงานข่าวในความรับผิดชอบ

12. ประเมินผลการทำงานของช่างภาพ และผู้ช่วยช่างภาพ

หน้าที่ของหัวหน้าช่างภาพ

1. กำกับดูแลให้คำแนะนำ และช่วยเหลือช่างภาพทางเทคนิคการถ่ายภาพ
2. ตรวจสอบคุณภาพของภาพ ที่บันทึกโดยช่างภาพในรายละเอียด เรื่อง
  - ความคมชัดของภาพ, ลำดับภาพ
  - มุมกล้อง
  - คุณภาพของสี ระดับความเข้มของสัญญาณ
  - ระดับ และคุณภาพของเสียงที่บันทึกระหว่างการถ่ายทำข่าว
3. ตรวจสอบอุปกรณ์ถ่ายทำข่าวตามวงรอบ ตามระเบียบของฝ่ายข่าว
4. กำกับดูแล ให้คำแนะนำการติดต่อภาพข่าว
5. อำนวยการฝึกอบรม ช่างภาพ ให้สามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน้าที่ของผู้ช่วยหัวหน้าช่างภาพ

1. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบโดยหัวหน้าช่างภาพ
2. ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าช่างภาพ เมื่อหัวหน้าช่างภาพ ไม่อยู่ในสำนักงาน

หน้าที่ของช่างภาพ

1. รับผิดชอบถ่ายภาพข่าว ตามคำแนะนำของผู้สื่อข่าว
2. เก็บรักษา และปรนนิบัติบำรุงอุปกรณ์ถ่ายภาพ
3. ตรวจสอบอุปกรณ์ถ่ายภาพก่อนออกเดินทางไปถ่ายทำข่าว ในความรับผิดชอบ
4. ให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ติดต่อ เพื่อให้ลำดับภavnนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ
5. ให้การช่วยเหลือผู้สื่อข่าวตามความเหมาะสม

หน้าที่ของผู้ช่วยช่างภาพ

1. ปฏิบัติงานในหน้าที่พลขับ
2. ตรวจสอบความพร้อมของยานพาหนะก่อนเดินทาง และตรวจสอบความเรียบร้อย หลังเสร็จภารกิจ

3. ปฏิบัติหน้าที่ช่างภาพได้เมื่อจำเป็น
4. ให้การช่วยเหลือช่างภาพในการปฏิบัติงาน
5. เผื่อฟังข่าววิทยุสื่อสารตลอดเวลา

สายราชสำนัก อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บก.วัฒนธรรม ชัย ทับทิมทอง ได้แก่

- นางเอ็มอัชมา	พงศ์พรรณภานุ
- น.ส.พัชรลักษณ์	บัวจับ
- น.ส.สมพิศ	บุตรสาระ
- นายจักรกฤษณ์	อุไทยธูราทร
- นายสาคร	ทรัพย์แสงส่ง
- นายวิเชียร	ทัศนาคิดต์
- จ.ส.อ.บัณฑิต	ศักดิ์ดีชุมพล

ขอบเขตความรับผิดชอบของสายข่าวราชสำนัก

- ติดตาม ถ่ายทำข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิ และองค์กรต่างๆ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ฯลฯ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับพระราชพิธี
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวพระราชวงศ์จากต่างประเทศ
- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข่าวในความรับผิดชอบ

สายเศรษฐกิจ อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บก.ชิตชนก อภิชาติวรพงษ์ และ บก.คชาวุฒิ ว่างกานนท์ ได้แก่

- น.ส.มาทีนี	เผ่าจัญญ
- น.ส.อรวรรณ	พูลประสาธ
- น.ส.ทิพวรรณ	แวววัช
- น.ส.ววรรณ	ช่อนกลิ่น
- น.ส.พิมพ์นิ	เบ็ญจพันธุ์ทวี

- นายณัฐภพ ศิริวงษ์
- น.ส.สุทธิวรรณ ช่วยบำรุง
- นายศักดิ์ชัย ชัชวงษ์
- นายจุมพล สารจันทร์
- นายขจรยศ นาราช
- ส.ท.ทนายาท บุญยะเสน
- จ.ส.อ.ชัยณรงค์ สังข์สวน
- จ.ส.อ.วสันต์ ลือพัทตรา

ขอบเขตความรับผิดชอบของสายข่าวเศรษฐกิจ

- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจภายในประเทศ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวเกี่ยวกับการประชุม กรม.เศรษฐกิจ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวเกี่ยวกับธุรกิจภาคเอกชน การส่งออก การนำเข้าสินค้า
- ติดตาม เสนอข่าวธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงิน

ต่าง ๆ

- ติดตาม เสนอข่าวที่มีผลต่อความเป็นอยู่ และเศรษฐกิจของประชาชนทั่วไป
- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวในความรับผิดชอบ

สายการเมือง อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บก.จิตพันธ์ วงษ์ไทย และ บก.กนก รุจิโมระ
ได้แก่

- น.ส.วนาวลัย ชุณหัตถ์
- นายวีระบุรุษ อินทรกำแหง
- น.ส.รัตนาวดี มณีรัตน์
- น.ส.สุภาพรรณ จันทร์เอม
- น.ส.ศิริพร อุ่นจิโน
- น.ส.วรรตมา บุณนาค

- นายอาจिन โพร้เจริญ
- นายพงษ์ระพี ประพฤติดี
- นายอภิพนธ์ เอมประณีตร
- นายวิฑูรย์ สอนวิสัย

ขอบเขตความรับผิดชอบของสายข่าวการเมือง

- ติดตาม ถ่ายทำข่าวการเมือง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพรรคฝ่ายค้าน และพรรค
ร่วมรัฐบาล
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา การประชุมรัฐสภา
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองระดับท้องถิ่น กทม. และจังหวัดใน
พื้นที่ภาคกลาง นอกเหนือจากความรับผิดชอบฝ่ายข่าวภูมิภาค
- ติดตาม ถ่ายทำข่าว กรม.
- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวในความรับผิดชอบ

สายทหาร อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บก.ถนิจญาณ์ กุฎอินทร์ ได้แก่

- นายสอน สุมนทา
- นายสมยศ กัลวิชา
- น.ส.เหมือนฝัน ปรีชาจารย์
- ร.อ.หญิงนันทลักษณ์ นาคะโฆยิตสกุล
- ร.อ.หญิงดวงกมล เทวพิทักษ์
- ร.ต.วสันต์ โหมดเกษม
- จ.ส.อ.ฐิรัฐฐา ชวาเขต
- จ.ส.ต.ไพรัช มนตรี

ขอบเขตความรับผิดชอบของสายข่าวทหาร

- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ บก.ทหารสูงสุด และ ทรทรวงกลาโหม
  - ติดตาม ถ่ายทำข่าว ภารกิจ ผบ.ทบ. ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
  - ติดตาม ถ่ายทำข่าวเกี่ยวกับผู้นำเหล่าทัพ
  - สนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ เพื่อความเข้าใจอันดี ระหว่างประชาชนกับกองทัพ
- รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตามเสนอข่าวการเดินทางของนายทหารระดับสูงจากต่างประเทศมาเยือนไทย
  - ติดตามเสนอข่าวสถานการณ์ชายแดนไทยด้านต่าง ๆ
  - รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวในความรับผิดชอบ

สายสังคม อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บก.เอ็นดู ศิลสร ได้แก่

- น.ส.ฐิตินันท์	วัฒนนุชชา
- น.ส.จารุวรรณ	พูนสุข
- น.ส.ฤดีโดม	วิภาวิน
- น.ส.วัลย์ลักษณ์	ดำรงคัมภักกุล
- น.ส.ศศิ	ศรัทธา
- น.ส.เสาวภา	แปลงประสพโชค
- นายอรรถพร	ช่างขวัญยืน
- จ.ส.อ.อัมพร	อუნตาล
- จ.ส.อ.ชาติชาย	อินทรพาณิชย์
- นายไพรินทร์	อินทรพรหม
- นายไพฑูรย์	ศรีชัยศักดิ์

ขอบเขตความรับผิดชอบของสายสังคม

- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่นอกเหนือจากสายอื่นๆ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ถ่ายทำข่าวพิเศษ และสารคดีเชิงข่าว ตามที่ได้รับมอบหมาย

- ให้การสนับสนุนทีมข่าวแก่สายข่าวอื่นๆ ตามที่ได้รับการร้องขอ
- ติดตามเสนอข่าว สะท้อนภาพสังคมปัจจุบัน การแก้ไขปัญหาสังคม และปัญหา

สิ่งแวดล้อม

- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวในความรับผิดชอบ

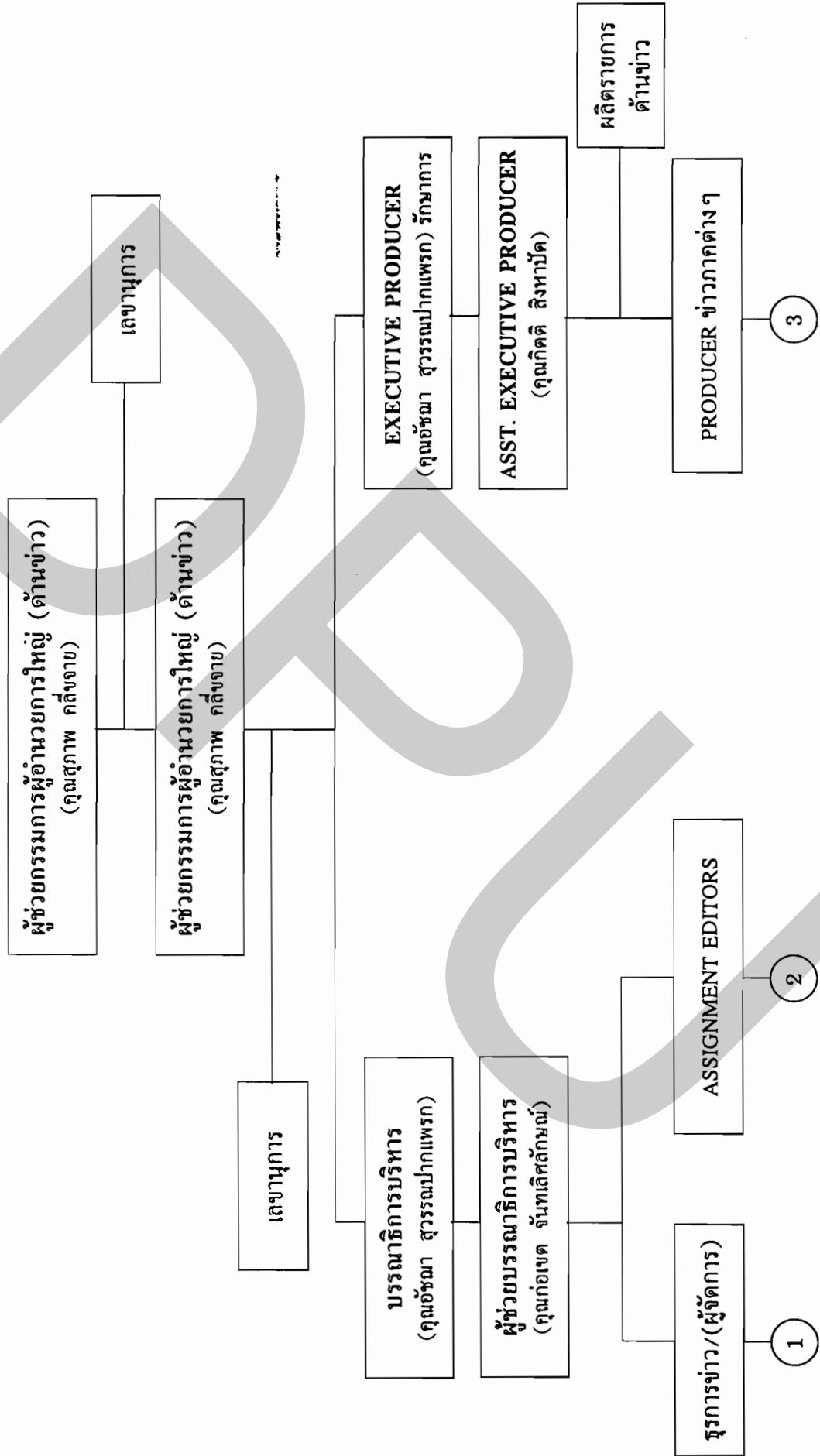
สายอาชญากรรม อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บก.เรวัต ราชเสน และ บก.สุรศักดิ์ ภิญญวนิชย์ ได้แก่

- นายสรายุส พุทธคุณ
- นายจิรศักดิ์ กัณฐสุทธิ์
- น.ส.บุญรอด พัวศรี
- นายณรงค์ฤทธิ์ สุขสว่าง
- นายณรงค์ ป็องเสร์รา

ขอบเขตความรับผิดชอบของสายข่าวอาชญากรรม

- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ในพื้นที่รับผิดชอบ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวคดีสำคัญจนถึงที่สุด
- ติดตาม ถ่ายทำข่าวที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรม
- เสนอข่าว ให้ความรู้เบื้องต้นแก่ประชาชน ในด้านการรักษาความปลอดภัยต่างๆ เช่น การป้องกันอัคคีภัย การป้องกันการโจรกรรม การก่อวินาศกรรม อุบัติเหตุ อุบัติภัย และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของประชาชน
- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานข่าวในความรับผิดชอบ

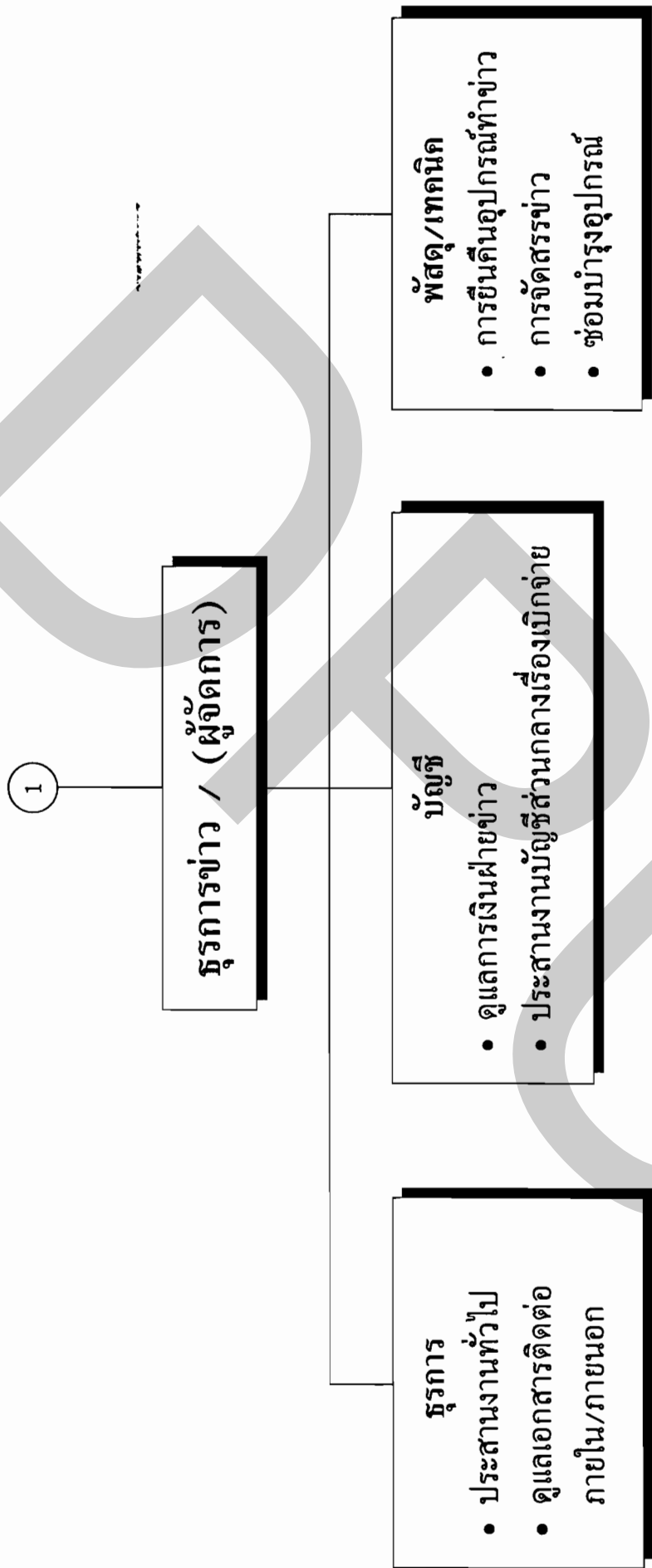
โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์ไอทีวี

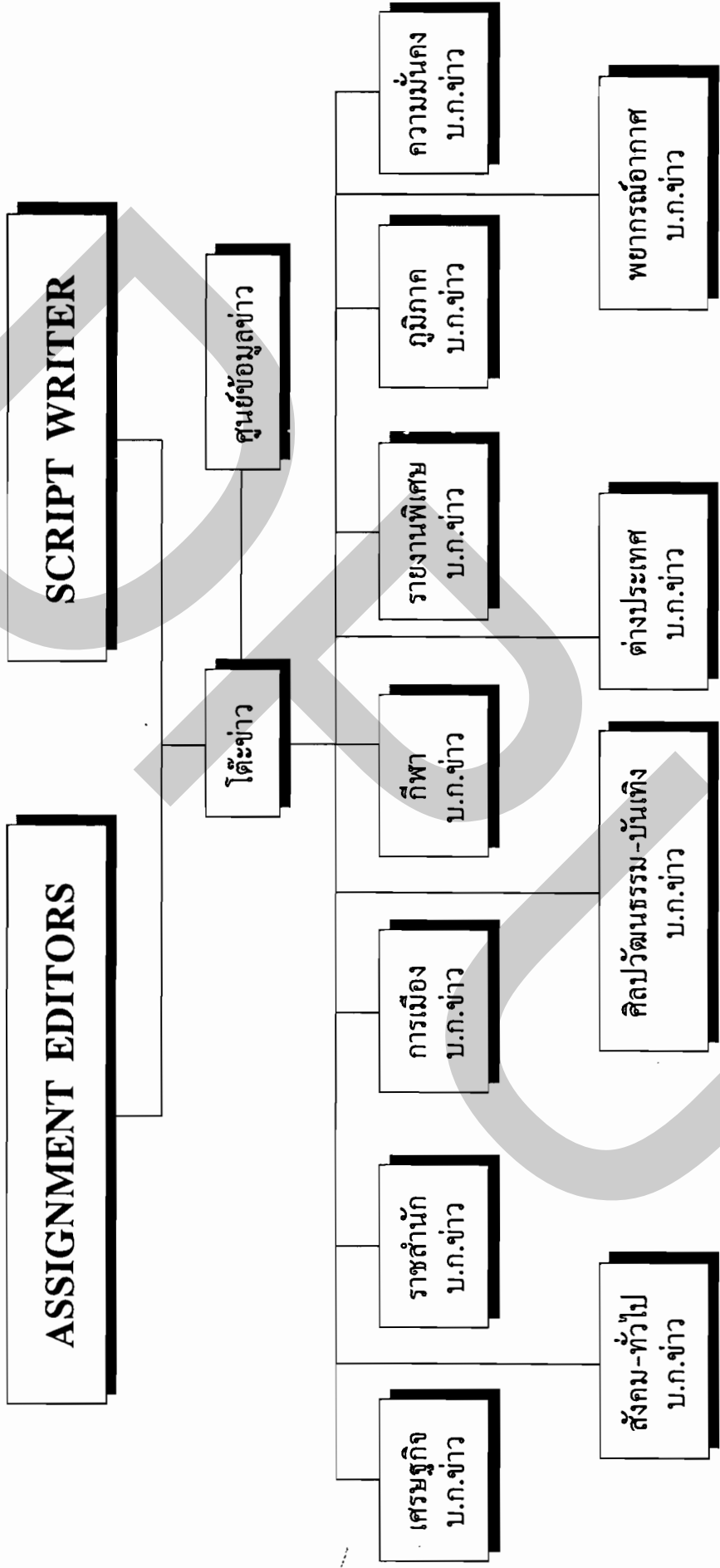
3

2

1

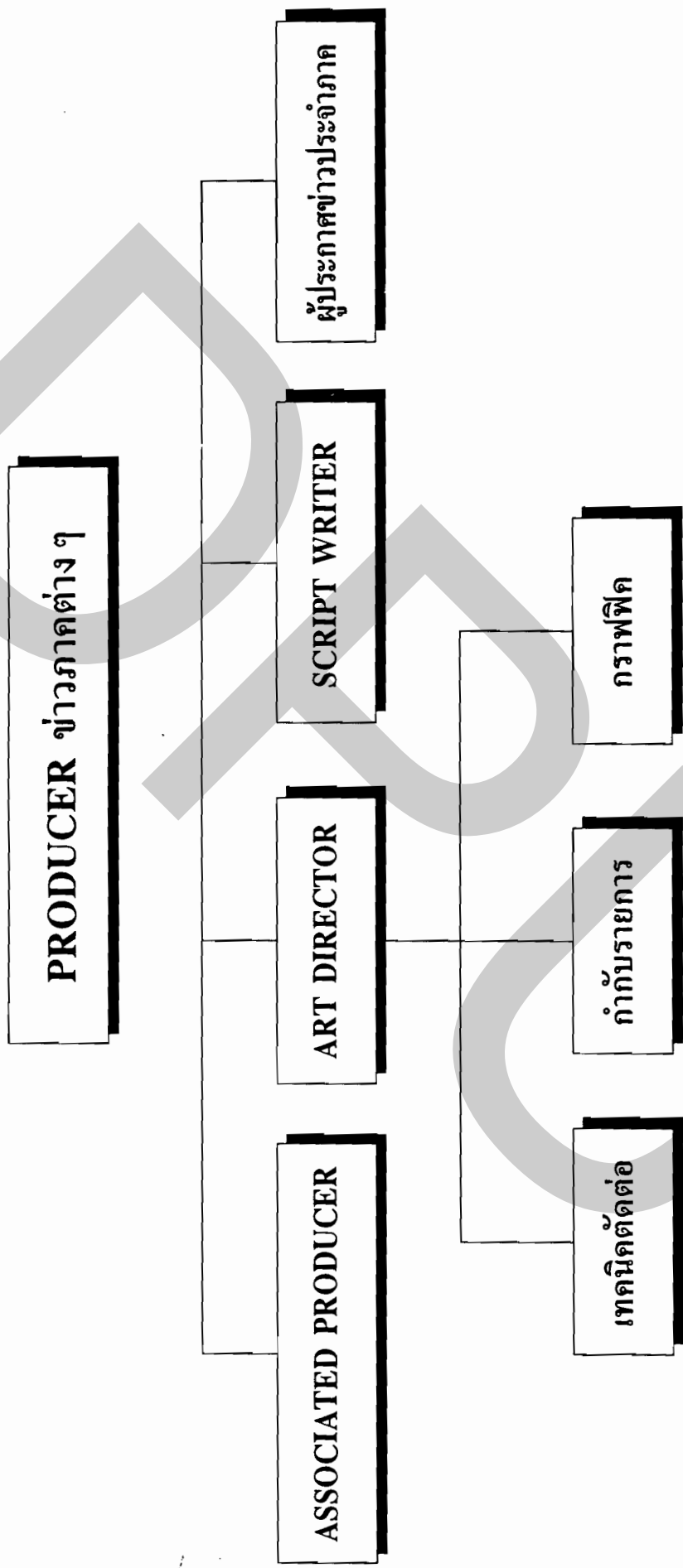

2

3

หน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

1. ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (คุณสุภาพ คลีขจาย) มีหน้าที่ กำกับดูแลเกี่ยวกับนโยบายด้านข่าวและรายการที่ด้านข่าวรับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบาย ตามแนวทางของสถานีที่จะให้ข่าวเป็นค้ำนำ รวมทั้งให้ข่าวสารแก่ประชาชนอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

2. ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายข่าว (คุณเทพชัย หย่อง) มีหน้าที่ เป็นผู้ช่วยและรักษาการแทนผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เมื่อไม่อยู่ในสำนักงาน เพื่อพิจารณาตัดสินใจในด้านข่าวเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ หรือน้ำท่วม เป็นต้น รวมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวด้วย

3. บรรณาธิการบริหาร (คุณอัชมา สุวรรณปากแพรง) มีหน้าที่ ดูแลทั้งสายข่าว เนื้อหาของข่าว การผลิตข่าว การออกอากาศ และวางนโยบายของฝ่ายข่าว กำกับดูแลให้การปฏิบัติงานด้านข่าวเป็นไปตามนโยบาย มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด

4. ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร (คุณก่อเขต จันทเลิศลักษณ์) มีหน้าที่ ดูแลฝ่ายข่าวในด้านการบริหารและวางนโยบายของฝ่ายข่าว

5. Executive Producer (คุณอัชมา สุวรรณปากแพรง รักษาการตำแหน่งนี้ด้วย) มีหน้าที่ รับผิดชอบด้านโปรดักชั่น ดูแลการจัดสรรค่าใช้จ่ายตามงบประมาณ และรับผิดชอบผลิตรายการด้านข่าว เช่น รายการ ไอทีวีทอล์ค เป็นต้น

6. Asst. Executive Producer (คุณกิตติ สิงหาปัด) มีหน้าที่ ดูแลโต๊ะข่าวด้านข่าว ด้านโปรดักชั่น เรื่องของสายงาน รวมทั้งรับผิดชอบผลิตรายการด้านข่าว

หน้าที่หลักของ 6 ตำแหน่งข้างต้น คือ เป็นผู้ซึ่งพิจารณาคัดเลือกข่าว ข่าวในวันนี้จะเล่นประเด็นข่าวใดบ้าง ให้ข่าวเป็นไปตามแนวไหน ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายของข่าว เป็นสำคัญ

7. ธุรการข่าว / ผู้จัดการ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนย่อย คือ

7.1 ด้านธุรการ มีหน้าที่ ประสานงานทั่วไป และดูแลเอกสารติดต่อทั้งภายในสำนักงานและที่ส่งมาจากที่อื่น

7.2 ด้านบัญชี มีหน้าที่ ดูแลการเงินของฝ่ายข่าว และประสานงานกับฝ่ายบัญชีส่วนกลาง เพื่อเบิกเงินนำมาใช้จ่ายในฝ่ายข่าว ไม่ว่าจะเป็นค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง และอื่นๆ

7.3 ด้านพัสดุ / เทคนิค มีหน้าที่ เก็บอุปกรณ์ทำข่าว หากผู้สื่อข่าวหรือช่างภาพต้องการอุปกรณ์ จะต้องมายืมที่นี่ มีหน้าที่จัดสรรข่าว และซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องมือทำข่าวต่างๆ

8. **Assignment Editors** มีหน้าที่ เป็นตัวกลางในการควบคุมให้ได้ข่าวตามที่ประชมรวมทั้งประสานงานกับ บก.แต่ละสาย เพื่อให้ได้ข่าวที่สมบูรณ์ ตรวจสอบข่าวที่ได้มาซึ่งข่าวจะต้องเป็นภาพข่าวที่ตัดต่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมกับบทข่าว แล้วจึงนำมาจัดลำดับข่าวที่จะออกอากาศในแต่ละช่วงเวลา

9. **Script Writer** มีหน้าที่ ตรวจสอบการเขียนข่าวทุกข่าวที่บรรณาธิการแต่ละสายจะส่งเข้ามา โดยจะเรียกว่า โตะข่าว เพื่อให้ข่าวที่จะนำออกอากาศเป็นบทข่าวที่ดีที่สุด โดยจะดูจากเนื้อหาของข่าวถูกต้องหรือไม่ ภาษาถูกต้อง หรือใช้คำฟุ่มเฟือยไปรีเปล่า

10. บรรณาธิการข่าว (บก.ข่าว) มีหน้าที่ ดูแลนักข่าวในสาย เสนอแนวทางการทำข่าว ให้รายละเอียดในสิ่งที่ได้มา เพื่อที่จะนำมาสู่การวางแผนของการประชุมข่าว เมื่อที่ประชุมข่าวกำหนดข่าวและแนวทางข่าวที่จะนำเสนอแล้ว บก.ข่าวก็จะดำเนินการแบ่งงานให้ผู้สื่อข่าวออกไปปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ข่าวตามที่มีการกำหนดไว้ และสุดท้ายคือดูแลเนื้อหาข่าวที่ผู้สื่อข่าวส่งเข้ามาให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามที่ได้วางแผนข่าวไว้ และส่งบทข่าวที่ตรวจสอบแล้วให้กับ Script Writer ดำเนินการต่อไป

บรรณาธิการข่าวของไอทีวี แบ่งขอบเขตและความรับผิดชอบออกเป็น 11 สาย คือ

1. บก.ข่าวเศรษฐกิจ รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวกับการกินอยู่ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ไม่ว่าจะเป็นระดับบนหรือล่าง ความเคลื่อนไหวของธุรกิจภาคเอกชน โดยเฉพาะด้านการตลาด เช่น การเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่ นโยบายการตลาดใหม่ หรือนำเสนอใจ แต่งตั้งผู้บริหารชุดใหม่ของบริษัทใหญ่ๆ และรายงานสภาวะหุ้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. บก.ข่าวสังคม-ทั่วไป รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งกิจกรรมความเคลื่อนไหวของบุคคลและหน่วยงานในสังคมในแง่มุมต่างๆ ซึ่งต้องเป็นเรื่องที่สร้างสรรค์สังคม เป็นเรื่องที่คาดว่าประชาชนให้ความสนใจ ซึ่งรวมไปถึงสารคดีเชิงข่าวสังคม

3. บก.ข่าวราชสำนัก รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ และการปฏิบัติราชการกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4. บก.ข่าวการเมือง รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวกับบุคคลและกิจกรรมของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และพรรคการเมือง

5. บก.ข่าวศิลปวัฒนธรรม-บันเทิง รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ข่าวเกี่ยวกับดารา นักร้อง เป็นต้น

6. บก.ข่าวกีฬา รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวกับบุคคลและกิจกรรมความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

7. บก.ข่าวต่างประเทศ รับผิดชอบ ข่าวที่รายงานความเป็นไปของประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิด รายงานความสำคัญของเหตุการณ์ในต่างประเทศ โดยใช้สำนักข่าวระดับโลกหลายแห่ง เช่น CNN, WTN, APTV และ REUTER และข่าวจากสำนักข่าวเหล่านี้ ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้ชมในเมืองไทยอย่างไร รวมทั้งส่งทีมข่าวไปรายงานยังจุดเกิดเหตุไม่ว่าจะอยู่ประเทศไหนก็ตาม

8. บก.ข่าวรายงานพิเศษ รับผิดชอบ ข่าวที่ติดตามเบื้องหน้า-เบื้องหลังของเหตุการณ์ที่กำลังเป็นประเด็นข่าวอยู่ และการรายงานในเชิงสารคดีที่สะท้อนให้เห็นแง่มุมของชีวิตและความเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกระดับ

9. บก.ข่าวภูมิภาค รับผิดชอบ ข่าวที่ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่น และสะท้อนถึงวิถีชีวิตท้องถิ่น โดยสร้างเครือข่ายข่าวที่มีประสิทธิภาพในทุกภาคของประเทศ อาศัยอุปกรณ์การสื่อสาร และระบบโทรคมนาคมที่ใช้เทคโนโลยีล่าสุด เพื่อรายงานเหตุการณ์สำคัญจากทุกจุดของประเทศได้อย่างรวดเร็วที่สุด

10. บก.ข่าวความมั่นคง รับผิดชอบ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและกิจกรรมของกองทัพต่าง ๆ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและกิจกรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน้าที่และความรับผิดชอบที่ตำรวจมีต่อประชาชน

11. บก.ข่าวพยากรณ์อากาศ รับผิดชอบ ข่าวที่รายงานความเคลื่อนไหวของสภาพอากาศ สภาพวะบรรยากาศ รายงานอุณหภูมิจากสถานีตรวจอากาศ เพื่อให้ประชาชนได้มีการเตรียมตัวในการเดินทางไปต่างประเทศ หรือชาวประมงจะได้ระวังตัวในการออกเรือหาปลา

12. ผู้สื่อข่าว มีหน้าที่ สื่อข่าวทำข่าวตามที่ได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการ เพื่อให้ได้ข่าวตามที่มีการกำหนดไว้ เขียนข่าวหาสาระของข่าว โดยทำงานเป็นทีมร่วมกับช่างภาพ และผู้ช่วยช่างภาพ

13. ช่างภาพ มีหน้าที่ บันทึกภาพให้ตรงกับเนื้อหาของข่าว โดยทำงานร่วมกับผู้สื่อข่าว

14. ผู้ช่วยช่างภาพ มีหน้าที่ ขับรถข่าวเพื่อนำผู้สื่อข่าวและช่างภาพไปปฏิบัติงานในพื้นที่

15. Producer มีหน้าที่ ช่วยดูแลด้านผลิตข่าว ดูแลข่าวในเรื่องของเนื้อหา ควบคุมภาพให้ตรงกับบทข่าว หากไม่มีภาพ หรือมีภาพข่าวน้อยจะเป็นคนคัดสรรใจนำกราฟฟิก เพื่ออธิบายข่าวนั้นให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

16. แผนกราฟฟิค มีหน้าที่ รับผิดชอบภาพประกอบข่าวในกรณีที่ไม่ได้ภาพจากการทำข่าว หรือทำภาพประกอบข่าว เพื่อความชัดเจนของข่าว รวมทั้งเสนอรายละเอียดของเนื้อหาข่าวในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาพ เช่น กราฟ ตาราง เพื่อดึงดูดความสนใจผู้ชมและให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาข่าวได้มากขึ้น

17. ผู้กำกับรายการข่าว มีหน้าที่ ควบคุมรายการทั้งหมดว่าคอนไต ภาพใดควรจะออกอากาศ

18. ผู้ช่วยกำกับรายการข่าว (คุมคิวการออกอากาศ) มีหน้าที่ ควบคุมไม่ให้มีการปล่อยภาพผิด ภาพที่ไม่ตรงกับข่าวออกอากาศ

19. ผู้ช่วยผู้กำกับรายการข่าว (คุมเวที) มีหน้าที่ ควบคุมอุปกรณ์ทางเสียง คอยช่วยเหลือจัดการภายในห้องส่ง คอยจัดแสงให้พอเหมาะ และคุมกล้องในห้องส่ง ซึ่งมีอย่างน้อย 2 กล้อง

20. ผู้ประกาศข่าว มีหน้าที่ในการรายงานข่าว ผู้ประกาศข่าวจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในข่าวที่รายงาน และมีภาพของความน่าเชื่อถือ คือ มีบุคลิกภาพดี น้ำเสียง จังหวะในการอ่านข่าวดี ชัดเจน

จากการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างการบริหารงานฝ่ายข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ช่อง 5 จะมีโครงสร้างในลักษณะงานทุกอย่างมุ่งสู่ผู้บริหารจุดเดียว คือ หัวหน้าฝ่ายข่าว ซึ่งจะมีอำนาจในการตัดสินใจสูงสุด ถึงแม้ว่าจะมีการประชุมข่าวเพื่อวางแผนในการทำข่าวแล้ว แต่ในที่สุดผู้ที่พิจารณาตัดสินใจว่าจะนำข่าวใดออกอากาศบ้างก็จะเป็นหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายข่าวแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งต่างจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ตรงที่จะใช้มติในที่ประชุมลงความเห็นว่าจะข่าวใดมีความสำคัญและมีคุณค่าเพียงพอที่จะนำมาออกอากาศ

นอกจากนี้ การแบ่งหน้าที่ในการทำข่าวก็มีความแตกต่างกันคือ ช่อง 5 จะไม่มีผู้ที่จะมาทำหน้าที่ในการประสานงานข่าว คนที่จะทำหน้าที่นี้ในช่อง 5 คือ บก.ข่าวประจำวัน แต่สำหรับไอทีวี จะมีผู้ทำหน้าที่นี้เพื่อเป็นคนคอยกำกับ ดูแล และประสานงานข่าวกับ บก. ทุกสาย เพื่อให้ได้ข่าวมาตามที่มีการตกลงกันในที่ประชุม เพื่อนำข่าวมาดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ และพร้อมที่จะนำออกอากาศ

นอกจากนี้ การแบ่งสายงานข่าวของไอทีวี จะมีการแบ่งที่แยกย่อยข่าวออกไป เช่น บก.ข่าวรายงานพิเศษ บก.ข่าวศิลปวัฒนธรรม-บันเทิง และ บก.ข่าวพยากรณ์อากาศ เนื่องจากไอทีวีเป็นสถานีที่ให้ความสำคัญกับข่าวเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ข่าวที่มีความครอบคลุมในทุกๆ ด้าน

แต่สำหรับ ช่อง 5 จะมีการแบ่งเป็น 4 แผนกหลัก คือ แผนกข่าวในประเทศ แผนกข่าวต่างประเทศ แผนกข่าวกีฬา และแผนกข่าวภูมิภาค เนื่องจากนโยบายการบริหารงานของช่อง 5 จะมีทั้งความรู้และบันเทิง จึงไม่ได้เน้นที่ข่าวสารมากนักเหมือนกับของไอทีวี

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ
ของข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี”
ผู้วิจัยกำหนดระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้คือ

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Design) โดยใช้รูปแบบวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis)

ประชากร

คือ บทข่าวโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์
ไอทีวี ช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 รวม 3 เดือน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บทข่าวจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี จำนวน 21 วัน รวมจำนวนข่าว 727 ข่าว

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ใช้การสุ่มจากบทข่าวเป็นเวลา 3 เดือน ใช้การสุ่ม
แบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางเลขสุ่ม (The Random Number Table)
จากประชากรคือ บทข่าวโทรทัศน์ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 โดย
สุ่มตัวอย่างมาเดือนละ 7 วัน วันที่ได้คือ

ตุลาคม		พฤศจิกายน		ธันวาคม	
วันศุกร์ที่	2 ตุลาคม 2541	วันจันทร์ที่	9 พฤศจิกายน 2541	วันพฤหัสบดีที่	3 ธันวาคม 2541
วันพฤหัสบดีที่	8 ตุลาคม 2541	วันพฤหัสบดีที่	12 พฤศจิกายน 2541	วันเสาร์ที่	19 ธันวาคม 2541
วันจันทร์ที่	19 ตุลาคม 2541	วันอาทิตย์ที่	15 พฤศจิกายน 2541	วันอาทิตย์ที่	20 ธันวาคม 2541
วันอาทิตย์ที่	25 ตุลาคม 2541	วันพุธที่	18 พฤศจิกายน 2541	วันจันทร์ที่	21 ธันวาคม 2541
วันอังคารที่	27 ตุลาคม 2541	วันอังคารที่	24 พฤศจิกายน 2541	วันพุธที่	23 ธันวาคม 2541
วันพุธที่	28 ตุลาคม 2541	วันศุกร์ที่	27 พฤศจิกายน 2541	วันศุกร์ที่	25 ธันวาคม 2541
วันเสาร์ที่	31 ตุลาคม 2541	วันเสาร์ที่	28 พฤศจิกายน 2541	วันอังคารที่	29 ธันวาคม 2541

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ และข้อมูลแบบทุติยภูมิ โดย

1. การเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) นั้น คือ การสัมภาษณ์การพูดคุยกับผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลด้านนโยบายการผลิตข้าว และผู้ที่มีหน้าที่ในการพิจารณาคัดเลือกข้าว และจัดเรียงลำดับข้าว

1.1 ในระดับนโยบายของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้สัมภาษณ์ พ.อ.พลางกูร กล้าหาญ หัวหน้าฝ่ายข้าว และคุณธเรศวร์ ณะสมบุรณ์ หัวหน้าแผนกข้าวในประเทศ ในส่วนของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ได้สัมภาษณ์ คุณอัชฌา สุวรรณปากแพรง บรรณาธิการบริหาร และคุณก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร

1.2 ในระดับปฏิบัติการ ได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีหน้าที่ในการพิจารณาคัดเลือกข้าวและจัดเรียงลำดับข้าว ในส่วนของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้สัมภาษณ์ บก.ข้าวประจำวัน ซึ่งมาจากบรรณาธิการแต่ละสายที่จะผลัดเปลี่ยนกันมาเข้าเวร สำหรับสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ได้สัมภาษณ์บรรณาธิการบริหาร, Assignment Editor และบรรณาธิการข้าว

2. การเก็บข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่

2.1 หนังสือ ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 เอกสารที่เกี่ยวกับประวัติของการก่อตั้ง โครงสร้างการบริหารงานของสถานีโทรทัศน์และโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายข้าว

2.3 บทข่าวโทรทัศน์ในส่วนของข่าวภาคค่ำที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 โดยศึกษาเฉพาะข่าวในช่วง 17.00 น. - 17.30 น. และ 19.20 น. - 20.10 น.

สำหรับสถานีโทรทัศน์ไอทีวี จะศึกษาเฉพาะข่าวในช่วง 19.00 น. - 21.30 น. ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ตารางทดสอบข้อมูล (Coding Sheet) ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล มีส่วนประกอบดังนี้

1. จำนวนข่าวที่ใช้ในการทดสอบ สถานีละ 10 ข่าว
2. จำแนกประเภทของข่าว ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้เฉพาะข่าวในประเทศเท่านั้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เสนอข้อมูลโดยตารางแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
2. จำแนกตามประเภทของข่าว
3. หน่วยของการวิเคราะห์ปริมาณในเนื้อหาของข่าวแต่ละประเภท ใช้เวลาในการออกอากาศเป็นวินาทีและนาทีต่อประเภทของข่าว โดยจะใช้วิธีแปลงเนื้อหาที่ข่าวยาวเป็นเวลา (บทข่าว 2 บรรทัด = 10 วินาที)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลจริง ดังนี้

1. ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคำจำกัดความของประเภทของข่าว เพื่อพิจารณาเนื้อหา ภาษาที่ใช้ว่าครอบคลุมกับความหมายที่ผู้วิจัยต้องการ (Content Validity)
2. ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดทำตารางเพื่อลงรหัส หากผู้ลงรหัสตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ศึกษานิยามประเภทของข่าวตรงกันในระดับ 0.75 ขึ้นไป ถือได้ว่านิยามปฏิบัติการมีความน่าเชื่อถือ

ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้ผู้ลงรหัส 3 คน คือ

1. ผู้วิจัย (เรือเอกหญิง สรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์)
2. นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (น.ส.จิตติดา ศรีมงคล)

3. ร้อยเอกหญิง พรพิมล สัมมาทัต สังกัด หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กอง
บัญชาการทหารสูงสุด

สูตรที่ใช้ทดสอบความน่าเชื่อถือใช้สูตรของ HOSLTI (1965)

$$R = \frac{N (C_1, 2, 3)}{C_1 + C_2 + C_3}$$

เมื่อ R คือ ความน่าเชื่อถือ

N คือ จำนวนผู้ลงรหัส

$C_1, 2, 3 \dots n$ คือ จำนวนรายการที่ผู้ลงรหัสมีความเห็นตรงกัน

$C_1 + C_2 + C_3 \dots n$ คือ จำนวนรายการที่ผู้ลงรหัสใช้พิจารณา

ตัวอย่าง

ตารางลงรหัสทดสอบความเชื่อมั่น จำนวน 3 คน

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5				สถานีโทรทัศน์ไอทีวี			
ลำดับข่าว	CODER I	CODER II	CODER III	ลำดับข่าว	CODER I	CODER II	CODER III
1.	1	1	1	1.	1	1	1
2.	2	2	2	2.	1	1	1
3.	3	3	3	3.	1	1	1
4.	3	3	3	4.	2	2	2
5.	4	4	4	5.	3	3	3
6.	5	5	5	6.	4	4	4
7.	6	6	6	7.	5	5	5
8.	6	6	6	8.	6	6	6
9.	7	7	7	9.	7	7	7
10.	8	8	8	10.	8	8	8

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมลงรหัสอีก 2 คน ได้สุ่มตัวอย่างข่าวจาก สถานีวิทยุโทรทัศน์ไอทีวี มาสถานีละ 10 ข่าว รวมเป็น 20 ข่าว ปรากฏว่าผู้วิจัยและผู้ลงรหัส รวมเป็น 3 คน มีความเห็นตรงกัน 16 ข่าว แล้วนำมาแทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$R = \frac{N (C_1, 2, 3)}{C_1 + C_2 + C_3}$$

$$= \frac{3 (16)}{20+20+20}$$

$$= 0.80$$

ค่าที่ได้เท่ากับ 0.80 จึงถือว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือ

สรุป ได้ค่าความน่าเชื่อถือ 0.80 ถือว่านิยามปฏิบัติการนี้ใช้ได้

บทที่ 5

ผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในบทนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายผลการวิจัยเรียงตามลำดับตามข้อสันนิษฐาน 3 ข้อ คือ

ข้อสันนิษฐานที่ 1 ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีส่วนทำให้นโยบายการผลิตข้าวของสถานีวิจัยโทรทัศนีกองทัพบก ชอง 5 และสถานีวิจัยโทรทัศนีสอเทวี แตกต่างกัน

ข้อสันนิษฐานที่ 2 นโยบายการผลิตข้าวที่ต่างกัน มีส่วนทำให้กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข้าวของสถานีวิจัยโทรทัศนีกองทัพบก ชอง 5 และสถานีวิจัยโทรทัศนีสอเทวี แตกต่างกัน

ข้อสันนิษฐานที่ 3 นโยบายการนำเสนอที่ต่างกัน มีส่วนทำให้ประเภทของข้าวภาคคำที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิจัยโทรทัศนีกองทัพบก ชอง 5 และสถานีวิจัยโทรทัศนีสอเทวี แตกต่างกัน

ข้อสันนิษฐานที่ 1: ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีส่วนทำให้นโยบายการผลิตข้าวของสถานีวิจัยโทรทัศนีกองทัพบก ชอง 5 และสถานีวิจัยโทรทัศนีสอเทวี แตกต่างกัน

สำหรับข้อมูลด้านนโยบายการผลิตข้าวของสถานีวิจัยโทรทัศนีกองทัพบก ชอง 5 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ พ.อ. พलगูร กกล้าหาญ หัวหน้าฝ่ายข้าว และคุณธเรศวร์ ธนะสมบูรณ์ หัวหน้าแผนกข้าวในประเทศ

พ.อ. พलगูร กกล้าหาญ หัวหน้าฝ่ายข้าว ได้ให้ความเห็นเรื่องนโยบายการผลิตข้าวพอสรุปได้ดังนี้

นโยบายการผลิตข้าว มี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นนโยบายที่ผู้บัญชาการทหารบก ในฐานะประธานกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก กำหนดไว้ดังนี้

1. ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ รัฐบาล เจ้าหน้าที่หรือกลุ่มบุคคล และต้องส่งเสริมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี

2. ระมัดระวัง อย่าให้ผิดพลาด หรือสร้างความเข้าใจผิด

3. ถูกต้อง หมดเวลา ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน หรือไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกแก่บุคคลในชาติ ไม่กระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

4. หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช้การปิดกั้นทางความคิด

5. ถ้อยคำที่ใช้ต้องสุภาพ ละเว้นการเสนอภาษาที่น่าหวาดเสียว ขั้วคุกคามรมณ์ หรือลามกอนาจาร

6. มีความพร้อมในการเสนอข่าว ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

7. เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาล และของกองทัพ

ส่วนที่ 2 สำหรับหัวหน้าฝ่ายข่าว คือ พ.อ. พलगูร กล้าหาญ นั้นมีนโยบายการเสนอข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ดังนี้ จะเสนอข่าวที่มีคุณค่าให้ประชาชนได้รับชม ซึ่งจะเสนอข่าวทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านดีและด้านไม่ดี แต่ส่วนใหญ่ไม่ต้องการเสนอข่าวในด้านที่ไม่ดี และเน้นการเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ มีความหลากหลาย ภายในเวลาที่นำเสนอได้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ชม อย่างเช่นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2540 - 2541) ประเทศกำลังประสบปัญหาในเรื่องของภาวะเศรษฐกิจ การนำเสนอข่าวจะเน้นข่าวเศรษฐกิจมากเป็นพิเศษ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้ในส่วนหนึ่ง

ในส่วนของ คุณธเรศวร ธนะสมบูรณ์ หัวหน้าแผนกข่าวในประเทศ ได้ให้ความเห็นเรื่องนโยบายการผลิตข่าว พอสรุปได้ว่า ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีความเป็นราชการสูง จึงจำเป็นต้องเสนอข่าวซึ่งมีลักษณะของความเป็นราชการ เสนอข่าวที่เป็นกลาง ไม่เข้าข้างใคร การเสนอข่าวจะต้องดูผลกระทบที่จะตามมา รวมทั้งจะต้องมีความรวดเร็วและถูกต้องด้วย

ในส่วนของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี คุณอัชฌา สุวรรณปากแพรง บรรณาธิการบริหาร ได้ให้ความเห็นเรื่องนโยบายการผลิตข่าว พอสรุปได้ว่า การเสนอข่าวมินโยบายที่จะฉีกแนวทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรเป็นแบบเอกชนจึงเน้นการรายงานข่าวด้วยความมีชีวิตชีวา มีสีสัน จะต้องเป็นข่าวที่มีผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นอยู่และความรู้สึกของประชาชน

คุณก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร ได้ให้ความเห็นเรื่องนโยบายการผลิตข่าวพอสรุปได้ว่า การเสนอข่าวจะต้องรวดเร็ว สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เรื่องของความถูกต้องและที่แปลกไปจากที่อื่น คือ การเสนอข่าวจะต้องทำให้คนมีความรู้สึกเหมือนกับว่าต้องดูข่าวเหมือนกับดูละคร ต้องทำให้ข่าวมีความน่าสนใจ และไม่กระทบกระเทือนกับข้อเท็จจริง

จากการวิจัย พบว่า ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีผลทำให้นโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกันจริง เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการบริหารเป็นแบบราชการจึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการสูง และต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงานมากกว่าสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งมีการบริหารงานเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวที่มีชีวิตชีวา มีสีสัน เป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และความรู้สึกของประชาชน การเสนอข่าวจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข่าวให้มีความน่าสนใจและไม่กระทบกระเทือนกับข้อเท็จจริง ซึ่งผลสรุปเสนอเป็นตารางได้ดังนี้

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
1. ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรเป็นแบบราชการ	1. ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรเป็นแบบเอกชน
2. การเสนอข่าวมีความเป็นราชการสูง	2. การเสนอข่าวมีชีวิตชีวา มีสีสัน
3. การเสนอข่าวคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงาน	3. การเสนอข่าวคำนึงถึงความรู้สึกของประชาชน และเสนอข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน
4. เน้นข่าวที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เนื่องจากประเทศกำลังประสบปัญหาในเรื่องของภาวะเศรษฐกิจ	4. เน้นข่าวที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น

ข้อสันนิษฐานที่ 2: นโยบายการผลิตรายการข่าวที่แตกต่างกัน มีส่วนทำให้กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน

จากการสัมภาษณ์ คุณเอ็นดู ศิลสร บรรณาธิการข่าวสังคม ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความเห็นในเรื่องของกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวสรุปได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการเลือกเรื่องที่จะทำ
2. ขั้นการสื่อข่าว-ทำข่าว
3. ขั้นการตัดต่อ-ลงเสียง
4. ขั้นการคัดเลือกและจัดเรียงลำดับความสำคัญของข่าว
5. ขั้นการคัดเลือกออกอากาศ

1. ขั้นการเลือกเรื่องที่จะทำ

บรรณาธิการสายข่าวต่างๆ จะรวบรวมข้อมูลจากผู้สื่อข่าวและจากแหล่งข่าวอื่นๆ ที่เรียกกันว่าข่าวแจกหรือข่าวตามหมาย เป็นข่าวประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงานโดยทั่วไปต้องการเผยแพร่กิจกรรมของตนผ่านสื่อ เช่น การเปิดป้าย การประชุมสัมมนา การเปิดตัวสินค้า หรือกิจกรรมในวันสถาปนาหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานนั้นๆ จะแจ้งเรามาทางโทรศัพท์ ทางจดหมายและทางโทรสาร หรือจากข้อมูลอื่นๆ เช่น จากการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ การเช็คข่าวจากอินเทอร์เน็ต หรือจากข้อมูลอื่นๆ บรรณาธิการจะรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนำเข้าไปประชุมประจำวัน การประชุมบก.ข่าวของช่อง 5 จะประกอบไปด้วยหัวหน้าฝ่ายข่าว หัวหน้าแผนกข่าวในประเทศ บรรณาธิการอาวุโส บก.ข่าวประจำวัน ซึ่งจะเข้าเวร วันละ 3 คน คือ บก.ข่าวในประเทศ 2 คน และบก.ข่าวภูมิภาค 1 คน บก.ข่าวต่างประเทศ บก.ข่าวกีฬา จะมาพิจารณาประเด็นข่าวร่วมกัน และมีการพิจารณาการจัดทีมข่าวเสริม เพื่อช่วยทำข่าวในสายงานที่มีความจำเป็นรวมทั้งการเตรียมแผน ขั้นตอนเพื่อคัดเลือกข่าวที่จะต้องติดตามเมื่อได้แผนงานข่าวประจำวันจากการประชุมในเวลา 15.30 น. แล้ว จะต้องนำเสนอหัวหน้าฝ่ายข่าว เพื่อขออนุมัติก่อนเวลา 17.00 น. ทุกวัน แผนนั้นๆ จึงมีผลบังคับใช้เพื่อการปฏิบัติในวันรุ่งขึ้นของแต่ละสายงานโดยแบบฟอร์มแผนทำข่าวจะประกอบด้วยเวลา ณ สถานที่ทำข่าว หัวข้อข่าว แหล่งข่าว/สถานที่ทำข่าว ประเด็นการนำเสนอข่าวตาม หัวข้อข่าว รายชื่อผู้สื่อข่าวและช่างภาพ และเวลาที่พร้อมนำเสนอออกอากาศ ซึ่งรับผิดชอบโดยธุรการข่าวจะพิมพ์แผนข่าวไว้ที่บอร์ดข่าว ทีมข่าวซึ่งประกอบด้วย ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ จะต้องมาดูหมายงานของตนเพื่อนำไปปฏิบัติงานในวันรุ่งขึ้น

2. ขั้นการสื่อข่าว-ทำข่าว

เมื่อผู้สื่อข่าวได้รับแผนงานข่าวแล้ว จะต้องศึกษาแหล่งข่าว สถานที่ทำข่าวแล้ว จึงเดินทางไปพบแหล่งข่าว ระหว่างเดินทางจะต้องเตรียมข้อมูล ศึกษาข้อมูลล่วงหน้า ประสาน การปฏิบัติกับช่างภาพถึงข้อมูลลำดับภาพข่าวที่ต้องการ การทำงานเป็นทีมของทีมข่าวช่อง 5 ที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มักจะเป็นไปในลักษณะผู้สื่อข่าว-ช่างภาพ ประจำสาย โดยจะทำงานร่วมกันตลอด เป็นการจับคู่ทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดของข่าว

สำหรับการปฏิบัติงานข่าวของทีมข่าว ช่อง 5 เมื่อผู้สื่อข่าวทำข่าวเรียบร้อยแล้ว จะต้องรายงานกลับไปยังศูนย์ข่าวที่สถานี ด้วยการสื่อสารที่เร็วที่สุด เช่น วิทยุสื่อสารโทรศัพท์ หรือ โทรสาร และส่งเทปข่าวพร้อมคำบรรยายข่าวส่งกลับไปยังสถานีให้เร็วที่สุด โดยเสนอ บก. สายข่าว ของตน ถ้าเป็นไปได้ควรจะไปเข้ามามีส่วนร่วมกับดูแลและให้คำแนะนำการติดต่อเทปข่าวในทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้ และดูข่าวที่ตัวเองรับผิดชอบในการถ่ายทำเพื่อการพัฒนาวิธีการนำเสนอ

กรณีในบางข่าวที่ไม่จำเป็นจะต้องมีผู้สื่อข่าวออกไปทำข่าว ช่างภาพก็จะทำหน้าที่ ผู้สื่อข่าวไปด้วยในตัว เช่น ข่าวแจก ข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์ต่างๆ รวมไปถึงข่าวราชสำนัก ในบางกรณีซึ่งทางแหล่งข่าวส่วนใหญ่มักจะมีข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ไว้พร้อมเพื่อเป็นข่าวอยู่แล้ว ช่างภาพจะนำข่าวที่ได้นำกลับมาไว้บนโต๊ะกลางในส่วนของกองบรรณาธิการ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันใน ฝ่ายข่าวว่าข่าวทุกชิ้นที่เข้ามาจะต้องนำมาวางบนโต๊ะกลางของกองบรรณาธิการ

ในขณะที่ผู้สื่อข่าวเป็นผู้ที่ออกไปสัมผัสกับเหตุการณ์ต่างๆ ภายนอก จึงมีความ ขำขันในข่าวนั้นๆ หรือมีความสนิทสนมกับแหล่งข่าวมากที่สุด จึงได้รับความไว้วางใจในความ นำเชื่อถือของข่าวมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาของข่าว ยศ ตำแหน่งของบุคคลในข่าวซึ่งผู้สื่อข่าว เสนอข่าวเข้ามาผ่าน บก.ข่าวประจำวัน บก.ข่าวประจำวันจะต้องรู้รายละเอียดของแผนงานข่าว ทั้งในเรื่องประเด็นข่าว ทีมข่าว เวลาทำข่าว เวลามาเสนอข่าว รวมทั้งความยาวข่าวที่ต้องการเสนอ เพื่อนำมารีไรท์ข่าวและส่งร่างข่าวให้เสมียนพิมพ์ เมื่อพิมพ์เสร็จแล้วต้องนำมาตรวจแก้ไขอีก ครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจแก้คำผิด วรรคตอน และรายละเอียดอื่นๆ ส่งเทปภาพข่าว พร้อมคำ บรรยายข่าวให้หัวหน้าชุดผลิต เพื่อดำเนินการติดต่อภาพต่อไป

3. ขั้นการติดต่อ-ลงเสียง

จุดนี้เป็นความรับผิดชอบของแผนกผลิตข่าว เริ่มตั้งแต่การรับเทปข่าว บันทึกเวลา รับเทป พร้อมนี้ถ่ายเทปต้นฉบับให้เจ้าหน้าที่ติดต่อดำเนินการพร้อมคำบรรยายข่าวที่ตรวจแก้โดย บก.ข่าวประจำวัน เรียบร้อยแล้ว

การตัดต่อลงเสียงเป็นขั้นตอนที่ผู้สื่อข่าว บก.ข่าวประจำวัน เจ้าหน้าที่ตัดต่อจะต้องประสานงานกัน คือ การตัดต่อลงเสียง ทำได้ในกรณีที่ผู้สื่อข่าวต้องการทำข่าวเจาะลึก (SCOOP) หรือการรายงานข่าว เมื่อมีภาพและเขียนเนื้อหาข่าวแล้ว ก็จะไปลงเสียงเพื่อนำมาให้เจ้าหน้าที่ตัดต่อตัดต่อภาพให้ตรงกับเนื้อหาข่าวและเสียงเพื่อให้ข่าวมีความสมบูรณ์ หรือถ้าเป็นข่าวที่ผู้สื่อข่าวส่งมา โดยไม่ได้ตั้ง “TIME CODE หรือ TC” ไว้ให้ บก.ข่าวประจำวัน จะต้องมาฟังเสียงสัมภาษณ์ และตั้งเสียงข่าวที่เลือกออกอากาศไว้ให้ โดยการตัดต่อจะต้องนำภาพที่ช่างภาพถ่ายมามาตัดต่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาข่าวที่ผู้สื่อข่าวเขียน และต้องให้พอดีกับเวลาที่ผู้อ่านข่าวใช้ในการอ่านข่าวด้วย ซึ่งความยาวของข่าวขึ้นอยู่กับความยาวของ สคริปต์ข่าวด้วย ในบางกรณีที่เนื้อหาข่าวไม่มีภาพมาต้องใช้ภาพ INSERT ใส่เข้าไป แต่ถ้าเนื้อหาข่าวยาวกว่าภาพ INSERT ก็จะต้องตัดภาพเพื่อให้พอดีกับเนื้อหาข่าว

นอกจากนี้เวลาข่าวภาคค่ำหรือข่าวภาคหลัก การตัดต่อจะยุ่งยากมาก เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นข่าวสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการเมือง หรือเหตุการณ์ตามกระแสที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เทปภาพข่าวมักประสบปัญหาในการเดินทางกลับสถานี ทำให้ต้องตัดต่อข่าวในช่วงเวลาอันจำกัด เช่น บางวันก็มีประชุมพรรคการเมืองในช่วงเย็นหรือข่าวการเมืองสำคัญๆ ผู้สื่อข่าวส่งข่าวมาเรียบร้อยแล้วสคริปต์ข่าวพร้อมออกอากาศ แต่ไม่มีภาพจะตัดต่อเพราะต้องใช้เวลาเดินทาง จุดนี้ทำให้การตัดต่อชะงัก เพราะจะต้องร้อยข่าวหรือเรียงคิวภาพตามคิวข่าวด้วย แต่ถ้าหากภาพเข้ามาไม่ทันจริงๆ ต้องหาภาพ INSERT ใส่แทน หรือถ้าเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถใส่ภาพ INSERT ได้ ก็ใช้ความสำคัญของเนื้อหาข่าวเป็นหลัก โดยให้ผู้อ่านข่าวอ่านโดยไม่มีภาพ โดยบอกผู้ชมว่าภาพข่าวจะตามมาภายหลัง ติดตามชมได้ในข่าวภาคต่อไป

4. ขั้นตอนการคัดเลือกและจัดเรียงลำดับความสำคัญของข่าว

เมื่อผ่านขั้นตอนการตรวจสอบบทข่าวและการตัดต่อภาพแล้ว ก็จะถึงขั้นตอนการจัดคิวข่าวและการตรวจเทปข่าว การจัดคิวข่าวเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างนายทหารเวรข่าว บก.ข่าวประจำวัน และหัวหน้าชุดผลิต โดยมีนายทหารเวรข่าวเป็นผู้ตัดสินใจและกำกับดูแลเป็นส่วนรวม ด้านการจัดคิวข่าวนี้อาจต้องตรวจสอบว่ามีเวลานำเสนอข่าวในประเทศได้กี่นาที เมื่อหักเวลาเสนอข่าวกีฬา ข่าวต่างประเทศ และข่าวราชสำนัก รวมทั้งเวลาโฆษณา เวลาโฆษกออกตัวและไต่เตลข่าว นำเวลาที่ได้มาคำนวณเวลาเปรียบเทียบกับปริมาณข่าวที่ได้เตรียมไว้ พร้อมคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอแยกออก สำหรับข่าวที่มีประเด็นอ่อนกว่าและเวลานำเสนออาจไม่เพียงพอ ก็ให้แยกไว้ขึ้นคิวข่าวในช่วงท้าย หรืออาจไม่นำเสนอเลยก็ได้ หลังจากนั้นก็พิจารณาข่าวเด่นของแต่ละสายและเรียงลำดับความน่าสนใจในแต่ละสาย โดยมีข้อกำหนดว่าข่าวสุดท้ายของแต่ละสาย

ควรที่จะเป็นข่าวเบาๆ จัดคิวข่าวตามเวลาที่มือผู้ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของเวลาเสนอข่าว หัวหน้าชุดผลิตข่าวนำข้อมูลจากคิวข่าวที่ได้ไปจัดพิมพ์ใบกำกับข่าว พิมพ์ออโต้คิว จากใบกำกับข่าว และคำบรรยายข่าว หลังจากนั้นกำหนดหัวข้อข่าวแล้วดำเนินการลงเสียงและ ตัดภาพประกอบหัวข้อข่าว สำหรับการตรวจสอบเทปข่าวก็เป็นความรับผิดชอบเป็นลำดับ คือ เจ้าหน้าที่ตัดต่อหัวหน้าชุดผลิตข่าว บก. สายข่าว บก.ข่าวประจำวัน และนายเวรทหารเวรข่าว ซึ่งมีขั้นตอนการตรวจสอบหลายขั้นตอนด้วยกัน เรื่องที่ต้องดูก็มีความยาวเทปต้องไม่สั้นกว่าคำบรรยายคุณภาพของเทปภาพต้องไม่ยับ ภาพไม่กระโดด แสงในการถ่ายทำมีความถูกต้อง ภายในเทปตรงกับเนื้อข่าว ภาพ INSERT ไม่ซ้ำซากและตรงประเด็น เสียงในเทปตรงกับที่กำหนดไว้อยู่ในระดับที่ได้มาตรฐาน คือ ไม่ดังเกินไป ไม่ค่อยเกินไปจนฟังไม่ได้ยิน เสียงชัดเจน ไม่มีเสียงรบกวน การซ้อนตัวอักษรมีความถูกต้องแน่นอน มีขนาดพอเหมาะ อ่านง่าย สวยงาม ต้องตรวจความเรียบร้อยขององค์ประกอบของภาพ เช่น มุมกล้อง ระดับแสง ไม่นำภาพที่ไม่เหมาะสมออกอากาศ ยกตัวอย่างภาพที่รัฐมนตรีกำลังดักอาหารเข้าปาก ภาพหวาดเสียว หรือภาพที่สื่อไปทางลามกอนาจาร เมื่อตรวจเสร็จแล้ว หัวหน้าชุดผลิตต้องลงนามกำกับในฉลากปิดกล่องเทป และจากการสังเกตยังพบว่า บก.ข่าวประจำวัน จะให้ความสำคัญของการเรียงลำดับข่าวสอดคล้องกับนโยบายด้วย เช่น ข่าวช่วง 17.00 น. เป็นการเสนอข่าว HIGH LIGHT พิจารณาจากสภาพการแข่งขันระหว่างช่องด้วย ส่วนข่าวภาค 19.20 น. จะเริ่มต้นด้วยข่าวที่มีความสำคัญน้อยกว่า ข่าวช่วงแรก ข่าวราชสำนัก ข่าวกีฬา และจบลงด้วยข่าวบันเทิง ส่วนตรงกลางจะเป็นข่าวเบาและสกู๊ปข่าว (SCOOP) เพื่อช่วยเสริมให้ข่าวเบาที่มีลักษณะน่าสนใจมากขึ้น

5. ขั้นตอนการคัดเลือกออกอากาศ

การคัดเลือกข่าวออกอากาศ เป็นขั้นตอนที่กระบวนการผลิตข่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะนำข่าวออกอากาศ บก.เวรประจำวันจะทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายออกอากาศ หรือฝ่ายรายการ ซึ่งมีหน้าที่กำกับรายการข่าว เสียง ช่างเทคนิค ตากล้อง ผู้กำกับเวลา และผู้ประกาศข่าว

ในส่วนของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี คุณจอม เพชรประดับ บรรณาธิการข่าวสังคม ได้ให้ความเห็นในเรื่องของกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าว สรุปได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเลือกรื่องที่จะทำ
2. ขั้นตอนการสื่อข่าว-ทำข่าว
3. ขั้นตอนการตัดต่อ-ลงเสียง

4. ขั้นตอนการคัดเลือกและจัดเรียงลำดับความสำคัญของข่าว
5. ขั้นตอนการคัดเลือกออกอากาศ

1. ขั้นตอนการเลือกเรื่องที่จะทำ

จะเริ่มต้นที่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวแต่ละสายข่าวจะร่วมกันพิจารณาว่า ข่าวใดใน ความรับผิดชอบตามสายงานที่แบ่งไว้นั้น ข่าวใดที่มีคุณค่าเพียงพอที่จะนำเสนอต่อสาธารณชน ซึ่งที่มาของประเด็นข่าวต่างๆ จะมาจากหลายแหล่ง เช่น จากการแจ้งของหน่วยงานต่างๆ จาก สื่ออื่นๆ เช่น จากวิทยุ จากหนังสือพิมพ์ หรือจากบุคคลที่รู้จัก (แหล่งข่าว) หลังจากนั้น บรรณาธิการข่าวจะนำข่าวที่พิจารณาแล้วเข้าสู่ที่ประชุมข่าว เพื่อให้ที่ประชุมข่าวซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายข่าว บรรณาธิการบริหารจนถึงบรรณา- ธิการข่าว พิจารณาร่วมกันว่าควรจะนำเสนอข่าวใดบ้าง และที่ประชุมข่าวจะมีการเสนอแนวความคิด เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความรอบด้านมากยิ่งขึ้นในการนำเสนอข่าวที่ได้รับการคัดเลือกหรือการ เลือกเรื่องที่จะทำ

2. ขั้นตอนการสื่อข่าว-ทำข่าว

เมื่อสามารถกำหนดข่าวและแนวทางข่าวแต่ละเรื่องที่จะนำเสนอแล้ว ก็เป็นหน้าที่ ของแต่ละสายข่าว ที่จะแบ่งงานให้ผู้สื่อข่าวแต่ละสายข่าวออกไปปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ข่าวตามที่มี การกำหนดไว้ การเตรียมทีมข่าวเพื่อไปปฏิบัติงานข่าว จะประกอบไปด้วยผู้สื่อข่าว ช่างภาพ และผู้ช่วยช่างภาพ ซึ่งมีหน้าที่ขับรถข่าวนำผู้สื่อข่าวและช่างภาพไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เมื่อ ผู้สื่อข่าวทำข่าวเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องพยายามส่งข่าวนั้นๆ กลับมายังสถานีอย่างรวดเร็วที่สุด โดยอาจจะส่งมาทางโทรศัพท์ หรือโทรสาร หรือผู้สื่อข่าวกลับมาเขียนข่าวเอง เมื่อผู้สื่อข่าวส่งภาพ ข่าวและเนื้อหาข่าวมาแล้ว ก็จะเป็นหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวแต่ละสาย โดยบรรณาธิการข่าวจะมี หน้าที่ดูแลให้เนื้อหาข่าวที่ผู้สื่อข่าวส่งมานั้นถูกต้องตามที่ได้วางแผนข่าวไว้ เมื่อตรวจสอบเนื้อหา เสร็จแล้วก็จะส่งให้ “รีไรท์เตอร์” เพื่อตรวจสอบการเขียนข่าว ข่าวที่จะออกอากาศได้จะต้องผ่าน ขั้นตอนนี้เพื่อให้การใช้ภาษาเป็นไปอย่างถูกต้อง และในขณะที่เดียวกันก็จะส่งเทปข่าวที่จะนำออก อากาศส่งไปให้ฝ่ายตัดต่อข่าว

3. ขั้นตอนการตัดต่อ-ลงเสียง

ขั้นตอนนี้ผู้ที่มิบทบาทสำคัญคือ “โปรดิวเซอร์” ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมให้ภาพตรงกับบทข่าว โดยจะมีพนักงานตัดต่อเป็นผู้ปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้ ตามที่โปรดิวเซอร์ข่าวต้องการ

ปัจจุบัน เครื่องตัดต่อที่ใช้อยู่ในฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวีจะมี 2 แบบคือ LINEAR ซึ่งควบคุมการทำงานในระบบ MANUAL และแบบ NONLINEAR ที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์

4. ขั้นตอนการคัดเลือกและจัดเรียงลำดับความสำคัญของข่าว

การคัดเลือกข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี จะเสร็จสิ้นตั้งแต่การประชุมข่าวแล้ว โดยการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายข่าว บรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าว จนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ว่าวันนี้จะเสนอข่าวใด สำหรับการจัดลำดับข่าวที่จะออกอากาศจะเป็นหน้าที่ของ ASSIGNMENT EDITOR โดยต้องได้ภาพที่ตัดต่อเสร็จเรียบร้อยแล้วพร้อมกับบทข่าวด้วยจึงจะจัดเรียงลำดับข่าวได้ ซึ่งการจัดเรียงข่าวจะคำนึงถึงคุณค่าของข่าวและความสนใจของประชาชนเป็นหลัก โดยไม่จำเป็นต้องเป็นข่าวการเมืองหรือข่าวนายกรัฐมนตรีเป็นข่าวแรก

5. ขั้นตอนการคัดเลือกออกอากาศ

คือ ขั้นตอนสุดท้ายเป็นข่าวที่เสร็จสมบูรณ์ ผ่านการเรียงลำดับการออกอากาศไว้แล้ว และจะถูกส่งไปยังฝ่ายออกอากาศ เพื่อเตรียมการออกอากาศ ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าในระบบแล้วก็เข้าใจหน้าที่ของตัวเองเพื่อให้การประสานงานเป็นไปด้วยดี ผู้ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้คือ ผู้กำกับรายการข่าว ผู้ช่วยผู้กำกับรายการข่าว (คุมคิวการออกอากาศ) ผู้ช่วยผู้กำกับรายการข่าว (คุมเวที) และผู้ประกาศข่าว ในการออกอากาศผู้ที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในบทข่าวที่จะได้รับการแจกจ่ายให้แก่ทุกคนอย่างเคร่งครัด ขั้นตอนนี้ ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะปรากฏต่อสายตาของผู้ชมข่าว

จากการวิจัย พบว่า นโยบายการผลิตข่าวที่ต่างกัน มีผลทำให้กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกันจริง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ นโยบายการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ต้องการเสนอข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ รัฐบาล เจ้าหน้าที่หรือกลุ่มบุคคล และต้องส่งเสริมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ระมัดระวังในการเสนอข่าว อย่าให้ผิดพลาด หรือสร้างความเข้าใจผิด เสนอข่าวที่ถูกต้องทันเวลา ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน หรือไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกแก่บุคคลในชาติ ไม่กระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช้การปิดกั้นทางความคิด ถ้อยคำที่ใช้ต้องสุภาพ ละเว้นการเสนอภาพที่น่าหวาดเสียว ชั่วยุคมารมณห์ หรือลามกอนาจาร มีความพร้อมในการเสนอข่าว ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การเสนอข่าวเป็นการสนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาลและของกองทัพ และการเสนอ

ข่าวต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงาน จากนโยบายการผลิตข่าวที่มีลักษณะของความ เป็นราชการดังกล่าว ส่งผลให้การบริหารงานต้องเป็นไปตามขั้นตอนของทางราชการ นั่นคือ การ เลือกรื่องที่จะทำเป็นข่าวจะต้องนำเสนอหัวหน้าฝ่ายข่าวเพื่อขออนุมัตินำข่าวนั้นๆ มาจัดทำเป็น แผนงานข่าว เพื่อให้ทีมข่าวนำไปปฏิบัติ เมื่อผู้สื่อข่าวทำข่าวเรียบร้อยแล้ว จะเสนอข่าวเข้ามาผ่าน บก.ข่าวประจำวัน ซึ่ง บก.ข่าวประจำวันจะมีหน้าที่ในการรีไรท์ข่าวและตรวจสอบเทปข่าวเพื่อ ให้ภาพสอดคล้องกับเนื้อหาของข่าว หลังจากนั้นจะถึงขั้นตอนการตัดต่อ-ลงเสียง หัวหน้าชุด ผลิตข่าวจะเป็นผู้กำกับดูแลการผลิตข่าวทั้งหมดในส่วนนี้ เมื่อตรวจสอบเสร็จ จะส่งบทข่าวพร้อม กับเทปข่าวให้นายทหารเวรข่าวและ บก.ข่าวประจำวัน เพื่อนำไปจัดลำดับความสำคัญของข่าว ซึ่งจะ เป็นไปตามนโยบายการผลิตที่ได้วางไว้ และขั้นตอนสุดท้ายคือ การออกอากาศ บก.ข่าว ประจำวันจะมีหน้าที่ในการประสานงานเพื่อให้การออกอากาศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในขณะที่นโยบายการผลิตข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ต้องการเสนอข่าวที่จะฉีกแนวทั้งด้านเนื้อหา และรูปแบบ เสนอข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความรู้สึกของประชาชน เสนอข่าวที่ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข่าวที่มีความน่าสนใจและไม่กระทบกระเทือน กับข้อเท็จจริง และจากนโยบายการผลิตข่าวที่มีลักษณะของความเป็นเอกชน ส่งผลให้การบริหาร งานเป็นไปอย่างเสรี นั่นคือ การเลือกรื่องที่จะทำเป็นข่าว จะเป็นการพิจารณาร่วมกันของผู้ที่ เกี่ยวข้องทุกคนในฝ่ายข่าว และจะนำมติที่ประชุมเป็นเกณฑ์ในการวางแผนงานข่าว เมื่อผู้สื่อข่าว ทำข่าวเรียบร้อยแล้ว จะเสนอข่าวผ่าน บก.แต่ละสาย ซึ่ง บก.แต่ละสายจะดูแลเนื้อหาข่าวให้ ถูกต้องตามที่ได้วางแผนข่าวไว้ เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว จะส่งเนื้อหาข่าวให้ “รีไรท์เตอร์” ผู้ที่ทำ หน้าที่ในการตรวจสอบภาษาการเขียนข่าวให้ถูกต้อง หลังจากนั้นจะถึงขั้นตอนการตัดต่อ-ลงเสียง ซึ่งจะ เป็นหน้าที่ของ “โปรดิวเซอร์” ที่จะควบคุมภาพให้ตรงกับบทข่าวและกำกับดูแลการผลิตข่าว ทั้งหมดในส่วนนี้ เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้วจะส่งบทข่าวพร้อมกับเทปข่าวให้ “ASSIGNMENT EDITOR” เพื่อนำไปจัดลำดับความสำคัญของข่าว ซึ่งจะ เป็นไปตามนโยบายการผลิตที่ได้วางไว้ โดยไม่คำนึงว่าจะต้องขึ้นต้นด้วยข่าวการเมือง หรือข่าวของบุคคลสำคัญ และขั้นตอนสุดท้ายคือ การออกอากาศ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในชั้นตอนนี้ จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ในขอบ เขตความรับผิดชอบ

สรุปได้ว่ากระบวนการคัดเลือกและการจัดลำดับความสำคัญของข่าวภาคค่ำของสถานี วิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี แตกต่างกัน เนื่องจากนโยบายการผลิต ข่าวที่ต่างกัน และนโยบายการผลิตข่าวที่แตกต่างกัน ส่งผลไปสู่การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ซึ่งสรุป ผลความแตกต่างเป็นตารางได้ดังนี้

สถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
<p>1. การเลือกเรื่องที่จะทำเป็นข่าว จะต้องนำเสนอหัวหน้าฝ่ายข่าว เพื่อขออนุมัตินำข่าวนั้นๆ มาจัดทำเป็นแผนงานข่าว</p>	<p>1. การเลือกเรื่องที่จะทำเป็นข่าว จะเป็นการพิจารณาร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในฝ่ายข่าวและนำมติที่ประชุมเป็นเกณฑ์ในการวางแผนงานข่าว</p>
<p>2. บก.ข่าวประจำวัน มีหน้าที่ในการรีไรท์ข่าว และตรวจสอบเทปข่าว เพื่อให้ภาพกับเนื้อหาของข่าวมีความสอดคล้องกัน</p>	<p>2. บก.แต่ละสายจะดูแลเนื้อหาข่าวให้ถูกต้องตามที่ได้วางแผนข่าวไว้และส่งให้ “รีไรท์เตอร์” ตรวจสอบภาษาการเขียนข่าวให้ถูกต้อง</p>
<p>3. หัวหน้าชุดผลิตข่าว จะเป็นผู้กำกับดูแลการผลิตและให้คำแนะนำการตัดต่อภาพข่าว</p>	<p>3. “โปรดิวเซอร์” จะมีหน้าที่ควบคุมภาพให้ตรงกับบทข่าวและกำกับดูแลการผลิตข่าว</p>
<p>4. การจัดลำดับความสำคัญของข่าว เป็นหน้าที่ของนายทหารเวร และ บก.ข่าวประจำวัน</p>	<p>4. การจัดลำดับความสำคัญของข่าว เป็นหน้าที่ของ “ASSIGNMENT EDITOR”</p>
<p>5. บก.ข่าวประจำวัน จะทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายออกอากาศ</p>	<p>5. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการออกอากาศจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ในขอบเขตความรับผิดชอบ</p>

ข้อสันนิษฐานที่ 3 : นโยบายการนำเสนอที่ต่างกัน มีส่วนทำให้ประเภทของข่าวที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวีแตกต่างกัน

นโยบายในการนำเสนอของแต่ละช่อง มีผลทำให้การจัดประเภทของข่าวในการนำเสนอแตกต่างกัน วิธีการที่จะทราบว่าประเภทข่าวใดได้รับการเสนอมากกว่าประเภทข่าวใดนั้น ผู้วิจัยจึงใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาข่าว เพื่ออธิบายการให้ความสำคัญในการจัดแบ่งประเภทของข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ว่าช่องไหนให้ความสำคัญกับข่าวประเภทไหนมากกว่ากัน โดยผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นเรื่องของระยะเวลาในการเสนอข่าวแต่ละประเภท ดังนี้

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนและระยะเวลาในการนำเสนอรายการข่าวภายในประเทศภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541

ประเภทของข่าว	เดือนตุลาคม 2541				เดือนพฤศจิกายน 2541				เดือนธันวาคม 2541				รวม 3 เดือน			
	จำนวน (ร้อยละ)	นาที	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน (ร้อยละ)	นาที	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน (ร้อยละ)	นาที	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	ชั่วโมง
ข่าวการเมือง	53 (39.85)	71.55	1.11.55	37.77	49 (36.03)	64.40	1.04.40	32.76	48 (41.38)	60.40	1.00.40	40.71	150 (38.96)	3.17.15	36.74	
ข่าวเศรษฐกิจ	39 (29.32)	41.15	0.41.15	21.72	38 (27.94)	47.25	0.47.25	24.03	24 (20.69)	29.15	0.29.15	19.65	101 (26.23)	1.57.55	22.00	
ข่าวทหาร	8 (6.01)	10.20	0.10.20	5.38	8 (5.88)	10.50	0.10.50	5.34	9 (7.76)	9.00	0.09.00	6.07	25 (6.49)	0.30.10	5.56	
ข่าวอาชญากรรม	9 (6.77)	9.45	0.09.45	4.99	5 (3.68)	7.20	0.07.20	3.66	5 (4.31)	8.20	0.08.20	5.53	19 (4.94)	0.25.25	4.65	
ข่าวปัญหาสังคม	4 (3.01)	6.00	0.06.00	3.17	4 (2.94)	4.10	0.04.10	2.09	2 (1.72)	1.40	0.01.40	0.94	10 (2.60)	0.11.50	2.15	
ข่าวราชสำนัก	20 (15.04)	51.10	0.51.10	26.97	32 (23.53)	63.15	1.03.15	32.12	28 (24.14)	40.20	0.40.20	27.10	80 (20.73)	2.34.45	28.90	
รวม (ร้อยละ)	133 (100)	189.45	3.10.25	100.00	136 (100)	196.60	3.17.40	100.00	116 (100)	148.35	2.29.15	100.00	385 (100)	8.57.20	100.00	

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวการเมืองมากที่สุด ทั้งจำนวนและระยะเวลา โดยเสนอข่าวการเมืองมีจำนวนถึง 53 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 39.85 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 11 นาที 55 วินาที คิดเป็นร้อยละ 37.77 ขณะเดียวกันสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวราชสำนักคิดเป็นจำนวน 20 ข่าว ร้อยละ 15.04 แต่ระยะเวลาในการนำเสนอกลับมีมากถึง 51 นาที 10 วินาที คิดเป็นระยะเวลาในการนำเสนอ ร้อยละ 28.97 สำหรับข่าวเศรษฐกิจนั้น ถ้าดูจำนวนจะเห็นว่า มีจำนวนข่าวถึง 39 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 29.32 แต่เมื่อดูระยะเวลาในการนำเสนอข่าวแล้ว เสนอเพียง 41 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 21.72 เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 ข่าวราชสำนัก เป็นอันดับที่ 2 และข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับที่ 3

ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ก็เช่นเดียวกัน ข่าวการเมืองก็จะเป็ข่าวอันดับที่ 1 มีทั้งจำนวนและระยะเวลาในการนำเสนอ คือ มีจำนวน 49 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 36.03 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 4 นาที 40 วินาที คิดเป็นร้อยละ 32.76 ข่าวราชสำนักก็มาเป็นอันดับที่ 2 เหมือนเดิม คือ คิดเป็นจำนวน 32 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 23.53 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 3 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 32.12 ใกล้เคียงกับข่าวการเมือง สำหรับข่าวเศรษฐกิจนั้นมี 38 ข่าว คิดเป็น ร้อยละ 27.94 ระยะเวลาในการนำเสนอ 47 นาที 25 วินาที คิดเป็นร้อยละ 24.03 แล้วจะสังเกตได้ว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 ข่าวราชสำนัก เป็นอันดับที่ 2 และข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3

ในช่วงเดือนธันวาคม 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ก็ยังเสนอข่าวการเมืองมาเป็นอันดับที่ 1 มีจำนวน 48 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 41.38 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 40 วินาที คิดเป็นร้อยละ 40.71 ของระยะเวลาในการนำเสนอ อันดับที่ 2 ต่อมาก็คือ ข่าวราชสำนัก จำนวน 28 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 24.14 ระยะเวลาในการนำเสนอ 40 นาที 20 วินาที คิดเป็นร้อยละ 27.10 ของระยะเวลาในการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจ 24 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.69 ระยะเวลาในการนำเสนอ 29 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 19.65 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนธันวาคม 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 ข่าวราชสำนักเป็นอันดับที่ 2 และข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3

ในระยะเวลา 3 เดือน คือ เดือนตุลาคม เดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม จะเห็นได้ว่าการเสนอข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้เวลาในการเสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 36.74 ให้เวลาในการเสนอข่าวราชสำนักเป็นอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 28.90 และให้เวลาในการเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 22.00

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนและระยะเวลาในการนำเสนอรายการข่าวภายในประเทศภาคค่ำ ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541

ประเภทของข่าว	เดือนตุลาคม 2541				เดือนพฤศจิกายน 2541				เดือนธันวาคม 2541				รวม 3 เดือน			
	จำนวน (ร้อยละ)	นาที	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน (ร้อยละ)	นาที	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน (ร้อยละ)	นาที	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน ร้อยละ	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ
ข่าวอาชญากรรม	22 (17.60)	0.38.05	1.11.55	11.77	18 (15.38)	40.45	0.40.45	13.52	48 (41.38)	60.40	1.00.40	40.71	150 (38.98)	3.17.15	36.74	
ข่าวเศรษฐกิจ	27 (21.60)	1.25.45	0.41.15	26.43	29 (24.79)	74.55	1.14.55	24.92	24 (20.69)	29.15	0.29.15	19.65	101 (26.23)	1.57.55	22.00	
ข่าวปัญหาสังคม	25 (20.00)	0.57.50	0.10.20	17.78	17 (14.53)	45.30	0.45.30	15.15	9 (7.76)	9.00	0.09.00	6.07	25 (6.49)	0.30.10	5.56	
ข่าวการเมือง	22 (17.60)	1.10.55	0.09.45	21.82	25 (21.37)	73.10	1.13.10	24.44	5 (4.31)	8.20	0.08.20	5.53	19 (4.94)	0.25.25	4.65	
ข่าวความมั่นคง	6 (4.80)	0.16.40	0.06.00	5.07	4 (3.42)	9.50	0.09.50	3.18	2 (1.72)	1.40	0.01.40	0.94	10 (2.60)	0.11.50	2.15	
ข่าวราชสำนัก	23 (18.40)	0.55.40	0.51.10	17.13	24 (20.51)	56.20	0.56.20	18.79	28 (24.14)	40.20	0.40.20	27.10	80 (20.78)	2.34.45	28.90	
รวม (ร้อยละ)	125 (100)	5.24.55	3.10.25	100.00	117 (100)	299.10	5.00.30	100.00	116 (100)	148.35	2.29.15	100.00	385 (100)	8.57.20	100.00	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี เสนอข่าวเศรษฐกิจมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวนทั้งหมด 27 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 21.60 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 25 นาที 45 วินาที คิดเป็นร้อยละ 26.43 ของระยะเวลาในการนำเสนอ อันดับที่ 2 ต่อมาก็คือ ข่าวการเมือง เสนอทั้งหมด 22 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 17.60 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 10 นาที 55 วินาที คิดเป็นร้อยละ 21.82 ของระยะเวลาในการนำเสนอ ส่วนข่าวสังคมทั่วไปนั้นทั้งหมด 25 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.00 ระยะเวลาในการนำเสนอ 57 นาที 50 วินาที คิดเป็นร้อยละ 17.78 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี เสนอข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับที่ 1 ข่าวการเมือง เป็นอันดับที่ 2 ข่าวสังคมทั่วไป เป็นอันดับที่ 3 ข่าวราชสำนัก เป็นอันดับที่ 4 และข่าวอาชญากรรม เป็นอันดับที่ 5

ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ก็เช่นเดียวกัน ข่าวเศรษฐกิจ ก็จะเป็นข่าวอันดับที่ 1 มีทั้งจำนวนและระยะเวลาในการนำเสนอ คือ มีจำนวน 29 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 24.79 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 14 นาที 55 วินาที คิดเป็นร้อยละ 24.92 ของระยะเวลาในการนำเสนอ อันดับที่ 2 ต่อมาก็คือ ข่าวการเมือง จำนวน 25 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 21.37 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 13 นาที 10 วินาที คิดเป็นร้อยละ 24.44 ของระยะเวลาในการนำเสนอ อันดับที่ 3 เป็นข่าวราชสำนัก มีทั้งหมด 24 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20.51 ระยะเวลาในการนำเสนอ 56 นาที 20 วินาที คิดเป็นร้อยละ 18.79 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี เสนอข่าวเศรษฐกิจ เป็นอันดับที่ 1 ข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 2 ข่าวราชสำนักเป็นอันดับที่ 3 ข่าวสังคมทั่วไปเป็นอันดับที่ 4 และข่าวอาชญากรรมเป็นอันดับที่ 5

ในช่วงเดือนธันวาคม 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี เสนอข่าวอาชญากรรมมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวนทั้งหมด 17 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 17.00 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 24 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 25.25 ของระยะเวลาในการนำเสนอ อันดับที่ 2 ต่อมาก็คือข่าวการเมือง เสนอทั้งหมด 22 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 22.00 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 2 นาที 10 วินาที คิดเป็นร้อยละ 18.64 ของระยะเวลาในการนำเสนอ อันดับที่ 3 ก็เป็นข่าวสังคมทั่วไป เสนอทั้งหมด 16 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 16.00 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 18.05 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนธันวาคม 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี เสนอข่าวอาชญากรรมเป็นอันดับที่ 1 ข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 2 ข่าวสังคมทั่วไปเป็นอันดับที่ 3 ข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 4 และข่าวราชสำนัก เป็นอันดับที่ 5

ในระยะเวลา 3 เดือน คือ เดือนตุลาคม เดือนพฤศจิกายน และเดือนธันวาคม จะเห็นได้ว่าการเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้เวลาในการเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 22.51 ให้เวลาในการเสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 21.53 และให้เวลาในการเสนอข่าวปัญหาสังคมเป็นอันดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 17.05

ตารางที่ 3

**เปรียบเทียบระยะเวลาในการนำเสนอข่าวภายในประเทศภาคค่ำ ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี**

สถานี	ประเภทของข่าว	เดือนตุลาคม 2541		เดือนพฤศจิกายน 2541		เดือนธันวาคม 2541		รวม 3 เดือน	
		ชั่วโมง	จำนวนร้อยละ	ชั่วโมง	จำนวนร้อยละ	ชั่วโมง	จำนวนร้อยละ	ชั่วโมง	จำนวนร้อยละ
สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5	ข่าวการเมือง	1.11.55	37.77	1.04.40	32.76	1.00.40	40.71	3.17.15	36.74
	ข่าวเศรษฐกิจ	0.41.15	21.72	0.47.25	24.03	0.29.15	19.65	1.57.55	22.00
	ข่าวทหาร	0.10.20	5.38	0.10.50	5.34	0.09.00	6.07	0.30.10	5.56
	ข่าวอาชญากรรม	0.09.45	4.99	0.07.20	3.66	0.08.20	5.53	0.25.25	4.65
	ข่าวปัญหาสังคม	0.06.00	3.17	0.04.10	2.09	0.01.40	0.94	0.11.50	2.15
	ข่าวราชสำนัก	0.51.10	26.97	1.03.15	32.12	0.40.20	27.10	2.34.45	28.90
รวม		3.10.25	100.00	3.17.40	100.00	2.29.15	100.00	8.57.20	100.00
สถานีโทรทัศน์ไอทีวี	ข่าวอาชญากรรม	0.38.05	11.77	0.40.45	13.52	1.24.15	25.25	2.43.05	17.02
	ข่าวเศรษฐกิจ	1.25.45	26.43	1.14.55	24.92	0.55.10	16.54	3.35.50	22.51
	ข่าวปัญหาสังคม	0.57.50	17.78	0.45.30	15.15	1.00.15	18.05	2.43.35	17.05
	ข่าวการเมือง	1.10.55	21.82	1.13.10	24.44	1.02.10	18.64	3.26.15	21.53
	ข่าวความมั่นคง	0.16.40	5.07	0.09.50	3.18	0.22.25	6.68	0.48.55	5.04
	ข่าวราชสำนัก	0.55.40	17.13	0.56.20	18.79	0.49.45	14.84	2.41.45	16.85
รวม		5.24.55	100.00	5.00.30	100.00	5.34.00	100.00	15.59.25	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้เวลาในการเสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 ระยะเวลาในการนำเสนอ 3 ชั่วโมง 17 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 36.74 ของระยะเวลาในการนำเสนอข่าวราชสำนักให้เวลาการนำเสนอเป็นอันดับที่ 2 โดยมีระยะเวลาในการนำเสนอ 2 ชั่วโมง 34 นาที 45 วินาที คิดเป็นร้อยละ 28.90 ของระยะเวลาในการนำเสนอ สำหรับข่าวเศรษฐกิจให้เวลาการนำเสนอข่าวเป็นอันดับที่ 3 ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 57 นาที 55 วินาที คิดเป็นร้อยละ 22.00 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้เวลากับข่าวการเมือง เป็นอันดับที่ 1 ข่าวราชสำนักเป็นอันดับที่ 2 และข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3

ในขณะที่ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 ให้เวลาในการเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับ 1 ระยะเวลาในการนำเสนอ 3 ชั่วโมง 35 นาที 50 วินาที คิดเป็นร้อยละ 22.51 ของระยะเวลาในการนำเสนอ ข่าวการเมืองให้เวลาการนำเสนอข่าวเป็นอันดับที่ 2 โดยมีระยะเวลาในการนำเสนอ 3 ชั่วโมง 26 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 21.53 ของระยะเวลาในการนำเสนอ สำหรับข่าวสังคมให้เวลาการนำเสนอข่าวเป็นอันดับที่ 3 ระยะเวลาในการนำเสนอ 2 ชั่วโมง 43 นาที 35 วินาที คิดเป็นร้อยละ 17.05 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้เวลากับข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 1 ข่าวการเมือง เป็นอันดับที่ 2 ข่าวสังคมเป็นอันดับที่ 3 ข่าวอาชญากรรมเป็นอันดับที่ 4 และข่าวราชสำนัก เป็นอันดับที่ 5

ตารางที่ 4

การจัดลำดับความสำคัญของข่าวภายในประเทศภาคค่า

ของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

อันดับที่	จำนวน (ครั้ง)	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5	จำนวน	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ	ลำดับที่	จำนวน (ครั้ง)	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี	จำนวน	ชั่วโมง	จำนวน ร้อยละ
1.	19	ข่าวการเมือง	150	3.17.15	36.74	1.	7	ข่าวอาชญากรรม	57	2.43.06	17.02
2.	2	ข่าวเศรษฐกิจ	101	1.57.55	22.00	2.	5	ข่าวเศรษฐกิจ	78	3.35.50	22.51
3.	-	ข่าวทหาร	25	0.30.10	5.56	3.	5	ข่าวปัญหาสังคม	58	2.43.35	17.05
4.	-	ข่าวอาชญากรรม	19	0.25.25	4.65	4.	2	ข่าวการเมือง	69	3.26.15	21.53
5.	-	ข่าวปัญหาสังคม	10	0.11.50	2.15	5.	-	ข่าวความมั่นคง	14	0.48.55	5.04
6.	-	ข่าวราชสำนัก	80	2.34.45	28.90	6.	-	ข่าวราชสำนัก	66	2.41.45	16.85
		รวม	385	8.57.20	100.00			รวม	342	15.59.25	100.00

กรมประชาสัมพันธ์

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541 (จากการสุ่มตัวอย่างมา จำนวน 21 วัน) ของ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ข่าวการเมืองได้รับเลือกมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 19 ครั้ง จำนวนทั้งหมด 150 ข่าว ระยะเวลาในการนำเสนอ 3 ชั่วโมง 17 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 38.74 ของระยะเวลาในการนำเสนอ ข่าวเศรษฐกิจได้รับคัดเลือกมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง จำนวนทั้งหมด 101 ข่าว ระยะเวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง 57 นาที 55 วินาที คิดเป็นร้อยละ 22.00 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น ข่าวการเมืองจึงถูกจัดลำดับความสำคัญไว้เป็นอันดับที่ 1 ในขณะเดียวกัน สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ข่าวอาชญากรรม ได้รับเลือกมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 7 ครั้ง จำนวนทั้งหมด 57 ข่าว ระยะเวลาในการนำเสนอ 2 ชั่วโมง 43 นาที 5 วินาที คิดเป็นร้อยละ 17.02 ของระยะเวลาในการนำเสนอ ข่าวเศรษฐกิจได้รับเลือกมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 5 ครั้ง จำนวนทั้งหมด 78 ข่าว ระยะเวลาในการนำเสนอ 3 ชั่วโมง 35 นาที 50 วินาที คิดเป็นร้อยละ 22.51 ของระยะเวลาในการนำเสนอ ข่าวสังคมได้รับเลือกมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 5 ครั้ง จำนวนทั้งหมด 58 ข่าว ระยะเวลาในการนำเสนอ 2 ชั่วโมง 43 นาที 35 วินาที คิดเป็นร้อยละ 17.05 ของระยะเวลาในการนำเสนอ และข่าวการเมืองได้รับเลือกมาเป็นอันดับที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง จำนวนทั้งหมด 69 ข่าว ระยะเวลาในการนำเสนอ 3 ชั่วโมง 26 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 21.53 ของระยะเวลาในการนำเสนอ เพราะฉะนั้น แม้ว่าจะให้เวลากับข่าวเศรษฐกิจจำนวนมาก แต่สำหรับการจัดลำดับข่าวของ สถานีโทรทัศน์ไอทีวีแล้ว จะให้ความสำคัญของข่าวอาชญากรรมมาเป็นอันดับที่ 1

ตารางที่ 5
แสดงระยะเวลาในการนำเสนอและการจัดลำดับความสำคัญของข่าวภาคค่ำ
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

ประเภท ของข่าว	ระยะเวลาในการนำเสนอ	การจัดลำดับความสำคัญของข่าว
	ชั่วโมง / ร้อยละ	อันดับ / จำนวนครั้ง
ข่าวการเมือง	3.17.15 (36.74)	1 (19 ครั้ง)
ข่าวราชสำนัก	2.34.45 (28.90)	-
ข่าวเศรษฐกิจ	1.57.55 (22.00)	1 (2 ครั้ง)
ข่าวทหาร	0.30.10 (5.56)	-
ข่าวอาชญากรรม	0.25.25 (4.65)	-
ข่าวปัญหาสังคม	0.11.50 (2.15)	-
รวม	8.57.20 (100)	21 ครั้ง

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความในการเสนอข่าวการเมืองมากที่สุด คือ 3 ชั่วโมง 17 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 36.74 รองลงมาคือ ข่าวราชสำนัก เสนอ 2 ชั่วโมง 34 นาที 45 วินาที คิดเป็นร้อยละ 28.90 และ ให้ความกับข่าวเศรษฐกิจ 1 ชั่วโมง 57 นาที 55 วินาที คิดเป็นร้อยละ 22.00 ในขณะที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดลำดับความสำคัญของข่าวการเมืองไว้เป็นอันดับที่ 1 จำนวน 19 ครั้ง จัดลำดับความสำคัญของข่าวเศรษฐกิจไว้เป็นอันดับที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง สำหรับข่าวทหาร ข่าวอาชญากรรม และข่าวปัญหาสังคม ไม่เคยถูกจัดลำดับความสำคัญไว้เป็นอันดับที่ 1 เลย

แสดงให้เห็นว่า การจัดประเภทของข่าวและการจัดลำดับข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สอดคล้องกับลักษณะการบริหาร ลักษณะองค์กร นโยบายการผลิตข่าว และนโยบายการนำเสนอ เพราะสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เน้นการเสนอข่าวแบบราชการ ระมัดระวังผลกระทบที่จะมีต่อหน่วยงาน สนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาลและของกองทัพ จัดลำดับข่าวทหารเป็นอันดับที่ 3 หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช้การปิดกั้นทางความคิด (เสนอข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1) เน้นข่าวที่เป็นประโยชน์ มีความหลากหลาย ในปี พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2541 เป็นปีที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ดังนั้น บรรณาธิการจึงมีนโยบายเสนอข่าวเศรษฐกิจมากเป็นพิเศษ และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ข่าวเศรษฐกิจจึงได้รับการจัดเป็นอันดับที่ 2 ถึง 2 ครั้ง

ตารางที่ 6
แสดงระยะเวลาในการนำเสนอและการจัดลำดับความสำคัญของข่าวภาคค่ำ
ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ประเภท ของข่าว	ระยะเวลาในการนำเสนอ	การจัดลำดับความสำคัญของข่าว
	ชั่วโมง / ร้อยละ	อันดับ / จำนวนครั้ง
ข่าวเศรษฐกิจ	3.35.50 (22.51)	1 (5 ครั้ง)
ข่าวการเมือง	3.26.15 (21.53)	1 (2 ครั้ง)
ข่าวปัญหาสังคม	2.43.35 (17.05)	1 (5 ครั้ง)
ข่าวอาชญากรรม	2.43.05 (17.02)	1 (7 ครั้ง)
ข่าวราชสำนัก	2.41.45 (16.85)	-
ข่าวความมั่นคง	0.48.55 (5.04)	-
รวม	15.59.25 (100)	21 ครั้ง

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า สถานีโทรทัศน์ไอทีวี ให้ความถี่กับข่าวเศรษฐกิจมากที่สุด คือ 3 ชั่วโมง 35 นาที 50 วินาที คิดเป็นร้อยละ 22.51 รองลงมา คือ ข่าวการเมือง เสนอ 3 ชั่วโมง 26 นาที 15 วินาที คิดเป็นร้อยละ 21.53 และให้ความถี่กับข่าวปัญหาสังคม 2 ชั่วโมง 43 นาที 35 วินาที คิดเป็นร้อยละ 17.05 ในขณะเดียวกัน สถานีโทรทัศน์ไอทีวี จัดลำดับความสำคัญของข่าวอาชญากรรมไว้เป็นอันดับที่ 1 จำนวน 7 ครั้ง จัดลำดับความสำคัญของข่าวเศรษฐกิจไว้เป็นอันดับที่ 1 จำนวน 5 ครั้ง จัดลำดับความสำคัญของข่าวปัญหาสังคมไว้เป็นอันดับที่ 1 จำนวน 5 ครั้ง และจัดลำดับความสำคัญของข่าวการเมืองไว้เป็นอันดับที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง สำหรับข่าวราชสำนัก และข่าวความมั่นคง ไม่เคยถูกจัดลำดับความสำคัญไว้เป็นอันดับที่ 1 เลย

แสดงให้เห็นว่า การจัดประเภทของข่าวและการจัดลำดับข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี สอดคล้องกับลักษณะการบริหาร ลักษณะองค์กร นโยบายการผลิตข่าว และนโยบายการนำเสนอ เพราะสถานีโทรทัศน์ไอทีวี บริหารงานแบบเอกชน เพราะฉะนั้น การจัดลำดับความสำคัญของข่าวไว้เป็นอันดับที่ 1 จึงมีความหลากหลายมาก ขึ้นอยู่กับความอยากรู้ ความสนใจของประชาชน ลักษณะขององค์กร คือ ต้องตอบสนองความต้องการของประชาชน และต้องให้ประชาชนตื่นตัวกับข่าว

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข้าวโทรทัศน์ภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี” มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบนโยบายการผลิตข้าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข้าวภาคค่ำของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประเภทของข้าวที่ออกอากาศในช่วงเดียวกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

โดยผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาโดยการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาข้าวจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวีช่วงเดือนตุลาคม 2541 - เดือนธันวาคม 2541

สรุปผลการวิจัย

จากข้อสันนิษฐานที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กรที่ต่างกัน มีผลทำให้นโยบายการผลิตข้าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกันจริง เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการบริหารเป็นแบบราชการ จึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการสูง และต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงานมากกว่าสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งมีการบริหารงานเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวที่มีชีวิตชีวา มีสีสัน เป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และความรู้สึกของประชาชน การเสนอข่าวจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข่าวให้มีความน่าสนใจและไม่กระทบกระเทือนกับข้อเท็จจริง สรุปจะเห็นได้ชัดว่า ลักษณะการบริหารและลักษณะองค์กร ส่งผลต่อนโยบายการผลิตข้าวที่แตกต่างกัน ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

จากข้อสันนิษฐานที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการผลิตข้าวที่ต่างกัน มีผลทำให้กระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข้าวภาคค้าของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกันจริง เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ต้องการเสนอข้าวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ รัฐบาล เจ้าหน้าที่หรือกลุ่มบุคคล และต้องส่งเสริมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ระมัดระวังในการเสนอข้าวอย่าให้ผิดพลาดหรือสร้างความเข้าใจผิด เสนอข้าวที่ถูกต้อง ทันเวลา ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน หรือไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกแก่บุคคลในชาติ ไม่กระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช้การปิดกั้นทางความคิด ถ้อยคำที่ใช้ต้องสุภาพ ละเว้นการเสนอภาพที่น่าหวาดเสียว ขั้วกามารมณ์ หรือลามกอนาจาร มีความพร้อมในการเสนอข้าว ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การเสนอข้าวเป็นการสนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาลและของกองทัพ และการเสนอข้าวต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาสู่หน่วยงาน ในขณะที่นโยบายการผลิตข้าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ต้องการเสนอข้าวที่จะฉีกแนวทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ เสนอข้าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความรู้สึกของประชาชน เสนอข้าวที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น เสนอข้าวที่มีความน่าสนใจและไม่กระทบกระเทือนกับข้อเท็จจริง

อย่างไรก็ตาม การคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข้าวก็จะเป็นไปตามนโยบายการผลิตข้าวที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ก็เป็นไปตามทฤษฎีของ BAGDIKIAN ที่ว่านักข่าวและบรรณาธิการข่าวจะตัดสินใจคัดเลือกข่าวอย่างไรนั้น จะต้องพิจารณาจากหลักที่ยึดถือในการบริหาร ซึ่งก็คือ นโยบายการผลิตข่าวนั้นเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รศ. อรนุช เลิศจรยารักษ์ ในเรื่อง “วิธีคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร” ซึ่งพบว่าวิธีการคัดเลือกข่าวและจัดลำดับความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการเป็นสำคัญ หัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวจะยึดหลักการบริหารงานนโยบาย วัตถุประสงค์ของสถานีโทรทัศน์ ตลอดจนกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารงานธุรกิจกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นแนวทางในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญ

นอกจากนี้ การคัดเลือกและการจัดลำดับความสำคัญของข่าว ยังคำนึงถึงความต้องการของประชาชนว่าต้องการข่าวประเภทใด และมีความพึงพอใจในข่าวประเภทใด ตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากสื่อมวลชน (The Uses and The Gratifications Approach) ของ โรเซน เกรน (ROSENGREN) ที่ว่าประโยชน์สามารถนำไปสู่ความพึงพอใจและความพึงพอใจก็อาจได้รับจากประโยชน์ จะเห็นได้ว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

เน้นเสนอข่าวเศรษฐกิจ ในปี 2540-2541 เนื่องจากประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ถ้าหากประชาชนได้รับข่าวที่เกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และนำข่าวสารนั้นมาใช้ประโยชน์ในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในปัจจุบันได้ ประโยชน์ที่ได้รับก็จะนำไปสู่ความพึงพอใจในข่าวสารนั้นๆ ในที่สุด ส่วนสถานีโทรทัศน์ไอทีวีเน้นนโยบายการคัดเลือกและจัดลำดับข่าว โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของประชาชนและประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก จะเห็นได้ว่าสถานีโทรทัศน์ไอทีวีคัดเลือกข่าวอาชญากรรมเป็นอันดับที่ 1 ถึง 7 ครั้ง ข่าวปัญหาสังคมเป็นอันดับที่ 1 ถึง 5 ครั้ง ข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 1 ถึง 5 ครั้ง และข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 ถึง 2 ครั้ง ซึ่งสถานีโทรทัศน์เน้นการเสนอข่าวที่อยู่ในความสนใจและมีประโยชน์ต่อประชาชน

สรุป จะเห็นได้ชัดว่า นโยบายการผลิตข่าวที่ต่างกัน ส่งผลต่อกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวที่แตกต่างกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

จากข้อสันนิษฐานที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการนำเสนอที่ต่างกันมีผลทำให้ประเภทของข่าวที่ออกอากาศในช่วงเดียวกัน ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีความแตกต่างกันจริง ดังจะเห็นได้จาก สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีการบริหารเป็นแบบราชการ จึงต้องเสนอข่าวที่มีความเป็นราชการสูง ระมัดระวังผลกระทบที่จะมีต่อหน่วยงาน สนับสนุนกิจกรรมของรัฐบาลและของกองทัพ หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง แต่ไม่ใช่การปิดกั้นทางความคิด จากนโยบายการนำเสนอข่าวดังกล่าวนี้เอง ส่งผลให้สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จัดลำดับความสำคัญของข่าวการเมืองไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 19 ครั้ง และข่าวเศรษฐกิจถูกจัดไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 2 ครั้ง จะเห็นได้ว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ให้ความสำคัญเสนอข่าวการเมืองมากที่สุด คือ 3 ชั่วโมง 17 นาที 15 วินาที ข่าวราชสำนัก 2 ชั่วโมง 34 นาที 45 วินาที ในขณะที่เดียวกันก็เสนอข่าวเศรษฐกิจ 1 ชั่วโมง 57 นาที 55 วินาที ข่าวทหาร 30 นาที 10 วินาที ให้ความสำคัญในการเสนอข่าวอาชญากรรมกับข่าวปัญหาสังคมน้อยกว่า 30 นาที ในส่วนของสถานีโทรทัศน์ไอทีวีนั้น มีการบริหารงานเป็นแบบเอกชน จึงมุ่งเน้นการเสนอข่าวที่มีชีวิตชีวา มีสีสัน เป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความสนใจของประชาชน การเสนอข่าวจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมในขณะนั้น จากนโยบายการเสนอข่าวดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้สถานีโทรทัศน์ไอทีวี จัดลำดับความสำคัญของข่าวอาชญากรรม ไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 7 ครั้ง จัดข่าวปัญหาสังคมไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 5 ครั้ง เท่ากับข่าว เศรษฐกิจที่ถูกจัดไว้เป็นอันดับที่ 1 ถึง 5 ครั้ง สำหรับข่าวการเมืองได้ถูกจัดไว้เป็นอันดับที่ 1 เช่นกัน โดยมีจำนวนถึง 2 ครั้ง แต่สถานี

โทรทัศน์ไอทีที่กลับให้เวลาในการเสนอข่าวเศรษฐกิจมากที่สุด 3 ชั่วโมง 35 นาที 50 วินาที
ข่าวการเมือง 3 ชั่วโมง 28 นาที 15 วินาที ส่วนข่าวปัญหาสังคม ข่าวอาชญากรรมและข่าว
ราชสำนัก สถานีโทรทัศน์ไอทีให้เวลาในการเสนอข่าวน้อยกว่า 2 ชั่วโมง 45 นาที สำหรับ
ข่าวความมั่นคง สถานีโทรทัศน์ไอทีให้เวลานำเสนอน้อยกว่า 50 นาที

สรุป จะเห็นได้ชัดว่า นโยบายการนำเสนอ ส่งผลต่อการจัดประเภทของข่าวที่
แตกต่างกันของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และสถานีโทรทัศน์ไอที

ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของสถานีโทรทัศน์

1. การบริหารองค์กรของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ควรมีการปรับปรุง
ลักษณะการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจเลือกเสนอข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชน
ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น อาจจะทำโดยวิธีปรับปรุงกรรมการบริหารให้มีนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน
ตัวแทนของผู้ชม และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสื่อสารมวลชนเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหาร เพื่อ
ประโยชน์ในการวางนโยบายการผลิต และการนำเสนอข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์เป็นไปตามความ
ต้องการของผู้ชม ในส่วนของสถานีโทรทัศน์ไอที ควรมีการปรับปรุงโดยให้มีนักวิชาการด้าน
สื่อสารมวลชนเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหาร เพื่อให้การวางนโยบายการผลิตข่าวมีความเป็นระเบียบ
และมีแบบแผนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการยักยอกผู้ชมว่า พอใจในการจัดประเภทของข่าวในแต่ละช่องมากน้อย
เพียงใด เพื่อจะได้นำผลวิจัยที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานต่อไป

ในส่วนของบรรณาธิการข่าว

1. บรรณาธิการข่าว ควรจะคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าว ตามผล
กระทบของเหตุการณ์ข่าวที่มีต่อประชาชน

2. บรรณาธิการข่าว ควรจะคัดเลือกข่าวที่ประชาชนสนใจและต้องการจะรู้

3. บรรณาธิการข่าว ควรจะคัดเลือกข่าวที่ประชาชนควรจะต้องรู้ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ
และข่าวที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวจากหนังสือพิมพ์ และวิทยุ เพื่อจะดูความเหมือนและความแตกต่างในแต่ละสื่อ
2. ควรจะมีการศึกษากระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวในช่วงอื่น เช่น ช่วงเที่ยง ช่วงสี่ทุ่ม ช่วงเที่ยงคืน และของทุกสถานีโทรทัศน์ เพื่อจะได้เห็นถึงความแตกต่าง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- เกษม สิริสัมพันธ์, การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507.
- ครุณี หิรัญรักษ์. เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ดวงทิพย์ วรพันธุ์. ข่าวโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- ดวงทิพย์ วรพันธุ์. เนื้อหาและลักษณะข่าววิทยุโทรทัศน์ไทยในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ประมะ สตะเวทิน และคนอื่นๆ. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช, 2529.
- พีระ จิระโสภณ. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2529.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. ทฤษฎีงานวิจัยและข้อเสนอแนะต่อการศึกษานิเทศศาสตร์พัฒนาการ :
การใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- ศิริชัย ศิริกาเย และกาญจนา แก้วเทพ. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- สรรค์รวี คชาชีวะ. การวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสารจากสิ่งพิมพ์. กรุงเทพมหานคร : คณะ
วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- สุกัญญา สุกบรรทัด. กรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมคุณธรรม : จริยธรรมสื่อ
มวลชนไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุจิตรา ปุณยรัตน์พันธ์. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :

2534.

สุภางค์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : , 2540.

อรนุช เลิศจรรยารักษ์. โทรทัศน์ : วิธีคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวของสถานี

โทรทัศน์ในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

อุทุมพร จามรमान. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพมหานคร : พันนี้พับลิชชิ่ง, 2531.

เอกสารอื่น

โกวิท ปवालพฤษ. “การวิเคราะห์เนื้อหา”. ในเอกสารหมายเลข 8, 2525 ประกอบการอบรม

การวิจัยปฏิบัติการประเมินหลักสูตร (12-16 กรกฎาคม), 2526.

บุญเลิศ ศุกคิลก. “สื่อมวลชน : พลังแฝงในการพัฒนาการเมืองที่ถูกกลืน.” วารสารศาสตร์

ธรรมศาสตร์ (ตุลาคม - ธันวาคม), 2521.

อรนุช เลิศจรรยารักษ์. “การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวของสถานีวิทยุสามสถานีในประ-

เทศไทย เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2520.” วารสารศาสตร์, (1-2 มีนาคม), 2524.

วิทยานิพนธ์

- ชิตาวรรณ กองสาร. “กระบวนการคัดเลือกข้าวโทรรถน์ : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีสถานีโทรรถน์ สี กองทัพบกช่อง 7 และช่อง 9 อ.ส.ม.ท.” วิทยานิพนธ์ สาขาวิชานิติศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2535.
- ธีรรัตน์ พันทวี. “การวิเคราะห์กรอบของกระบวนการผลิตข้าวโทรรถน์.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นิลาวัลย์ พาณิชรุ่งเรือง. “ความน่าเชื่อถือและความพึงพอใจของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการข่าวภาคค่ำทางสถานีโทรรถน์ทั้ง 5 ช่อง (3, 5, 7, 9, 11).” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรม- ศาสตร์, 2540.
- พรสุรีย์ ธนศรีสีบวงส์. “กระบวนการคัดเลือกข้าวโทรรถน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีโทรรถน์สี กองทัพบก ช่อง 7.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุทธิพันธุ์ ศิวพิทักษ์. “การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอข่าวการเมืองภายในประเทศช่วงเวลาข่าว ภาคค่ำ ทางสถานีโทรรถน์ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2539.
- สมบัติ สนธิราษฎร์. “การวิเคราะห์เนื้อหาข่าว และปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวและ จัดลำดับความสำคัญของข่าว ศึกษาเฉพาะข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุโทรรถน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11.” วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต สาขาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- สุพัตรา กุหากาญจน์. “การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรรถน์.” วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สัมภาษณ์

พ.อ.พลางกูร กล้าหาญ. หัวหน้าฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5. สัมภาษณ์,
1 พฤศจิกายน 2541.

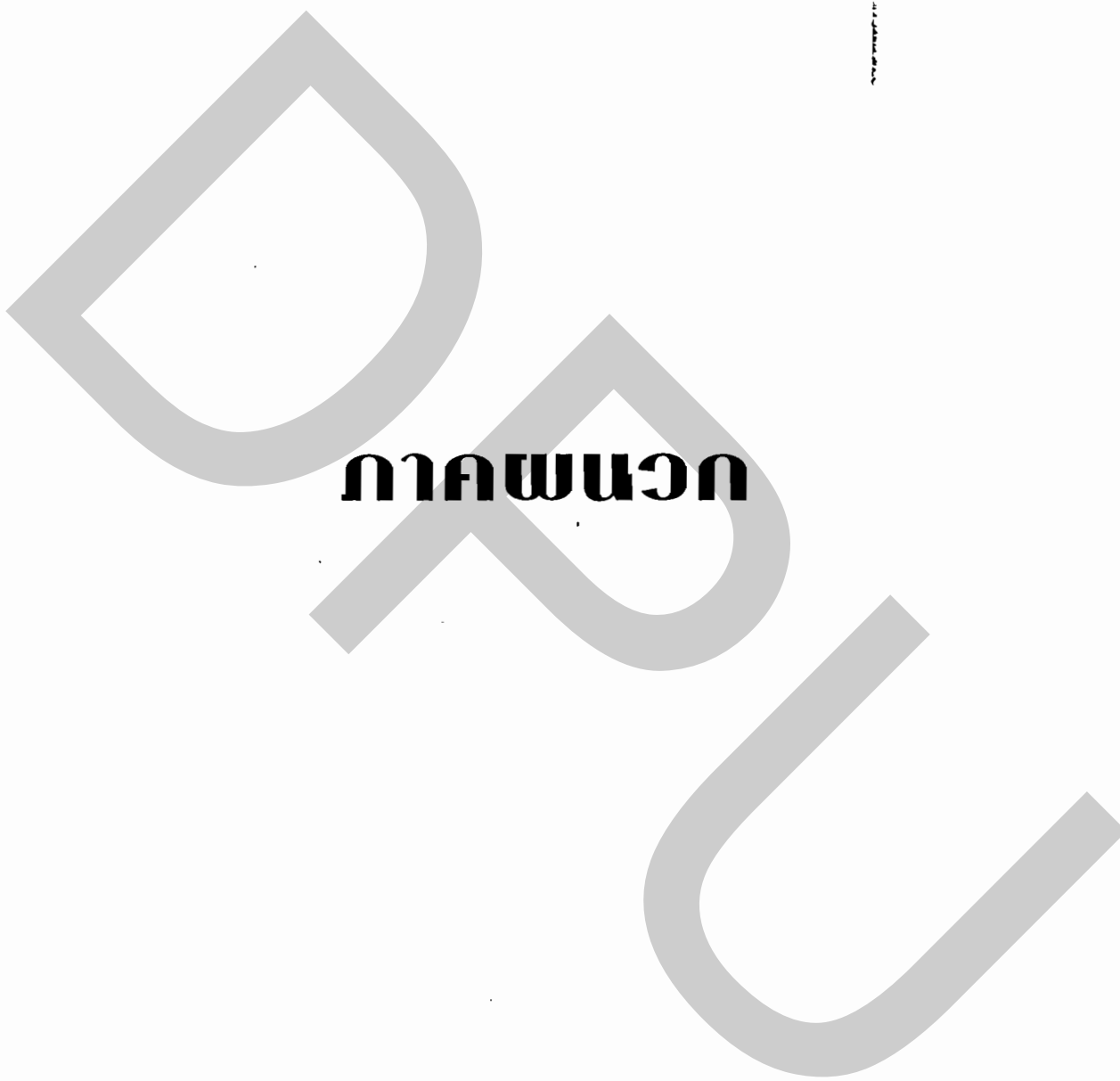
ธเรศวร์ ธนะสมบูรณ์. หัวหน้าแผนกข่าวในประเทศ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5.
สัมภาษณ์, 1 พฤศจิกายน 2541.

เอ็นดู ศิลสร. บรรณาธิการข่าวสังคม สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5. สัมภาษณ์,
1 พฤศจิกายน 2541.

อัชฌา สุวรรณปากแพรก. บรรณาธิการบริหาร สถานีวิทยุโทรทัศน์ไอทีวี. สัมภาษณ์,
5 พฤศจิกายน 2541.

ก่อเขต จันทเลิศลักษณ์. ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร, สถานีโทรทัศน์ไอทีวี. สัมภาษณ์,
5 พฤศจิกายน 2541.

จอม เพชรประดับ. บรรณาธิการข่าวสังคม สถานีโทรทัศน์ไอทีวี. สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2541.

ปาริพจนานุกรม

๒๕๕๕

ภาคผนวก ค.

ตารางสถิติ

ตาราง 1

Ten Thousand Randomly Assorted Digits

	00-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
00	54463	22662	65905	70639	79365	67382	29085	69831	47058	08186
01	15389	85205	18850	39226	42249	90669	96325	23248	60933	26927
02	85941	40756	82414	02015	13858	78030	16269	65978	01385	15345
03	61149	69440	11286	88218	58925	03638	52862	62733	33451	77455
04	05219	81619	10651	67079	92511	59888	84502	72095	83463	75577
05	41417	98326	87719	92294	46614	50948	64886	20002	97365	30976
06	28357	94070	20652	35774	16249	75019	21145	05217	47286	76305
07	17783	00015	10806	83091	91530	36466	39981	62481	49177	75779
08	40950	84820	29881	85966	62800	70326	84740	62660	77379	90279
09	82995	64157	66164	41180	10089	41757	78258	96488	88629	37231
10	96754	17676	55659	44105	47361	34833	86679	23930	53249	27083
11	34357	88040	53364	71726	45690	66334	60332	22554	90600	71113
12	06318	37403	49927	57715	50423	67372	63116	48888	21505	80182
13	62111	52820	07243	79931	89292	84767	85693	73947	22278	11551
14	47534	09243	67879	00544	23410	12740	02540	54440	32949	13491
15	98614	75993	84460	62846	59844	14922	48730	73443	48167	34770
16	24856	03648	44898	09351	98795	18644	39765	71058	90368	44104
17	96887	12479	80621	66223	86085	78285	02432	53342	42846	94771
18	90801	21472	42815	77408	37390	76766	52615	32141	30268	18106
19	55165	77312	83666	36028	28420	70219	81369	41943	47366	41067
20	75884	12952	84318	95108	72305	64620	91318	89872	45375	85436
21	16777	37116	58550	42958	21460	43910	01175	87894	81378	10620
22	46230	43877	80207	88877	89380	32992	91380	03164	98656	59337
23	42902	66892	46134	01432	94710	23474	20423	60137	60609	13119
24	81007	00333	39693	28039	10154	95425	39220	19774	31782	49037
25	68089	01122	51111	72373	06902	74373	96199	97017	41273	21546
26	20411	67081	89950	16944	93054	87687	96693	87236	77054	33848
27	58212	13160	06468	15718	82627	76999	05999	58680	96739	63700
28	70577	42866	24969	61210	76046	67699	42054	12696	93758	03283
29	94522	74358	71659	62038	79643	79169	44741	05437	39038	13163
30	42626	86819	85651	88678	17401	03252	99547	32404	17918	62880
31	16051	33763	57194	16752	54450	19031	58580	47629	54132	60631
32	08244	27647	33851	44705	94211	46716	11738	55784	95374	72655
33	59497	04392	09419	89964	51211	04894	72882	17805	21896	83864
34	97155	13428	40293	09985	58434	01412	69124	82171	59058	82859
35	98409	66162	95763	47420	20792	61527	20441	39435	11859	41567
36	45476	84882	65109	96597	25930	66790	65706	61203	53634	22557
37	89300	69700	50741	30329	11658	23166	05400	66669	48708	03887
38	50051	95137	91631	66315	91428	12275	24816	68091	71710	33258
39	31753	85178	31310	89642	98364	02306	24617	09609	83942	22716
40	79152	53829	77250	20190	56535	18760	69942	77448	33278	48805
41	44560	38750	83635	56540	64900	42912	13953	79149	18710	68618
42	68328	83378	63369	71381	39564	05615	42451	64559	97501	65747
43	46939	38689	58625	08342	30459	85863	20781	09284	26333	91777
44	83544	86141	15707	96256	23068	13782	08467	89469	93842	55349
45	91621	00881	04900	54224	46177	55309	17852	27491	89415	23466
46	91896	67126	04151	03795	59077	11848	12630	98375	52068	60142
47	55751	62515	21108	80830	02263	29303	37204	96926	30506	09808
48	85156	87689	95493	88842	83664	55017	55539	17771	69448	87530
49	07521	56898	12236	60277	99102	62311	12239	07105	11844	01117

ข่าวในประเทศ ภาค... **20:00** วันที่... 23 ธ.ค. 41.. ลำดับที่.....

ข่าว....พระราชนิเทศพระเนตร เป็ย โน.....

ผู้สื่อข่าว.....ช่างภาพ.....บก.ข่าว.....ผู้พิมพ์..แชน/เอ

ผู้ตัดต่อ.....หน.กอง บก.ข่าว.....ความยาว.....

1

ภาพ	คำบรรยาย
<p>ผู้ประกาศ</p> <p>เทป-ภาพ</p> <p>เอ็น</p>	<p>ตำนานนี้... พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต/</p> <p>สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน</p> <p>พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพ</p> <p>รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ</p> <p>วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา/</p> <p>และหม่อมเจ้าสิริวัณวรี มหิดล ทอดพระเนตรการแสดงการบรรเลงเครื่องเป็ย โน</p> <p>โดยนางสาว อินทุอร ศรีกรานนท์ เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา</p> <p>พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว</p> <p>จบตัด</p>

ข่าวภาค : 19:00 (ROY)วันที่ : 23/12/1998 - 12:57 น.สถานะข่าว : PRVข่าว : ราชินี-เดี่ยวเปียโน(อินทอร)ลำดับที่ : 1ผู้สื่อข่าว : เสาวนีย์ ชินะกุลสายข่าว : ราชสำนัก

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : สุภาคย์ ภูมิมาศ

ช่างภาพ : (_____)

ตัดต่อ : (_____)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : _____

ความยาวเทป : _____

ภาพ

เสียง

*ผู้ประกาศ

สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ทอดพระ
เนตรการแสดงบรรเลงเดี่ยวเปียโน ณ พระที่นั่ง
อนันตสมาคม

เทป-อ่าน

คำวานนี้สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมาร,สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี,สมเด็จพระ
พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราช
กุมารี,พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
และหม่อมเจ้าสิริวิภาวรี มหิดล ยัง พระที่นั่ง
อนันตสมาคม ในการทอดพระเนตรการแสดง
บรรเลงเดี่ยวเปียโน โดยนางสาวอินทอร ศรีกร
นนท์ เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ข่าวภาค : 18:00 น.

วันที่ : 26/04/1999 - 15:46 น.

สถานะข่าว :

ข่าว : ภาษีที่ดิน

ลำดับที่ : 0

ผู้สื่อข่าว : นภา ศรประสิทธิ์

สายข่าว :

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : จิระ ห่องสำเภา

ช่างภาพ : (_____)

ตัดต่อ : (_____)

ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:00:48

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ

เสียง

* ผู้ประกาศ

เกษตรกรทั่วประเทศเห็นว่าการเก็บภาษีที่ดินจะเป็นการกระจายการถือครองและใช้ที่ดินได้ประโยชน์สูงสุด และควรเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า เพื่อไม่ให้ที่ดินตกไปอยู่กับนายทุน

* เทป-อ่าน

การสัมมนานโยบายการกระจายการถือครองที่ดินซึ่งจัดโดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือสภาพัฒน์ หลังจากที่จัดสัมมนาทุกภูมิภาคแล้ว พบว่าเกษตรกรและองค์กรพัฒนาเอกชนหรือเอ็นจีโอ เห็นว่าการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่ดินฉบับใหม่ ซึ่งเสนอให้เก็บภาษีที่ดินตามรูปแบบของการใช้ประโยชน์บนที่ดิน และอยู่ระหว่างการทำประชาพิจารณ์ก่อนที่จะนำกฎหมายเข้าสู่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นมาตรการที่เหมาะสมและทำให้ที่ดินถูกใช้

ภาพ

เสียง

- นางสาวอินทอร ศรีกรานนท์ เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่อายุ 3 ขวบ ที่โรงเรียนการดนตรียามาฮ่า และเริ่มสนใจดนตรีอย่างจริงจังเมื่ออายุ 15 ปี ขณะที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีได้รับรางวัลทางด้านวิชาการและศิลปะ เคยได้รับเชิญให้ไปแสดงดนตรียังประเทศต่าง ๆ ในฐานะตัวแทนของประเทศไทย ในปี 2541 ได้รับรางวัลไลลา (Lyra) จากประเทศฮังการี ปัจจุบันแสดงร่วมกับวงดนตรีบางกอกซิมโฟนี ออร์เคสตรา

ข่าวภาค : 18:00 น.

วันที่ : 26/04/1999 - 15:46 น.

สถานะข่าว : TV

ข่าว : ภาษีที่ดิน

ลำดับที่ : 0

ผู้สื่อข่าว : นภาพรประสิทธิ์

สายข่าว :

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : จิระ ห่องสำโรง

ช่างภาพ : (_____)

ตัดต่อ : (_____)

ข่าวลงเสียง

ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย : 00:00:48

ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ

เสียง

* ผู้ประกาศ

เกษตรกรทั่วประเทศเห็นว่าการเก็บภาษีที่ดินจะเป็นการกระจายการถือครองและใช้ที่ดินได้ประโยชน์สูงสุด และควรเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า เพื่อให้ที่ดินตกไปอยู่กับนายทุน

* เทป-อ่าน

การสัมมนาโยบายการกระจายการถือครองที่ดินซึ่งจัดโดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือสภาพัฒน์ หลังจากที่จัดสัมมนาทุกภูมิภาคแล้ว พบว่าเกษตรกรและองค์กรพัฒนาเอกชนหรือเอ็นจีโอ เห็นว่าการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่ดินฉบับใหม่ ซึ่งเสนอให้เก็บภาษีที่ดินตามรูปแบบของการใช้ประโยชน์บนที่ดิน และอยู่ระหว่างการทำประชาพิจารณ์ก่อนที่จะนำกฎหมายเข้าสู่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นมาตรการที่เหมาะสมและทำให้ที่ดินถูกใช้

ต่อหน้าที่

ข่าวในประเทศ ภาพ. ๑๙.๒๐... วันที่... 8 ตุลาคม... ลำดับที่.....

ข่าว... บิ๊กทอยไม่ลาออก.....

ผู้สื่อข่าว..... ช่างภาพ..... บก.ข่าว..... ผู้พิมพ์. พร-จี...

ผู้ติดต่อ..... ทน. กอง บก.ข่าว ..... ความยาว..... นาที

ภาพ	คำบรรยาย
<p>ผู้ประกาศ</p>	<p>นายรัชชัย สัจจกุล สส. พรรคประชาธิปัตย์/ก็ประกาศที่จะไม่ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว/หลังจากนายกรัฐมนตรีใช้เหตุผลเกลี้ยกล่อมไม่ให้ลาออก</p> <p>- เลียง -</p> <p>ด้านพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์/เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ บอกว่าการลาออกจาก สส. ถือเป็นสิทธิส่วนตัว และหากมีใครพูดหรือคัดค้านใจแล้วก็ควรทำ ไม่เช่นนั้นจะดูไม่เหมาะสม</p> <p>- เลียง -</p>

ข่าวในประเทศไทย ภาค... วันที่..8.ต.ค.2541... ลำดับที่.....
ข่าว..พิชัยประกาศเลิกเล่นการเมือง.....
ผู้สื่อข่าว..... ช่างภาพ..... บก.ข่าว..... ผู้พิมพ์.รับ/บี.....
ผู้ติดต่อ..... ทน.กอง บก.ข่าว ..... ความยาว..... นาที

ภาพ	คำบรรยาย
ผู้ประกาศ	นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี /ประกาศจะไม่ลงสมัคร รับเลือกตั้งในครั้งต่อไปแล้ว/ โดยให้เหตุผลว่าต้องมีคนรุ่นใหม่เข้ามาทดแทน
เทป	"นายพิชัย รัตตกุล ยังกล่าวว่า, ได้ทำงานทางการเมืองในนาม พรรคประชาธิปัตย์นานแล้ว และครั้งนี้คงต้องวางมือไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งในระบบส.ส. หรือระบบปาร์ตี้ลิสต์
	- เสียง -
	จบออฟเสียง

๑๖

ข่าวภาค : 19:00 น.วันที่ : 08/10/1998 - 16:00 น.สถานะข่าว: PRVข่าว : ปัญหาส.ประชาธิปไตยลำดับที่ : 0

ผู้สื่อข่าว : (_____)

สายข่าว : การเมือง

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : ประจักษ์ มະวงค์สา

ช่างภาพ : (_____)

ติดต่อ : (_____)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย :

ความยาวเทป : ๓๐๐

ภาพ

เสียง

*ผู้ประกาศ

นายรัชชัย สัจกุล เปลี่ยนใจไม่ลาออกจากการเป็นส.ส.กรุงเทพมหานคร เพื่อเข้ารับตำแหน่งผู้จัดการทีมฟุตบอลชาติไทย หลังจากถูกคัดค้านจากนายกรัฐมนตรี ขณะที่นายพิชัย รัตตกุล ประกาศเตรียมวางมือทางการเมือง

* เทป-อ่านต่อ

นายรัชชัย สัจกุล ส.ส.เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ เปลี่ยนใจถึง 2 ครั้งในวันเดียวเรื่องการตัดสินใจลาออกจากส.ส. หลังเข้ารับตำแหน่งผู้จัดการฟุตบอลทีมชาติไทยชุดศึกเอเชียนเกมส์ ล่าสุดยืนยันว่าจะไม่ลาออกจากการเป็นส.ส.// โดยอ้างว่า นายกรัฐมนตรีให้ข้อคิดว่า เป็นตัวแทนประชาชนอยู่ ก็สามารทำหน้าที่เพื่อชาติควบคู่กันได้

ภาพ	เสียง
CG รัชชัย สัจกุล ส.ส.กรุงเทพฯ พรรคประชาธิปัตย์	.....ปล่อยเสียง..... เริ่มที่..... จบที่.....
* อ่านต่อ	ก่อนหน้านั้น นายพิชัย รัตตกุล จากพรรคประชาธิปัตย์ ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจลาออกจาก ส.ส.ของนายรัชชัย โดยให้เหตุผลว่า สามารถทำหน้าที่ผู้จัดการทีมฟุตบอลควบคู่ไปกับการเป็น ส.ส.ได้ // แต่ขณะเดียวกันนายพิชัยได้ตัดสินใจประกาศวางมือทางการเมืองแน่นอน ในการเลือกตั้งครั้งหน้า เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้มีโอกาสเข้ามาทำงานการเมืองแทน //
CG พิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี/ส. .ส.กรุงเทพฯ พรรค ประชาธิปัตย์	.....ปล่อยเสียง..... เริ่มที่..... จบที่.....
* เทป-อ่านต่อ	ส่วนส.ส.ของพรรคประชาธิปัตย์ที่ยังไม่ได้ตัดสินใจชัดเจน คือนายสุวัฒน์ ธรรมเพชร ส.ส.พัทลุง

ภาพ

เสียง

และผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง
พาณิชย์ ที่ใช้กระดาษตราประจำกระทรวงทำ
หนังสือขอเงินสนับสนุนการจัดมวยไทยข้ามโลก
ที่ออสเตรเลียจากภาคเอกชนจนถูกตรวจสอบ//

นายกรัฐมนตรีอ้างคำพูดของนายสุภชัย พานิชภักดิ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ว่า การกระทำ
ของนายสุพัฒน์ไม่ถือว่าทำทุจริตหรือคอร์รัปชัน
แต่การนำตราสัญลักษณ์ของกระทรวงไปใช้
เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม //นายสุพัฒน์ได้รับทราบ
ผลตรวจสอบแล้ว และบอกว่า จะพิจารณาตัวเอง//

CG ชวน หลีกภัย

.....ปล่อยเสียง.....

นายกรัฐมนตรี/

เริ่มที่....

หน.พรรคประชา

จบที่....

ธิปไตย

* เทป-อ่านต่อ

การปรับคณะรัฐมนตรีของพรรคประชาธิปัตย์
คราวนี้ สร้างความไม่พอใจขึ้นภายในพรรค //
เนื่องจากส.ส.ภาคใต้ไม่พอใจที่ถูกตัดโควต้า

ภาพ

เสียง

รัฐมนตรี 1 ตำแหน่งของนายไตรรงค์ สุวรรณคีรี
และไม่พอใจที่พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ นั่ง
ควบตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี เพื่อดูแลสำนัก
งานตำรวจแห่งชาติ//

ข้าวในประเทศไทย ภาค..... วันที่ 28. พฤศจิกายน. 2541 ลำดับที่.....

ข้าว..ก.พาณิชย์+โรงสี เรื่องส่งออกข้าว.....

ผู้ส่งออก..... ช่างภาพ..... บก.ข้าว..... ผู้พิมพ์.C/จิม.....

ผู้ติดต่อ..... ทน.กอง บก.ข้าว..... ความยาว..... นาที

๗

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

ผู้ประกาศ	กระทรวงพาณิชย์ เตรียมขยายตลาดส่งออกข้าวให้ได้มากขึ้น
-----------	--

บท	เพื่อรองรับสถานการณ์ราคาข้าวในตลาดโลกที่คาดว่าจะตกต่ำลง
----	---

<p>ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาคมโรงสีข้าวไทย นายประวิช รัตนเพียร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า การส่งออกข้าวของไทยในปีนี้น่าจะสามารถทำสถิติส่งออกข้าวได้มากเป็นประวัติการณ์ คือ 6 ล้าน 2 แสนตัน รวมเป็นมูลค่ากว่า 8 หมื่น 5 พันล้านบาท อย่างไรก็ตามในปีหน้าคาดว่าจะสถานการณ์ราคาข้าวจะตกต่ำลงอย่างมาก เนื่องจากประเทศคู่แข่ง เช่น เวียดนามเริ่มเข้ามาตีตลาด ประกอบกับประเทศผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น อินโดนีเซีย และอินเดีย ประสบกับปัญหาด้านการเงิน ดังนั้นไทยจึงจำเป็นต้องมุ่งหาตลาด และช่องทางการส่งออกให้เพิ่มมากขึ้น</p>	
---	--

	<p>ทางด้าน นายนิพนธ์ วงษ์ตระหง่าน นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย ระบุว่า นอกจากรัฐบาลจะต้องกำหนดมาตรการดูแลผลผลิตข้าวให้ได้ราคาดีขึ้นแล้ว ปัญหาด้านสภาพคล่อง ก็ควรเข้ามาแก้ไขให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว ซึ่งขณะนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เพิ่มวงเงินสินเชื่อเป็น 2 หมื่นล้านบาท และมีการประกันราคาข้าวเปลือกอีกตันละ 5 พัน 4 ร้อยบาท อย่างไรก็ตามขณะนี้ปัญหาที่รัฐบาลจะต้องเร่งเข้ามาแก้ไขเฉพาะหน้าก็คือปัญหาข้าวมีความขึ้นสูง จากผลกระทบของพายุดีเปรสชั่นที่ภาคอีสาน ที่ทำความเสียหายไปแล้วกว่า 1 พันล้านบาท โดยขอให้รัฐบาลพยายามหาตลาดส่งออกข้าวคุณภาพต่ำให้ด้วย</p>
--	--

จบตัด

ข่าวภาค : 19:00 น.วันที่ : 28/11/1998 - 22:18 น.สถานะข่าว : RDYข่าว : แก้ปัญหาราคาข้าวเปลือกลำดับที่ : 0ผู้สื่อข่าว : เบญจวรรณ ยันตพรสายข่าว : เศรษฐกิจโปรดิวเซอร์ : สินีนานู คุปตภากรบ.ก ข่าว : จอม เพชรประดับ

ช่างภาพ : (_____)

ตัดต่อ : (_____)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่านความยาวโปรย : 00:00ความยาวเทป : 00:00

ภาพ

เสียง

ผู้ประกาศ

เทป-อ่าน

แม้ว่าการส่งออกข้าวในปีนี้จะได้รับการยืนยัน
จากกระทรวงพาณิชย์ว่ามีปริมาณมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา
แต่ไม่ได้เป็นหลักประกันว่า ชาวนาจะขายข้าว
เปลือกในฤดูกาลนี้ได้ ในราคาดีเหมือนเมื่อช่วง
ต้นปี

นอกจากนี้พายุดีเปรสชันที่ผ่านเข้ามาเมื่อ
สัปดาห์ที่แล้ว มีผลให้ข้าวเปลือกในภาคตะวันออก
เฉียงเหนือเสียหายกลายเป็นข้าวคุณภาพต่ำ
ทำให้ราคาข้าวของชาวนาตกลงไปอีก อดีตนายก
สมาคมโรงสีข้าวเห็นว่า จะต้องหาตลาดใหม่เพื่อ
ไม่ให้ราคาข้าวตกต่ำไปกว่านี้

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Date : 16 ก.ค. 2539	Page : ๕1,7	Source : คู่แข่งรายวัน	No. 30900213
keyword :			

ข้อมูลพื้นฐานชินวัตร

ย ี่ใหญ่วงการสื่อสาร โทรคมนาคมเพราะเข้าสู่การในลำดับแรกๆ และ เกาะกุมโอกาสทางธุรกิจ ก่อนคู่แข่งรายอื่นอย่าง ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นนั้น นับถึงปัจจุบัน ความน่าสนใจยังไม่จางหายไป

SHIN นั้นดำเนินธุรกิจ ในลักษณะ Holding Company ซึ่งได้รับสัมปทานโทรคมนาคมที่สำคัญของเมืองไทย และมีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นอันดับหนึ่งหลายโครงการ เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ วิทยุติดตามตัว สื่อสารดาวเทียม และ เคเบิลทีวี

อีกทั้งเป็นบริษัทแรกที่ขยายการลงทุน ทางด้านกรโทรคมนาคมไปยังประเทศ

เพื่อนบ้าน ในแถบเอเชีย ซึ่งยังขาดแคลนบริการโทรคมนาคม เช่น ลาว กัมพูชา ฟิลิปปินส์ และอินเดีย

โดยธุรกิจทางด้านการให้บริการทางโทรคมนาคมของ SHIN ทั้งในและต่างประเทศ ยังมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จึงคาดว่าจะมีกำไรเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย 22.58 เปอร์เซ็นต์ ต่อปี ในอีก 5 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ ยังมี ROE ที่สูงถึง 38 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2538 และ 31 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2539

ประเด็นสำคัญ

-ได้รับสัมปทานโทรคมนาคมที่สำคัญของไทย เป็นราย

SHINAWATRA
GROUP

แรกของหลายโครงการ เช่น บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดาวเทียม และเคเบิลทีวี ทั้งนี้การเป็นผู้ประกอบการรายแรก จึงมีความได้เปรียบเชิงการแข่งขันเหนือคู่แข่ง โดยมีจำนวนสมาชิกและลูกค้ามากกว่าคู่แข่งมาก

-มีส่วนแบ่งตลาดมากเป็นอันดับหนึ่ง ใน 4 ธุรกิจ โดยมีส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ 55 เปอร์เซ็นต์ วิทยุติดตามตัว 47 เปอร์เซ็นต์ เคเบิลทีวี 76 เปอร์เซ็นต์ และเป็นผู้ให้บริการ

ดาวเทียมแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย

-คาดว่าจะมีการเติบโตของกำไรเฉลี่ยในอีก 5 ปีข้างหน้า แม้ว่าจะมีกำไรสุทธิลดลงในปี 2539 ทั้งนี้เป็นผลจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของจำนวนสมาชิกโทรศัพท์เคลื่อนที่ การยิงดาวเทียมไทยคม 3 และการรับรู้รายได้ จากโครงการที่ลงทุนในต่างประเทศ

-ร่วมมือกับ GRAMMY และช่อง 7 เพื่อเตรียมพร้อม

ภาพ

เสียง

ชื่อนชื่อ นิพนธ์ วงษ์

ตระหง่าน อติต

นายกสมาคมโรงสี

ข้าว

เทพ-อ่าน

-----เสียง-----

ส่วนเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุมัติ
ปล่อยกู้เสริมสภาพคล่องให้กับโรงสี จำนวน 2
หมื่นล้านบาท เพื่อรับซื้อข้าวจากชาวนา ขณะนี้
ทางคณะกรรมการนโยบายข้าวเร่งเจรจาในทาง
ปฏิบัติเพื่อกระจายเงินให้เร็วที่สุดและเชื่อว่าเพียง
พอในการแก้ปัญหา

สิริวิฑูรย์ เสียมภักดี

ประธานคณะ

กรรมการศึกษา

สภาพคล่องสมาคม

โรงสี

-----เสียง-----

สถิติสำคัญ (ล้านบาท)

	2536	2537	2538	2539F
รายได้จากการให้บริการ	294.08	344.52	349.73	425.14
รายได้รวม	298.93	368.50	363.23	505.32
ต้นทุนขาย	166.48	189.82	168.15	231.22
กำไรสุทธิ	15.69	70.21	81.28	133.00
สินทรัพย์รวม	760.86	779.25	889.56	*1,883.13*
หนี้สินรวม	658.88	505.06	484.10	168.67
ส่วนของผู้ถือหุ้น	101.98	274.18	405.46	*1,714.46*
จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น) **	23.08	32.67	36.87	49.00
กำไรต่อหุ้น (บาท) *	0.68	2.15	2.20	2.71
มูลค่าตามบัญชี (บาท)	4.42	8.39	11.00	34.99

*คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

**จำนวนหุ้นถัวเฉลี่ย

- 1.บริการสามารถลิงค์
- 1.บริการสามารถบรอดคาสต์ (SAMARTLINK SERVICE)
- (SAMARTBROADCAST SERVICE)
- 2.บริการสามารถเน็ต (SAMARTNET SERVICE)

โครงการในอนาคต

นอกเหนือจากการลงทุนในเครื่องมือสื่อสารผ่านดาวเทียม และโครงการของบริษัทย่อย ทั้ง 3 แห่ง มูลค่ารวมประมาณ 410.0 ล้านบาท ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของการเพิ่มทุนครั้งนี้แล้ว บริษัทมีโครงการที่ไม่รวมอยู่ในประมาณการและการคำนวณราคาอีก 2 โครงการ คือ

- 1.โครงการประชุมทางไกลและการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม
- 2.การให้บริการสื่อสารข้อมูลทางเสียง

ผลการดำเนินงาน

คาดว่าในปี 2539 บริษัทจะมีกำไรสุทธิ 133 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 63.6% จากปีก่อน ผลการดำเนินงานของบริษัทที่ผ่านมา มีแนวโน้มการเติบโตที่ลดลงทั้งอัตราการขยายตัวของรายได้และกำไรสุทธิ เนื่องจากภาวะการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อราคาในการบริการลดลงอย่างไรก็ตาม ในปี 2539 บริษัทจะ

มีกำไรสุทธิ 133 ล้านบาท คาดว่าอัตราการขยายตัวของรายได้และกำไรสุทธิจะเพิ่มขึ้นเป็น 21.6% และ 63.6% ตามลำดับ โดยในส่วนของรายได้ นั้นบริษัท คาดว่าการเริ่มให้บริการ SCPC DAMA ซึ่งเป็นบริการใหม่ที่เน้นการสื่อสารผ่านดาวเทียม ในรูปของเสียงจะทำให้กลุ่มลูกค้ากว้างขึ้น และปัจจุบันบริษัทมีสัญญาเกี่ยวกับลูกค้าอยู่ในเมืองถึง 900 ล้านบาท ประกอบกับบริษัท จะมีรายได้อื่นประมาณ 75.8 ล้านบาทในปี 2539 นี้ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการนำเงินสำรองเพื่อการดำเนินงานที่ได้รับจากการเพิ่มทุนครั้งนี้นำมาลงทุนระยะสั้น

ภาระหนี้ของบริษัทลดลง โดยคาดว่าจะมีค่า D/ERATIO 0.1 เท่าในปี 2539 จากการเพิ่มทุนในครั้งนี้บริษัทจะนำไปชำระคืนเงินกู้จำนวน 400 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้ฐานะการเงินของบริษัทดีขึ้นภาระหนี้สินลดลง จะทำให้บริษัทมีดอกเบี้ยจ่ายที่น้อยลงด้วย โดยอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E) ลดลงจาก 1.2 เท่าในปี 2538 มาอยู่ที่ระดับ 0.1 เท่า ในปี 2539

วิเคราะห์บริษัท

ปัจจัยบวก การมีบริการที่หลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้หลายรูปแบบ บริษัทมีบริการที่เสนอให้กับลูกค้าหลายหลากรูปแบบ ทั้งบริการรับ/ส่งข้อมูล

แบบโต้ตอบ (TWO-WAY COMMUNICATION) และบริการส่งข้อมูลแบบทางเดียว (ONE-WAY COMMUNICATION) นอกจากนี้ยังมีบริการเสริมอื่นๆ อาทิ บริการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางธุรกิจระหว่างบริษัทคู่ค้าในประเทศผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (EDI) เป็นต้น ซึ่งจะสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทั่วถึง

ฐานลูกค้าที่กว้างขวางที่กลุ่มบริษัทสามารถเข้ามาในธุรกิจสื่อสารในระยะแรกๆ ทำให้มีข้อได้เปรียบในการเข้าถึงลูกค้าได้มากกว่า และมีฐานลูกค้าที่กว้างอันเป็นผลมาจากบริการที่หลากหลายด้วยจึงเป็นการง่ายในการเสนอขายบริการอื่นๆ ของบริษัทในอนาคตต่อไป

ปัจจัยลบ การแข่งขันรุนแรงในธุรกิจนี้ การแข่งขันในธุรกิจการให้บริการข้อมูลสื่อสารผ่านดาวเทียมในระยะเริ่มแรก มีการแข่งขันไม่รุนแรงนักเนื่องจากมีผู้ให้บริการน้อยรายในขณะที่มีผู้ต้องการใช้บริการมาก แต่อย่างไรก็ตามภายหลังที่มีการเปิดเสรี ให้สัมปทานบริการสื่อสารผ่านดาวเทียมแบบ VSAT ภายในปี 2538 ทำให้มีผู้ประกอบการรายใหม่หลายรายได้เข้ามาในธุรกิจนี้ซึ่งส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น โดยกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการแข่งขันของผู้ประกอบการรายใหม่คือการลดราคาค่าบริการให้ต่ำกว่าคู่แข่งในขณะที่ผู้ประกอบการรายเดิมหันไปเน้นในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการ อย่างไรก็ตามจากผลดังกล่าวจะทำให้ MARGIN ของบริษัทในธุรกิจนี้มีแนวโน้มลดลง

ความเสี่ยงจากนโยบายรัฐบาล จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7-8 ซึ่งรัฐมีนโยบายที่จะเปิดเสรีทางการสื่อสารให้มากขึ้น โดยอนุญาตให้เอกชนเข้ามาลงทุนในธุรกิจสื่อสารคมนาคมมากขึ้น จึงทำให้มีผู้ให้บริการใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้ส่วนแบ่งทางการตลาดของบริษัทลดลงได้ในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ในปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วดังนั้นผู้ใช้บริการจึงมีทางเลือกใช้บริการต่างๆ ได้มากขึ้นไม่จำกัดเพียงระบบใดระบบหนึ่งและเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน บริษัทอาจมีต้นทุนที่สูงขึ้นในการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีให้ทันกับคู่แข่ง

ที่มา : บงกช.ยงกั กิจกั

ภาพ

เสียง

เทพ-อ่าน

ภาวะราคาข้าวเปลือกในช่วงนี้มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิที่เคยขายได้สูงสุดถึงตันละ 10,000 บาทเมื่อช่วงต้นปี ขณะนี้เหลือเพียงตันละ 5,500-6,000 บาทเท่านั้น ส่วนข้าวเปลือกก็มีราคาคงลงเช่นกัน ในขณะที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ประกาศรับจํานําราคาในฤดูกาลปี 41-42 ที่ตันละ 5,400 บาท

กับระบบการสื่อสารผ่านดาวเทียม ในการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมผู้ให้บริการจะต้องทำการเช่าช่องภายในประเทศต้องการเช่าช่องสัญญาณจากดาวเทียมไทยคมไม่สามารถจัดหาช่องสัญญาณดาวเทียม หรือ TRANSPONDER ให้แก่ผู้ให้บริการได้ทางรัฐบาลก็อนุญาตให้ผู้ให้บริการสามารถที่จะเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมจากดาวเทียมดวงอื่น

ลักษณะธุรกิจ

ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียม บมจ. สามารถเทลคอมเป็นเอกชนรายแรกที่ได้รับสัมปทานจากกรมไปรษณีย์โทรเลข ในการให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านดาวเทียม ปัจจุบันได้รับการแก้ไขสัมปทานให้มีอายุ 22 ปี (หมดอายุปี 2560) และสามารถให้บริการสื่อสารได้ทั้งข้อมูล ภาพ และเสียง บริษัทฯ มีบริษัทย่อยในกลุ่มเดียวกันอีก 3 บริษัท ดำเนินธุรกิจให้บริการการเสริมที่มีส่วนในการใช้เครือข่ายของบริษัท ดังนี้

บริษัทสามารถคอมมิวนิคชั่นจำกัด: เป็นผู้ให้บริการเสริมทางเทคนิคแก่บริษัทในเครือบริการหลักๆ ได้แก่ การสำรวจ การติดตั้ง การตรวจสอบ การทดสอบ การสาธิตการใช้ และการบำรุงรักษา

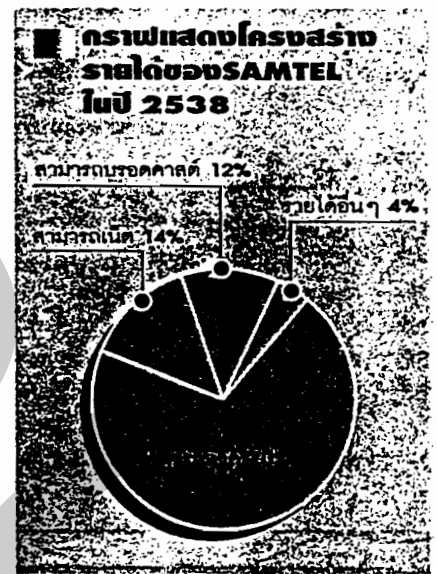
บริษัทไทยเทรคเน็ท จำกัด : เป็นผู้ให้บริการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางธุรกิจระหว่างบริษัทคู่ค้าในประเทศผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (EDI = ELECTRONIC DATA INTER-

CHANGE)

บริษัทฟอสเน็ท จำกัด: เป็นผู้ให้เช่าระบบเครือข่าย ซึ่งใช้บัตรเป็นสื่อในการชำระเงิน ณ จุดขาย (EFT/POS) คาดว่าจะเปิดให้บริการได้ในปี 2539 นี้

ลักษณะการให้บริการแบ่งออกเป็น

- บริการรับ/ส่งข้อมูลแบบโต้-ตอบ
- บริการส่งข้อมูลแบบทางเดียว (TWO-WAY COMMUNICATION)
- (ONE-WAY COMMUNICATION)

รายชื่อบริษัทที่ได้รับสัมปทานการสื่อสารผ่านดาวเทียมและรายละเอียดของสัมปทาน ข้อมูล ณ 30 มิ.ย. 38

บริษัทให้บริการ	อายุสัมปทาน(ปี)	ผู้ให้สัมปทาน	ปีที่เริ่มสัมปทาน	รูปแบบการส่งสัญญาณ
สามารถเทลคอม	22	กรมไปรษณีย์โทรเลข	2538	ข้อมูล,ภาพ,เสียง
อควิแมนท์	15	ทศท.	2534	ข้อมูล,ภาพ,เสียง
คอมพิวเน็ท	15	กรมไปรษณีย์โทรเลข	2533	ข้อมูล
สยามแซท	22	กลท.	2534	ข้อมูล,ภาพ,เสียง
เว็ลด์แซท	22	กลท.	2538	ข้อมูล,ภาพ,เสียง
ยูแซท	22	กลท.	2537	ข้อมูล,ภาพ,เสียง

สัมปทานเดิมของ SAMTEL ได้รับจากกรมไปรษณีย์โทรเลข มีอายุสัมปทาน 15 ปี เริ่มสัมปทานในปี 2532 และมีรูปแบบการส่งสัญญาณแบบข้อมูลอย่างเดียว ส่วนสัมปทานฉบับแก้ไข บริษัทได้รับการขยายอายุสัมปทานเป็น 22 ปี เริ่มตั้งแต่ 1 มิ.ย. 38 ถึง 31 พ.ค. 60

ข่าวในประเทศ ภาค..... วันที่..3 ธ.ค.41..... ลำดับที่.....
 ข่าว...พลเอกเชษฐาฯ เรื่องบั้งรอน.....
 ผู้สื่อข่าว..... ช่างภาพ..... บก.ข่าว..... ผู้พิมพ์.พร.คิ.....
 ผู้ติดต่อ..... ทน.กอง บก.ข่าว .....ความยาว.....นาที

19:20

10

ภาพ	คำบรรยาย
<p>ผู้ประกาศ</p> <p>เทพ</p> <p>ณ</p> <p>หน้าผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการ ทศ.ป. 5 และ 6</p> <p>มี 6 โฉมหน้า มี 6 โฉมหน้า หน้าหน้า</p>	<p>ภายหลังเดินทางกลับจากประเทศพม่า พลเอกเชษฐา ฐานะจาโร ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขึ้นชั้นทาง การพม่าพร้อมเร่งดำเนินการค้นหา นายสุชัย เงินทองฟู หรือบั้งรอน พ่อค้า ยวน้ำรายใหญ่ หากพบจริงจะส่งตัวให้กับทางการไทยทันที</p> <p>----- เสียง -----</p> <p>เริ่ม - พบตัวแจ้ทักที่ เหมือนกับลีขุนซุง จบ - เจื่อนไปอยู่กับรัฐมนตรีมหาดไทย</p> <p>ขณะที่พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวถึงกำลังเร่งดำเนินการติดตามตัวบั้งรอนทุก ระยะ เพียงแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าอยู่ในขั้นใด ส่วนที่มีรายงานว่าจะมีการขอ แลกตัวระหว่างแกนนำกลุ่มว่าแดงกับบั้งรอนนั้น ยังไม่ได้รับรายงานเรื่อง ดังกล่าว</p> <p>ส่วนความคืบหน้าของคดีบั้งรอนและผู้เกี่ยวข้อง วันนี้ภายหลังการ สอบสวนปากคำ นายบรรเจ็ด ธีระเวชย์ สมณมือขวาของนายสุชัย เงินทองฟู หรือบั้งรอน พ่อค้ายาบ้าระดับชาติ ที่ตำรวจกำลังไล่ล่าตัวพร้อมทั้งนำตัวนาย วงกต เกษมศักดิ์ สมณบั้งรอน และนายสมนึก ขอดอ่อน คนขับรถนายบรรเจ็ด มาร่วมสอบสวนด้วย พลตำรวจโทมณฑล สมบูรณ์ทรัพย์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติเปิดเผยว่า ขณะนี้ได้ออกหมายจับ นางนิตยา โพธิ์คำ ภรรยาของ บั้งรอนแล้ว และยังมีอีกหลายคน ที่มีหลักฐานเพียงพอที่จะออกหมายจับต่อไป สำหรับกระแสข่าวการจับกุมบั้งรอน ทางกรมพม่ายังไม่ได้ประสานมา และยังไม่ มีการยืนยันที่ชัดเจน</p> <p>----- จบตัด -----</p>

ข่าวภาค : 19:00 น.วันที่ : 03/12/1998 - 13:07 น.สถานะข่าว : PRVข่าว : คดีบั้งรอนลำดับที่ : 0ผู้สื่อข่าว : ดวงทิพย์ เขียมภพสายข่าว : ความมั่นคง

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : อานัติ ธรรมปาโลช่างภาพ : ปรีชาพล อินทรโชติ

ตัดต่อ : (_____)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่าน

ความยาวโปรย :

ความยาวเทป : _____

ภาพ

เสียง

*ผู้ประกาศ

พลเอกเชษฐา ฐานะจาโร ยอมรับว่าผู้นำทหารพม่า
ยังไม่ยืนยันว่านายสุรชัย เงินทองฟู หรือบั้งรอน
หลบหนีไปอยู่กับชนกลุ่มน้อยในพม่าหรือไม่ แต่
ขณะนี้ทหารพม่าได้ระดมกำลังออกตามหาแล้ว
และรัฐมนตรีมหาดไทยคาดว่าจะได้ตัวกลับมาใน
เร็วๆ นี้ +

.ทป-อ่านต่อ

พลเอกเชษฐาเปิดเผยหลังจากพบกับผู้นำทางทหาร
ของพม่าว่า พม่าจะส่งตัวนายสุรชัยให้ไทยทันที
โดยไม่มีเงื่อนไข หากพบว่าหลบไปอยู่กับชนกลุ่ม
น้อย และขณะนี้พม่าได้ส่งกำลังทหารในพื้นที่
กับหน่วยข่าวกรองออกตามหาตัวนายสุรชัยอย่าง
เต็มที่แล้ว แต่ยังตรวจสอบไม่ได้ว่าหลบไปอยู่
กับกลุ่มใดและยังมีชีวิตอยู่หรือไม่

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading : <i>new browser</i>	
Date : -9 JUL 1995	Page : FA	Source : The Nation	No : 31100293
keyword : 311			

Net browser upgraded

Newsbytes 4 21

MOUNTAIN VIEW, California - Netscape Communications has released a new beta version of its popular Navigator World Wide Web browser.

Netscape Navigator 3.0 beta 5 boasts improved performance for Java applets, and contains support for several hypertext markup language (HTML) enhancements, officials said.

A Netscape spokesperson said the new beta version went "live" on the company's Web site last week. But sources outside the company said they have not yet been able to locate the new product.

Netscape said some of the features of the new beta include the inclusion of the JIT (a just in time) compiler for Java from Borland for Windows 95 users only.

This compiler speeds the running of Java applets within Navigator, especially those that are calculation intensive.

Some of the HTML enhancements include multicolumn text layout, which

displays text in multiple columns, similar to newspapers, officials said, and is called the "MULTICOL" tag.

Also, a Font Face tag adds specific font support for text passages, where the browser will look to the user's computer to supply a special font, like Arial or Courier.

Speaking of fonts, strikeout and underlined text is also supported with the new Navigator beta.

And "New Spacers" control the vertical and horizontal white space that appears on a Web page.

The new Web browser will enter a field where its older brethren are already the most popular applications for computers. Netscape said.

Officials quoted an International Data Corporation (IDC) study in saying the Navigator browser has more than 38 million users.

According to Netscape, Microsoft products like Word (21 million users), Excel (30 million), and Office (22 million) are not as popular.

ภาพ	เสียง
<p>ซ็อน ซีจี</p> <p>พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร // ที่ปรึกษารมว.</p>	<p>-----ปล่อยเสียง-----</p> <p>เริ่มที่...</p> <p>จบที่...</p>
<p>มหาดไทย</p>	<p>----- เฟคเสียงลง -----</p>
<p>อ่านต่อ</p>	<p>พลเอกเชษฐา ระบุว่า การข่าวของไทยยังยืนยันว่า กลุ่มว่าแดงในพม่าเป็นผู้ช่วยเหลือนายสุรชัย โดยใช้เส้นทางหลบหนี ออกจากเหนือของไทยเข้าชายแดนพม่า</p> <p>ในเวลาเดียวกันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็ย้ำด้วยว่าขณะนี้ทหารกับตำรวจไทยร่วมมือกันติดตามนายสุรชัยอยู่แล้ว และเชื่อมั่นว่าจะได้ตัวในเร็วๆ นี้</p>
<p>CG พล.ต.สนั่น ขจรประสาทร์</p> <p>รองนายกรัฐมนตรี // รมว.มหาดไทย</p>	<p>-----ปล่อยเสียง-----</p> <p>เริ่มที่...</p> <p>จบที่...</p>

Date : 3 P.A. 2539

Page :

Source :

สื่อธุรกิจ

No. :

keyword :

ของซีเมนส์จึงต้องทำงานหนัก

ทั้งนี้แม้ในส่วนระบบออคิโอ และวีดีโอของซีเมนส์ ดำเนินการมาแล้วกว่า 10 ปี แต่หน่วยงานรับผิดชอบเพิ่งก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปีที่แล้ว โดยมีทีมงาน 15 คน และมีศูนย์กลางที่เชี่ยวชาญเฉพาะฝ่ายในประเทศออสเตรเลียเป็นหน่วยสนับสนุน ปัจจุบันซีเมนส์มีส่วนแบ่งตลาดในยุโรปจากอุปกรณ์เหล่านี้มากกว่า 50%

นายวิจิตรกล่าวว่าเป็นบริษัทที่มีแผนจะครองส่วนแบ่งตลาดจากระบบออคิโอและวีดีโอประมาณ 10% หรือคิดเป็นรายได้ประมาณ 100 ล้าน

บาทจากตลาดโดยรวมประมาณ 1,000 ล้านบาท และคาดว่าจะภายในปี 1998 จะมียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นประมาณ 200 ล้านบาท ทั้งนี้ยังมีนโยบายให้ไทยเป็นศูนย์กลางเทคนิคซัพพอร์ตในย่านเอเชีย-แปซิฟิกด้วย

สำหรับการดำเนินงานในส่วนงานอื่นๆ นายวิจิตรกล่าวว่า บริษัทมีแผนงานเข้าสู่ธุรกิจบรอดคาสต์ในอนาคค โดยขณะนี้ดำเนินการไปแล้วกว่า 20% เช่น รถโอบีแวน ห้องสตูดิโอและการพัฒนา และซอฟต์แวร์ขึ้นเอง เพื่อใช้สำหรับสถานีวิทยุสามารถดึงข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ติดต่อด้วยระบบ

คอมพิวเตอร์ เอ็กซ์ เรคิโอ แอนด์ เทเลวิชั่น(ซีเออาร์เอไอ) ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 2-3 ปี เนื่องจากเป็นโครงการที่มีมูลค่า 100 ล้านบาทขึ้นไป

นายวิจิตรกล่าวว่าบริษัทวางแผนงานไว้ไม่เกิน 3 ปีจะมีความพร้อมในส่วนบรอดคาสต์ดี เพราะเห็นว่า ธุรกิจบรอดคาสต์ไทยในอีก 5 ปีข้างหน้าจะมีอัตราเติบโตสูง จะเห็นได้จากการอนุมัติผู้ประกอบการเคเบิลทีวี 20 รายของกรมประชาสัมพันธ์ และโทรทัศน์เสริมเพิ่มเติม 3 ช่อง โดยไอทีวี เปิดให้บริการไปแล้ว 1 ช่อง

"ลูกค้าหลักในฝ่ายบรอดคาสต์ของซีเมนส์ คือ โทรทัศน์ช่อง 3,5,7,9 และช่อง 11 เคเบิลทีวีและแซทเทลไลท์ ซึ่งจะเข้าไปดำเนินการทั้งระบบตั้งแต่เสาอากาศไปจนถึงซอฟต์แวร์ต่างๆ" นายวิจิตรกล่าวและว่า การดำเนินธุรกิจบรอดคาสต์ในไทยจะแตกต่างจากต่างประเทศ โดยเฉพาะในส่วนรถโอบีแวนในต่างประเทศจะเน้นคุณภาพ ขณะที่ไทยจะให้ความสำคัญด้านราคาเป็นหลัก ■

ข่าวในประเทศ ภาพ... วันที่..9..พ.ย..41... ผู้ติดต่อ.....
 ข่าว.....จับมือขวาบังรอน..... บก.ข่าว.....
 ผู้สื่อข่าว...อาชญากรรม... ช่างภาพ..... พิกัด...สมัย...
 ผู้ติดต่อ..... หน.กอง บก.ข่าว ..... ความยาว.....นาที

19:20

12

ผู้ประกาศ
 9

ภาพ

คำบรรยาย

เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมลูกสมมมือขวาบังรอน/หรือนายสุรัชย์ เงินทองฟู พ่อค้าขายบ้ายรายใหญ่ย่านหนองจอกได้เมื่อเช้าวานนี้ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

พลตำรวจยศพล สุขไสว หรือจำอู๊ด/อดีตตำรวจสังกัดกองปราบปราม/ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดเฉพาะกิจของศูนย์ปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ/หรือ ศปส.ช/บุกเข้าจับกุมขณะกอดนางอยู่ภายในบังกะโลมณูญ อำเภอนาทม จังหวัดนครศรีธรรมราช/จากการตรวจค้นภายในห้องพักพบ อาวุธปืน กระสุนปืนและเข็มขัดลูกซองพร้อมกระสุนจำนวน 1...ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้นำตัวมาสอบสวนที่ ศปส.ช โดยทันที/โดยมีพลตรีสนั่น-ชจรประศาสน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย / พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พร้อมด้วย นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ร่วมสอบสวนปากคำ พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก กล่าวว่/ผู้ต้องหารายนี้ นับเป็นกุญแจสำคัญในการติดตามหาตัวบังรอน เนื่องจากเป็นมือขวาของบังรอน

ทางด้านพลตำรวจโทพลต สมบูรณ์ทรัพย์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกล่าวอีกว่า พลตำรวจยศพล ให้การเป็นประโยชน์มาก/โดยยอมรับว่าอยู่ในขบวนการของบังรอนจริง/มีหน้าที่เป็นมือปืนคอยคุ้มกัน/จะมีการส่งมอบยาบ้าให้กับเอเจนต์รายย่อย/สำหรับวันเกิดเหตุ พลตำรวจยศพลให้การว่า/ไม่ได้อยู่ที่เกิดเหตุ/ส่วนเส้นทางหลบหนีของบังรอน/ก็ได้ให้การเป็นประโยชน์มาก/แต่ไม่สามารถเปิดเผยได้

--- จบคดี ---

ข่าวภาค : 19:00 น.วันที่ : 09/11/1998 - 17:30 น.สถานะข่าว : PRVข่าว : อุกสมุนบังรอน 1 ทุ่มลำดับที่ : 0

ผู้สื่อข่าว : (_____)

สายข่าว : อาชญากรรม

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : อลงกรณ์ เหมือนดาว

ช่างภาพ : (_____)

ติดต่อ : (_____)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่านความยาวโปรย : ๐๐:๐๐ความยาวเทป : ๐๐:๐๐

ภาพ

เสียง

*ผู้ประกาศ

ตำรวจจับลูกน้องนายสุรชัย เงินทองฟู หรือบังรอน
ได้ที่บังกะโล ในจังหวัดนครศรีธรรมราช แม้จะ
ไปทำศัลยกรรมใบหน้าเพื่ออำพรางตัวแล้วก็ตาม

* เทป - อ่านต่อ

ใบหน้าของจำสืบตำรวจศพันธ์ สุขไสว หรือจำ
อืด ผู้ต้องหาร่วมค้ายาบ้ากับนายสุรชัย หรือบัง
รอนยังเต็มไปด้วยรอยฟกช้ำ หลังจากต่อสู้กับ
ตำรวจในการบุกเข้าจับเมื่อคืนนี้ +

จำสืบตำรวจศพันธ์ ไปทำศัลยกรรมใบหน้าเพื่อ
อำพรางตัว และหนีออกจากกรุงเทพไปซ่อนตัวอยู่
ในพื้นที่ภาคใต้โดยใช้รถยนต์ยี่ห้อ ฮอนด้า ซีวิก ที่
เช่ามาจากพัทยาเป็นพาหนะในการหลบหนี ตั้งแต่
วันที่ 19 ตุลาคม แต่ถูกจับได้ระหว่าง* นอน อยู่
ในมณูญบังกะโล อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรี

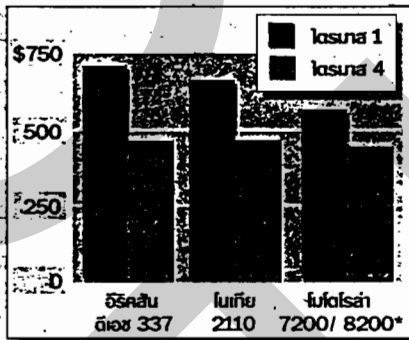
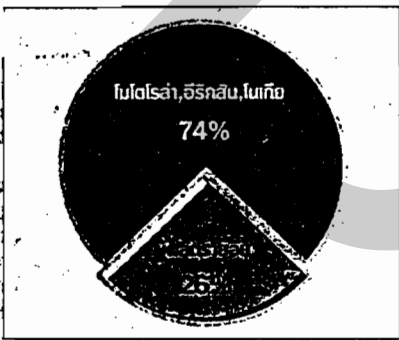
ปริมาณความต้องการโทรศัพท์เซลล์ลาร์ทั่วโลก

3 ผู้นำในตลาด

การแข่งขันดุเดือดให้ราคาถูกลง

ส่วนแบ่งตลาดปี 1995

ราคาเฉลี่ยต่อเครื่องโทรศัพท์มือถือในปี 1995

* โมโตโรลาเปลี่ยนจากรุ่น 7200 เป็นรุ่น 8200 ภายในไตรมาสก่อนหน้า ที่มา : เอเชียน วอลล์สตรีท เจอร์นัล

รายรอบแจ้งเกิดอยู่คือ ฟิลิปส์และอัลคาเทล อัลสทอมของฝรั่งเศส โดยฟิลิปส์วางเครือข่ายจำหน่ายแน่นอนหนาเพื่อกระตุ้นยอดขายโทร.มือถือหลากหลายตั้งแต่เทาจนถึงเหลือง ตามแผนขึ้นเป็นผู้เล่น 1 ใน 3 รายใหญ่ในปี 2000 ส่วนอัลคาเทลนั้นต้องการเพียงส่วนแบ่งตลาด 10% ช่วง 2-3 ปีจากนี้ โดยการร่วมมือกับซาร์ป ในการผลิตและจำหน่าย สำหรับยักษ์ใหญ่ทั้ง 3 รายต่างพยายาม

ทั้งทางผู้เล่นหน้าใหม่ด้วยเทคโนโลยีล้ำสมัย เริ่มจากเอริคสันที่จะวางจำหน่ายโทร.มือถือหน้าตาไม่เปลี่ยนแปลงจากรุ่นเดิมนักแต่ใช้แบตเตอรี่ที่โทร.ได้นานกว่า ขณะที่โนเกียเตรียมเปิดตัวมือถือรุ่นใหม่ที่เป็นทั้งคอมพิวเตอร์พกพาและเปิดใช้อินเทอร์เน็ตได้ ส่วนโมโตโรลาเมืองลุงแซมจะเผยโฉมมือถือขนาดจัมพ์ที่พกติดตัวสะดวกกว่าเดิม จุดเปลี่ยน

ไม่เฉพาะจำนวนของผู้เล่นหน้าใหม่ที่ยกขบวนบุกวงการจีเอสเอ็มเท่านั้นที่อาจทำให้เกิดการพลิกผันในอุตสาหกรรมนี้ แต่ยังรวมถึงเทคโนโลยีที่พัฒนาอยู่ตลอดเวลา โดยล่าสุดคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีส์ ของสหรัฐฯ ได้เปิดตัวชุดซอฟต์แวร์และชิปที่ซับซ้อนหลายเออร์สามารถนำไปประกอบเป็นโทรศัพท์เซลล์ลาร์ได้ทันที ซึ่งปรากฏการณ์นี้อาจทำให้บลิงก์ของ 3 ผู้นำในตลาดสั่นคลอน โดยเฉพาะในเรื่องส่วนแบ่งตลาดที่จะหายไปอย่างน้อย 5-10% ต่อปี

อย่างไรก็ตามโมโตโรลา,โนเกียและเอริคสันก็ยังคงอยู่ในฐานะได้เปรียบตรงที่ยังครองตำแหน่งบนแผงขายโทร.มือถือจำนวนมากอย่างเหนียวแน่น และแนวโน้มการปรับราคาลงของเครื่องโทร.มือถือยังคงเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ผู้เล่นหน้าใหม่ขยายตัวมากเกินไป ทว่า 3 ยักษ์ใหญ่เหล่านี้ก็ไม่ควรมองข้ามผู้เล่นหน้าใหม่แต่ไฟแรงอย่างมิตซูซึตะที่ถือเป็นผู้ผลิตโทรศัพท์จีเอสเอ็มรายใหญ่แต่เพียงผู้เดียวในเอเชียเมื่อปีที่แล้ว ซึ่งกำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังที่ลูกค้าผู้ไม่ประสงค์จะออกนามรายหนึ่งให้สัมภาษณ์ปิดท้ายว่า "เอริคสันที่ผมใช้อยู่เวิร์กมาก แต่อีกไม่กี่เดือนผมจะเปลี่ยนไปใช้ของมิตซูซึตะแล้ว เพราะมันลึกลับแล้วยังต่อเข้ากับพีซีได้ด้วย ที่สำคัญคือ ผมไว้ใจใจห้อมิตซูซึตะ" - เอเชียน วอลล์สตรีท เจอร์นัล

ภาพ

เสียง

ซีจี

ธรรมราช เมื่อคืนนี้

พล.ต.ท.นพคล

-----ปล่อยเสียง-----

สมบูรณ์ทรัพย์

เริ่มที่.....

ผู้ช่วยผู้บัญชาการ

จบที่.....

ตำรวจแห่งชาติ

-----เฟดเสียง-----

อ่านต่อ

ตำรวจเชื่อว่าจำสืบตำรวจศพนธ์รัฐจกกับผู้ให้ที่
 หลบซ่อนแก่นายสุรัชย์และสมาชิกในขบวนกำร
 ค้ายาบ้าที่หลบหนีอยู่ เพราะทั้งสองคนมีความ
 สนิทสนมกันมาก เนื่องจากจำสืบตำรวจศพนธ์
 เป็นญาติฝ่ายมารดาของนายสุรัชย์ และเป็นเพื่อน
 สนิทกันมาตั้งแต่เด็ก

นายสุรัชย์และจำสืบตำรวจศพนธ์เริ่มค้ายาบ้า
 ด้วยกันตั้งแต่เมื่อ 10 ปีก่อน ซึ่งจำสืบตำรวจศ
 พันธ์ได้รับความไว้วางใจจากนายสุรัชย์ให้คุมการ
 เงินและบัญชีการซ้อขายยาบ้าทั้งหมด และมักจะ
 ให้ทำหน้าที่ขับรถให้เวลาไปติดต่อซ้อขายยาบ้า

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :
Date : 20 ส.ค. 2539	Page : 31	Source ผู้จัดการรายวัน No: 30900247
keyword :		

ตลาดจีเอสเอ็มขยายตัวทั่วโลก โซนี่-ฟิลิปส์ขอทราบรุ่น“บิกทรี”

วิธี -- ตลาดมือถือจีเอสเอ็มคึกคัก คาดอีก 4 ปีมีผู้ใช้เพิ่มขึ้นเกือบ 100 ล้านราย ส่งผลให้ราคา
ลดต่ำลงควบคู่ไปกับการลงนามของผู้เล่นหน้าใหม่จากวงการคอนซูเมอร์อิเล็กทรอนิกส์อย่างโซนี่,
มิตซูบิชิ, ฟิลิปส์ ฯลฯ ที่หมายมั่นเทียบรุ่นอิริคสัน, โนเกีย และโมโตโรล่า 3 ยักษ์ใหญ่ที่ครองส่วน
แบ่งตลาดโลกเฉียด 3 ใน 4 ในขณะนี้

ปี 1992 โซนี่ บริษัทคอนซูเมอร์อิเล็กทรอนิกส์รายใหญ่ของญี่ปุ่น ตัดสินใจบุกตลาด
โทรศัพท์เซลลูลาร์ระบบอนาล็อกในอังกฤษ 18
เดือนหลังจากนั้น โซนี่กวาดส่วนแบ่งตลาดไป ทั้ง
สิ้น 15%

มาปีนี้ระบบอนาล็อกเริ่มเสื่อมความนิยม
ลงผู้คนทั่วยุโรปและเอเชียเริ่มหันมาหาระบบจีเอส
เอ็มแทน ส่งผลให้อิริคสันของสวีเดน และโนเกีย
แห่งฟินแลนด์แปรสภาพจากบริษัท ที่พลาดหวัง
ในตลาดโทร.มือถือเมื่อ 5 ปีก่อนมาเป็นยักษ์
ใหญ่ในโลกสื่อสารไฮเทคและทำให้บริษัทที่เคยต่อ
ต้านระบบจีเอสเอ็มรวมถึงผู้ผลิตสินค้าคอนซูเมอร์
อิเล็กทรอนิกส์ชั้นนำอีกหลายรายตาหน้าบุกตลาด

โทรศัพท์มือถือระบบจีเอสเอ็มอย่างคึกคัก
โซนี่เป็นหนึ่งในขบวนการดังกล่าวด้วย
การนำโทรศัพท์เซลลูลาร์จีเอสเอ็มที่ผลิตโดยซี
เมนส์แห่งเยอรมนีมาเสียหื้อของตัวเอง และมี
แผนตั้งโรงงานผลิตในฝรั่งเศสภายในปีนี้

ผู้สังเกตการณ์หลายรายคาดการณ์ว่าการ
แข่งขันที่เริ่มดุเดือดขึ้นทุกขณะจะทำให้อุตสาหกรรมนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เช่นเดียวกับ
ผู้ที่ผลิตคอมพิวเตอร์เลียนแบบเคปิลิกโคม
หน้าวงการพีซีมาแล้วเมื่อทศวรรษก่อน

ยอดขายกระจุด
ด้านนักวิเคราะห์กล่าวว่าปริมาณการผลิต
โทรศัพท์ประเภทนี้ในปีนี้จะล้นเกินความต้องการ

การในตลาดกดให้ราคาลดต่ำลงเหมือนที่เกิดขึ้น
ในตลาดโทรศัพท์อนาล็อกและดิจิตอลรุ่นแรกๆ
ในยุโรปและสหรัฐฯ แต่ขณะเดียวกัน การหดตัว
ลงของราคาก็จะกลายเป็นเชื้อไฟโหมยอดขยาย
และบริการของโทรศัพท์จีเอสเอ็มให้ขยายตัวเป็น
ไฟลามทุ่ง คาดกันว่าผู้ใช้ระบบนี้ในทั่วโลกจะเพิ่ม
ขึ้นจาก 12.7 ล้านรายปีที่แล้วเป็น 106 ล้านราย
ในปี 2000

ตัวเลขดังกล่าวทำให้ผู้เล่นสามรายต้องออก
มาแลกหมัดกับ 3 ยักษ์ใหญ่ในตลาดโลกคือ
อิริคสัน, โนเกีย และโมโตโรล่า “เมื่อเราลงสนาม
เต็มตัว เราจะต้องได้ส่วนแบ่งอย่างน้อย 10%”
ผู้บริหารโซนี่ในยุโรปมาดมั่น โดยในปีนี้โซนี่ตั้ง
ความหวังไว้กับโทรศัพท์รุ่นใหม่ของบริษัทจะผลิต
เอง ซึ่งจะยาวประมาณ 10 ซม. สั้นกว่าโนเกีย
2110 ถึง 5 ซม.

ทางด้านยุโรปนั้นมีผู้เล่นอย่างน้อย 2

ข่าวในประเทศไทย ภาค... 17... วันที่... 27 พ.ย. 41... ลำดับที่.....

ข่าว.....รช.อาคมตรวจวัดธรรมกาย.....

ผู้สื่อข่าว.....ช่างภาพ.....บก.ข่าว.....ผู้พิมพ์. นาย.....

ผู้ติดต่อ.....หน.กอง บก.ข่าว.....ความยาว.....นาที

ภาพ	คำบรรยาย
ผู้ประกาศ	<p>รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า กรณีวัดพระธรรมกายไม่สามารถชู้กหรือผิดได้ ทุกอย่างต้องขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการมหาเถรสมาคม</p>
เทพ*ภาพ	<p>นายอาคม เองจ้วน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายพิภพ กาญจนะ อธิบดีกรมการศาสนา ได้เดินทางไปตรวจและฟังคำชี้แจงกรณีเสียงวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ธรรม ที่ขัดต่อหลักศาสนา และการเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาที่ไม่ถูกต้องของวัดพระธรรมกาย พร้อมกับเยี่ยมชมสถานปฏิบัติธรรมและโบสถ์ (ใช้) จากนั้นได้เดินทางเข้ามัสการพระราชภาวนาวิสุทธิ เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกายและภายหลังการเข้าพบ นายอาคม เองจ้วน กล่าวว่า การตรวจสอบเบื้องต้นปรากฏว่า วัดได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายมานานกว่า 30 ปีแต่ก็ได้มีการหารือกับเจ้าอาวาสถึงข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับกิจกรรมมากมายของทางวัด พร้อมได้ขอความร่วมมือ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อสร้าง โบสถ์ 1 การแสดงอภิหารในการมองพระอาทิตย์ รวมทั้งคัดเข้าที่เชิญชวนการเข้าพระ โดยจะมีการเสนอให้ทางมหาเถรสมาคมเป็นผู้ชี้ขาดว่าถูกหรือผิดโดยส่วนตัว ไม่สามารถให้คำตอบได้</p>

01.10.59

Insert จัง พะ - 01.10.59

-- เสียง --

จบออฟเสียง

ข่าวภาค : 19:00 น.วันที่ : 27/11/1998 - 16:44 น.สถานะข่าว : PRVข่าว : อาคมบุกวัดธรรมกายลำดับที่ : 0ผู้สื่อข่าว : แก้วตา ปริตวงค์สายข่าว : สังคมทั่วไป

โปรดิวเซอร์ : (_____)

บ.ก ข่าว : จอมเพชรประดับช่างภาพ : ธีระชัย รัตนวิจิตร

ตัดต่อ : (_____)

 ข่าวลงเสียง ข่าวอ่านความยาวโปรย : 00:02:12ความยาวเทป : 00:00:00

ภาพ

เสียง

*ผู้ประกาศ

หลังจากที่รายการถอดรหัส ของไอ.ที.วี.นำเสนอเรื่องราวของวัดธรรมกายเมื่อเดือนที่แล้ว วันนี้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ไปตรวจสอบเรื่องที่เป็นข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆที่วัดธรรมกายและ จะเสนอให้มหาเถรสมาคม ตรวจสอบแนวทางการเผยแผ่ธรรมะของวัดธรรมกาย

หลังจากได้รับร้องเรียนจากประชาชนว่า มีการชักชวนให้ร่วมทำบุญด้วยการโฆษณาชวนเชื่อในเรื่องอิทธิปาฏิหาริย์ / ขณะเดียวกันรองเจ้าอาวาสยืนยันว่า ไม่มีการบังคับให้บริจาคเงิน

*เทป-อ่านต่อ

พระภิกษุวิริยคุณ รองเจ้าอาวาสวัดธรรมกายกำลังชี้แจงต่อคณะของนายอาคม เองฉ้วน

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผเจ้าหน้าทีกรมการศาสนา และสื่อมวลชน ถึงสิ่งก่อ

keyword :

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สายใยในหลวงกับ ปวงราษฎร

การสื่อสารเป็นดัชนี
ที่วัดความเจริญของประ
เทศอีกทางหนึ่ง ประเทศใด
ก็ตามที่เจริญแล้วนั้น จะมีการ
ติดต่อสื่อสาร การคมนาคมที่สะดวก
ทั่วถึง ประเทศใดที่ล่าช้าหลังการสื่อสารจะหา
ยากและขาดแคลน ซึ่งคุณประโยชน์ของ
การสื่อสารกับการพัฒนาประเทศ พอจะ
จำแนกได้ 3 ประการ ดังนี้

1. การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการ
ดำเนินธุรกิจทุกประเภท
2. การสื่อสารเป็น
หัวใจของความมั่นคงของประเทศ
3. การสื่อ
สารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนา
ประเทศ ให้คุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น
นับเป็นความโชคดีอย่างยิ่งของชาวไทย

ระบบสื่อสารขึ้นในประเทศอย่างจริงจังและต่อ
เนื่องทรงติดตามการดำเนินงานต่างๆอย่างใกล้ชิด
ทรงปฏิบัติการ ทรงทดลองด้วยพระองค์เอง
และได้พระราชทานข้อคิดในการปรับปรุงโดย
สม่ำเสมอผลงานที่สำเร็จได้ผลดีแล้ว ทรงนำ
ไปใช้ประโยชน์เพื่อความสุขโดยตรงแก่ประชาชน
ความสนพระทัยในเรื่องการสื่อสารของ
พระองค์ท่าน มีมาตั้งแต่ยังทรงดำรงพระยศ
เป็นพระองค์เจ้าองค์น้อยๆ เมื่อครั้งยังประทับ

ที่พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวทรงสนพระ
ราชหฤทัยในเรื่องนี้เป็น
อย่างมาก ทรงมีพระ
มหากุณาธิคุณเป็น
อเนกอนันต์ต่อประเทศ
ชาติที่ได้มีพระราชดำริ
ให้มีการพัฒนางานทาง

อยู่ที่เมืองไลซานน์ ประเทศสวีเดนแลนด์ ทรง
จับสลากได้รางวัลตลอดงวดมา 1 ชิ้น ซึ่ง
ยังใช้ประโยชน์ไม่ได้ด้วยความสนพระทัยในด้าน
การสื่อสารและงานช่างจึงได้ทรง ทุบกระปุก นำ
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ที่ทรงเก็บ ทอมรวม
ไว้ ไปซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติมจนสามารถ ประกอบ
เป็นวงจรเครื่องรับวิทยุได้ เมื่อทรงต่อเสร็จแล้ว
ทรงทดลองหนุ่ฆาสถกนวิหุยกะจายเสียงในยุโรป
ปรากฏว่าทรงรับฟังได้หลายสถานี จึงทรงพอ
พระทัยในเครื่องรับวิทยุนี้มากเมื่อมีอุปกรณ์แบบ
ใหม่ เช่น หลอดวิทยุ เครื่องขยาย เสียงเกิดขึ้น
ก็ทรงทดลองต่อสายส่งเสียงจากเครื่องรับวิทยุใน
ห้องที่ทรงประทับไปยังลำโพงในห้องที่ประทับของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลปรากฏ
ว่าได้ผลดีเป็นที่น่าพอพระทัยของทั้งสองพระองค์
เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
พระราชดำเนินกลับมประทับอยู่ในเมืองไทยเป็น

ภาพ

เสียง

สร้างภายในวัด ที่ต้องสร้างขนาดใหญ่ เพราะมีผู้
ศรัทธามาร่วมปฏิบัติธรรม มากกว่า 2 แสนคน

-----ภาพพระพุทธรูปทองเหลือง-----

พระพุทธรูปหล่อด้วยทองเหลืองสัมฤทธิ์เหล่านี้
ถือเป็นพระธรรมกายประจำตัว ที่ทางวัดชักชวน
ให้ประชาชนร่วมกันบริจาคเงิน เพื่อสร้างให้ครบ
2 แสนองค์ ในราคาองค์ละ 1 หมื่นบาท และ
สามารถผ่อนชำระได้ หากมีเงินไม่เพียงพอ // พระ
ธรรมกายประจำตัวเหล่านี้ จะถูกนำไป
ประดิษฐานไว้รอบเจดีย์ธรรมกายขนาดใหญ่

ซ็อน CG

-----ปล่อยเสียง-----

พระภิกษุวิริยคุณ

เริ่มที่ 20-26-57-18 คือพระผู้ใหญ่ในคณะสงฆ์

รองเจ้าอาวาสวัด

จบที่ 20-27-19-10

ธรรมกาย

* อ่านต่อ

นี่เป็นการตรวจสอบครั้งแรกของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
ข้องกับศาสนา หลังจากที่มิสซูร์วิพากษ์วิจารณ์วัด
ธรรมกายอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา

Date : 17 3 ส.ย. 2539

Page : 8,9

Source : กรุงเทพมหานคร : 30900097

keyword :

จัดประชุม งานไฮเทค แห่งเอเชีย

สำหรับในช่วงระหว่างวันที่ 4-7 มิถุนายนที่ผ่านมาได้มีการจัดงานใหญ่ 3 งานพร้อมกัน ณ ประเทศสิงคโปร์ นอกจากงานคอมพิวเตอร์เอเชีย'96 แล้วยังมีอีก 2 งานใหญ่คือ 1.งานแสดงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเครือข่ายของภูมิภาคเอเชีย หรือว่า "เน็ตเวิร์คเอเชีย'96" (NetworkAsia'96) ครั้งที่ 3

2.งานแสดงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านวิดีโอ ภาพยนตร์และเสียงของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีชื่อว่า "บรอดคาสต์เอเชีย'96" (BroadcastAsia'96) ครั้งที่ 4

นอกจากนี้ ยังมีงานแสดงความก้าวหน้าด้านสื่อสารระบบดาวเทียมวิทยุและเซลลูลาร์ ที่ใช้ชื่อว่า "โมบายล์คอมมู เอเซีย'96" (Mobile Comm Asia'96) ครั้งที่ 2 ซึ่งจัดรวมอยู่กับงานคอมพิวเตอร์เอเชีย'96 อีกด้วย ทั้งนี้บริษัท สิงคโปร์ เอ็กซ์ซิชั่น เซอร์วิส เป็นผู้จัดงานเหล่านี้

มีบริษัทผู้ร่วมงานรวมทั้งสิ้น 1,644 บริษัทจาก 40 ประเทศ ใช้พื้นที่จัดงาน

ถึง 18,700 ตารางเมตร เทียบกับปี 2537 ที่มีราว 10 กว่าประเทศเท่านั้น และใช้พื้นที่จัดงานเพียง 5,200 ตารางเมตร ส่วนชมรมที่ไออีซีของไต้หวัน มีกรรมการชมรมทั้งสิ้น 11 คนจาก 11 องค์กรโดยมีองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย(ทศท.)เป็นประธานและมี กรรมการบริหาร 10 คน โดยคัดเลือกจากสมาชิกประเภทผู้ให้บริการจาก 5 บริษัท และสมาชิกประเภทผู้ผลิตจาก 5 บริษัท โดยมีบริษัท เทเล-ไดนามิค จำกัด เป็นเลขานุการ

ในงานคอมพิวเตอร์เอเชีย'96 ครั้งนี้ นับเป็นงานชิ้นแรกของชมรม ซึ่งได้ร่วมกัน จัดแสดงศักยภาพของไทย ในรูปแบบของ "ไทยพาวริลเลียน" โดยนับได้ว่าเป็น พาวริลเลียนที่ใหญ่ที่สุดในงานด้วยพื้นที่ ถึงราว 1,000 ตารางเมตร มีบริษัทเอกชนไทยที่เป็นสมาชิกของชมรมเข้าร่วมแสดง 23 ราย และในงานนี้ยังได้รับการ สนับสนุนจาก กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ อีกด้วย

จุดเด่นไทยพาวริลเลียนแบ่งบริเวณตามประเภทเทคโนโลยี

นอกจากพื้นที่พาวริลเลียนของประเทศไทยจะยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดาพาวริลเลียนของประเทศต่างๆ แล้ว ประเทศไทยยังแสดงถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอีกด้วย โดยใช้แนวคิดในการจัด ตกแต่งบริเวณไทยพาวริลเลียน ด้วยการแบ่งสัดส่วนการจัดแสดง ตามประเภทของเทคโนโลยีที่ต่างกันไปโดยจะมีชื่อของแต่ละบริษัทติดไว้ ณ ที่นั้นๆ ด้วย

อ่านต่อพิเศษ 7

ภาพ

เสียง

เรื่องที่วัดธรรมกายถูกวิจารณ์อย่างหนักเป็นเรื่อง
การโฆษณาให้ประชาชนไปชมปาฏิหาริย์ ที่วัด
ธรรมกาย ถึง 2 ครั้งในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา ซึ่ง
หลายฝ่ายเห็นว่าไม่เหมาะสม รวมทั้งเรื่องการ
โฆษณาให้มาบริจาคเงินจำนวนมากเพื่อแลกกับ
สิ่งที่ดีทางวัดธรรมกายเรียกว่า พระคะแนนสูงสุด
และพระมหาสิริราชธาตุ

นายอาคม บอกว่า การชักชวนประชาชนให้เข้าวัด
ได้จำนวนมาก ถือว่าวัดธรรมกายประสบความสำเร็จ
สำเร็จในการเผยแพร่ธรรมะ แต่การนำเรื่องอิทธิ
ปาฏิหาริย์ มาชักชวนให้คนหลงใหล เป็นสิ่งที่ไม่
ถูกต้อง และจะเสนอเรื่องนี้ต่อมหาเถรสมาคม
เพื่อให้พระผู้ใหญ่มาตรวจสอบ ว่ามีจุดใดบ้างที่
ต้องปรับปรุง

ช้อน CG

อาคม เอ่งฉ้วน

รมช. กระทรวง

-----ปล่อยเสียง-----

เริ่มที่

จบที่

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Date : 13 ส.ย. 2539	Page : 497	Source : กรุงเทพธุรกิจ	No : 30900094
keyword :			

เปิดโลกเทคโนโลยีใหม่ภูมิภาคเอเชียในงาน 'คอมมูนิกเอเชีย96' ที่สิงคโปร์

ภูมิภาคเอเชียในฐานะกลุ่มประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างสูง ได้รับความสนใจอย่างมากจากบรรดากลุ่มบริษัทต่างๆ ที่จะเข้ามาทำธุรกิจด้วย และที่ขาดไม่ได้เลย ก็คือ อุตสาหกรรม "สื่อสารโทรคมนาคม"

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นโอกาสอันดีที่ภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมของไทย ในนามของ ชมรมอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทยเพื่อการส่งออก หรือ ทีทีไออีซี (TTIEC: Thai Telecommunication Industries of Export Club) ได้มีโอกาสเข้าร่วมแสดงศักยภาพของประเทศไทย ในงานแสดงนิทรรศการและการประชุม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ ที่มีชื่อว่า "คอมมูนิกเอเชีย 96" (CommunicAsia'96) ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 4-7 มิถุนายน 2539 ที่ผ่านมาก ในประเทศสิงคโปร์

งานนี้นับได้ว่าเป็นงานยิ่งใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเลยทีเดียว โดย

มีผู้ร่วมงานกว่า 950 คนจาก 30 ประเทศทั่วโลก

"กรุงเทพ-ไอที" ฉบับนี้ ขอพาท่านผู้อ่านไปสัมผัสกับเทคโนโลยีด้านการสื่อสารโทรคมนาคมบางส่วนที่น่าสนใจ และแนวโน้มของเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมในอนาคต ซึ่งอาจเกิดขึ้นในเร็ววัน นี้และในงานคอมมูนิกเอเชียครั้งต่อไป อาจมีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้เห็นกันอีก

สู่คองซ์ของเอเชีย

สถานการณ์โลกในปัจจุบันนี้ นับได้ว่า "เอเชีย" เป็นภูมิภาคหนึ่ง ที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว จนเป็นที่หมกของของบรรดานักลงทุนต่างชาติที่ต้องการเข้ามา

ลงทุนในภูมิภาคนี้ซึ่งก็ทำให้เจ้าของประเทศในแถบนี้ ต่างต้องเร่งพัฒนาศักยภาพ และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของตนเอง ให้พร้อมรับการแข่งขัน-ความร่วมมือ ที่จะเกิดขึ้นภายใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

นายหม่า ไป่ ตัน รัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมของประเทศสิงคโปร์ กล่าวในพิธีเปิดงานแสดงเทคโนโลยีครั้งนี้ว่า ศตวรรษที่ 21 นับจากนี้ไป คงได้เห็นการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาด้านสื่อสารโทรคมนาคม อย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อนเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียแห่งนี้

โดยอดีตที่ผ่านมาเน้นการให้บริการ และโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศแถบนี้ นับได้ว่าอยู่ห่างไกลและล้าหลังประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างมาก แต่ขณะนี้ สิ่งเหล่านี้กำลังเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

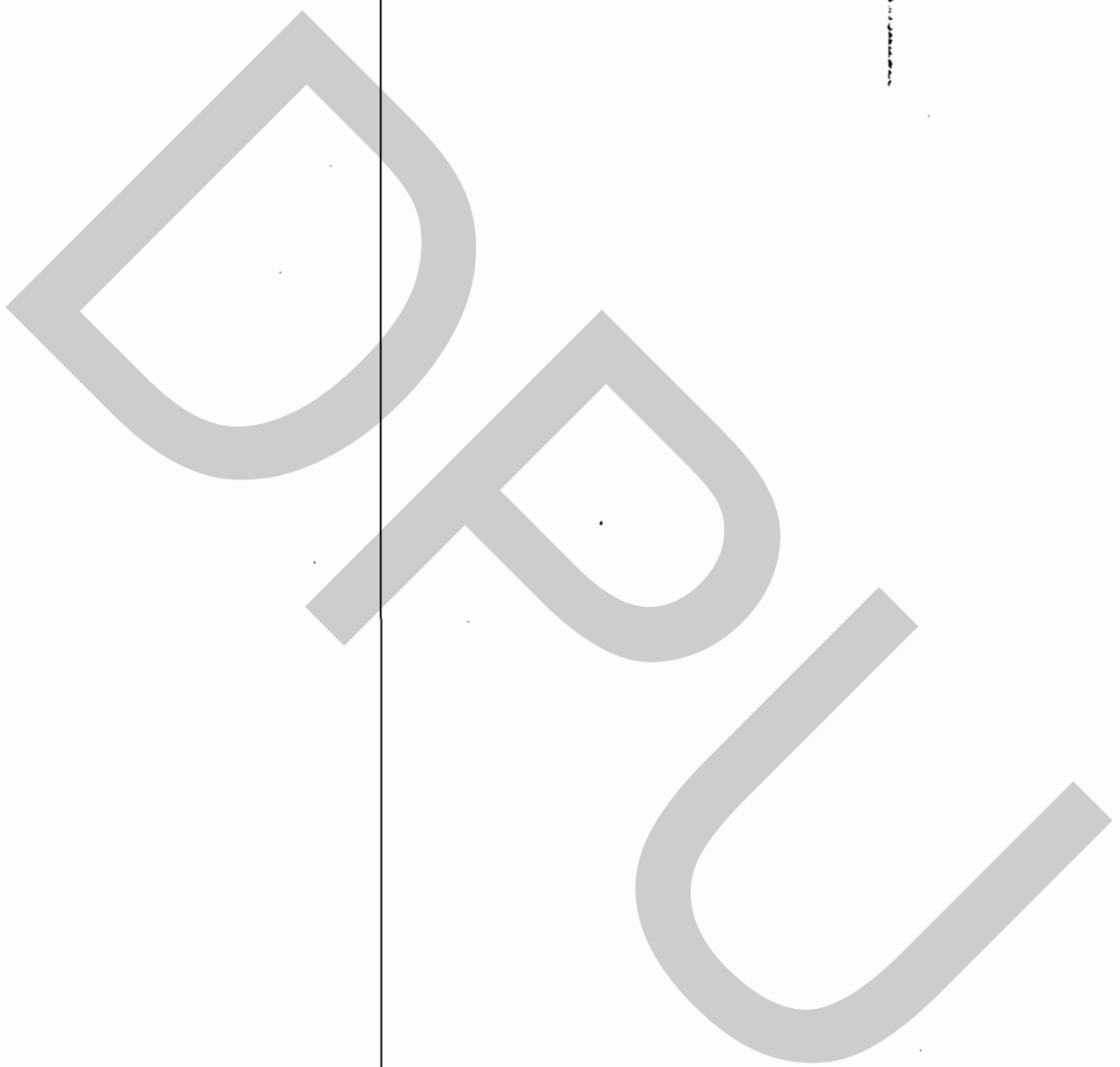
ทั้งนี้เพราะปัจจุบันประเทศในภูมิภาคนี้ ต่างกำลังวางแผนพัฒนา และเสริม

ภาพ

เสียง

ศึกษาธิการ

-----จบเฟดเสียง-----

Date : 13 ต.อ. 2533

Page : 64

Source : ประชาชาติธุรกิจ : 30900087

keyword :

64 คอมมูนีเคเชี่ย '96 โลกกำลังหมุน สู่ธุรกิจไร้สาย

ปี ปรากฏไปเรียบร้อยแล้วสำหรับ คอมมูนีเคเชี่ย'96 งานแสดงความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งจัดขึ้นที่ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 4-7 มิถุนายน ที่สนาม

ท่ามกลางความสนใจของผู้ที่อยู่ในแวดวงอุตสาหกรรมโทรคมนาคมจากประเทศต่างๆทั่วโลก ถึงเดินทางไปร่วมงานกันอย่างหนาตา

เนื่องจากผู้ที่อยู่ในวงการโทรคมนาคม มักใช้เวที คอมมูนีเคเชี่ย ที่จัดขึ้นทุกๆ 2 ปี ณ แดนลอดช่อง นี้ เป็นที่พบปะพูดคุย แสหาคู่ค้า หรือพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างประเทศแถบเอเชียด้วย

กัน. จนปัจจุบันประเทศต่างๆ ฟากยุโรป อาทิ เยอรมนี สวิต ฝรั่งเศส ฯลฯ ก้าวหน้าเข้ามาร่วมงานด้วยแล้วเป็นจำนวนมาก ไม่น้อย บนเวทีเดียวกันนี้เอง จึงเปรียบเสมือนจุดนัดพบสำหรับผู้ที่อยู่ในวงการโทรคมนาคม แถบเอเชียอย่างแท้จริง

แต่ที่คัมคังเป็นอย่างไรเห็นจะเป็นกลุ่มผู้ประกอบการชาวไทยจากภาครัฐและเอกชน เพราะตลอด 3-4 วัน ณ อาคารซันเทค เซ็นเตอร์ ประเทศสิงคโปร์ มีพลหมู่ผู้สื่อข่าวชาวไทยกว่า 20

ประวัติผู้เขียน

เรือเอกหญิง สรัญญา ยุทธสารประสิทธิ์ เกิดวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2510 ปัจจุบัน

อายุ 32 ปี

ประวัติการศึกษา

- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมต้น ที่โรงเรียนเขมะสิริอนุสรณ์
ปีการศึกษา 2525
- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปลาย ที่โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2528
- สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย คณะมนุษยศาสตร์
เอกโฆษณา - ประชาสัมพันธ์
ปีการศึกษา 2532

ประวัติการทำงาน

- ประจำแผนกยุทธการ กองยุทธการ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
กองบัญชาการทหารสูงสุด